

Országgyűlési Napló

a 2020. június 4-i emlékülésről

Dr. Latorcai János
elnöklete alatt

Jegyzők: *Hiszékeny Dezső, dr. Szűcs Lajos*

Tárgyai	Hasáb
Az emlékülés megnyitása	18835
<i>Dr. Szűcs Lajos</i> jegyző	18837
<i>Kövér László</i> , az Országgyűlés elnöke	18841
<i>Dr. Áder János</i> köztársasági elnök	18849
Az emlékülés bezárása	18860

Az ülésen jelen volt:

ÁDER JÁNOS köztársasági elnök, ORBÁN VIKTOR miniszterelnök, GULYÁS GERGELY Miniszterelnökséget vezető miniszter, ROGÁN ANTAL, a miniszterelnök kabinetfőnöke, DR. FÓNAGY JÁNOS, a Miniszterelnöki Kormányiroda államtitkára, DR. NAGY ISTVÁN agrárminiszter, DR. PINTÉR SÁNDOR belügyminiszter, DR. KÁSLER MIKLÓS emberi erőforrások minisztere, FÜLÖP ATTILA államtitkár, DR. LŐRINCZI ZOLTÁN államtitkár, DR. MARUZSA ZOLTÁN VIKTOR államtitkár, NOVÁK KATALIN államtitkár, DR. BENKŐ TIBOR honvédelmi miniszter, DR. VARGA JUDIT igazságügyi miniszter, BODÓ SÁNDOR innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, SCHANDA TAMÁS JÁNOS államtitkár, SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter, VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter, BÁRTFAI-MAGER ANDREA tárca nélküli miniszter, DR. SEMJÉN ZSOLT tárca nélküli miniszter, SÜLI JÁNOS tárca nélküli miniszter.

Az Országgyűlés emlékülése
2020. június 4-én, csütörtökön
(10.35 óra - Elnök: dr. Latorcai János
Jegyzők: dr. Szűcs Lajos és Hiszékeny Dezső)

ELNÖK: *(A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.)* Tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat. Szép jó napot kívánok! Az Országgyűlés június 4-ei **emlékülését megnyitom**. Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Szűcs Lajos és Hiszékeny Dezső jegyző urak lesznek a segítségemre. Köszöntök mindenkit, aki figyelemmel kíséri mai ülésünket.

Tisztelt Országgyűlés! Kérem önöket, hogy felállva köszöntsük Áder János köztársasági elnök urat, valamint a nemzeti zászlót és a történelmi zászlókat. *(Áder János köztársasági elnök és vendégei belépnek a díszpáholyba. A teremben lévők felállnak. A vezénylő tiszt az elnöki pulpituossal szemben lévő bejáraton keresztül bejön, és az ülésterem közepéről engedélyt kér az ülést vezető elnöktől a történelmi zászlók és a nemzeti zászló behozatalára. A fanfárok hangja mellett az elnöki pulpitus két oldalára bevonul az öt-öt történelmi zászló. A nemzeti zászlót hordozó díszőr az ülésterem közepére áll. A díszőrség parancsnoka a pulpitus előtti helyére áll. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.)* Kérem, foglalják el helyüket.

Tisztelt Ház! A mai emléknapi ülésünkre 100 esztendővel azután kerül sor, hogy 1920. június 4-én a történelmi Magyarországon megkondultak a harangok, megszólaltak a gyarak szirénái, a zászlókat féllárbóra eresztették, az iskolákban, hivatalokban pedig gyászszünetet rendeltek el.

Ma Trianonra, a trianoni békediktátum okozta tragédiára, nemzetünk ezeréves történelmének egyik legfájdalmasabb gyászára emlékezünk, de jelenünket és jövőnket már a nemzeti összetartozás örömeinek jegyében formáljuk.

Nagy tisztelettel, megkülönböztetett tisztelettel köszöntöm Áder János köztársasági elnök urat és kedves feleségét. *(Taps.)* Tisztelettel köszöntöm Orbán Viktor miniszterelnök urat és a kormány tagjait *(Taps a kormánypárti sorokból.)*, Kövér László házelnök urat *(Taps a kormánypárti sorokból.)*, Szili Katalin asszonyt, az Országgyűlés korábbi elnökét, a

Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumának alapító elnökét *(Taps.)*, a megjelent országgyűlési és európai parlamenti képviselőket, a nemzetiségi szószólókat, Darák Péter urat, a Kúria elnökét *(Taps.)*, Pólt Péter legfőbb ügyész urat *(Taps a kormánypárti sorokból.)*, Kozma Ákos ombudsman urat *(Taps.)*, Domokos László urat, az Állami Számvevőszék elnökét *(Taps a kormánypárti sorokból.)*, és mindazokat, akik figyelemmel kísérik mai ünnepi ülésünket.

Külön tisztelettel köszöntöm azokat a határainkon túl élő magyarokat, akik az elmúlt száz év nehézségei és megpróbáltatásai ellenére is szülőföldjükön maradván megőrizték magyarságukat, gyarapították nemzetünket. *(Hosszan tartó, nagy taps.)* Nélkülük nemcsak mi, hanem a minket körülvevő államok is szegényebbek lennének.

Örömmel köszöntöttem volna itt, az ország Házában a külhoni magyarság képviselőit is, de a koronavírus-járvány sajnos nem teszi lehetővé, hogy a mai ülésünkön együtt emlékezve tekintsünk a jövőbe a nemzeti összetartozás napján. Ha testben nem is, de a ma tárgyalásra kerülő, a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma által megfogalmazott politikai nyilatkozat révén lélekben velünk vannak a világban szétszórt magyarság képviselői is.

Tisztelt Képviselőtársaim! Szinte napra pontosan 30 évvel ezelőtt, a kelet-közép-európai rendszerváltások hajnalán Antall József, miniszterelnökké történt megválasztását követően alig néhány nappal, az MDF harmadik országos gyűlésén úgy fogalmazott, hogy lélekben és érzésben tizenöt millió magyar miniszterelnöke kíván lenni. A néhai miniszterelnök ezzel az egy mondatával lényegében kijelölte a rendszerváltás utáni nemzetpolitika irányát és legfontosabb prioritásait.

Valamivel több mint két évtizednek kellett azonban elteltetnie ahhoz, hogy ez a gondolat beérjen és a legmagasabb szintre emelkedjen. A második Orbán-kormány előterjesztésében 2011-ben elfogadott Alaptörvény kimondja, hogy Magyarország, az egységes magyar nemzet összetartozását szem előtt tartva, felelősséget visel a határon kívül élő magyarok sorsáért.

Ennek a felelősségvállalásnak talán a legkézzelfoghatóbb eredménye az állampolgárság 10 évvel ezelőtti kiterjesztése, s ezáltal a nemzet közjogi egyesítése. A diaszpórában élők közül 160 ezren, míg az egyszerűsített honosításnak köszönhetően a Kárpát-medencében 940 ezren lettek állampolgárok. Összesen

tehát 1 millió 100 ezren váltak nemzettársainkból szavazati joggal rendelkező honfitársainkká. (*Taps a kormánypártok, a Jobbik, az LMP, a Párbeszéd és a függetlenek soraiból.*) Számukra, tisztelt képviselőtársaim, sikerült valamit visszaadnunk abból, ami egykoron megkérdőjelezhetetlenül az övék volt.

A közjogi egyesítés azonban csak az alapja egy erős szellemi, eszmei közösségnek, amit a hétköznapiak tetteinek kell valódi összetartó közösséggé formálnia, mert csak egy ilyen közösség képes garantálni, hogy tagjai anyanyelvüket megőrizve, kultúrájukat ápolva, szülőföldjükön családot és jövőt tervezve úgy legyenek hűségesek nemzetükhöz, hogy közben a kölcsönös tisztelet jegyében értékteremtő polgáraivá váljanak azon országoknak, amelyekben élnek.

Ez a kölcsönös tisztelet az, ami leginkább hiányzott a párizsi békekonzferencián, és ez volt az, ami elvetette a békétlenség és a háborúskodás magjait hosszú évtizedekre. Cselekedeteink során ma azt reméljük, hogy a centenáriumi év megemlékezései szerte a Kárpát-medencében a tisztelet és a megértés szellemében zajlanak majd, és nem lobbantják újra lánggra a hamu alatt még ma is sok helyen parázsló, magyarok elleni ellenségeskedés máglyáját. Szeretnénk, ha ez a parázs végleg kihunyna, és elődeink hitével és akaraterejével töretlenül tudnánk haladni tovább közös jövőnk felé itt a Kárpát-medencében.

(10.40)

Ezen gondolatok előrebocsátása után soron következik a nemzeti önazonosság védelméről szóló politikai nyilatkozatra vonatkozó javaslat összevont vitájának megkezdése. A Kövér László fideszes, Semjén Zsolt KDNP-s, Potápi Árpád János fideszes, Pánczél Károly fideszes, Harrach Péter KDNP-s, Kocsis Máté fideszes, Zsigmond Barna Pál és Németh Zsolt fideszes képviselők által előterjesztett politikai nyilatkozatra vonatkozó javaslat P/10760. számon a Ház informatikai hálózatán mindenki számára elérhető.

Most felkérem Szűcs Lajos jegyző urat, ismeresse a politikai nyilatkozat szövegét. Parancsoljon, jegyző úr, öné a szó.

DR. SZŰCS LAJOS jegyző: Az Országgyűlés politikai nyilatkozata a nemzeti önazonosság védelméről.

Az Országgyűlés a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma mint a térség államaiban élő 12 millió magyar ember választott képviselőinek, reprezentatív politikai testületének felhívására, az I. világháborút lezáró békekötések 100., valamint a kelet-közép-európai demokratikus rendszerváltoztatások 30. évfordulóján az alábbi politikai nyilatkozatot teszi:

1. Történelmi tény, hogy az I. világháborút lezáró békekötések keretében az ezer esztendeje európai szülőföldjén élő magyarságot megfosztották nemzeti önrendelkezési jogának gyakorlásától, melynek következményeként minden tíz magyar ajkú emberből három, azaz mindösszesen közel 3,3 millió magyar a szülőföldjével együtt más államok fennhatósága alá került, ahol egy évszázada változó államalakulatok keretében és fogatkozó lélekszámban él napjainkban is.

2. Statisztikai tény, hogy miközben a korabeli Magyarország területén élő nem magyar nemzetiségű emberek száma - a német ajkúakat ide nem számítva - az 1787-es népszámláláskor rögzített 4 935 000 főről az 1910-es népszámlálás adatai szerint 8 515 000 főre növekedett, addig 1920 és 2011 között a Magyarországgal szomszédos országok fennhatósága alá került magyarság száma a népszámlálási adatok szerint mindösszesen 3 278 000 főről 2 090 000 főre csökkent.

3. A XX. századi megpróbáltatások, a Magyarország határain kívülre került Kárpát-medencei magyar közösségek ellen irányuló etnikai tisztogatási kísérletek, etnikai homogenizációs törekvések, valamint az 1990-ben történt demokratikus rendszerváltoztatásokat követően, a térségre jellemző társadalmi és gazdasági nehézségek okozta elvándorlás ellenére, a külhoni magyarság fájdalmas veszteségek, áldozatok és nagyszerű teljesítmények árán megőrizte az anyanyelvében, kultúrájában és szülőföldjében gyökerező nemzeti önazonosságát. Ezáltal a Kárpát-medencében a magyarság napjainkban is viszonylagos nemzeti többséget alkot, és a térségben a magyar nyelvet beszélik a legtöbben. Ezen etnikai tényhelyzet a jövőre nézve is kiemelt felelősséget ró a magyar államra és Európa felelős politikai erőire a Kárpát-medence sorának történelmi alakításában.

4. A Kárpát-medencében egy évszázada a Magyarországgal szomszédos államok fennhatósága alatt élő magyarok úgy maradtak hűségesek szülőföldjükhöz és a magyar nemzethez, hogy mindeközben lojális és értékteremtő polgáraivá és közösségeivé

váltak azon országoknak, amelyekben élnek. Három évtizede a Kárpát-medencében élő külhoni magyarság - olyan időszakban, amelyben Európa nem volt mentes az erőszakos etnikai érdekérvényesítésektől sem - mindvégig alkotmányos eszközökkel, békés módon küzdött a jogaiért. A külhoni magyarság a térség valamennyi állama euroatlanti integrációjának, illetve integrációs törekvéseinek aktív támogatója, és politikai érdekképviselői által nélkülözhetetlen módon járul hozzá a térség geopolitikai stabilitásának és etnikumközi békéjének fenntartásához. Mindezek ellenére a Magyarországgal szomszédos egyes országokban élő magyar közösségek az elmúlt három évtized során folyamatosan a diszkrimináció számos formájával szembesülnek. A hátrányos megkülönböztetés a központi és regionális fejlesztési közpolitika, a kommunista időszakban elrabolt egyéni és közösségi tulajdonok visszaszolgáltatása, az oktatási jogok, az anyanyelvhasználati jogok, az államigazgatásban, illetve az igazságszolgáltatásban való részvételi jogok, valamint a politikai közbeszéd területén is érvényesül. Gyakran tapasztalható, hogy egyes országok állami hatóságai tudatosan megfélemlítik, illetve megalázzák a külhoni magyar közösségek tagjait és vezetőiket. Hasonlóképpen gyakori diszkrimináció áldozatai a külhoni magyarok akkor is, amikor a részükre törvényekben és egyéb jogszabályokban elviekben biztosított jogokat a gyakorlatban csorbítják, azok tényleges érvényesülését megghiúsítják.

5. A nemzeti sokszínűség nem veszélyforrást, hanem erőforrást képezhet egész Európa és a kelet-közép-európai térség valamennyi nemzete és állama számára. Ennek érvényesüléséhez az szükséges, hogy a térség államai az Európai Unióról szóló szerződés 4. cikkelye szellemében mindannyian ismerjék el a nemzeti önazonossághoz való jogot alapvető emberi jogként, és közösen határozzák meg annak a XXI. századi kihívásokra megfelelő választ adó politikai és jogi tartalmát, valamint az így meghatározott jogot a gyakorlatban is biztosítsák a területükön számbeli többségben, illetve kisebbségben élő nemzeti közösségek számára egyaránt.

(10.50)

6. Kelet-Közép-Európában - és benne a Kárpát-medencében - nem az államhatárok, hanem az álla-

mok politikájának megváltoztatásával, a nemzeti önazonossághoz való jogot ténylegesen és korszerűen biztosító jogi és politikai eszközökkel lehet mindenki számára növelni a szülőföld megtartó erejét, amely alapfeltétele a térségben élők biztonságának és jólétének.

7. Kelet-Közép-Európában - és benne a Kárpát-medencében - a biztonság, a politikai és társadalmi stabilitás, a gazdasági fejlődés és jólét hosszú távú biztosítékát az jelentheti, ha valamennyi nemzeti állam minden polgára és azok közösségei számára elismeri a nemzeti önazonossághoz való jogot, azaz lehetővé teszi számukra, hogy elődeik anyanyelvét, kultúráját és szülőföldjük otthonosságát mindannyian megörökölhessék, és mindezt továbbadhassák az utódaiknak. Az anyanyelvtől és a kultúrától való elidegenedés, valamint a szülőföld otthonosságának elvesztése, illetve a szülőföldről való kényszerű elvándorlás globalizálódó világunkban a legközvetlenebb veszély, amely a térség valamennyi nemzetét és nemzeti államát fenyegeti.

8. Fentiekre tekintettel felhívjuk a kelet-közép-európai - és benne a Kárpát-medencei - államalkotó nemzetek parlamentjeit, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezeténél és az európai nemzetközi szervezeteknél közösen kezdeményezzék a nemzeti önazonossághoz való jognak mint alapvető emberi jognak az elismertetését.

9. Felhívjuk a kelet-közép-európai - és benne a Kárpát-medencei - államalkotó nemzetek parlamentjeit, hogy emeljék alkotmányos alapjoggá a nemzeti önazonossághoz való jogot, és azt szavatolják a gyakorlatban is az államaik területén élő minden őshonos nemzeti közösség számára. A Magyarország Alaptörvényében foglalt megoldáshoz hasonlóan a többségben élő nemzeti közösségek mellett a meghatározott feltételeknek megfelelő, számbeli kisebbségben élő őshonos nemzeti közösségeknek is biztosítsanak alkotmányban rögzített államalkotói jogállást.

10. Felhívjuk az Európai Bizottságot, hogy az uniós tagállamokban számbeli kisebbségben élő őshonos nemzeti közösségek több mint 50 millió tagjára - úgy is, mint európai adófizetőkre és választópolgárookra - tekintettel az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója által 2013-ban indított nemzeti, etnikai és nyelvi kisebbségvédelmi javaslatok tárgyában kezdeményezze kötelező érvényű uniós jogszabály megalkotását.

11. Felhívjuk az Európai Unió tagállamainak polgárait, hogy támogassák a Székely Nemzeti Tanácsnak az európai régiók gazdasági és kulturális fejlődését erősíteni hivatott, folyamatban lévő európai polgári kezdeményezését.

12. Felhívjuk az Európai Unió és az Európa Tanács intézményeit, hogy támogassák azon európai államok parlamentjeinek törekvéseit, amelyek a XXI. században a nemzeti önazonossághoz való jogot az egyetemes emberi jogok részévé akarják tenni.

ELNÖK: Köszönöm szépen, jegyző úr. Tisztelt Országgyűlés! Most tisztelettel felkérem Kövér László urat, az Országgyűlés elnökét, a nemzeti önazonosság védelméről szóló politikai nyilatkozat előterjesztőjét nyitóbeszédének megtartására. Tisztelettel kérem, hogy fáradjon az emelvényre, elnök úr. Tisztelt elnök úr, öné a szó.

KÖVÉR LÁSZLÓ, az Országgyűlés elnöke: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Mélyen tisztelt Kötársasági Elnök Úr! Miniszterelnök Úr! Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Tisztelt Honfitársak! Az imént elhangzott politikai nyilatkozat elfogadására a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumának három nyomós oka is volt, és előterjesztő képviselőtársaimmal együtt ugyanezen három okból javasoljuk mi is elfogadásra a tisztelt Háznak. Ezen három ok a múltban, a jelenben és a jövőben rejlik.

A trianoni diktátum által a magyarságnak okozott tragédia ugyanis nemcsak nemzetközi szerződésekkel többször megpecsételt és lezárt történelmi múlt, hanem velünk együtt élő folyamatos jelen, ami nem kívánt esetben megismétlődő jövővé is válhat. Mindaddig, amíg a Kárpát-medencében élő külhoni magyarságnak keserves létküzdelmet kell vívnia azért, hogy megőrizhesse elődeitől örökbe kapott anyanyelvét, kultúráját és szülőföldjének otthonosságát, a trianoni döntés nem a történelemlények egy lezárt fejezete, hanem a teljes magyar nemzetet érintő, velünk együtt élő, nyitott jelenbeli létkérdés.

A magyar jövő pedig csak akkor lehet biztonságos, ha minden jelen- és jövőbeli magyar nemzedék, gyermekeink, unokáink és az utánuk következők a trianoni történetből is tanulva a saját szívükbe és eszükbe vésik, hogy mindig csak az lehet az övék, amit meg tudnak védeni. Aki fel sem ismerve a veszélyt, tudatlanságból, vagy kényelmét óvva restségből, vagy az áldozattól,

erőfeszítéstől visszariadva gyávaságból nem kész és nem képes megvédeni azt, ami a sajátja, az el fogja azt veszíteni. Az úgy járhat a jövőben, miként jártak elődeink a száz esztendővel ezelőtti múltban.

Tisztelt Ház! Ami ezt a múltat illeti, száz esztendő távlatából ismerni véljük a legfontosabb tényeket, az események időrendjét és az okozati összefüggéseket, amelyek 1920-ban a történelmi Magyarország területe kétharmadának elvesztéséhez és a magyar nemzet minden tíz tagjából háromnak, azaz a nemzet harmadának idegen hatalmak fennhatósága alá szorításához vezetett. Mi, mai magyarok a múltat megváltoztatni nem tudjuk, csak annak legfájóbb következményein kísérrelhetünk meg változtatni. Minderre azonban csak akkor van esélyünk, ha tanulunk a múltból.

Melyek azok a tanulságok, tisztelt képviselőtársaim, amelyeket a trianoni diktátum kapcsán mindenképpen célszerű levonnunk? Engedjék meg, hogy az elfogadásra ajánlott politikai nyilatkozat szellemében három ilyen tanulságot ajánljak a tisztelt Ház figyelmébe.

„A magyar nemzet nem létezik, csak magyar urak vannak.” A krónikások szerint többek között ezt mondta 1920-ban Franciaország képviselője a trianoni döntést előkészítő béketárgyalásokon, és ezzel azon legvérmesebb forgatókönyveket akarta megvalósulni segíteni, amelyek szerint az első világháborús győztesek Budapestet városállammá alakították volna, és a vesztes Magyarország teljes területét, tehát a megmaradt egyharmadnyi területet is úgy osztották volna szét a szomszédos országok között, ahogyan azt a kétharmadnyi résszel is tették.

Akit ki akarnak fosztani és fel akarnak számolni, annak először a pusztá létét kell kétségbe vonni, az önazonosságát kell szétzilálni. Ez a nemzettagadás indítéka és lényege, tisztelt képviselőtársaim. Így volt egykor, és így van ez ma is. A különbség csak annyi, hogy száz esztendővel ezelőtt csak a magyar nemzet létét vonták kétségbe a korabeli győztesek, napjainkban pedig azok, akik kellően erőseknek és örök győzteseknek képzelik magukat, Európa valamennyi nemzetének a létét kétségbe vonják. Ezek az államhatárokon és földrészekén átívelő gazdasági és politikai érdekcsoportok mára a francia, a német, a román, a szlovák, a szerb vagy bármely más európai nemzet létjogosultságát is megkérdőjelezhetőnek gondolják. Azért teszik ezt, mert szükségük van Európa erőforrásaira, mert pénzügyileg végzetesen el

akarják adósítani, gazdaságilag maguk alá akarják gyűrni, kulturálisan és technológiailag gyarmatosítani, politikailag pedig teljesen uralni akarják Európát, és mindezen törekvésükben az európai nemzetek és az őket védeni hivatott nemzeti államok pusztasága is akadályt jelent számukra. Tehát az egyik tanulság, hogy a nemzetek önrendelkezésének eszméjét gyakorlatilag születése pillanatában közös sírba temették a magyarok ezeréves országával, és a síron kivirult a nemzettagadás mérgező virága, amely kipusztíthatatlan gyomként egyre agresszívebben borítja be a földjeinket.

(11.00)

A nemzetünket fenyegető veszély nem múlt el, sőt erősödik, de fenyegeti már a bennünket száz éve legyőzőket is, és nekünk a politikánkat ennek megfelelően kell alakítani.

A másik tanulság, tisztelt képviselőtársaim, hogy mindig súlyos ára lehet, ha nem figyelünk kellőképpen arra, hogy mi zajlik körülöttünk a nagyvilágban, ha figyelmen kívül hagyjuk a geopolitikai látószöveget. A magyar politikának történeti okokból a közjogias gondolkodásmód az erőssége, és nem a geopolitikai. Nem volt ez mindig így, Árpád-házi uralkodóinknak egyik erénye volt a földrajzi térben való gondolkodás képessége, a külvilági kitekintés, rálátás és megfelelő reagálás. Mohács után azonban ez a képességünk is beszűkült, olyannyira, hogy a XIX. század második felében már alig érzékelhető a magyar politikában. A kiegyezéskori magyar politikai elit, ha keresett is, nem talált érvényes választ a XIX. század elején kialakult, és öröknek tetsző, az európai hatalmak egyensúlyára épülő geopolitikai rend megborulására, és Magyarország biztonsági érdekeit ahhoz a dualista Monarchiához kötötte, amelynek fennmaradásához egyre kevesebb belső és külső érdek kötődött. Mindennek következménye: 600 ezer halott magyar katona az első világháborúban, 1 millió 200 ezer leszerelt és szélnek eresztett magyar katona 1918 novemberében, és pár hét múlva a szélrózsa minden irányából érkező, összességében nem több mint 200 ezer idegen katona, akik 1918 karácsonyától kezdve 1920. június 4-éig szétmargolták a védtelen történelmi Magyarországot.

A politika felelőssége a legszigorúbb eredményfelelősség, tisztelt képviselőtársaim. Nincs soha

semmilyen kimentési lehetőség, mindig csak az eredmény számít. Minden mentő vagy magyarzó körülmény, az elvesztett háború, az azt megelőző évtizedes belső bomlasztás és külső ellenséges aknamunka, egyes haza- és nemzetáruló politikusok el nem évülő bűnei 1918 novemberében, a külföldről pénzelt bolsevik terrorcsapat tobzódása 1919 tavaszán, a művelt Nyugat politikusainak arroganciával vegyes kisstílúsége és szüklátókörűsége, mindez rendkívül fontos és tanulságos, de a politika eredményfelelősségét illetően közömbös. Az eredmény: Trianon. Trianon pedig nemcsak a múltban esett történelmi igazságtalanság okozta fájdalom szinonimája, nemcsak a jelenben bennünk élő, egyfajta kollektív lelkiismeret-furdalása, hogy miként hagyhattuk, hogy ez megtörténjen velünk, hanem a jövőre vonatkozó parancs is: ez még egyszer nem történhet meg velünk!

Tisztelt Ház! A harmadik trianoni tanulság szorosán összefügg az előzővel: a nemzetközi porondon magányosan, szövetségesek nélkül nem lehet sokra jutni. Mi, magyarok itt a Kárpát-medencében, a germán és szláv néptömbök életterének, nagyhatalmak érdekszférájának ütközőpontjában ezer esztendeje hajlamosak vagyunk azt érezni, hogy egyedül vagyunk. Nem alaptalan ez a nyelvi és kulturális sajátosságainkból fakadó életérzés, de ne feledjük: az elmúlt száz esztendőben nemcsak mi voltunk egyedül, hanem néha a többi közép-európai nemzetre is rá-rátört az egyedüllét. 1920-ban a győztes nyugati hatalmak ugyan még csak bennünket, magyarokat dobtak a történelem hentespultjára, hogy szétdaraboljanak, ám 1938-ban lényegét tekintve ugyanezt tették Csehszlovákiával, aztán a balti államokkal és Lengyelországgal, majd a Nyugat 1947 után a térségben mindenkit koncként vetett oda Sztálinnak.

Trianonban a magyar államot életképtelenségre, a magyar nemzetet szétszakítottságra, Magyarországot pedig politikai egyedüllétre ítélték. A magyarság egyévszázadnyi áldozatos munkája életképessé tette a magyar államot, a nemzet határokon átívelő összetartozása pedig száz esztendő alatt erősebbnek bizonyult azon erőknél, amelyek azt fel akarták számolni.

Hosszú ideje, és különösképpen az elmúlt évszázadban a Kárpát-medencében élő nemzetek viszonyában az volt a főszabály, hogy ha valamelyik nemzet sírt, akkor szomszédai általában nevettek, és fordítva: ha valakik győztek, akkor másoknak szükségképpen

veszteseknek kellett lenniük. Az idők jelei azt mutatják, tisztelt képviselőtársaim, hogy a globalizmus előtűnk álló időszakában mindez megváltozik. A Kárpát-medencében és tágabban Közép- és Kelet-Európában a jövőben az együtt és egymás mellett élő nemzetek vagy együtt fognak nevetni, vagy együtt fognak sírni. Együtt leszünk nyertesek, vagy mindannyian veszteseknek bizonyulunk. A térségben vagy egymással együttműködve őrizzük meg nemzeti államainkat, nyelvünket és kultúránkat, vagy mindannyiunkat kiforgatnak mindezekből, és elidegenítenek a szülőföldünkötől, államainkat birodalmi adószedő helytartósággá alacsonyítják, anyanyelvünket konyhanyelvvé silányítják, és saját nemzeti kultúránkat elfeledtetik velünk. Mindez ellen a térségünk országai eséllyel csak közösen, csak együttesen léphetnek fel.

Mi, magyarok, akik elveszítettük a XX. századot, nem akarjuk elveszíteni a XXI.-et. Azt sem akarjuk azonban, hogy a száz esztendővel ezelőtt nyertes szomszédaink elveszítsék; nemcsak azért, mert lovagias nemzet vagyunk, hanem azért sem, mert nem áll érdeklünkben. Mi senkit nem akarunk becsapni Trianon ügyében, legkevésbé önmagunkat. Trianon öröksége számunkra a XXI. században is változatlanul nyitott létkérdés, azért, mert számunkra ez az örökség ma kétmillió magyar nemzettársunk sorsáról, jövőjéről, szülőföldjén magyarként való megmaradásáról szól.

A két világháború között elődeink a nagyhatalmi döntőbíráskodás révén megvalósított területi revízióval próbálkoztak. Tudjuk, hogy nem jelentett megoldást. A második világháború után, a kommunizmus négy évtizedében Trianon megoldásaként a hazai magyarságnak az önfeladást, a külhoni magyarságnak pedig a beolvadást írták fel receptre. A beteg a gyógykezelés ellenére életben maradt, de a baj sem tűnt el. 1990 után a térség országainak közös euroatlanti csatlakozása kínált esélyt a trianoni probléma meghaladására. Akik abban hittek, hogy az önmagára mint a szabadság, az emberi jogok és a demokrácia térségére tekintő és a tagállamainak területén a nemzeti autonómia különféle modelljeit működtető Európai Unió segítséget nyújt majd a térség nemzeti problémáinak megoldásához, azok csalódnak voltak kénytelenek.

Az elfogadásra ajánlott nyilatkozatban a Kárpát-medencében élő kétféle külhoni magyar megválasztott politikai képviselői pontosan megfogalmazták a jogsérelem és diszkrimináció azon válfajait, amelyeknek a magyar közösségek napjainkban

is változatlanul áldozatai. Bár az Európai Unió automatikus megoldást nem ad, esélyt viszont igen, hogy immár külső nagyhatalmi nyomás és fenyegetés nélkül, együtt megpróbálhassuk rendezni közös dolgainkat.

Egy évszázaddal Trianon után a mai napon elfogadásra ajánlott nyilatkozat magyar részről arra tesz kísérletet, hogy új megoldást kezdeményezzünk, és arra, hogy mindehhez szövetségeseinket találjunk; szövetségeseinket találjunk elsősorban a szomszédos nemzetekben és államokban, illetve szövetségeseinket találjunk Európa többi nemzetei és államai között. A külhoni magyarság küzdelme nemzeti önazonossághoz való jogáért ugyanis európai ügy, tisztelt képviselőtársaim; azért európai ügy, mert az előttünk álló időkben lényegét tekintve hasonló identitásküzdelem vár minden európai nemzetre, mint amilyent a külhoni magyarság vív száz esztendeje - ez akkor is így van, ha Európában, különösen Európa nyugati részén még sokan nincsenek ezzel tisztában, egyre többen és többen ismerik fel azonban a nemzeteik előtt álló identitásküzdelmek tétjét.

A világhatalmi erőterben Európa és benne az Európai Unió a stratégiai szuverenitását nem tudja megvalósítani csak a politikai, illetve gazdasági önrendelkezés vagy a katonai önvédelem eszközeivel. Az eredményes európai önvédelemhez kell az identitás fundamentuma is.

Az európai embereknek kell tudniuk, hogy voltaképpen mitől, miért és hogyan európaiak. Ilyen fundamentum pedig nincs, tartósan nem is építhető a két évezredes keresztény hitből fakadó normarendszer és a több évszázados nemzeti kultúrák mellőzésével. Európa határai addig tartanak, ameddig a temetőikben kereszt van a sírhelyeken. Európa addig marad önmaga, amíg európai nemzeti közösségek lakják, és meghatározóan alakítják a sorsát. Ha mindez megváltozik, Európa kisebbségbe szorul a saját területén.

Tisztelt Képviselőtársak! De milyen élet jut osztályrészül azoknak, akiktől elvitatják a kollektív jogukat, de közben kollektív büntetéssel sújtják őket, akiknek anyanyelvét az ördög nyelvének nevezik, akiknek megmásítják a nevét, akiket megbüntetnek saját jelképeik használata miatt, akiktől elvitatják a szabad akaratukból vallott nemzeti hovatartozásukat, akiknek történelmét elvitatják, történelmi emlékeit, temetőit lerombolják vagy elorozzák?

(11.10)

Milyen életük van azoknak, akiknek egykor a diktatúrákban pár hét alatt elrabolták egyéni és közösségi javait, ám az utóbbi harminc év demokráciáiban még a töredékét sem kapták vissza mindannak, amit elraboltak tőlük, akár az adott állam által meghozott törvény ellenére sem? Milyen az az élet, ami azoknak jut, akik ellen mások folyamatosan uszíthatnak a történelemkönyvekben, akik ellen mások büntetlenül használhatják a gyűlöletbeszédet, akiket pusztán nemzeti hovatartozásuk okán potenciális ellenségnek, nemzetbiztonsági fenyegetésnek minősített a saját államuk bármely képviselője? Külhoni magyar kisebbségi lét, tisztelt képviselőtársaim, amely Európa közepén egy évszázada ilyen.

Makkai Sándor erdélyi református püspök 1937-ben „Nem lehet” című megrendítő vitáiratában fogalmazta meg, hogy a kisebbségi sors nemcsak politikai, hanem erkölcsi lehetetlenség is. Szerinte minél inkább telik az idő, a politikai megoldás útjába annál több és új akadály fog gördülni. Mint írja: nem tudom elképzelni a kisebbségi létnek semmiféle, emberhez méltó elrendezését, mert magát az úgynevezett kisebbségi kategóriát tartom emberhez méltatlannak és lelkileg lehetetlennek.

Ezen állításokra hasonlóan fajsúlyos választ a költő Reményik Sándor adott, amely „Lehet, mert kell” címmel vált ismertté. Állítása szerint az élet minden körülmény dacára nemcsak pusztá valóság, hanem megvalósítható minőség, nemcsak adottság, hanem feladat, amelyet vállalni kell.

Száz esztendeje külhoni nemzettársaink ezen lelki kettősség malomkövei között őrlődnek. A nehezen felmérhető anyagi veszteségeket, a megaláztatásokból származó felbecsülhetetlen lelki sérelmeket azért volt képes túlélni a külhoni magyarság, mert ugyan száz esztendeje minden napnyugtával kísérti a „nem lehet” igazsága, ám közösségeikben minden másnap napkeltével erősebbnek bizonyul a „lehet, mert kell” történelmi korparancsa.

Mindezt engedjék meg, tisztelt képviselőtársaim, hogy a mai napon, 2020. június 4-én a magyar állam nevében legmélyebb hálánkat és legmagasabb elismerésünket fejezzem ki a Trianonban elszakított nemzeti közösségeinknek az évszázados helytállásukért, hűségükért a magyar nemzethez és a szülőföld-

jükhöz, nemkülönben azért is, hogy lojális és értékre-remtő polgáraivá váltak azon államoknak, amelyek fennhatósága alá kényszerítette őket a történelem.

Tisztelt Ház! Az Európai Unióról szóló szerződés 4. cikkelye így fogalmaz: az Unió tiszteletben tartja a tagállamoknak a szerződések előtti egyenlőségét, valamint nemzeti identitását, amely elválaszthatatlan része azok alapvető politikai és alkotmányos berendezkedésének, ideértve a regionális és helyi önkormányzatokat is. Ez az uniós alapidokumentum tehát használja a „nemzeti identitás” szóösszetételét, azt az Európai Unió és a tagállamai közötti viszonyban jogként elismeri és garantálja. Ám sem a hivatkozott szerződésben, sem pedig egyéb uniós jogforrásokban nem határozták meg eddig a nemzeti identitásnak a politikailag és jogilag is értelmezhető, életszerű és közérthető fogalmát. A mai napon az önök előtt fekvő, elfogadásra ajánlott nyilatkozat ennek hiányát kísérli meg pótolni. Egy olyan meghatározási javaslatot fogalmaz meg, amely érdemi hozzájárulás lehet az Európa jövőjéről szóló, küszöbön lévő uniós eszmecseréhez.

Ha az Európai Unió szavatolja a tagállamok nemzeti identitását, miként ezt megteszi a hivatkozott szerződésben, akkor felmerül a kérdés: ki valójában a nemzeti identitás alanya, hordozója? A mi magyar válaszuk erre a kérdésre a jogtudomány logikájával, a józan ésszel, az életszerűséggel és történelmi tapasztalatokkal is egyezik. A nemzeti identitás alanyai az adott állam területén meghatározott idő óta élő nemzeti közösségek, függetlenül attól, hogy számbeli többségben vagy számbeli kisebbségben élnek-e. Az állam mint szervezet, mint jogi és politikai szabályrendszer összessége a földrajzi területén élő nemzeti közösségek identitását jeleníti meg és képviseli.

A mi válaszuk az, hogy nemzeti identitása az embereknek, az állam polgárainak van, és ez az identitás mint tudatállapot és értékrend az anyanyelvükből, a kultúrájukból és a szülőföldjükben fakad. Ezen a számbeli többségben vagy kisebbségben élő nemzeti közösségeket egyaránt jellemző identitások védelmére hivatott a nemzeti állam.

Mindezek alapján a nyilatkozat szerint, tisztelt képviselőtársaim, a nemzeti önazonossághoz való jog azt biztosíthatja mindenki számára, hogy elődeik anyanyelvét, kultúráját és szülőföldjüknek otthonosságát szabadon megörökölhessék, és azt szabadon továbbadhassák utódaiknak. Európában és benne a

Kárpát-medencében nem az államhatárok megváltoztatásával kezelhetők a megoldatlan nemzeti kérdések, hanem az állampolitikák megváltoztatásával, a nemzeti önazonossághoz való jog elméleti és gyakorlati biztosításával.

A nyilatkozat szerint a nemzeti önazonossághoz való jog az általános emberi méltóság védelmének egyik nélkülözhetetlen eszköze, amely nemcsak a Kárpát-medencében, hanem mindenhol erősítheti a békét, biztonságot és stabilitást. A nyilatkozat ezért fordul felhívással nemcsak a szomszédos országok parlamentjeihez és kormányaihoz, hanem az Európai Unió, az Európa Tanács intézményeihez és az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez is, javaslatot téve arra, hogy a nemzeti önazonossághoz való jogot tegyük közösen az egyetemes emberi jogok részévé. Ez az ügy egyidejűleg szolgálja a magyar nemzet, a szomszédos nemzetek és Európa jövőjét.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Tisztelt Honfitársaink itthon, otthon és a nagyvilágban! A magyarság ezeréves Kárpát-medencei történelméből száz nehéz esztendő van a hátunk mögött, és a magunk által alakítható jövő áll előttünk. A szétszakított-ságban is megmaradni tudás teljesítményéből erőt merítve, az egymást követő nemzedékek erőfeszítéseit összeadva tegyük együtt sikeressé a magyarok következő évszázadát! Kívánjuk, hogy a világban, Európában és a Kárpát-medencében legyen béke, szabadság és egyetértés! *(Nagy taps a kormánypártok soraiban. - Taps a Jobbik, az LMP és a függetlenek soraiból.)*

ELNÖK: Megköszönve Kövér László házelnök úr nyitóbeszédét, az összevont vitát elnapolom, folytatására és határozathozatalára későbbi ülésünkön kerül sor.

Most tisztelettel felkérem Áder János köztársasági elnök urat, fáradjon az ülésterembe, és az emelvényről tartsa meg ünnepi beszédét. *(Dr. Áder János belép az ülésterembe és felmegy a szónoki emelvényre.)* Tisztelt Köztársasági Elnök Úr! Öné a szó, parancsoljon!

DR. ÁDER JÁNOS köztársasági elnök: „Bevallom, hogy ezt a turáni törzset éles ellenszenvvel szemléltem, és szemlélem ma is. Miként rokonaik, a törökök, sokat romboltak, és semmit sem alkottak. Budapest hamis város, minden eredetiség nélkül.

Századokon át a magyarok elnyomták nemzetiségeiket, a szabadulás és a megtorlás órája elérkezett.” Írta 1919-ben Harold Nicolson angol diplomata, aki nek jelentős szerep jutott a trianoni határok megalapításánál.

Tisztelt Miniszterelnök Úr! Tisztelt Házelnök Úr! Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Országgyűlés! Mit tudott ez a diplomata Magyarországról? Szent István államalapításáról, első királyunknak az intelmeiben megjelenő bölcsességéről? Szent László vitézségéről, Hunyadi János bátorságáról, a világraszóló nándorfehérvári diadalról?

(11.20)

Mit tudott Mátyás reneszánsz udvaráról, Európában párját ritkító könyvtáráról és annak kódexeiről? A reformkor szellemi óriásairól, 1848-as szabadságharcunkról? Vagy az első világháborút megelőző fél évszázad gazdasági lendületéről, tudományos vívmányairól? Nicolson minderről keveset tudott. De a magyarok jövőjét a döntésben részt vevő diplomataként mégis alapvetően befolyásolta.

Tisztelt Ház! Száz évvel ezelőtt ezen a napon, június 4-én Magyarország gyászolt, Budapest is feketebe öltözött, a zászlókat félárbóca eresztették, az újságok gyászkeretben jelentek meg. Az üzletek zöme, az iskolák és a hivatalok zárva voltak, a buszok és a villamosok megálltak. A fővárosban és mindenütt Magyarországon zúgtak a harangok. A magyarok öt percig csendben álltak. A veszteséget, a megaláztatást, a törvénné tett törvénytelenéget egyetlen magyar sem tudta feldolgozni. 1920-ban Magyarország elveszítette területének kétharmadát, népessége 18 millióról 7,5 millióra zsugorodott, több mint 3 millió magyar került a határon kívülre. Románia egyedül nagyobb területhez jutott, mint amekkora Magyarországnak megmaradt. Gabonatermő területeink jelentős része, erdeink 90 százaléka, vasúthálózatunk kétharmada a szomszédos országokhoz került.

Arról már kevesebbet szoktunk beszélni, hogy milyen gazdasági gyarapodást tört derékba Trianon. Általános iskolai tanulmányainkból tudjuk, hogy Széchenyi Istvánnak milyen szerepe volt a budapesti első hengermalom megépítésében. Arról viszont ritkábban szólnak, hogy hatvan évvel később, a századfordulón Budapest Európa legnagyobb malomipari

központja, a világon is mindössze az egyesült államokbeli Minneapolis előzi meg. A magyarországi gépipar dinamikus fejlődéséről sem szoktunk beszélni. Pedig van mire büszkének lennünk. 1873-ban készül el az első hazai gyártású mozdony, 27 évvel később már az ezredik gördül ki a gépgyárból. A magyarországi mezőgazdasági gépgyártás 30-40 év alatt képessé válik minden olyan eszköz és gép gyártására, amire a mezőgazdaságnak szüksége van. Világszínvonalú villamosági ipar, dinamikus városi és vasúti infrastruktúra-fejlesztés, Budapestnek igazi világvárosi arculatot adó köz- és magánépületek. Zárójelben hadd tegyem hozzá: a budapesti földalatti megépítését Európában csak a londoni előzi meg; a Parlament épületét 1904-ben adják át.

Tisztelt Ház! Az országot ért veszteség és a gazdasági lendület megtörése mellett szólnunk kell az embereket közvetlenül ért veszteségről is. Magyarországon 1918 és 1920 között több erőszakhullám söpört végig. Még nem volt trianoni döntés, még nem voltak új határok, de a Kárpát-medencében háború utáni háború dúlt. Először csak szabadcsapatok randalírozása, feltört magtárak, lángoló kastélyok, etnikai vagy szociális alapú leszámolások, majd a megszálló cseh, román, szerb csapatok brutalitása. Sortüzek, önkényeskedések, fosztogatások, nők megbecstelítése, menekülésre kényszerített százezrek, munkájuktól, állásuktól, megélhetésüktől megfosztott ottmaradók, földjüket, házukat, ingóságukat elveszítő emberek. Rettegés, félelem, megaláztatás, kettészakított települések.

Amikor Trianonról beszélünk, ma már a negyedik generáció teszi fel ugyanazokat a kérdéseket. Elkerülhető lett volna-e a világháború? Ki miért felelős? Miért lett a trianoni döntés Magyarország számára mérhetetlenül igazságtalan? A korszakot vizsgáló történészek közül sokan osztják a véleményt, hogy a XX. század elején bár minden ország vezetője a békéről beszélt, valójában mindenki a háborúra készült. Az Oszmán Birodalom hanyatlása, a Balkánon keletkező politikai vákuum, a cári Oroszország terjeszkedése, a pánszláv gondolat erősödése, Németország növekvő ereje, Franciaország Elzász elvesztése miatt érzett revánsvágya, a nemzetiségek önállósodási törekvései mind ebbe az irányba mutattak.

Ferenc Ferdinánd meggyilkolását követően az Osztrák-Magyar Monarchia úgy kalkulált, hogy Szer-

biával való konfliktusa lokális marad, legfeljebb a Balkánra terjed ki. Ezt támasztották alá az előző 50 év európai tapasztalatai. Bécs azt hitte: Németország kiállása a Monarchia mellett távol tartja Oroszországot. Szentpétervár pedig azt hitte: az orosz mozgósítás meghátrálásra készíti a Monarchiát. Berlin azt hitte, hogy Anglia semleges marad, és ez visszatartja Franciaországot. Mindenki tévedett. Magyarország miniszterelnöke, Tisza István eleinte ellenezte a hadba lépést. Úgy vélte, hogy az oroszok, a szerbek és a románok elleni egyidejű háború esetén nem jutna elegendő erő Erdély megvédésére, egy várható győzelem pedig felbillentené a Monarchia kényes etnikai egyensúlyát. Két hét huzakodás után Bécs meggyőzte Tiszát, aki a háborúról döntő minisztertanácsi ülésen már csak ahhoz ragaszkodott: a Monarchia jelentse ki, nincs szándékában szerb területek bekebelezése.

Az Osztrák-Magyar Monarchia hadat üzent Szerbiának, Magyarország hadviselő fél lett. A háború rövid idő alatt világháborúvá terebélyesedett. Négyéves háborúskodás után Magyarország vesztes félként a súlyos büntetést nem kerülhette el. Miért?

Miután a német villámháborús stratégia csődöt mondott és a háború egyre több forrást emésztett fel, az antant és a központi hatalmak is az addig semleges országok hadba lépését erőltették. A semlegesek, Olaszország és Románia hadba lépését azonban olyan területi igények elismerésével kellett megvásárolniuk, amelyeket csak az ellenfél teljes katonai összeomlása esetén lehetett érvényesíteni. Olaszország Dél-Tirol, Isztria, Dalmácia nagy részének, az Oszmán Birodalom területei egy részének megszerzése és az afrikai gyarmatok bővítésének reményében lépett be a háborúba Anglia és Franciaország oldalán. Romániának pedig már 1916-ban Bukovinát, Erdélyt és Magyarország keleti részének jelentős részét ígérte az antant. Ma már inkább csak történelmi érdekesség, de hadba lépése után két évvel, 1918. május 7-én Románia békét kötött Németországgal és az Osztrák-Magyar Monarchiával. Ennek is megvolt az ára: a korábban megkaparintott besszarábiai területek megtartásának jóváhagyása. Fél év múlva azonban, amikor Németország lényegében már kapitulált, Románia felrúgva a különbékét, ismét hadba lépett az antant oldalán a korábban kért területek megszerzésének reményében.

1918-ra három olyan monarchia végzete teljessé vált be - Német Császárság, Osztrák-Magyar Monar-

chia, cári Oroszország -, amelyek a korábbi évszázadokban döntően befolyásolták Európa hatalmi viszonyait.

(11.30)

Franciaországnak a korábbi szövetséges Oroszország kiesése után új szövetségesekre volt szüksége Németország erejének ellensúlyozásához. Ráadásul a bolsevikok terjeszkedésének megakadályozásához nélkülözhetetlen volt egy ütközőzóna. Az új szövetségnek ára volt. Ezt az árat a győztes hatalmak a vesztesekkel, főként Magyarországgal fizették meg.

Tisztelt Ház! Intelmeiben Szent István arra figyelmezteti fiát, hogy mértéken felül senkit se büntessen. Az első világháborút öt ország fejezte be a vesztesek oldalán. Vessük össze Németország és Magyarország büntetésének mértékét! Míg Németország területének 13 százalékát veszítette el, addig Magyarország területének 67 százalékát, azaz kétharmadát. Míg Németország lakosságának közel 4, igen, jól hallották, közel 4 százaléka került más ország fennhatósága alá, addig ez Magyarország esetében a lakosság csaknem 60 százalékát jelentette. És rögzítsünk még néhány tény!

Magyarországot a béketárgyalásokra csak egy év késéssel hívták meg. Álláspontját, érveit a békefeltételek megfogalmazása során nem mondhatta el. A Külügyminiszterek Tanácsa mindössze egyetlen ülést szentelt a magyar határok ügyének. Érdemi vita nélkül hagyta jóvá a két előkészítő bizottság jelentését. Ezért volt jelentős szerepe az olyan figuráknak, mint a beszéd elején idézett Nicolson. A népek önrendelkezésére vonatkozó wilsoni elveket csak Magyarország kárára alkalmazták. Amikor a magyar delegáció Párizsba érkezett, Wilson amerikai elnök már nemcsak elveinek, de a tárgyalásoknak is hátat fordított; az amerikaiakat párizsi nagykövetségük képviselte a meghallgatásokon.

Apponyi Albert, a magyar delegáció vezetője mindössze egy beszéd megtartására kapott lehetőséget. Vitára, érvek felsorakoztatására, dokumentumok nyilvános bemutatására nem kerülhetett sor. Magyarország sorsáról nem 1920-ban döntöttek. Jóval korábban. Sunyi háttértárgyalásokon. Felkészületlen politikusok, politikai kalandorok, önjelölt próféták, fizetett ügynökök, elfogult, részben korrumpált szakértők, magyargyűlölettel fertőzött újságírók közös munkája mindaz, amit ma trianoni diktátumnak hívunk.

Száz év elteltével joggal tehetjük fel a kérdést: békét hozott-e Trianon? Nem. Két évtizeddel később az öldöklés folytatódott. Segítette-e a térség, Közép-Európa és Kelet-Európa gazdasági fejlődését? Nem. Csökkentette-e az etnikai feszültséget a térségben? Nem. A döntés egy soknemzetiségű országból több soknemzetiségű országot kreált; ezzel újabb viszálykodás magvait hintette el. Ráadásul sem a német nemzetiszocializmus, sem az orosz bolsevizmus későbbi térnyerését nem tudta megakadályozni.

Churchill a háborúról írott visszaemlékezéseiben így írt erről: Egyetlen olyan népe vagy tartománya sincs a Habsburgok birodalmának, amelynek a függetlenség elnyerése ne hozott volna olyan kínokat, amelyeket hajdani költők és teológusok a kárhozottaknak tartottak fenn.

Tisztelt Ház! Az utolsó kérdés, amit fel kell tennünk: igazságos volt-e a trianoni döntés? Az, hogy mi, magyarok, igazságtalannak érezzük, érthető. De mit gondolnak mások? Harold Nicolson, akinek szavait beszédem elején idéztem, és aki magyarbarátsággal nem vádolható, évekkel később a következőket írta: A román igények bizottsága csak Erdélyben gondolkodott. A cseh igények bizottsága Szlovákia déli határára összpontosított. Ez a két, egymástól teljesen elkülönült bizottság olyan területi és népességi veszteségeket kényszerített Magyarországra, amelyek a maguk összességében igen súlyosak voltak.

Ha a munkát egy magyar bizottság kezébe összpontosítják, nem csupán szélesebb határövezet lett volna a vita tárgya, hanem azt is látták volna, hogy a területi cessionok összessége sokkal több magyart helyez idegen uralom alá, mint amennyi az önrendelkezés elvével összeegyeztethető.

De idézhetnénk Anglia akkori miniszterelnökét, Lloyd George-ot is: Sosem lesz béke Délkelet-Európában, ha minden most létrejövő kis állam határain belül nagyszámú magyar kisebbség lesz. Ezért a béke irányadó elvének javaslom, hogy amennyire emberileg lehetséges, a különböző népfajokat csatolják anyaországaikhoz, és ennek a kritériumnak elsőbbséggel kell rendelkeznie a hadászati, gazdasági vagy közlekedési megfontolásokkal szemben.

Végül idézzük François Mitterrand-t, Franciaország szocialista köztársasági elnökét, aki 1992-ben a következőket mondta: E század valamennyi békeszerződése és különösen az 1914-18-as háború nyomán sarjadt békeszerződések, kezdve a versailles-in, de az

1945-ös és az azt követő békeszerződések is igazságtalan békeszerződések, melyek a győztes dicsőségnek vagy hatalmi vágyának vagy közvetlen érdekeinek kielégítése érdekében mindig tagadták a történelmi, földrajzi, szellemi vagy etnikai realitásokat. A következő háború drámája mindig az előző békeszerződések rendelkezései közé íródott.

Tisztelt Megemlékezők! Mindarról, ami Trianon előtt és után történt, idézhetném Adyt, József Attilát, Kosztolányit, Juhász Gyulát, Babitsot, Karinthy, Krúdyt, Móriczot, Reményiket, Kós Károlyt, Szerb Antalt, Márait. Külön megemlékezést szánhatnánk az igazságtalanság miatt érzett fájalmuknak. Most mégsem tőlük, hanem egy, a trianoni döntés után született és 1948-ban Ausztráliába menekült költőtől, Ruttkai Arnoldtól idézek néhány verssort: „Mi kell még...? / Nem volt elég a hétpecsétes Békeokmány, / az ingyen kapott ősi föld...? / Nem volt elég a sebtében meghúzott országhatár, / kertek végében a málnabokor mögött? / Kevés volt talán, / a lehullott utcatábla, / átköltött térkép, / eldőlt szobor...? / Az anyanyelv már rég föld alá költözött, / suttogva szólt a zsalugáterek mögött. / Bezárt az ódon iskola, / elhalt a dal, / kidőlt a harangláb. / Az emlékek is reszketve féltek.”

(11.40)

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A századik évfordulón indokolt, hogy a saját házunk előtt is söprögesünk. A világháború befejezése és a trianoni döntés közötti időben Magyarország amúgy is tragikus helyzetét az ország politikai vezetőinek katasztrofális ténykedése csak tovább súlyosbította. Ebben a szűk kétéves időszakban a konzervatív tehetetlenség, a liberális tehetségtelenség és a bolsevik utópia adott randevút egymásnak. A patópáloskodás, a hiú ábrándok kergetése, a kulturális fölényben és a történelmi érdemekben való alaptalan bizakodás lehetetlenné tette az amúgy is igencsak szűk mozgástér kihasználását. 1918-19 fordulóján hol voltak a titkosszolgálati jelentések az antant és a későbbi kisantant országainak háttértárgyalásairól és háttér-megállapodásairól? Hol volt az elemi önvédelmi ösztön a hadsereg újjászervezésére, a határok megvédésére? Hol volt a diplomáciai háttérmunka, a személyes kapcsolatok latba vetése, érveink megismertetése legalább az etnikai határok elfogadtatására? Azt gondolni, hogy elég

lesz az elvszerűség a kufárokkal, a zsákmányszerzési törekvésekkel szemben, nem látni, hogy a háttérben milyen politikai, gazdasági üzletek kötöttek, több volt, mint politikai vakság - súlyos felelőtlenség.

Károlyi Mihály egyetlen dolgot megtehetett volna: egyben tartja a hadsereget, és erős karhatalmat épít ki. Ez védelmet jelenthetett volna az országba betörő csehek és románok ellen, és lehetőséget a kommunisták elszigetelésére. Ha Apponyi előadása akkor, amikor már minden eldőlt, fel tudta kelteni a brit miniszterelnök érdeklődését és kiváltani az olasz miniszterelnök szimpátiáját, vajon egy időben elkezdett kitartó, szívós politikai és diplomáciai háttérmunka nem mérsékelhetett volna-e valamit a veszteségekből?

Tisztelt Ház! Vesztes háború, két forradalom okozta káosz, Trianon súlyos társadalmi, gazdasági következményei, csőd szélére jutott állam. De a nemzet élni akart. Hozzá kellett fogni az ország újjáépítéséhez. A munka Bethlen István kormányára várt. Bethlenről, aki tagja volt a párizsi békeküldöttségnek, Bryan Cartledge angol történész így írt: „A háború utáni időszakban feltűnően hiányoztak a tehetségek. Bethlen István volt az egyetlen megfelelő képességű férfi, aki hatékonyan tudta képviselni Magyarországot az európai politika színpadán. A párizsi békekonferencián, amikor ott inaskodott a nemzetközi politika közelében, jól megtanulta a leckét, és a tanultakat hatékonyan alkalmazni is tudta.”

Bethlen István, aki 1921-ben lett Magyarország kormányának vezetője, miniszterelnöksége első évében keresztülvitt az Országgyűlésben egy törvényt, amely kimondta a Habsburgok trónfosztását, elérte a soproni népszavazást, ezzel az Ausztriának átadandó népesség 55 ezer fővel csökkent. Ellentmondást nem tűrően teremtette meg először a politikai stabilitás, majd a gazdasági kilábalás feltételeit. Csökkentette Magyarország nemzetközi elszigeteltségét, a Népszövetség támogatásával sikerült a gazdaság újraindításához szükséges kölcsönhöz jutnia. A magyar piacot védő vámokat vezetett be. Az eredmény minden várokozást felülmúlt.

Már 1925-től minden évben költségvetési többletet ért el a kormány, és jelentősen növelni tudta az oktatásra és a közegészségre fordított összegeket. Klebelsberg nagy ívű oktatás- és kultúrpolitikájának ez biztosította a pénzügyi alapjait. 1929-re az ipari termelés 12 százalékkal haladta meg az 1913-ast. Nem Magyarországon, nem a magyar embereken múlt,

hogy a gazdasági világválság megakasztotta ezt a lendületet.

Tisztelt Ház! Eltelt száz év, telve fájdalommal, újabb veszteségekkel, sok-sok tapasztalattal. Magyarországot a második világháború óta újra és újra megvádolják a határok megváltoztatásának szándékával, figyelmen kívül hagyva, hogy amikor erre a történelem lehetőséget kínált, Magyarország sosem élt területi követelésekkel szomszédaival szemben, sem a Ceausescu-rezsim bukása, sem Jugoszlávia szétesése, sem a Szovjetunióból kiváló Ukrajna megszületése, sem Csehszlovákia kettéválása idején. Mi tiszteletet adunk a szomszédainknak, de azt kérjük, ők is tiszteljenek minket és az országukban élő magyarokat. Mi tiszteletet adunk a Magyarországon élő nemzetiségeknek, és azt szeretnénk, ha ők is tisztelettel fordulnának felénk. Nekünk egymás javára és nem egymás ellenében kell dolgoznunk. Amit a nagyhatalmak elrontottak, nekünk kell kijavítanunk. Ha így teszünk, a trianoni átok lekerül rólunk.

Am beszélnünk világosan, fogalmazzunk egyértelműen! Nem leszünk partnerek az elhallgatásban, a történelemhamisításban, az anyaországon kívül élő magyarok megtagadásában. Partnerek leszünk viszont az őszinte beszédben, a történelmi esélyek kihasználásában, a magyarok és magyarok, a magyarok és más nemzetiségűek közötti kötelék erősítésében. Senki sem vitathatja el tőlünk a jogot, hogy azért dolgozzunk, ha már a nemzet földrajzi határai megváltoztak, hogy a nemzet lelki határai változatlanok maradjanak.

Tisztelt Ház! Ezt a napot, június 4-ét, tíz éve úgy hívják: a nemzeti összetartozás napja. Az elmúlt tíz évben az volt a célunk, hogy végre építsünk ott, ahol annyi évtized csak rombolni tudott, hogy a nemzetpolitika nemes fogalmát megtöltsük tartalommal, és az egyszerűsített honosítással erősebb kötelék szövődjön magyar és magyar között, hogy támogassuk a határainkon túli kis magyar közösségeket éppúgy, mint a nagy intézményi hálózatokat, hogy képzettséggel, támogatásokkal fejlesszük a határon túli magyar vállalkozások versenyképességét, megújítsuk az egyházi közösségi élet színtereit.

Tíz éve azon dolgozunk, hogy szociális juttatásokkal, ösztöndíjakkal és a magyar iskolák megerősítésével adjunk távlatot ott, ahol a magyar fiatalok megtartásához elsősorban oktatás és munkahely szükséges, hogy helyrehozzuk, megmentjük veszni

indult közös értékeinket, felújítsuk a meggyötört műemlékeket, hogy közös forrást biztosítsunk közös célokra. Aki a jövőben is így cselekszik, nemcsak azt nézi majd, ami egykor volt, hanem látja is mindazt, amink most is van: a komáromi Selye János Gimnázium érettségiző magyar diákjait, a Dévai Szent Ferenc Alapítvány házáinak lakóit, nevelőit, a Ráti Szent Mihály Gyermekotthonban magyarul éneklő fiatalokat, a beregszászi II. Rákóczi Ferenc Főiskola tanár szakos hallgatóit, a nagykaposi óvodásokat, az újvidéki Művészeti Akadémia ifjú tehetségeit, a csíksomlyói hármasmoltár körül összegyűlő fiatalokat. A magyar Országgyűlés tíz év alatt megtízszerezte a nemzeti összetartozás kiteljesítésére szánt forrásokat. Tíz év munkája, hála istennek, ma már termőre fordult.

(11.50)

Széchenyi István Hitel című könyvében írta: „Sokan azt gondolják: Magyarország - volt; - én azt szerettem hinni: lesz!” Apponyi Albert a trianoni feltételek elfogadásáról szóló parlamenti vitában, itt, ebben az épületben Széchenyire utalva így lelkesítette az Országgyűlés tagjait: „Magyarország nem volt, hanem lesz!”

Tisztelt Ház! Száz év elteltével, két világháború után, Trianontól és gazdasági válságoktól gyötörtén, egy több mint négy évtizedes kommunista-szocialista vargabetű után, egy levert forradalmat követően, többször is az államcsőd szélére jutva itt vagyunk, élünk. A jövőben bizakodva mondhatjuk: a magyar nemzet nemcsak volt, de lesz is! (*Hosszan tartó taps. - Dr. Áder János visszatér a díszpáholyba, és helyet foglal.*)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Megköszönöm Áder János köztársasági elnök úr ünnepi beszédét.

Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A politikai nyilatkozat üzenetének, az Áder János köztársasági elnök úr, valamint Kövér László házelnök úr által elmondottak megértésében és megvalósításában bízva, kérjük a Jóistent, a történelem urát, hogy múltunk nemzeti tragédiáinak tanulságai és az újra megtalált nemzeti összetartozásunk öröme igazi erőforrássá tudjon válni a jövő felé haladtunkban.

Tisztelt Országgyűlés! Kérem, hogy ünnepi programunk zárásaként felállva közösen énekeljük el nemzeti Himnuszunkat, majd állva maradva tisztelegjünk a

nemzeti zászló és a történelmi zászlók kivonulása előtt. *(A teremben tartózkodók felállnak, és közösen eléneklik a Himnuszt; majd a Jobbik-frakció tagjai elkezdik énekelni a Székely himnuszt, amihez a képviselők többsége is csatlakozik. - A Székely himnusz eléneklése után a díszőrség parancsnoka előlép, majd jelzésére a fanfárok hangjára a zászlókkal elhagyják az üléstermet.)* Köszönöm szépen. Kérem, foglalják el helyüket. *(A jelenlévők leülnek.)*

Tisztelt Országgyűlés! Mai ünnepi ülésünk programjának **végére értünk**. Most tízperces technikai szünet következik, ezt követően általános vitákkal folytatjuk ülésünket. Köszönöm a megjelenésüket.

(Az emlékülés 11 óra 57 perckor ért véget.)

Hiszékeny Dezső s. k.
jegyző

Dr. Szűcs Lajos s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv

Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója

Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,

Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda

Budapest, V. Kossuth tér 1-3.

Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4

Telefon: 441-4222

Telefax: 441-4599

MINDEN JOG FENNTARTVA!

ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)

ISSN: 2064-8367 (Online)

Országgyűlési Napló

Dr. Hiller István, dr. Latorcai János és Lezsák Sándor
elnöklete alatt

Jegyzők: *Gelencsér Attila, Hiszékeny Dezső,*
dr. Szűcs Lajos, dr. Tiba István, Tordai Bence

Egyes törvényeknek az állatok fokozott kímélete érdekében szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	18861
Dr. Budai Gyula (Fidesz), a napirendi pont előterjesztője.....	18861
Egyes vagyongazdálkodási és a nemzeti pénzügyi szolgáltatásokat érintő törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig.....	18861
Dr. Fónagy János , a Miniszterelnöki Kormányiroda államtitkára, a napirendi pont előterjesztője	18862
Felszólalók:	
Böröcz László , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	18866
Z. Kárpát Dániel , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	18868
Dr. Szakács László , az MSZP képviselőcsoportja részéről	18871
Varju László , a DK képviselőcsoportja részéről.....	18875
Mesterházy Attila (MSZP)	18878
Böröcz László (Fidesz)	18879
Varju László (DK).....	18879
Böröcz László (Fidesz)	18880
Varju László (DK).....	18881
Böröcz László (Fidesz)	18881
Dr. Fónagy János , a Miniszterelnöki Kormányiroda államtitkárának előterjesztői válasza	18882
A magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról szóló 2009. évi CXXV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	18885
Dr. Tapolczai Gergely (Fidesz), a napirendi pont előterjesztője.....	18886
Fülöp Attila , az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára.....	18890
Felszólalók:	
Nyitrai Zsolt , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	18894
Dr. Brenner Koloman , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	18897
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről	18898
Bangóné Borbély Ildikó , az MSZP képviselőcsoportja részéről	18899
Bósz Anett , a DK képviselőcsoportja részéről.....	18900
Dr. Kósa Ádám európai parlamenti képviselő	18903
Dr. Tapolczai Gergely (Fidesz) előterjesztői válasza	18906
Egyes törvényeknek a tizenharmadik havi nyugdíj visszaépítésével összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig.....	18907
Novák Katalin , az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előterjesztője.....	18908
Felszólalók:	
Dr. Selmeczi Gabriella , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	18910
Balczó Zoltán , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	18913
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről	18915
Korózs Lajos , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	18917
Varga Zoltán , a DK képviselőcsoportja részéről	18921
Ungár Péter , az LMP képviselőcsoportja részéről	18925
Tordai Bence , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	18929
Dr. Varga-Damm Andrea (független).....	18932
Varju László (DK).....	18936
Nacsa Lőrinc (KDNP)	18937
Varga Zoltán (DK)	18938
Dr. Pósnán László (Fidesz)	18939
Varju László (DK).....	18939
Nacsa Lőrinc (KDNP)	18941
Balczó Zoltán (Jobbik).....	18944
Varga Zoltán (DK)	18945

Novák Katalin, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkárának előterjesztői válasza 18946

Az Egészségügyi Világszervezet Dohányzás-ellenőrzési Keretegyezménye dohánytermékek illegális kereskedelmének felszámolásáról szóló Jegyzőkönyvének kihirdetéséről szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig 18949

Dr. Lőrinczi Zoltán, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előterjesztője 18949

Felszólalók:

Dr. Selmeczi Gabriella, a Fidesz képviselőcsoportja részéről 18950

Balczó Zoltán, a Jobbik képviselőcsoportja részéről 18952

Nacs Lőrinc, a KDNP képviselőcsoportja részéről 18954

Dr. Gurmai Zita, az MSZP képviselőcsoportja részéről 18956

Dr. Lőrinczi Zoltán, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkárának előterjesztői válasza 18958

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig 18958

Dr. Maruzsa Zoltán Viktor, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előterjesztője 18958

Felszólalók:

Dr. Pósz László, a Fidesz képviselőcsoportja részéről 18962

Ander Balázs, a Jobbik képviselőcsoportja részéről 18963

Nacs Lőrinc, a KDNP képviselőcsoportja részéről 18968

Dr. Gurmai Zita, az MSZP képviselőcsoportja részéről 18971

Arató Gergely, a DK képviselőcsoportja részéről 18975

Ungár Péter, a LMP képviselőcsoportja részéről 18979

Tordai Bence, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről 18982

Kissné Köles Erika nemzetiségi szószóló 18984

Horváth László (Fidesz) 18987

Ungár Péter (LMP) 18991

Arató Gergely (DK) 18992

Ander Balázs (Jobbik) 18994

Dr. Maruzsa Zoltán Viktor, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkárának előterjesztői válasza 18995

A Színház- és Filmművészeti Egyetemért Alapítványról, a Színház- és Filmművészeti Egyetemért Alapítvány és a Színház- és Filmművészeti Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig 18999

Bódis József, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előterjesztője 18999

Felszólalók:

Dr. Pósz László, a Fidesz képviselőcsoportja részéről 19002

Dr. Brenner Koloman, a Jobbik képviselőcsoportja részéről 19003

Hollik István, a KDNP képviselőcsoportja részéről 19006

Dr. Gurmai Zita, az MSZP képviselőcsoportja részéről 19008

Arató Gergely, a DK képviselőcsoportja részéről 19011

Tordai Bence, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről 19013

Dr. Varga-Damm Andrea (független) 19016

Hollik István (KDNP) 19021

Dr. Varga-Damm Andrea (független) 19021

Dr. Pósz László (Fidesz) 19022

Arató Gergely (DK) 19023

Ungár Péter (LMP) 19023

Dr. Gurmai Zita (MSZP) 19024

Bódis József innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza 19025

Napirend utáni felszólalások:

<i>Ungár Péter</i> (LMP)	19029
<i>Dr. Varga-Damm Andrea</i> (független).....	19030
<i>Tordai Bence</i> (Párbeszéd)	19031

Bejelentés az Országgyűlés következő üléséről	19034
--	-------

Az ülés bezárása	19034
-------------------------------	-------

Az ülésen jelen volt:

ÁDER JÁNOS köztársasági elnök, ORBÁN VIKTOR miniszterelnök, GULYÁS GERGELY Miniszterelnökséget vezető miniszter, ROGÁN ANTAL, a miniszterelnök kabinetfőnöke, DR. FÓNAGY JÁNOS, a Miniszterelnöki Kormányiroda államtitkára, DR. NAGY ISTVÁN agrárminiszter, DR. PINTÉR SÁNDOR belügyminiszter, DR. KÁSLER MIKLÓS emberi erőforrások minisztere, FÜLÖP ATTILA államtitkár, DR. LŐRINCZI ZOLTÁN államtitkár, DR. MARUZSA ZOLTÁN VIKTOR államtitkár, NOVÁK KATALIN államtitkár, DR. BENKŐ TIBOR honvédelmi miniszter, DR. VARGA JUDIT igazságügyi miniszter, BODÓ SÁNDOR innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, SCHANDA TAMÁS JÁNOS államtitkár, SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter, VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter, BÁRTFAI-MAGER ANDREA tárca nélküli miniszter, DR. SEMJÉN ZSOLT tárca nélküli miniszter, SÜLI JÁNOS tárca nélküli miniszter.

Az Országgyűlés tavaszi ülészakának
30. ülésnapja
2020. június 4-én, csütörtökön
(12.03 óra - Elnök: dr. Latorcai János
Jegyzők: dr. Szűcs Lajos és Hiszékeny Dezső)

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Kérem, foglalják el helyüket, hogy folytatni tudjuk munkánkat. (Rövid szünet.) Kormányparti képviselőtársaimat is kérem, hogy foglalják el helyüket.

Tisztelt Képviselőtársaim! Most általános vitákkal folytatjuk munkánkat. Soron következik az **egyes törvényeknek az állatok fokozott kímélete érdekében szükséges módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A Budai Gyula fideszes, Böröcz László fideszes, Simicskó István KDNP-s, Nyitrai Zsolt fideszes és Ovádi Péter fideszes képviselőtársunk által benyújtott előterjesztés T/10737. számon a Ház informatikai hálózatán mindenki számára elérhető.

(Jelzésre:) Ügyrendben Budai Gyula képviselő úr kért szót. Megadom a szót. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. BUDAI GYULA (Fidesz), a napirendi pont előterjesztője: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az egyes törvényeknek az állatok fokozott kímélete érdekében szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitájának elnapolását kezdeményezem az előterjesztők nevében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Mint hallhattuk, tisztelt képviselőtársaim, az előterjesztő indítványozta a napirendi pont elnapolását. A házszabály 22. §-ának (1) bekezdése értelmében erről az Országgyűlés vita nélkül, kézfelemeléssel határoz. Kérem tehát a tisztelt Országgyűlést, hogy az előterjesztő javaslata alapján elnapolja-e a napirendi pont tárgyalását. Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! (Szavazás.) Ez látható többség.

Megállapítom, hogy az Országgyűlés látható többsége a napirendi pont tárgyalását elnapolta. (A képviselők egy része távozik az ülésteremből. - Rövid szünet.)

Tisztelettel kérem Fónagy János államtitkár urat, hogy foglalja el helyét. (Megtörténik.) Köszönöm szépen.

(A jegyzői székben dr. Szűcs Lajost
Gelencsér Attila váltja fel.)

Tisztelt Ház! Most soron következik az **egyes vagyongazdálkodási és a nemzeti pénzügyi szolgáltatásokat érintő törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/10743. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető.

Elsőként megadom a szót Fónagy János államtitkár úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó. Megvárom, míg államtitkár úr fölteszi a mikrofont. (Megtörténik.)

DR. FÓNAGY JÁNOS, a Miniszterelnöki Kormányiroda államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az önök előtt fekvő törvényjavaslat több, a nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter felelősségi körébe tartozó szakterület szabályozási területét érinti, tükrözi a gazdasági, vagyongazdálkodási viszonyokban és az igazgatási rendszerben végbement változásokat és ezek kezelésére adható válaszokat.

Tisztelt Országgyűlés! Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény, valamint az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény módosításának a célja a barnamezős területek és a korábbi vasúti üzemi területek vonatkozásában a beruházásösztönző környezet kialakítása; a honvédelmi rendeltetésű területek esetében pedig a honvédelmi és nemzetbiztonsági érdekek érvényesülésének előmozdítása azáltal, hogy az övezeti besorolás megállapítására speciális eljárást teszünk lehetővé, amennyiben az övezeti besorolást még nem állapították meg.

Tisztelt Ház! A benyújtott javaslatnak az állami vagyonról szóló törvény módosítására irányuló rendelkezése szerint a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. közreműködik az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter tulajdonosjog-gyakorlása alá tartozó, állami vagyonnal kapcsolatos tulajdonosi ügyletek tekintetében a miniszter tevékenységének ellátásában.

(12.10)

A törvény módosításának célja továbbá a rendelkezés szövegének egyértelművé tétele annak érdekében, hogy azok a szervezetek, amelyek a közfeladat, valamint a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátásához szükséges infrastruktúrát biztosítják, mentesüljenek a vagyonkezeléssel járó visszapótlási kötelezettség teljesítése alól. A mentesülés indoka, hogy az érintett szervezetek alapvetően jogszabályban meghatározott közfeladat, jellemzően üzemeltetés, illetve kormányzati célú hírközlési igények kielégítése ellátásához szükséges infrastruktúrát biztosítanak egyéb állami tulajdonban álló szervezetek részére.

A vasúti pályahálózat működtetéséhez szükséges ingatlanok esetében az ingatlanok jogi sorsának rendezéséhez szükséges módosítás már megtörtént a Nemzeti Földalapról szóló törvényben. A jelen módosítás eredményeként a valóságban országos közútként funkcionáló ingatlanok, megnevezésüktől függetlenül, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. tulajdonosjog-gyakorlása alá kerülnek, megkönnyítve az azokkal való rendelkezést és az egységes tulajdonosi joggyakorlást biztosítva a közúti közlekedési infrastruktúra felett.

Az országos közutak vagyongazdálkodási által vezetett közútnyilvántartás alapján egyértelmű, hogy mely ingatlanok tartoznak a közúti infrastruktúrához, ezek a földingatlanok ugyanúgy nem képezik a Nemzeti Földalap részét, mint a vasúti pályahálózathoz tartozó földingatlanok, amit a jelen törvényjavaslat tesz egyértelművé.

Tisztelt Ház! Az önök előtt lévő törvényjavaslat által célzott módosítások a takarékszövetkezeti integrációra vonatkozó szabályozást is érintik. A szövetkezeti hitelintézeti integrációt létrehozó, 2013-ban megalkotott törvény egy olyan stabil intézményi és szabályozási környezetet teremtett, amelyben a takarékszövetkezeti szektor fejlődése biztosítottá vált. A szabályozás bevezetése óta eltelt időszak tapasztalatai igazolták a 2013-as jogalkotás célját és irányát, a létrehozott központi szervek szabályozói és üzleti kontrollja képes e fontos piaci szegmens hatékonyságát és biztonságos működését javítani.

2019-ben megvalósult az egyes takarékszövetkezetek egybanki szervezetben való egyesülése, s ezzel az üzleti folyamatok költséghatékony koncentrációja, amely indokoltá teszi a felügyelési és irányítási rendszer egyszerűsítését is. A törvényjavaslat fő célja, hogy a szövetkezeti hitelintézetek integrációjáról szóló törvény módosításával biztosítsa az integrációban lezajlott egyesülési folyamatok eredményeként létrejött, kevesebb szereplős intézményi struktúra leképezését a törvényi szabályozásban.

A törvényjavaslat korszerűsíti az integrációs szervezet és az integrációs üzleti irányító szervezet szerepkörét, valamint a működési hatékonyság biztosítása érdekében pontosítja az integráció tagjai által teljesítendő kötelezettségeket is. Az egyesülési folyamatok eredményeként az integráció jellemzően nem szövetkezeti formában működő tagokból áll, ezért a törvényjavaslat módosítja az integráció egyes szereplőinek elnevezését. A „szövetkezeti hitelintézet” fogalom helyett az „integrált hitelintézet” fogalmat vezeti be, továbbá a szövetkezeti hitelintézetek integrációs szervezetének elnevezése integrációs szervezetre változik. Az integráció elnevezése is módosul; a törvényjavaslat a „szövetkezeti hitelintézetek integrációja” helyett a „hitelintézetek integrációja” fogalmat alkalmazza.

A törvényjavaslat lényeges újítása az integráción belül működő szövetkezeti hitelintézetek tőkefedezeti közös alapjának integrációs szervezetbe történő integrálása. Ezzel biztosítható, hogy a tagok közötti egyetemlegesség egyszerűbb struktúrában, de változatlan biztonsággal érvényesüljön. Az alap megszűnésével, valamint a feladatainak és a tagok befizetéseiből eddig felhalmozott vagyonának az integrációs szervezet általi átvételével teljessé válik az a folyamat, amelynek során az integrációs szervezet valamennyi, korábban a szövetkezeti szektorban működő Intézményvédelmi Alap jogutódjaként jár el, egységesen ellátva az ezzel járó feladatokat is.

A szövetkezeti hitelintézeti törvény módosítására tekintettel indokolt a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény, valamint a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény egyes rendelkezéseinek pontosítása is.

Tisztelt Országgyűlés! A Városliget megújításáról és fejlesztéséről szóló törvény módosítása elsődlegesen arra irányul, hogy a Városliget Ingatlanfejlesztő Zrt. vagyongazdálkodási szerződés megkötése nélkül létrejött vagyongazdálkodási joga tekintetében, a vagyongazdálkodási

szerződés hiányában külön nem szabályozott, és a törvényben sem rendezett kérdésekben biztosított legyen a Városliget Ingatlanfejlesztő Zrt. önálló eljárási hatásköre. A javaslat meghatározza a törvény szerinti vagyongazdálkodási feladatait a beruházási, építési tevékenységgel összefüggésben, amelyeket a tulajdonosi joggyakorló külön hozzájárulása nélkül elvégezhet, amivel egyébként jelentős időmegtakarítás érhető el.

Az átláthatóság érdekében további módosítás elkövetve szabályozza a Városliget Zrt.-re, valamint az Opera Vagyongazdálkodó Kft.-re vonatkozó rendelkezéseket. A törvényjavaslat értelmében a vagyongazdálkodó az egyes vagyonelemek hasznosítása során beszedett díj összegét köteles a vagyongazdálkodásban álló vagyonelemek fenntartására fordítani. A nemzeti vagyongazdálkodással kapcsolatos nyilvántartási kötelezettségeinek a vagyongazdálkodó mind a tulajdonos önkormányzat, mind az állami tulajdonosi joggyakorló szervezet felé külön elszámolás nélkül, a meglévő vagyongazdálkodásba történő adatszolgáltatás útján jogosult eleget tenni. Ez a rendelkezés szintén egyszerűsíti az állam nevében és javára történő beruházás számviteli nyilvántartásainak rendezését.

Tisztelt Országgyűlés! A kormány 2011-ben programot indított a nehéz helyzetbe került devizahitelesek megsegítése érdekében. A „Nemzeti Eszközkezelő” program keretében és az annak lebonyolítására létrehozott Nemzeti Eszközkezelő Zrt. működésének köszönhetően a szociálisan legrászorultabb helyzetben lévő és ebbe a programba bekerült hiteladósok megmenekültek többmilliósi hiteltartozásaiktól úgy, hogy továbbra is otthonukban maradhattak. Az intézkedésekkel összesen mintegy 38 ezer otthont és mintegy 155 ezer embert tudtunk megvédeni.

Az elmúlt évek hatékony gazdaságvédelmi intézkedéseinek köszönhetően a bérlők többségének helyzete stabilizálódott, így a kormány 2019-ben lehetővé tette, hogy az érintettek újból tulajdonosává váljanak korábbi otthonaiknak. A rendkívül kedvező visszavásárlási lehetőségekkel 10-ből 9, korábban bajba jutott devizahiteles kívánt élni, melynek eredményeként közel 28 ezer család lakhatását sikerült megnyugtatni és véglegesen rendezni.

(12.20)

A visszavásárolt ingatlanok következtében a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. ingatlanportfóliója jelentősen csökkent, feladata átalakult, ezért a hatékony állami vagyongazdálkodás szempontjait figyelembe véve időszerűvé vált a társaság működésének felülvizsgálata.

Ennek megfelelően a benyújtott törvényjavaslat célja egyrészt, hogy a programhoz való csatlakozást lehetővé tevő szabályozást hatályon kívül helyezze, másrészt hogy az állami tulajdonban maradt ingatlanok kezelésével járó feladatokat egy lebonyolító szervezet vegye át. Az állami tulajdonban maradó üres ingatlanok piaci úton, nyílt árverés keretében értékesíthetők; azon ingatlanok esetében, amelyeknél az értékesítési kísérlet eredménytelenül zárul, az

ingatlan fekvése szerinti helyi önkormányzatnak keletkezik a törvény erejénél fogva ingyenesen tulajdonjoga. A bérlők által lakott ingatlanok vagyongazdálkodási és bérbeadói feladatait a törvényjavaslat szerinti lebonyolító szervezet látja el, melynek kijelölésére a kormány kap felhatalmazást.

Összegzésként elmondható, hogy a „Nemzeti Eszközkezelő” program az elmúlt kilenc évben sikeresen teljesítette a kitűzött célokat. A törvénymódosítási javaslat ehhez igazodva megteremti az állami tulajdonban maradó ingatlanok hatékony kezelésének szabályozási alapját.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az állami magasépítési beruházások megvalósításáról szóló törvény a kezdetektől fontos szerepet szánt a Beruházási Ügynökségnek a kiemelt jelentőségű, központi költségvetésből finanszírozott építési beruházások tekintetében. A törvényben meghatározott fogalmak meghatározásának pontosításával a módosítási javaslat még inkább egyértelművé teszi, hogy kizárólag a Beruházási Ügynökség részvételével valósulhatnak meg a különböző kiemelt beruházások.

A törvény egyértelműsíti, hogy azon beruházások mellett, amelyek során a magasépítési beruházásokhoz szükséges ingatlan megállapodás alapján biztosított az állam részére, a Beruházási Ügynökség a megvalósítója azoknak a központi költségvetési forrásból finanszírozott magasépítési beruházásoknak is, amelyek az állam legalább többségi tulajdonban álló gazdasági társaság tulajdonában álló ingatlanon valósulnak meg. *(Sic!)*

Ezen beruházások Beruházási Ügynökség általi megvalósítása esetén a beruházás eredményeképpen létrejövő ingó és ingatlan vagyonelemek főszabály szerint a törvény erejénél fogva kerülnek a beruházással érintett ingatlan tulajdonosához. Az egységes tulajdonosjog-gyakorlás megteremtése érdekében a javaslat a Beruházási Ügynökség tulajdonosjog-gyakorlására vonatkozó törvényi rendelkezést kiterjeszti az ingatlanok mellett az ingó vagyonelemekre is.

A javaslat egyszerűsíti a beruházással érintett ingatlanok Beruházási Ügynökség tulajdonosjog-gyakorlásába adására, valamint a Beruházási Ügynökség általi szerződéskötésre irányuló eljárásokat a beruházások mielőbbi megvalósítása érdekében.

Tisztelt Országgyűlés! Összegzésként: a törvénymódosítási javaslat elfogadásával a közfeladat-ellátás hatékonysága növekszik, a tulajdonosjog-gyakorlók számára a mindennapi jogalkalmazás során alkalmazható egyértelmű szabályok megfogalmazásával biztosítható az eredményes és hatékony vagyongazdálkodás.

Ezért kérem a tisztelt Országgyűlést és tisztelt képviselőtársaimat, hogy az elmondottak megfontolása mellett a T/10743. számú törvényjavaslatot megvitatni és a törvényjavaslatban megfogalmazott szabályozási szándékot támogatni szíveskedjenek. Megköszönöm megtisztelő figyelmüket, elnök úrnak a türelmet és a lehetőséget. Köszönöm szépen. *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Böröcz László képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

BÖRÖCZ LÁSZLÓ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az egyes vagyongazdálkodási és nemzeti pénzügyi szolgáltatásokat érintő törvény módosításáról szóló T/10743. irományszámú törvényjavaslat, ahogy az expozében is hallhatták, több fontos jogszabály módosítására vonatkozóan tartalmaz rendelkezéseket. A vezérszónoki hozzászólásomban szeretnék néhány lényeges pontot kiemelni a törvényjavaslatból, és szeretném ismertetni a javaslat főbb célkitűzéseit.

Tisztelt Ház! A törvényjavaslat célja, hogy a jogalkalmazói tapasztalatok alapján az egységes jogértelmezés érdekében szükséges törvények módosító rendelkezéseit megalkossa, valamint az elmúlt időszakban a nemzeti vagyont, a vagyongazdálkodás szereplőit érintően bekövetkezett változásokat a javaslatban szereplő jogszabályokon átvezesse.

Az önök előtt fekvő törvényjavaslatban szereplő, a Városliget megújításáról és fejlesztéséről szóló 2013. évi CCXVII. törvény módosításának elsődleges célja, hogy a Városliget Ingatlanfejlesztő Zrt. vagyongazdálkodási szerződése megkötése nélkül létrejött vagyongazdálkodási jog tekintetében biztosított legyen a Városliget Ingatlanfejlesztő Zrt. önálló eljárási hatásköre.

A javaslat meghatározza a Városliget-törvény szerinti vagyongazdálkodó speciális feladatait a beruházási, építési tevékenységekkel összefüggésben, amivel biztosítja a vagyongazdálkodó részére a tulajdonosjoggyakorló külön hozzájárulása nélkül a bontási tevékenységeket, valamint az ahhoz kapcsolódó egyéb feladatokat, így például a hulladék megfelelő kezelése, megsemmisítése érdekében szükséges intézkedéseket elvégezze.

A javaslat meghatározza a vagyongazdálkodó hasznosítási tevékenységét és a hasznosításból származó bevétel felhasználását azzal, hogy a vagyongazdálkodó az egyes vagyonelemek hasznosítása során beszédett díj összegét köteles a vagyongazdálkodásban álló vagyonelemek fenntartására fordítani.

A módosítás eredményeként, továbbá a nemzeti vagyon növelésével kapcsolatos nyilvántartási kötelezettségeinek a vagyongazdálkodó mind a tulajdonos önkormányzat, mind az állam tulajdonosjog-gyakorló szervezete felé külön elszámolás nélkül, a meglévő vagyonyilvántartásokban történő adatszolgáltatás útján jogosult eleget tenni, egyszerűsítve ezzel az állam nevében és javára történő beruházás számviteli nyilvántartásának rendezését a végső tulajdonosoknál.

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslatban szerepel többek között az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXVI. törvény módosítása, amely a barnamezős területekre, a korábban honvédelmi célú területekre, valamint a korábbi vasúti üzemi területekre és közvetlen környezetükre vonatkozó

övezeti besorolás hatósági határozattal történő megállapításának kormány általi szabályozásáról is szól.

A települési önkormányzat köteles a településrendezés eszközében a barnamezős területeket lehatárolni, továbbá a településfejlesztési koncepció és az integrált településfejlesztési stratégia felülvizsgálata során a barnamezős területek fejlesztési és újrahasznosítási lehetőségeit meghatározni.

A barnamezős területek kármentesítése és rehabilitációja azonban nemcsak az önkormányzatokra vonatkozóan jelent feladatokat, hanem az állami területek tekintetében az államnak is kiemelt érdeke, hogy ezen területek megtisztítását követően a költségvetés bevételi oldalát növelve, üzleti alapon hasznosítsa ezeket a területeket. Közérdek, hogy az okozott környezeti károktól történő mentesítést és a területrendezést követően a barnamezős területek újrahasznosíthatóak legyenek, ezáltal az országban beruházást ösztönző környezet kerüljön kialakításra.

Az építési övezeti besorolás általános szabályait a módosítás nem érinti, így tehát az önkormányzat rendelkezésével bármilyen építési övezeti besorolást megállapíthat továbbra is. Ha az önkormányzat meghatározza a barnamezős terület fejlesztési és újrahasznosítási célját, az építési övezeti besorolást a kormányhivatal csak ezzel összhangban állapíthatja meg.

Tisztelt Ház! A törvényjavaslat az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény új rendelkezéssel történő kiegészítését pontosítja, az MNV Zrt. képviselőre vonatkozó szabályozást az MNV Zrt. feladatkörére figyelemmel. *(Sic!)*

(12.30)

A kiegészítő rendelkezés eredményeként az általános szabálytól eltérően az MNV Zrt.-t az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli harmadik személyekkel szemben azon jogügyletek tekintetében, amelyek ahhoz kapcsolódnak, hogy az MNV Zrt. a miniszter tulajdonosjog-alkotása *(sic!)* alá tartozó, állami vagyonnal kapcsolatos tulajdonosi ügyletek tekintetében a miniszteri tevékenység ellátásában közreműködik.

A fentiekén túl a Vtv. módosításának célja a rendelkezés szövegének egyértelművé tétele annak érdekében, hogy azok a szervezetek, amelyek közfeladat, valamint a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátásához szükséges infrastruktúrát biztosítják, mentesüljenek a vagyonkezeléssel járó visszapótlási kötelezettségek teljesítése alól. A mentesülés indoka az, hogy az érintett szervezetek alapvető, jogszabályban meghatározott közfeladat - jellemzően útüzemeltetés, illetve kormányzati célú hírközlési igények kielégítése - ellátásához szükséges infrastruktúrát biztosítsanak egyéb állami tulajdonban álló szervezetek részére.

A törvényjavaslattal továbbá meghosszabbításra kerülnek a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény hatályos rendelkezései, amelyek szerint 2021.

szeptember 30-ig a jelenlegi földgáz egyetemes szolgáltatási ellátási modellt alkotó szerződéseket, így a kedvezőbb piaciár-környezetből fakadóan a rezsicsökkenés eredményének megőrzését biztosító földgázbeszerzési árszint elérését lehetővé tevő fedezési tevékenységek csak eddig az időpontig lehetségesek.

A javaslat a jelenlegi modell fenntartását biztosítja annak érdekében, hogy az egyetemes szolgáltatásban vételező lakossági és kisfogyasztók esetében a gázárak emelkedése továbbra is elkerülhető legyen.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az elhangzottak alapján elmondható, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslat számos előremutató rendelkezést tartalmaz, ezért kérem tisztelettel képviselőtársaimat, hogy a Fidesz-frakcióhoz hasonlóan támogassák a benyújtott törvényjavaslatot. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Z. Kárpát Dániel képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A nemzeti gyásznapra való visszafogottsággal igyekszem közelíteni azon javaslatcsomaghoz, ami előttünk fekszik, kiemelve annak szerencsétlen módját, miszerint egy olyan salátatörvényről van szó, amelyben számos, igen-igen eltérő témakörbe tartozó javaslatot olvashatunk. Ezek között nyilvánvaló módon vannak támogathatóak, vannak egyértelműen elvetendőek. Tehát nemzeti egységet igen nehéz lenne ezen salátatörvény kapcsán kialakítani, hiszen lehetlenné teszi ezt annak benyújtója, az, aki ezeket az egymással összeillő vagy éppen össze nem illő témákat ebbe a kupacba szervezte.

Kettőt szeretnék kiemelni így a vezérszónoki körben az általános vitát megelőzve ezek közül. Az egyik a Nemzeti Eszközkezelő kérdésköre, amely államtitkár úrral is egy hosszú évek óta folytatott vita tárgyát képezi közöttünk. Úgy gondolom, hogy ezt a vitát azért alapvetően szakmai mederben tudtuk tartani, legalábbis mi ketten államtitkár úrral, nincs tehát okom feltételezni semmiféle rossz szándékot az ön által elmondottak mögött. Viszont azt látom, hogy a kormányzati cselekvés, illetve annak sora nem kellőképpen hatékony ezen a területen, és el is mondanám röviden, hogy miért.

A Nemzeti Eszközkezelő önmagában a devizahiatalos - megoldás csomagnak ne nevezzük, mert az nem történt meg - megoldási kísérletek közül talán a jobb szándékúak és talán a hatékonyabbak közé tartozott. Ezt én nem szeretném elvitatni. Önmagában az a konstrukció engem elképesztően irritál, hogy korábbi lakástulajdonosok bérlőként kell hogy visszabéreljék a saját ingatlan tulajdonukat. Mindig volt bennem egyfajta távolságtartás a konstrukció eredete, foganatása miatt.

Azt ugyanakkor el kell ismernem, és tudom, hogy ez ellenzéki képviselőtől ritka, de engem a magyar nemzet érdekel elsősorban, nem pedig az ellenzéki

lét, hogy azok a könnyítő lehetőségek, amelyek mentén vissza lehetett szerezni az ingatlantulajdont, sokak számára elérhetővé tették ezt a visszaszerzést. Szeretném hangsúlyozni azt is, hogy sokak számára nem volt ez lehetséges. Tehát a korrektség jegyében meg kell jegyezzük, hogy van, akinek ez lehetőséget nyújtott, van, aki előtt viszont minden létező ajtó bezárult.

Nem mentesíti a kormányt bármely megoldási-csomag-rész jó szándéka azon felelősség alól, amely az elmaradt devizahiteles rendezésből adódik, hiszen, államtitkár úr, abban talán meg tudunk egyezni, ha önök ezeket az úgynevezett hiteleket felvételtörvényen forintosítják, tehát a piaci árfolyamot nem engedik az emberek nyakába szakadni, ha nem kötnek a bankrendszerrel egy EBRD-paktumot, ahol papírra vetik és vállalják, hogy további terheket a károsultak helyzetének rendezése érdekében nem raknak a kereskedelmi bankokra, és ha nem simogatják a bankrendszert a mai napig, mint ahogy azt teszik, akkor lehet, hogy az a helyzet, amit most kezelni kell ebben a csomagban, elő sem áll.

Miért beszélek a bankrendszer simogatásáról? Elképesztően irritáló, hogy kiírják az óriásplakátokra, hogy elszámoltatják a bankokat, ehhez képest engedték, hogy a banki ágazati különadó majdnem teljes egészét áthárítsák az ügyfelekre, a pénzügyi tranzakciós illeték egészét engedték áthárítani az ügyfelekre. És most, amikor a közteherviselés jegyében különadókat vet ki Magyarország, akkor a bankrendszer az egyetlen szent tehén, az a simogatott állatorvosi ló, amelynek megengedik azt, hogy az állítólagosan befizetett különadóját öt év alatt teljes egészében leírja, és még adnak egy puszit is nekik azzal, hogy a Magyar Nemzeti Bank, bár nem közvetlen kormányzati beavatkozásra, de azért nyit egy széles, nagyon nagy keretet, amin azért van egy kis marzs, és még egy pár tíz milliárdos adományt elkönnyvelhet az a bankrendszer, amelynek befizetnie kellene most a költségvetésbe, nem csak papíron, és visszakapni ezeket az összegeket. Ez a klasszikus visszaosztás, amit egyébként Btk.-s tényállásként közelebbről megismerhet bármely joghallgató. De úgy látszik, ha a bankrendszer csinálja, és a kormány viszonylatában, akkor ez rögtön egy legalizált tevékenységgé válhat. Egészen elképesztőnek tartom tehát ezt a hozzáállást, a devizahitelesek ily módon történő elárulását, a banki károsultakét.

Aztán persze az amúgy nem szükségszerű tünet megjelenésére vannak itt jobb vagy rosszabb megoldási javaslatok. De hát nem kellett volna engedni ezt a problémakört idáig elszabadulni.

A másik, legalább ilyen fontos téma, bár úgy érzem, hogy itt relációjelet nem lehet ezek között felállítani, ez a rozsdáövezeti kedvezményes lakásáfra vonatkozó témakör. Itt furcsa helyzetben vagyok. Egyrészt örülök. Örülök annak, hogy amikor 2011-ben elmondtam az első otthonteremtési és bérlakásprogramra vonatkozó elképzelésemet, bár nem valósította meg a kormány, nem plagizálta, nem vette át, nem rakott mögé százmilliárdokat, de most már végre felismerte a probléma fontosságát. Felismerte azt, hogy

Magyarországon a tipikus élethelyzetben lévő albérlőt, életét elkezdő fiatalát egész egyszerűen kifosztják azok a szabályozatlan piaci viszonyok, amelyek szabályozása lehetséges lett volna az utóbbi években.

Azt látom, hogy bár messze nem jutunk el oda, ami a Jobbik „Mi várunk” programjában szerepel, egy állami háttérű bérlakásépítési programig, a kormány felismerte a lehetőséget. Ez a problémánk, hogy az ezzel járó piacot is felismerte látszólag, hiszen olyan kedvezménytömeget igyekszik kialakítani, amelynek értelmében a magánszektor magánvállalkozói, rossz feltételezés esetén oligarchái sokkal kedvezményesebben tudnak majd ingatlanfejlesztéseket végigvinni.

Egyébként van társult törvényjavaslat, amely pont az Eximbank térnyerése kapcsán és újabb lehetőségeivel megint csak az ingatlanportfóliót bővítő oligarchák előtt nyitott ki hazai és külföldi kapukat.

Látom én, hogy bár a kedvezményes lakásáért értelmetlen módon kivezették a rendszerből, van, aki számára a kedvezmények fennmaradnak. Ha jóhiszemű akarok lenni, akkor azt vizionálom, hogy tökeerős magyar közép vállalkozások most feltűnnek a semmiből a válság közepén, elkezdnek bérlakásokat építeni, és ezeket majd olcsóbban kiadják fiataloknak. De hát ez science fiction, kérem szépen!

A valóság egy válságidőszak közepén arra enged következtetni, hogy a tartalékokkal és tőkeerővel rendelkező oligarchák, multikégek, azok leányai, illetve ez a jól körülhatárolható cégháló újabb beruházásokba kezd. Nem olvasható ki a javaslatcsomagból, sem ebből, sem pedig az erről szóló önálló napirend javaslatából, hogy van-e bármi garancia arra, hogy magyar fiatalok, az életüket elkezdők széles tömegei számára a mostani piaci lehetőségeknél kedvezőbb bérleti lehetőségek állnak elő, vagy akár az itt épített ingatlanok kötelező jelleggel bérlakásként fognak funkcionálni.

Ne legyünk igazságtalanok. Ha ennek az egésznek csak egyetlen pozitív vetülete van, miszerint az ingatlanpiacon a kínálati oldalt szélesíti, és azt az elképesztő kínálati szűkösseget, ami 10-20 éve fennáll, minimális mértékben tudja csillapítani, én már lehet, hogy örülni fogok.

De még inkább örülnék annak, hogy ha nem több, nem nagyobb összeggel, de évente 100-150 milliárd forinttal dotálná Magyarország Kormánya a saját hazánk jövőjét, és egy nemzeti gyásznapon erről lenne érdemes beszélni, hogy egy állami háttérű bérlakásépítési programmal ennyi pénzből elindítható lenne évente akár 5-10 ezer új építésű bérlakás átadása. Ezek a mostani piaci árak felén-harmadán lehetnének bérelhetőek, államtitkár úr, és egy 6-8 év sikeres együttélés...

Mert beszéljünk őszintén, akadhatnak együttélési problémák egy ilyen rendszerben, de ha a minimálisan elvárható társadalmi együttélési szabályokat kiadó, bérlő, minden szerződéses fél betartja, akkor 6-8 év elteltével igenis elvárható lenne, hogy bekerülési költségen megvásárolhatóak legyenek ezek az ingatlanok.

(12.40)

Miért van erre szükség, államtitkár úr? Ha megvizsgáljuk az új építésű lakások számát - és nem a kiadott engedélyeket, mert azért egy kis különbség mutatkozik a kettő között -, azt látjuk, hogy a mostani építési számok alapján, amik még a kedvezményes lakásfás időszakban kerültek kivitelezésre, 200 évente cserélődhetne ki a magyar ingatlanállomány, erre elég. A 100 évenkénti cseréhez kéne évente mintegy 40 ezer új építésű átadott ingatlan, tehát nem kiváltott engedély. A kedvezményes lakásfá kivezetését követően, szakmai becslések szerint, mintegy 20-25 százalékkal fog csökkenni az új építésű ingatlanok száma. Ez egy drámai csökkenés egy nehéz helyzetben, és azt látom, hogy mindezt oly módon kéne rendezni, hogy ez ne legyen aktuális kormányzó pártok érdekeinek a színpada.

Tehát amikor majd a Fidesz-KDNP átadja a státusát valaki másnak, az ne próbálja azonnal lerombolni egy felemás rendszernek még a jó elemeit. Tehát itt is el lehetne érni azt, hogy igen, konszenzuális, összparlamentari megegyezéssel egy állami háttérű bérletprogram mellett hitet tesz Magyarország, és ezt kormányzati színezetektől függetlenül fenn kell tartani évtizedes távlatban, garanciát adva a magyar fiataloknak és szavatolva ezáltal a magyar jövő építését a legfontosabb helyen, ami számunkra elképzelhető, a saját hazánkban. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka, Szakács László képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Látjuk mi is ezt a nagy átrendeződést, de azt is látjuk, hogy mindennek van története. Mindegyik lépésnek van valami története, előző lépése, vagy éppen egy olyan előző ballépés, amit most próbálnak vagy elfeledtetni, vagy egy kicsit ezzel a jelenlegi javaslattal betakarni, rátakarni a korábbi eseményekre. De menjünk sorban!

Itt van a barnamezős beruházások kérdése. Államtitkár úr, ez valójában kérdés is meg persze vélemény is, és én szívesen veszem, ha erre tényleg van reakció. Úgy a korábban megtárgyalt, a gazdasági övezetek kialakításáról szóló javaslatukkal, mint akár ezzel a javaslatukkal önök, nem azt mondom, hogy ellehetetlenítik, talán elkedvetlenítik, és nem teszik érdekeltté az önkormányzatokat abban, hogy ők maguk, akik egyébként eddig nagyon sokat küzdöttek azokkal az elhagyott területekkel, azokkal a barnamezős területekkel, amelyeket fejleszteni kell. Az én élő környezetemben, Baranya megyében, ahol nyilván alapvetően nehéziparra épült területek vannak, ezek általában városközponti területek, és a városok érdekelték voltak ezeknek a fejlesztésében. Most akár a különleges gazdasági övezetek szempontjából kihasználhatják effektíve a városok területéből, akár ezzel a jelenlegi

javaslattal az önkormányzatokat nem teszik érdekeltté abban, vagy legfeljebb csak városképileg teszik érdekeltté abban, hogy itt olyan fejlesztéseket vigyenek véghez, amelyeket egyébként már sokkal korábban elterveztek, talán már meg is terveztettek, talán már pályáztak is rá, talán már saját forrásokat is sikerült erre igénybe venni vagy éppen elkölteni.

Tehát én azt gondolom, hogy ebben érdemesebb a települési önkormányzatokat, még akkor is, ha én alapvetően a központosítási intézkedések ellen vagyok, és ezt is annak tartom, központosítási intézkedéseknek, ahol az önkormányzatok mozgásterét, a döntési képességét csökkentik... - de ha ezt meg is tesszük egy ilyen javaslat által is, én arra kérem államtitkár urat, ha mindenáron ezt meg akarják tenni, azért vonják be ebbe az önkormányzatokat, vonják be az önkormányzati szövetségeket, vonják be a helyi képviselőket. Ez a törekvés látszik egyébként a következő pontnál: Városliget, Opera, két ellenzéki vezetésű kerület. Itt egész egyszerűen arról van szó, hogy önök egy nagyon komoly gazdasági érdektől vezérelve korábban megkötött nagyon komoly szerződéseket akarnak végrehajtani, és ennek megfelelően a választások eredményét meg valahogyan azért csak zárójelbe kell tenni, holott én hallottam, amikor a miniszterelnök azt mondta, hogy ő márpedig együtt akar működni a főváros vezetésével, együtt akar működni az ellenzéki vezetésű fővárosi kerületekkel.

Sajnos, minden ilyen lépés, államtitkár úr - de mondhatnánk itt az iparűzési adóról szóló döntéseket, mondhatnánk itt nagyon sok döntést -, minden egyes döntés azt támasztja alá, hogy valójában önök nem akarnak együttműködni, valójában itt olyan adminisztratív döntések születnek, amelyeket úgy a gazdasági szükségszerűség sem indokol, aminek jogszabályi környezete nincs, hiszen most kell megteremteni, amely zárójelbe teszi az önkormányzati választások, az október 13-ai önkormányzati választások eredményét. Nem kívánnak önök együttműködni, erőből le akarják nyomni. Én itt újra azt mondanám, próbálják meg meggyőzni ezeket a polgármestereket, segítsenek esetleg nekik meggyőzni a választópolgárokat arról, hogy közösen helyes döntéseket lehet hozni, ha meg nem sikerül, azt pedig tudomásul kell venni, államtitkár úr. Én ezt gondolom, nem pedig adminisztratív döntésekkel előállítani azt a helyzetet, ahol ha nem tudnak másképpen dönteni, akkor elveszik a kezükből ezeket a lehetőségeket.

Az eszközkezelő kérdésében, csatlakozva a Z. Kárpád Dániel által elmondottakhoz, én is nagyon sokszor gondoltam azt, hogy furcsa megoldás ez, talán az egyik elfogadhatóbb megoldás, aminél nehéz jobbat találni akkor, ha segíteni akarnak azoknak az embereknek, akik devizacsapdába kerültek. Az egy másik kérdés, hogy úgy kerültek bele, hogy önök a meghozott devizahiteles törvények alapján egy nap alatt a nyakába öntötték az összes devizahitelesnek azt az árfolyamkockázatot, amelyről lehet, hogy őket nem is tájékoztatták, és legalább 15-25 évre a bankrendszer ezt elhúzta volna, hiszen 15-25 év alatt kellett volna ezt az árfolyamkockázatot viselnie annak,

aki fölvevett egy devizahitelt. Önök akkor napi árfolyamon, 309 forintos eurón és 265 forintos svájci frankon forintostították a hiteleket. Zárójelben azért csak el kell mondani, hogy olyan forinthiteleket kaptak ezek a devizahitelesek, amilyeneket korábban nem is kaphattak volna, sőt nem is kértek, de 309 forinton és 265 forinton forintostították a hiteleket. Így sajnos a csapda mélyült, államtitkár úr, sokan kényszerültek arra, hogy bérlők legyenek a saját ingatlanjukban. Ez valamilyen szintű megoldás volt.

Meghívatkozta másik képviselőtársam is azt az EBRD-paktumot, ami alapján sajnos előállt ez a devizahiteles csapda, ahol önök azt vállalták ebben a paktumban, hogy a bankoknak egy fillérjébe nem kerülhet a forintosítás, nem is került, ahol azt vállalta a magyar kormány, hogy nem fog a kilakoltatások ellen semmifajta akadályt gördíteni, nem is gördített, sőt még vétőjogot is adott egyébként a Bankszövetségnek bizonyos szociális intézkedések, mint például a magáncsőd intézménye.

Abban a paktumban, amelyik elő is állította ezt a helyzetet, hogy effektíve önök forintért, euróért odaadták a devizahiteleseket a bankrendszernek, ebben a paktumban szó esik egyébként a Nemzeti Eszközkezelőről is. Szó esik erről a furcsa, olyan képződményről, amelyhez mindig egy kicsit ambivalensen álltunk hozzá, hogy jobbat sem tudunk mondani, de igazából nem a megfelelő megoldás, pedig ez az EBRD-paktum úgy rendelkezik, hogy ki kell szélesíteni a Nemzeti Eszközkezelő programját. Ehhez képest ezt önök tavaly novemberben beszántották, megszüntették ezt a céget, elkezdték felszámolni, és azok az emberek, akik pedig korábban odaadták az eszközkezelőnek a vagyonukat, a lakásukat, azok most ezt megvehetik újra, még egyszer megvehették ezt a lakást.

Úgy tűnik, hogy a felszámolásnak most lesz igazán vége, akkor, amikor a vagyonról is kell rendelkezni, amiben az van, hogy aki meg tudta venni újra, annak mi is mindannyian örülünk, és aztán utána elkezdődik a cseresznyézés, piaci áron kell értékesíteni a megmaradtakat. Kérdezem: bérlővel vagy bérlő nélkül? Ki fogják majd rakni azokat, akik most benne lagnak?

(12.50)

Megvan már a vevő, államtitkár úr? Hogyan kerülnek értékesítésre ezek az ingatlanok, amelyekben most magyar családok lagnak? Mi történik utána a magyar családokkal? S aztán amit nem sikerül értékesíteni, azt fogják és odavágják az önkormányzatok nyakába, hogy nyűglódjenek ők ezekkel az ingatlanokkal. Azt gondolom, hogy ebben az ingatlanvagyon-kérdésben, ebben a ma Magyarországon egy majd egymilliós lakosságot érintő kérdésben egy jobban átgondolt döntés valószínűleg jó lenne. Ezt az EBRD-paktumot majd minden esetben szó szerint és elég szolgai betartja a kormány. A bankoknak a forintosítás nem kerülhetett egy fillérjükbe sem,

önök tényleg nem gördítettek a magyar családok kilakoltatásával szemben egyetlenegy akadályt sem, s még a Bankszövetségnek is adtak vétőjogot a magáncsőd intézményének a bevezetésekor. Önök szó szerint és szolgai betartották ezeket a rendelkezéseket, azt pedig, ami az emberek érdekében lenne, hogy az Eszközkezelő-programot ki kellett volna szélesíteni - ez van leírva ebben a megállapodásban, Orbán Viktor írta alá -, valami miatt nem tartják be. Ez előtt egy kicsit - nem kicsit, nagyon - értetlenül állunk.

Az utolsó a szövetkezeti hitelintézetek. Ez egy olyan sötétebb korszaka volt a magyar bankvilágnak, a Postának, a Miniszterelnökségnek, amire sem az ellenzék, sem a kormánypárt nem tud nagyon jó érzéssel visszaemlékezni. Tudják, ez volt az a korszak, amikor Spéder Zoltán telebeszélte Orbán Viktor fejét, hogy a takarékszövetkezetekből föl kell építeni az OTP-nek egy pandanját. Erre ő erőforrásokat is kapott, amit nem arra használt, hogy megerősödjének a takarékszövetkezetek, hanem arra, hogy megszerezze a Postát, ahol 50 millió forintos részvényért, államtitkár úr, Spéder Zoltán jelölhette a felügyelőbizottság és az igazgatótanács felét. A legjobb, amit a magyar kormány el tudott érni a legnagyobb állami foglalkoztató, a Magyar Posta ügyében, egy patthelyzet volt. Önöket az orruknál fogva vezette Spéder Zoltán, aki talán még mindig itt lenne, ha Lázár János vele együtt nem lenne kegyvesztett.

Amit akkor a Fejlesztési Bankban, a Takarékbankban és az SZHISZ-ben, a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Szervezetében csináltak, azt vizsgálni kellene. Emlékszem, hogy én feljelentést tettem akkor, államtitkár úr. Ezt a feljelentést akkor nagyon sok gondolkodás után sikerült azzal elutasítani, hogy én nem nyomoztam ki megfelelően ezt az ügyet. Én meg úgy gondoltam, hogy a rendőrök nyomoznak. Végbement a szövetkezeti integráció, sőt azt látjuk, hogy egy másik integráció is végbe fog menni, hiszen létrejött a Takarékbank és az MKB külön bankja. Itt visszautalnék az EBRD-paktumra, amit azért kötöttek, hogy az MKB Bankot vissza kell hozni a piacra, az Erste Banknak meg a 15 százalékát megszerezte vele a magyar állam. Ezek így függnek össze. Az MKB-t úgy emlegetik Magyarországon, hogy az a Matolcsy kisebbik bankja, ezért MKB, és ez most összefonódik a Takarékbankkal, és így ez a pénzügyi kör egy még nagyobb lehetőséget kap a mai magyar bankszektorban.

Ezeket a dolgokat csak azért érdemes elmondani és azért érdemes visszaemlékezni arra, hogy minek milyen háttere van, mert erről készül most törvényt hozni az Országgyűlés. Ezeket most le akarják pecsételni ezzel az előélettel, és azok után, amit Spéder Zoltán csinált a Postával, a Takarékbankkal, és azok után, hogy Némethné államtitkárságát a Miniszterelnökségen még sóval is be kellett hinteni, ebből nem tanulnak, nem nyomoznak, nem felelősöket keresnek, hanem gyorsan betakarják egy következő rendelkezéssel, és létrehoznak egy másik bankot, csak már nem Spéder Zoltán ennek a tulajdonosa,

hanem Mészáros Lőrinc. Ennyi a különbség. Erről alkotnak most törvényt.

Most törvénybe iktatják azt, ami elfedi a múltat, ami a jövőben az önkormányzatoknak nem megkönnyíti, hanem megnehezíti a dolgát, megnehezíti a kormánnyal való tárgyalásokat, és nem mellérendeltségi szerepük lesz az önkormányzatoknak a kormánnyal, hanem alárendeltségi szerepet állítanak elő nekik egy adminisztratív döntéssel. Mi ezt nem fogjuk tudni támogatni, és arra kérem önöket, hogy még egyszer gondolják végig azt a logikát, amelyen keresztül önök az önkormányzatokkal szeretnének kapcsolatot tartani, amivel a korábbi Lázár-Spéder-birodalmat próbálják meg a szőnyeg alá söpörni, s amivel az önkormányzatoktól újabb lehetőségeket kívánnak elvenni. Köszönöm szépen a figyelmet, elnök úr. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A DK képviselőcsoportjának vezérszónoka Varju László képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Ezt a törvényt, amely magába foglal nagyon sok mindent és nagyon sokirányú lépést indít el vagy zár le - talán ez a pontosabb megfogalmazás -, abba a keretbe szeretném helyezni, amit tegnap is folytattunk itt a parlamentben, hiszen itt láthatóan egymással összefüggő törvénytervezetekkel próbálnak a szabályozás oldaláról kézben tartott folyamatokat irányítani. Miért mondom ezt? Mert nehéz a Fidesz-kormányról azt feltételezni, hogy a jó kormányzást tekintené zsinórmértéknek. Az elemeit nyomon lehet követni, amikor azt látjuk, hogy keresi az egyensúlyt a gazdaságban, hogy a növekedéshez milyen feltételeket terem, de hogy ez az emberekre milyen hatással van, azt láthatóan figyelmen kívül hagyja. Figyelmen kívül hagyja azt, hogy azok a folyamatok, amelyeket ebben a törvényben a Városligetre, az állami vagyona vagy a szövetkezeti múltra vonatkozóan elindított, mennyire szolgálják a magyar állampolgárok érdekeit. Azt gondolom, hogy ez a törvény ezt nem szolgálja, ezért ennek a támogatását nem tudjuk biztosítani, és nincs is szándékunk e tekintetben.

Csak egy dolgot emelnék ki. Ahogy elbántak a takarékszövetkezeti tagsággal, több mint százezer emberrel, és ahogy keresztülverték a saját rendszerükön azt a döntést, amivel jelentős részben felszámolták a kistéleplések pénzügyi hozzáférési lehetőségeit - amin nem segít az, hogy ez majd menet közben mobil módon elintéződik -, azzal azt a lehetőséget szüntették meg, amit a kisebb településeken a közvetlen együttműködési lehetőség, a kisbankokra jellemző személyes megközelítés jelent, amire szükség van egy bizalmi helyzetben, például hogy a temetésre zánt pénzelt egy idős hölgy vagy egy idős úr valakire rá tudja bízni. Amit a szövetkezeti mozgalomban a takarékszövetkezetek erőszakos átszervezésével, a legutóbbi változat szerint banki egyesítésével megcsinálnak, az

jó példája annak, hogy miután önök jelentősen csökkentették Magyarországon a demokráciát, nagy ellenállásra, nagy tiltakozásra nem számíthatnak, mert ez a százezer ember nem fog idejönni a Parlament elé, hogy visszakövetelje azt a vagyont, ami szövetkezeti tagként a számukra megvolt.

Miután önök csökkentették a demokráciát, ezt a lépéssorozatot elindították. Szakács képviselőtársam érzékletesen bemutatta, hogy név szerint Spéder Zoltán ötletéből hogyan vált kormányzati program, és hogyan lett a Fidesz-kormányhoz köthető újbúrszoázia, újjgazdagok játszótérévé. Ma azt kell elszenvadnunk, hogy önök több bank egyesítésével a privatizáció útján haladnak, ezt magánosítják, aminek százezer ember a kárvallottja. De azt is mondhatnám, hogy ezt az egész társadalommal követték el.

(13.00)

És ebben nem áthatják egyébként azt a lehetőséget is felhasználni, hogy a törvény erejével, szabályozással teszik jogszerűvé azt, amit egyébként, azt gondolom, nem lehetne megtenni, nem szabadna megtenni.

Ehhez a folyamathoz hozzátartozik - és ez, mondhatnám, az előbbi hangvételnél még akár némileg pozitívabb megközelítést is kaphatna -, hogy a rozsdáövezetek, a barnaövezetek felhasználása, azoknak a megszüntetése érdekében mit kívánnak tenni. Itt bekerült most a honvédség és a Magyar Államvasutak területeinek felhasználása és annak lehetősége, és tulajdonképpen itt egy nagykaput - nem kiskaput, nagykaput - nyitnak annak érdekében, hogy az előbb említett oligarchák, akik az önök oligarchiájában működnek, azok az emberek itt mind megjelenhessenek, tolongjanak, és ezeknek a vagyonelemeknek a felhasználásával újabb ingatlanfejlesztést indíthassanak el.

(Az elnöki széket dr. Hiller István, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Azért mondtam, hogy ennek pozitívabb megközelítése lehetne, mert hogyha önök ezt az egész folyamatot végiggondolták volna, letettek volna egy olyan hatástanulmányt, hogy ez most akkor pontosan mivel jár, akkor, azt hiszem, egy kicsivel, egy lépéssel közelebb kerültek volna ahhoz, hogy átláthatóbbá tegyék, értékelhetővé tegyék az előterjesztésüket, hiszen mindaz, amit most itt egynéhány sorban kifejtene, hogy akkor a honvédségi területek mind felhasználhatók, illetve azok a területei felhasználhatók lesznek, amelyeket önök kijelölnek, ezeket a területeket az építőipar számára mint a válsághelyzet megszüntetésére vagy megoldására lakásépítésre - bár itt ezt közvetlenül és közvetetten is megjelenítik - akarják felhasználni.

Na most, ez az, amit tegnap részletesen kárhoztattunk, hogy miközben jó az a szándék, amit ezeknek a területeknek, a használaton kívül lévő területeknek a felhasználásával önök előrelépnek, azt nem

önöknek kellene megtenniük, hanem azoknak a helyi közösségeknek, amelyekhez az tartozik, és ezért is mondjuk azt, hogy az önkormányzatoknak kell megadni azt a lehetőséget; kellett volna, de tudjuk, hogy a közöttünk meglévő gazdaságpolitikai és ebben az értelemben szabályozási szándékok és lehetőségek jelentősen eltérnek, és tulajdonképpen önök ezt egy irányba elgurították, ugyanúgy, mint ahogy korábban említettem azt, ami a banki részre vonatkozik. A banki melő, az most nem olasz, hanem magyar, és lényegében ilyen módon a sok ezer, több tízezer, ahogy mondtam, százezer ember kárán és a társadalmi vagyonnak az átadásán keresztül vezet el az út oda, hogy egy újabb bankot szerezzenek meg maguknak a baráti körben.

Én örültem volna annak, hogyha korábban a miniszter asszony eljön a Költségvetési bizottság ülésére, a meghívásnak nem tudott, később már úgy éreztem, hogy nem akar eleget tenni - ha az államtitkár úr úgy gondolja, akkor cáfoljon meg nyugodtan ebben -, mert ahhoz, hogy ilyen horderejű lépéseket megtegyenek, azt gondolom, el kellett volna számolni azzal, hogy mi történt itt az elmúlt években. És ebből következhetne az, hogy talán érdemes lenne meghallgatni azon képviselőket is, akik nemcsak azért vannak, hogy csak gombot nyomjanak egy-egy ilyen elképzelés támogatásához, hanem azért is, hogy hogyan lehetne azzal az állami vagyonnal sáfárkodni, ami, azt gondolom, a végrehajtás szempontjából önökre van bízva, de az erre vonatkozó elszámolásról ebben a formában, mint ahogy mondtam, mifelénk, a Költségvetési bizottság felé még nem tettek eleget.

Összefoglalva azt kell hogy mondjam, hogy a törvényjavaslatot ebben a formában biztosan nem fogjuk tudni támogatni, de azt hiszem, hogy önök nem is akarnak olyan módosításokat végrehajtani, amelyek ilyen szempontból valamilyen módon kezelnék a helyzetet.

Egyetlen dolgot erősítenék még meg újra, ami rámutat arra, hogy önök mennyire figyelmen kívül hagyják az önkormányzatok törekvéseit, ez pedig az, hogy azoknak a területeknek a kapcsán, amelyeket ilyen módon megnyitnak - és, mondhatnám, egy új országtérkép rajzolódik ki, ami a honvédségi területek és az államvasutak ingatlanjainak felhasználásával elindulhat -, könnyen és láthatóan, mivel máris előfordult Budapesten, a XI. kerületben, pontosan láthatják azt, hogy ahol egy ilyen külön döntéssel elindítottak egy több ezer lakásos építkezést, ahova több tízezer ember költözik be, annak a területnek, annak a kerületnek a túlépítettségéhez önök rendkívüli módon hozzájárultak egy felülről jött döntéssel, és önök ezt végrehajtatják. Itt most sok helyen készítenek elő ílyet, és ez azért elfogadhatatlan, hiszen az ott élők komoly kárára következik be mindez, és ők nem értettek volna egyet, én azt gondolom, ott a XI. kerületben sem, hiszen az elmúlt hónapokban önök is megtapasztalhatták, hogy azt a túlépítettséget, amit ott önök így előállítottak, és amihez az elmúlt időszakban hozzájárultak, azt az ott élők elutasították, és ilyen módon más önkormányzati vezetőket választottak.

Ehhez képest viszont most megteszik azt, hogy ezeknek az önkormányzati vezetőknek, szándékoknak a teljes figyelmen kívül hagyásával az oligarchiát építik tovább nemcsak személyi tekintetben, hanem területi kitekintésben is, hiszen nemcsak a Balatont foglalják el, hanem most térképen jelennek meg néhány hónap múlva azok a szigetek, amely kapcsán önök úgy döntenek, hogy lényegében azt csinálnak, amit akarnak. Na, hát ez az, amiért nem elfogadható az, amit önök tesznek. Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm, egyben köszöntöm önöket, és bejelentem, hogy a vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most kétperces felszólalásokra van mód. Elsőként Mesterházy Attila képviselő úr, MSZP, parancsoljon!

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Egy megjegyzést szeretnék tenni, illetőleg egy költői kérdést megfogalmazni. A megjegyzés az, hogy úgy látszik, hogy a Fidesz-banknak az építése továbbra is zajlik, látható módon a miniszterelnök nem tesz le arról a szándékáról, hogy legyen egy saját bankja is, ami valószínűleg a saját oligarcháinak a tőkével való ellátását is jelenteni fogja, ebben a törvényjavaslatban egy újabb lépést tesznek ebbe az irányba.

A másik, hogy azt úgy kérdezném is az államtitkár úrtól, de választ valószínűleg nem fogunk rá kapni, hogy vajon az összes ellenzéki önkormányzat számíthat-e arra, hogy ha ott valamilyen kormányzati beruházás van, akkor törvényben mindig elvonják az önkormányzatoknak a jogait, mert láthatóan ez van most a VI. kerületben, ahol ellenzéki polgármester van, és ugyanez igaz a XIV. kerületre, ahol ellenzéki polgármester van. Tehát ez most egy sor lesz-e, hogy ahelyett, hogy inkább leülnének, és tárgyalnának, megegyeznének az önkormányzati vezetőkkal, annak a szellemében egyébként, ahogy erről a miniszterelnök beszélt itt a parlamentben, hogy ő tiszteletben tartja a népnek a döntését - ahelyett, úgy látom, egy másik utat választottak. Nincs kedvük egyezkedni, nincs kedvük kompromisszumot kötni vagy éppen megállapodni, egyszerűen erőből áttolják azt, amit akarnak. Hozzászoktunk ehhez, valószínűleg a nézők, hallgatók is - hogy mondjam? - többször tapasztalták már ezt, de hogy ez esetleg még további sebességfokozatba fog-e kapcsolni a következő törvényhozási időszakban, hogy ha bárhol bármelyik ellenzéki önkormányzatnak bármilyen köze van egy ilyen kormányzati projekthez, akkor ők számíthatnak-e arra, hogy kizárják őket abból, hogy a beruházással kapcsolatos kérdéseket adott esetben véleményezhessék, kezelhessék, vagy szabályozással, egyéb más eszközzel úgymond hozzájárulhassanak ahhoz a beruházáshoz?

És ez azért fontos, mert sokszor ezek a beruházások azért az ott élő embereknek az életét befolyásolják. Nagyon szépen köszönöm, elnök úr, a türelmet.

(13.10)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Böröcz László képviselő úr, Fidesz, két percben.

BÖRÖCZ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Csak néhány dologra reagálnék röviden. Most nem mennék bele abba a kérdésbe, hogy itt a devizahitelek miatt is jutottak abba a helyzetbe, amilyen helyzetbe jutottak, hiszen erről már nagyon sokat beszéltünk; tulajdonképpen a devizahitelek elszabadulása az MSZP-SZDSZ-es kormányoknak volt köszönhető. *(Varju László felé.)* Ne nézzen így, képviselő úr! Még a jegybank is figyelmeztette a kormányt, többször, hogy viszsza kellene fogni a devizahitelezést. Önök ez ellen nem tettek semmit. Most nem húznám ezzel az időt.

Az eszközkezelő kérdése, hogy az eszközkezelő a bérlőket, miután megszűnik maga az eszközkezelő, az hangzott el, hogy az utcára teheti, hiszen értékesítheti magukat az ingatlanokat a piaci szereplők részére - ez egyszerűen nem igaz! Aki jelenleg eszközkezelős lakásban él, tehát állami tulajdonú lakásban él, miután az eszközkezelő megvásárolta, és nem tudja megvenni, de a továbbiakban is ott szeretne lakni, ugyanúgy tudja fizetni a továbbiakban is a bérleti díjat, és ezt a bérleti díjat nyilván egy állami utódszervnek fogja fizetni. Tehát ilyen szempontból mindenki biztonságban van, és senkit nem fenyeget ezek közül az emberek közül az, hogy elveszteni a lakhatását.

A másik, tényleg csak megjegyzésként. Tegnap este, azt hiszem, negyed háromig vagy fél háromig vitatkoztunk itt a barnamezős beruházásokról. Itt kifejezetten egy évtizedes lemaradása van Magyarországnak, soha nem kezeltük ezeket a barnamezős rozsdáövezeteket. Most egy kifejezetten jó javaslat van erre. És az sem igaz, hogy az önkormányzatoknak ne lenne beleszólása, ahogy egyébként benne van a tegnap tárgyalt törvényjavaslatban a rozsdáövezetekről, és benne van ebben a salátatörvényben is. Az önkormányzatok, amennyiben előírnak az adott területre településképi és egyéb önkormányzati szabályokat, azokat figyelembe kell venni. *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret lejártát.)* A törvény nem tartalmazza, hogy ezeket ne kellene.

Köszönöm. *(Taps a kormánypártok padsoraiából.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Varju László képviselő úr, DK.

VARJU LÁSZLÓ (DK): Köszönöm szépen. Valóban így van, ma ért véget az a vita, amit folytattunk e tekintetben, és azt hiszem, hogy ezzel együtt vagy ennek tudatában is fontos újra és újra megerősíteni, hogy önök rosszat tesznek az országnak azzal, hogyha az önkormányzatoktól elvonják azokat a jogokat és lehetőségeket, amiket egyébként nekik kellene biztosítani. Az államnak ebből a szempontból, én úgy gondolom, nem olyan szereplőként kellene

megjelennie, hogy elveszi tőlük a lehetőséget az állam erejével, jogszabályt alkotnak róla, hanem ehelyett a lehetőséghez inkább a feltétel megteremtésével, infrastruktúra-építéssel, annak támogatásával járulna hozzá.

Én példaként hoztam föl ebből a szempontból például a XIII. kerületben a Váci út esetét, ahol egyébként jó példaként ott van, hogy kik tették meg, kik tették jól, és megépült, igaz, hosszabb idő alatt. De mivel ezek kapcsán, úgy tűnik, hogy önök időzavarban lehetnek, vagy mindenáron valamit szeretnének gyorsítani ebből a szempontból, ez is abba a kockázatba tartozik, hogy ez önmagában az egész megvalósítására rávetheti azt, hogy ott egy szigeten majd épül valami, és akkor példaként ott van: igen, Ócsán is építettek egy szigetet, több milliárd forintért - és egyébként mi lett a végeredménye?

Tehát ebből a szempontból, azt hiszem, hogy sokkal jobban járna mindenki, ha egyébként az állam a rendelkezésre álló forrásait megosztaná az önkormányzatokkal, és a tudásával, az erejével hozzájárulna ahhoz, hogy a helyi közösségek tudják a fejlesztéseket elvégezni. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP padsoraiból.)*

ELNÖK: Böröcz képviselő urat kérdezem: két percben, normál felszólalóként tudom megadni a házszabály szerint a szót. *(Böröcz László: Jó.)* Tehát felszólal normál felszólalási rendben, és ezt két perc erejéig hajtja végre, ha ez így megfelel. *(Böröcz László: Természetesen.)* Parancsoljon!

BÖRÖCZ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Csak tényleg néhány apróság. Énszerintem feltételezzük azt, hogy Varju képviselő úr meg én meg a kormány akkor ezek szerint közösen egyetértünk abban, hogy ezeket az övezeteket rendbe kell tenni, és bízunk abban, hogy ezeknek az övezeteknek a rendbetétele a következő időszakban felgyorsulhat. Alapvetően mégiscsak ez a törvényjavaslatnak a célja.

És itt persze lehet azon vitatkozni, hogy az önkormányzatokat mennyire kellene bevonni, milyen jogot kellene adni az önkormányzatoknak ebben a tekintetben, de a rozsdáövezeti törvényjavaslatnak és ennek a törvényjavaslatnak az erre vonatkozó része is nyilván egy utat és lehetőséget kínál arra, hogy ez az önkormányzatokkal egyeztetve történjen. És egyébként, ahogy említettem, ha éppen az önkormányzatnak van arra vonatkozóan szabályozása, azt a kormányhivataloknak, ahogy szerepel is a törvényben, figyelembe kell venni. Tehát azért ez nem igaz olyan formában, hogy az önkormányzatok kezéből teljesen ki lenne csavarva minden eszköz ebben a tekintetben.

A másik pedig az, hogy tulajdonképpen ezek a rozsdáövezetek általában állami tulajdonban vannak vagy magántulajdonban vannak, és csak részben vannak olyan területek, amelyek önkormányzati tulajdonban vannak. Nyilván minden egyes esetben külön-külön kell vizsgálni ezeket a beruházásokat.

Nyilván mindannyiunknak az lenne a célja, hogy azokat a területeket, amelyek gyorsan beruházhatók

és gyorsan előkészíthetők a beruházás tekintetében, minél előbb megcsináljuk. Az olyan területeket, amelyek meg szennyezettek, és hosszabb előkészítést, rekultivációt kívánnak, azoknál pedig egy hosszabb folyamat eredményeként, akár 5-6-7 éven belül tegyük lehetővé az ottani építkezést. Ez rövid távon, középtávon és hosszú távon is segíti az építőipart, főleg ebben a jelenlegi válságos helyzetben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelt Képviselők! Természetesen mindenkit megillet a felszólalás lehetősége. Kérem szépen, hogy maradjunk a tárgynál.

Varju képviselő úrnak ugyanaz az ajánlatom, mint az előbb Böröcz képviselő úrnak, hogy normál szót kérő képviselőként két percre megkapja a szót.

VARJU LÁSZLÓ (DK): Köszönöm szépen. (*Korós Lajos: Él vele!*) Igen, mert egyetlen szó még nem hangzott el idáig, és valóban, a hosszú viták után érdemes..., vagy én a magam részéről ezt, mára legálábbis, le tudom zárni.

Ez pedig az, ami hiányzik ebből, a partnerség. Önök az önkormányzatokat részben ezekkel a jogszabályokkal - és még több minden van ebben az időszakban - kiszolgáltatottá teszik; elvonnak tőlük forrásokat, és nem kezelik partnerként. És ez a szó vagy ez a magatartás hiányzik nekem, hiszen önmagában a 30 évvel ezelőtti rendszerváltásnak egyik fontos eleme volt, hogy az önkormányzatok, a helyi közösségek a saját lehetőségeikkel maguk tudnak gazdálkodni. És lehet, hogy a vasútállomás nem az ő tulajdonuk, lehet, hogy az a vasúti terület vagy volt honvédségi terület nem az övék, de azt, hogy ők mit szeretnének, és hogyan fogják tudni hasznosítani, most önök ilyen értelemben ezt megakadályozzák, nem foglalkoznak vele, hanem ehelyett önök indítanak el ilyen fejlesztéseket.

Én arra biztatom önöket, vagy azokat, akik ebben közreműködnek, hogy márpedig az önkormányzatok ne hagyják figyelmen kívül, és éljenek azokkal a lehetőségekkel, amelyek - akár az Európai Unió keretében - éppen ezeknek a területeknek a felszámolására lehetőséget adnak. És akkor, azt hiszem, hogy azok a jó ideje fennálló tájsebek megszűnhetnek, amelyek ilyen módon itt kialakultak az elmúlt időszakban.

Elnök Úr! Köszönöm a türelmét és a szót.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Senkibe nem akarom a szót befagyasztani, de úgy látom, ezt nem is kell. Házsabályi kötelezettségem megkérdezni, hogy kér-e valaki még szót, kíván-e valaki élni a felszólalás lehetőségével. (*Jelzésre:*) A házsabály sokszor előnyös, máskor nem. Böröcz képviselő úrnak jött meg a kedve, parancsoljon!

BÖRÖCZ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. Ígérem, hogy nagyon rövid leszek. Én megértem azt, képviselő úr, hogy bizonyos szempontból önök mást tartanának jobbnak, más intézkedéseket tartanának helyesebbnek. Ez természetesen szívük joga; mindig

az adott parlamenti többség dönthet arról, hogy egy-egy intézkedést milyen folyamatában, milyen célok és milyen eszközök tekintetében old meg.

(13.20)

Európában számos ilyen rekultivációs, barnamezős beruházásos rozsdáövezetnek a beépítése szempontjából számos projektet találunk. Az egyik legnagyobb és ott is változó sikerrel létrejövő, ilyen típusú akció Angliában volt, ott az önkormányzatokat teljes egészében kihagyták ebből. Tehát még csak annyi közülük sem volt ehhez, amennyit itt a törvényjavaslat biztosít. Tehát én inkább a partnerséget abban látom, hogy próbáljunk meg partneri viszonyban lenni ebben a tekintetben, és az önkormányzatok nyilvánvalóan meg fogják találni a hangot a kormánnyal, a beruházókkal, hiszen mind az önkormányzatnak, mind a beruházóknak, mind pedig az államnak is az az érdeke, hogy ezek a területek mielőbb begyógyuljanak, ezeket a tájsebeket mielőbb meg tudják javítani, gyógyítani. Köszönöm.

ELNÖK: Kér-e még valaki szót? (*Nincs jelentkező.*) Megállapítom, hogy nem. Minthogy további felszólalásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom. Megkérdem Fónagy államtitkár urat, kíván-e reflektálni. (*Jelzésre:*) Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. FÓNAGY JÁNOS, a Miniszterelnöki Kormányiroda államtitkára: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy reflektáljak néhány olyan felvetésre, amelyek, úgy gondolom, hogy itt a Ház színe előtt is szükségesek.

Először Z. Kárpát Dániel képviselőtársamnak mondom, hogy félreértés ne essék, én sem vagyok büszke a salátatörvényekre, és biztos vagyok benne, hogy ez nem kerül be a magyar törvényhozás arany annalesei közé. Ez egy olyan gyakorlat, amelyiket mindegyik kormány gyakorolja, az ellenzék ezt mindig kárhóztatja, de ugyanakkor a technikai praktikum indokolja, hogy egy-egy kormányzati intézmény azokat a javaslatokat, amik abban az időszakban elkészülnek, egyszerre hozza a tisztelt Ház elé, éppen azért, hogy a törvényhozás megfelelő időben szerezzon róluk tudomást, és legyen képes dönteni.

Az eszközkezelő - és itt a többi hozzászóló képviselőtársam felvetésére is reagálok. Ennek a vitának sem a kerete, sem a témája nem alkalmas arra, hogy a Magyarországon elmúlt tíz-egynéhány esztendőben kialakult devizahiteles konfliktus minden okát, eredőjét, felelősét és egyebét feltárjuk, biztos, hogy a szakma, a szakmai irodalom ezzel majd foglalkozni fog. Ugyanakkor a tények és ezek a számok bizonyítják, hogy azok az intézkedések, amelyeket a polgári kormány a valóban lehetetlen helyzetbe került, mintegy 700 ezer család megsegítésére fordított,

azért azoknak az eredményét, és én úgy gondolom - és ezt azért a hozzászólásaikból egyébként köszönettel kihallottam -, hogy azoknak a hasznosságát, bár részeredménynek minősítették, de nem vitták. 700 ezer családnak segítettünk a forintosítással, az árfolyamgát rögzítésével 186 ezer család napi és azonnali gondjait enyhítettük, a végtörlesztés intézményével, amivel valóban nem tudott mindenki élni, de 170 ezer család tudott élni velük és a Nemzeti Eszközkezelő létrehozásával...

És, elnök úr, engedje meg, hogy egy személyes vonzatot tegyek: '11 vagy '12 nyarán, már nem is tudom pontosan, Vízközlési Mariann államigazgatási államtitkár kolléganőmmel együtt ültünk, és kockás papíron csináltuk az előterjesztést, és azon gondolkodtunk, hogy 2500 lakást vagy 5000 lakást írjunk bele az előterjesztésbe. Ezzel indultunk. Kérem szépen, 38 ezer lakást vásárolt meg az állam, és ebből most a végén a visszavásárlással a 38 ezerből 32 500 családnak küldtük ki a felszólítást, a többieknek a dolga időközben rendeződött. A 32 500-ból 31 900 család válaszolt vissza. Tehát a többsége visszaválaszolt, az érintettek 98 százaléka.

Ráadásul, az állam által biztosított kedvezményes visszavásárlási lehetőséget én az előzmények ismeretében - tehát hogy milyen körülmények között került erre sor - nem tartom olyan ördögtől valónak; azt, hogy valakik egy szerencsétlen pénzügyi tranzakció során elveszített lakásukat, amiben bérlőként bennmaradhattak lakni, tehát fedél volt a fejük felett, azt visszakapják tulajdonba, és továbbra is tulajdonosként lakják. Ezt 28 500 család vállalta, hogy egy összegben visszafizeti. És szeretném megerősíteni a képviselőtársam kétpercesében mondottakat: kérem, senki nem kerül az utcára, aki nem vette meg, azok, akik nem akarták életkoruk miatt, körülményeik miatt, vagy azt mondták, hogy nekik ez így jó, ahogy van, azok bérlőként továbbra is bennmaradnak a lakásban, és bérlőként ezt lakják.

Tehát én úgy gondolom, hogy ebben az eszközkezelővel kapcsolatos polémiainkban kérem, hogy ne alapvetően az elutasítás legyen. Magam is voltam ellenzéki politikus, ismerem az ellenzéki magatartás mozgatórugóit, de kérem, hogy itt ennek a Háznak a falai között ismerjük el, hogy nagyon sok családnak segített az elmúlt 7-8-9 évnek az intézménysora, és az eszközkezelőnek a működése, amely most befejezte a működését, elérte a célját, teljesítette a feladatát, és éppen ezért terjesztjük ezt elő.

A rozsdáövezeteknek és a barnaövezeteknek a dolgát nem részletezném, annyiban nem a történeti részt, de akit érdekel a dolog szakirodalmi része, az kérem, tanulmányozza, mondjuk, Közép-Angliának, az ipari forradalom bölcsőjének az 1960-as években végrehajtott reaktivációját, ami, azt hiszem, négy vagy öt grófságra terjedt ki, és kifejezetten egy állami program volt. Egy nagyon jelentős állami program, kétségtelen, egy 30 évre szóló program volt, ennek eredményeképpen egy akkor lepusztult, borzalmas képet mutató... Volt szerencsém látni a walesi bányá-

szoktól kezdve a közép-angliai huszonvalahány acélműnek a 8-10 méteres ipari hulladékán élő, egyébként a dúsgazdag Angliában borzalmas körülmények között élő embereket. Ez 30 év után - nem azt mondom, hogy földi paradicsom - egy gyönyörű, zöld vidék, egy alapvetően megváltozott struktúra, kifejezetten állami programmal.

Ami a partnerséget, az egyeztetést, a tárgyalást illeti, itt engedjenek meg csak két ellenpéldát. Az egyik, amikor öt évvel ezelőtt - kétségtelen, hogy nem ezzel a fővárosi vezetéssel - a fővárosi agglomeráció állami átvételéről tárgyaltunk, tíz hónapig egyezkedtünk. Tarlós főpolgármester úr és az emberei hallatlan kelemetlen tárgyalópartnerek voltak, tíz hónapig rágtuk egymást, amíg megállapodtunk. És megállapodtunk, és tárgyaltunk, és megállapodtunk, és mind a mai napig, most idén jár le ennek a megállapodásnak a hatálya, és nagyon kíváncsi vagyok rá. Kérem képviselőtársaimat, írják fel maguknak, télen térjünk rá vissza, nagyon kíváncsi vagyok, hogy a jelenlegi fővárosi vezetéssel tudunk-e majd tíz hónapig eredménnyel tárgyalni.

A másik pedig: az ellenzékieknél ugyancsak részese voltam, amikor az úszó-világ bajnokságra készültünk, és a XIII. kerületben megvalósuló, nagyon jelentős, egyébként ugyancsak az ellenzék által számos kritikával illetett, de egyébként rendkívül sikeres és látványos produktumokat értünk el. És kérem szépen, a XIII. kerületi ellenzéki önkormányzattal tárgyaltunk, leültünk, megegyeztünk, és a dolog teljes együttműködésben végbement.

Tehát kérem, ne vitassák el tőlünk a partneri szándékot, ne vitassák azt, hogy az önkormányzatokra partnerekként tekintünk. Az egy más kérdés, hogy vannak olyan nagy léptékű dolgok, és ez a mostani törvény módosítás ezekre a nagy léptékű övezetekre vagy zónákra vonatkozik, ahol valamilyen profilt kell adni a dolgoknak.

(13.30)

De hogy az például milyen övezet, és itt valamilyen képviselőtársam kérdezte, talán Szakács képviselő úr vetette föl, hogy miért nem vonjuk be az önkormányzatokat az övezeti besorolásba - azért nem, mert a miáltalunk megállapított övezeti besorolás az, ami a szomszédos önkormányzati besorolás, tehát eleve azt fogadjuk el, amit az önkormányzatok mondtak. Tehát kérem, hogy higgyék el, vagy tétélezzék fel rólunk - ne higgyenek el rólunk semmit, de tétélezzék fel -, hogy megvan ez a szándék, és tisztában vagyunk azzal, hogy nem lehet.

Külön téma, és nem akarom az elnök úr türelmét próbára tenni azzal, hogy a Városliget témáját elővegyem; kérem szépen, ne mindig bennünk keressék azért a hibát, akár a Városliget, akár a Lánchíd ügyében ne mindig a kormányban keressék a hibát. És amikor azt kérdezi, azt veti fel a képviselő úr, hogy egyáltalában meg akarunk-e egyezni, akkor kérem,

hogy tegye fel a kérdést azért a jelenlegi fővárosi vezetésnek is, hogy ők meg akarnak-e egyáltalában egyezni, és képesek-e egy olyan európai rangú és rendű, rendkívül látványos... - és nem igaz, hogy nem jó; jó a kultúrának, jó a zöldövezetnek, jó a főváros lakosságának, jó az érintett terület lakosságának. A Városliget fejlesztésére, kérem, higgyék el, hogy évtizedek múlva mindenki büszke lesz, aki most itt ül, akik itt együtt ülünk, hogy abban a korban ültünk, és jót vagy rosszat mondtunk rá, de valamit mondtunk rá, részesei voltunk annak a fejlesztésnek. Száz évre vagy még többre fogja meghatározni Budapest jelentős részének az élıhetőségét, a fejlődését.

Mesterházy képviselő úrnak mondom: kérem szépen, nem vonunk el önkormányzati jogokat, nincs rá szándék, ezek a törvényjavaslatok sehol, semmilyen részletében ilyen nem tartalmazznak, és ismétlem, ahol lehetne ezt csinálni.

A bérlakásépítési programot szintén felvetették. Kérem szépen, az első Orbán-kormány is megkezdett bérlakásépítési programokat, ez mindig előkerül, ezek hullámban jönnek, hogy hol a bérlakásokat, mert nagyon kellene, kell a fiataloknak, kell a kisebb lakás, kell a garzonlakás, kell a fiatal házásoknak, egy idő után pedig a tulajdon kerül előtérbe, akkor pedig az az igény, hogy ezeket adjuk el. Én kérem, hogy ezt ne egy kormányzati vagy gazdasági bizonytalanságnak tekintsek, hanem egy természetes folyamattal, ami a családok létszámának és életkorának változásából és az ingatlanhoz fűződő viszonytalansággal kapcsolatos elvárásainkból fakad, arról nem is beszélve, hogy van a dolognak egy kulturális része. Van a világnak olyan része, ahol szinte nem ismerik a bérlakás fogalmát, és van, ahol bizony a lakásoknak a túlnyomó része bérlakás, mert olyan a lakosság mobilitási igénye, hogy nem kívánja magát ingatlantulajdonnal lekötni egy adott helyre.

Végezetül, nem a hangulata miatt, csak azért, mert még az én fülemet is megszurta: Varju képviselő úr, azért az furcsa, amikor a DK emlegeti fel az újbурzsoázianak a létét, és - hogy mondjam? - hányja a mi szemünkre, hogy az újbурzsoázia létezik. Én úgy gondolom, hogy az újbурzsoázia azért a DK soraiban is fellelhető, talán előbb is fellelhető volt, mint miközöttünk.

Elnök úr, köszönöm a lehetőséget, és ismételten kérem, hogy aki tudja, az támogassa ezt a törvényjavaslatot, aki pedig nem, az is fogadja el, hogy ezt jó szándékkal terjesztettük elő. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Tájékoztatom önöket, hogy a módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **magyar jelynelvről és a magyar jelynelv használatáról szóló 2009. évi CXXV. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A Tapolczai Gergely képviselő úr, Fidesz, és Nyitrai Zsolt képviselő úr, Fidesz, által benyújtott előterjesztés T/10734. számon a parlamenti informatikai

hálózaton elérhető. Bejelentem, hogy az előterjesztést uniós napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Elsőként megadom a szót Tapolczai Gergely képviselő úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon!

DR. TAPOLCZAI GERGELY (Fidesz), a napirendi pont előadója: *(Hozzászólását jelynelvi tolmács közreműködésével teszi meg.)* Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Jelynelv és kultúra nélkül olyan vagyok, mint a madár szárnyak nélkül - ezt az idézetet talán a világ első siket rappere mondta pontosan ebben a teremben a karzaton 2007-ben, a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének százéves jubileumi ünnepségén tartott konferencián.

Ezt a gondolatot átültetve ugyanúgy érvényes lehet bármely nyelvre, bármilyen nemzetre, bármilyen nemzeti kisebbségre, hiszen minden ember a saját nyelve, anyanyelve, a saját kultúrája nélkül kiszolgáltatott, gyökerét veszített. Ez ugyanúgy érvényes ránk is, siket és jelynelvhasználó közösségre is - jelynelv nélkül nem vagyunk önmagunk. Mielőtt rátérnék a törvényjavaslatra, érdemes egy kicsit visszatekintnünk az elmúlt évtizedre, hogy honnan is jutottunk el idáig.

Említettem a 2007. évi konferenciát, amit megelőzött a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény ratifikálása, amit Magyarország a világon elsőként ratifikált. Ez nagyban elősegítette azt a munkát, ami elvezetett a jelynelvi törvény elfogadásáig. Ez az ENSZ-egyezmény rögzíti azt, hogy a nyelv fogalmába sorolja a beszélt nyelvet, a jelynelvet és a nem beszélt nyelv egyéb formáit. Ezt követte 2009-ben az az országgyűlési határozat, amit egyhangúlag fogadott el az akkori parlament, miszerint az Országgyűlés feladatául szabta, hogy belátható időn belül készítse elő a jelynelvi törvényt. Körülbelül egyéves előkészítő munka után 2009. november 9-én egyhangúlag fogadta el a parlament ezt a törvényt, és abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy elmondhatom, hogy a szavazáskor ott voltam, méghozzá a karzaton, és együtt ünnepeltem a sorstársaimmal a szavazás eredményét, és ez nagy előrelépés volt a magyar siketek és nagyothallók, illetve a jelynelvhasználó közösség életében.

De mit is köszönhetünk ennek a törvénynek? Először is, a törvény elismeri a jelynelvet mint a siket közösség nyelvét, anyanyelvét, és elismeri egyúttal, hogy a siket közösség egy nyelvi kisebbség is. Több év bizonytalan helyzete után rendezte a tolmácsszolgáltatók helyzetét, törvényben rögzítve a működésüket, illetve a működésük szabályait, a finanszírozásuk szabályait is. Rendezte a jelynelvi tolmácsok helyzetét is, akik addig lógtak a levegőben, az OKJ-s végzettségükkel, úgymond tanúsítványukkal, és a nyelvi törvény rendezte az ő helyzetüket azáltal, hogy létrehozta a jelynelvi tolmácsok országos névjegyzékét. Csakis az végezhet azóta jelynelvitolmács-szolgáltatást, aki ebben a névjegyzékben szerepel, és megfelel a névjegyzékbe kerülés kritériumainak.

A jelnyelvi törvény elfogadása óta biztosítva van az állam által finanszírozott tolmácsszolgáltatás, tehát a siket személyek, a jelnyelvhasználó személyek hozzáférése a jelnyelvtolmács-szolgáltatáshoz.

(13.40)

Ezt az állam évi 36 ezer órában biztosítja és finanszírozza. Tehát egy ügyfél, egy siket személy, aki megfelel a tolmácsszolgáltatás igénybevételéhez szükséges feltételeknek, évente 120 óra ingyenes tolmácsszolgáltatásra jogosult, ezen felül pedig jogosult még az oktatási óraszámait is tolmácsolást igénybe venni.

Fontos előrelépés volt az is, hogy a siketvakokat is bevontuk a jelnyelvi tolmácsszolgáltatás körébe. Ők saját speciális kommunikációs rendszert használnak, de ez is bekerült a törvénybe.

A médiatörvény módosítása is hatalmas előrelépés volt, ugyanis a jelnyelvi törvény úgy módosította a médiatörvényt, hogy az azt követő évtől emelkedő óraszámokban kellett akadálymentesíteni a műsor számokat. Napi 2 órával indult az akadálymentesítés, és a Médiahatóság jelentése alapján nagyon jól látható a fejlődés. A 2011. évben a műsoridő 22 százaléka volt hozzáférhető akadálymentes formában, 2012-ben már közel 40 százalék volt így hozzáférhető hallássérültek számára. Zárójelben mondom, hogy az ellenőrző munka során a monitorozó testület 264 nap és összesen 6063 műsoróra akadálymentesített műsor számot talált.

Az ellenőrzés munkájának színvonala, az ellenőrzési folyamat színvonala is emelkedett egyébként az idők során. 2019-ben már a műsoridő 83 százaléka volt hozzáférhető, akadálymentesítve, ez összesen 400 nap és 9535 műsoróra. Tehát maga az ellenőrzés is szigorúbbá, alaposabbá vált az idő elteltével. Nem utolsósorban a jelnyelvi törvény biztosítja hallássérült vagy jelnyelvhasználó képviselők számára a jelnyelvi tolmácsszolgáltatást akár európai parlamenti képviselőről legyen szó, akár országgyűlési képviselőről, akár önkormányzati képviselőről.

A 2009-es jelnyelvi törvény óta eltelt tíz év. A folyamatnak több fontos állomása is volt. Az első ilyen fontos állomás az az Alaptörvény, amit 2011-ben fogadott el az Országgyűlés. Az Alaptörvény rögzíti, hogy a magyar állam védi a magyar jelnyelvet mint a magyar kultúra részét. Az Európai Unióban ezzel mi vagyunk a negyedik tagállam, amely alkotmányi szinten említi a jelnyelvet. Ezután több törvénybe is bekerült a jelnyelv fogalma vagy a jelnyelvhasználathoz kapcsolódó jog biztosítása. Ilyen például a választási eljárásról szóló törvény, amelybe bekerült, hogy politikai reklámokat is akadálymentesíteni kell akár felirattal, akár jelnyelvi tolmácsolás útján. A polgári törvénykönyvbe is bekerült egy olyan rendelkezés - ami addig elképzelhetetlen volt -, hogy jelnyelvhasználó hallássérült személy jelnyelven tehesen szóbeli végrendeletet, hogy ha úgy alakul a helyzet, és van mellette két, jelnyelvet ismerő tanú.

A következő nagyobb állomás a 2017-es év volt, ugyanis akkor, 2017 novemberében Magyarországon került megrendezésre a Siketek Világszövetségének harmadik nemzetközi konferenciája, és ez előtt, néhány hónapos előkészítő munka után szintén egyhangúlag, egyhangú szavazással elfogadta az Országgyűlés azt, hogy minden év november 9-e, tehát a jelnyelvi törvény elfogadásának napja a magyar jelnyelv napja legyen. Ezt Balog Zoltán, az akkori EMMI-miniszter tudta bejelenteni a nemzetközi siket közösség konferenciáján; illetve Orbán miniszterelnök úr bejelentése is hatalmas visszhangú bejelentés volt, miszerint Magyarország kezdeményezi és támogatja az ENSZ Közgyűlése felé, hogy attól az évtől kezdve minden év szeptember utolsó vasárnapja legyen a jelnyelv nemzetközi napja.

Több állomás után elérkeztünk oda, hogy újra elővettük ezt a témát, és eltelt tíz év, tehát több olyan kérdés, javaslat felmerült, amit érdemes volt megvizsgálni és törvényjavaslatként benyújtani most Nyitrai Zsolt képviselőtársammal együtt a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének kezdeményezése alapján. Több mint féléves előkészítő munka és egyeztetés után nyújtottuk be ilyen formában ezt a javaslatot.

Több elemét szeretném kiemelni most a javaslatnak. Az egyik a definíciók pontosítása, amire nagyon szükség volt, a tíz évvel ezelőtti 2009-es törvény biztosította ugyanis a tolmácsszolgáltatást, a tolmácsok helyzetét is rendezte, de nem definiálta pontosan a tolmács fogalmát, a jelnyelvi tolmácsszolgáltatás fogalmát. Ezt most tudjuk pótolni.

Ami a legnagyobb lépés lenne, ha elfogadja a parlament a javaslatot, az az - most idézek a javaslatból -, hogy „a magyar jelnyelvből tett államilag elismert nyelvvizsga a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény szerinti idegennyelv-tudást igazoló, államilag elismert nyelvvizsga”, tehát államilag elismert nyelvvizsga, illetve az ehhez kapcsolódó kormányrendelet pedig úgy fogalmaz, hogy a nyelvvizsga természetes vagy mesterséges, élő vagy holt nyelvből tehető. Ennek a kritériumnak a magyar jelnyelv megfelel, ugyanis a jelnyelvi törvény is kimondja, hogy Magyarország a magyar jelnyelvet önálló, természetes nyelvként ismeri el. Másodsorban ugyanolyan komplex rendszer ez, mint bármelyik másik nyelv, a hangzó nyelvek, a jelnyelveknek ugyanis van nyelvtana, grammatikai rendszere, ugyanazok a nyelvtani részrendszerek, nyelvi szintek és nyelvészeti kategóriák különíthetők el benne, mint bármelyik másik, illetve hangzó nyelvben. El lehet sajátítani anyanyelvként. Van rendes, élő, a jelnyelvet anyanyelvként használó közössége. A siket közösség Magyarország harmadik legnagyobb nyelvi és kulturális kisebbsége.

Több mint tíz éve a KER, a Közös Európai Keretrendszer alapján oktatják a magyar jelnyelvet hazánkban. Folyamatosan fejlesztik az oktatókat, folyamatos oktatóképzések vannak. A jelnyelvi képzések anyaga a KER-szintekhez igazodva A1-től C1-szintekig rendelkezésre áll, tehát készen állunk ennek a rendszernek a bevezetésére több mint tízéves szakmai munka után. Jelenleg évente körülbelül 800-1000 fő között

van azoknak a száma, akik valamilyen KER-szinteken jelyelvet tanulnak Magyarországon. Közülük körülbelül 100-200 fő hallgató az, aki nyelvvizsgaszinteket is elér. Ez a szám akár magasabb is lehetne, hogyha államilag elismert nyelvvizsgát lehetne tenni magyar jelyelvből.

További módosító javaslat, hogy a tolmácsszolgáltatás igénybevételére jogosulti kört pontosítjuk, bővítjük, méghozzá a siketvakok esetében. Fontos lépés még, hogy hasonlóan a jelyelvi tolmácsok névjegyzékéhez, létrehozuk a jelyelvi oktatók névjegyzékét, ezzel rendezzük az ő helyzetüket is, és ezáltal a magyar jelyelv oktatásának a helyzetét is.

(13-50)

Tehát nem eshetünk bele abba a hibába így, hogy bárki oktathassa a magyar jelyelvet, csakis a névjegyzékben regisztrált oktatók oktathatnák ezzel a magyar jelyelvet. Jelenleg 40 körül van az oktatók száma, akik megfelelnek ezeknek a kritériumoknak.

Azok lehetnek regisztrált oktatók, akik elvégezték vagy elvégzik a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége által 2018. szeptember 28. után kialakított jelyelvoktatói tanfolyamot, és tanúsítványt szereznek ott, avagy rendelkeznek a jelyelvi lingvisztika és didaktika szakirányú továbbképzésben szerzett oklevéllel.

Ha elfogadjuk ezt a javaslatot, akkor mire számíthatunk, milyen pozitív következményei lehetnek ennek? Az államilag elismert jelyelvi vizsgával rendelkezők diplomaszerező képessége megnőhet, illetve a munkaerőpiaci helyzetük is javulhat. Megteremtődne az esélye annak, hogy a siket diplomások is elérhessenek doktori fokozatig vagy kutatói életpályába kezdhesse; ez a mai napig probléma a siket diplomások esetében - ez csak egy zárójeles megjegyzés. Rendeződhetne és átláthatóvá válhatna a jelyelvi pótlékok helyzete is, ha a nyelvi pótlék kizárólag az államilag elismert jelyelvvizsga után járhatna. A kulturális élet is gazdagodna azzal, ha egy eddig keveset oktatott nyelv is nyelvvizsgaszintre emelkedne, illetve az Európai Unióban első lenne Magyarország, aki államilag elismert nyelvvizsgát engedélyezne jelyelvből.

Szeretném megemlíteni Vasák Iván nevét, aki 1989 és 2000 között volt a SINOSZ főtitkára, az első siket főtitkára a szervezetnek, akinek az egyik, ha nem a legnagyobb álma a jelyelv elismertetése volt. Szerencsére ezt megérhette 2009-ben, a jelyelvi törvény elfogadásával ugyanis elismertük a jelyelvet. Ez egy óriási lépés volt akkor a siketek és nagyothallók küzdelmének során. Viszont sajnós azt már nem élheti meg, hogy elfogadja a parlament a jelen törvényjavaslatot, ugyanis ebben az évben, februárban elhunyt. Szeretném neki is és annak a sok sorstársamnak, munkatársnak, szakembernek, nyelvésznek, akik az elmúlt évtizedben rengeteget dolgoztak, fáradoztak, kutattak ezzel a témával kapcsolatban, és hozzájárultak a munkájukkal ahhoz, hogy a jelyelv eljuthasson

mostanáig, mindannyiuknak ajánlani ezt a törvényjavaslatot.

És még egy gondolatot engedjenek meg: nem lehet kihagyni a koronavírus témáját sem, ugyanis nagyon nagy befolyással volt a mi közösségünkre nézve is, illetve nemcsak ránk, hanem a külföldi siketek közösségeire, a jelyelvhasználó közösségekre is. Mi abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy van egy csodálatos jelyelvi törvényünk, amely alapján egyértelmű volt az, hogy a koronavírus-járvány elterjedése után rövid időn belül felállt az a munkacsoport, amely segíti az akadálymentesítést a jelen helyzetben, akár az operatív törzs mindennapi sajtótájékoztatóin is. És ugyanez egyébként a többi országban is megfigyelhető, olyan országokban is, ahol eddig sehol nem tartottak a jelyelv szempontjából; akár nincs jelyelvtörvényük vagy nagyon alacsony szinten működik a tolmácsszolgáltatás, tehát sorolhatnám, de a koronavírus által előidézett helyzet olyan fejlődést produkált ezekben az országokban is, hogy több szintet ugrott a siketek életvitelének a minősége, illetve az akadálymentes kommunikációhoz való hozzáférésük. Én abban tudok bízni, hogy ezekben az országokban, nem csak nálunk, szinten marad ez az akadálymentesítés is.

(Gelencsér Attilát a jegyzői székben
dr. Tiba István váltja fel.)

Végül egy Helen Keller-idézetet szeretnék mondani: „A vakságnál csak az a rosszabb, ha van látó szemünk, de nincs jövőképünk.” A jelyelvi törvény 2009-ben egy új jövőképet adott nekünk, szélesebb perspektívát nyújtott számunkra, a magyar siket és jelyelvhasználó közösség számára. Az elmúlt tíz évben sokat változtunk, fejlődöttünk mi is és az életünk minősége is, az önálló életvitelünk minősége is. Ezt csak azok tudják elmondani, akik megélték az elmúlt 30-40 évet, és látják, hogy milyen mélységből indult ez a terület, és hova jutottunk el ez idő alatt. Bízom benne, hogy a mostani javaslatunk tovább bővíti, tovább színesíti ezt a jövőképet. Köszönöm szépen a figyelmet. (Taps.)

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm, képviselő úr. Köszönöm szépen a segítséget. Megkérdezem most a kormány képviselőjét, Fülöp államtitkár urat, kíván-e most reflektálni. (Fülöp Attila jelzésére:) Öné a szó.

FÜLÖP ATTILA, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Asszonyok és Urak! Csatlakozva az előterjesztő felszólalásához, valóban mérföldkő volt az, amikor Magyarország a világon elsőként ratifikálta a fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményt, amely tartalmazza a jelyelvvel kapcsolatos kötelezettségeket is, biztosítja a fogyatékosokkal élő, így a hallássérült és a siketvak személyek számára a mindennapjaikhoz szükséges jelyelv használatát, jelentős mértékben javítva ezáltal az életszínvonalat.

Annak az emlékezetes pillanatnak is már több mint egy évtizede, amikor a jelnyelvi törvény általános vitája keretében, 2009 szeptemberében a magyar parlamentben Kósa Ádám európai parlamenti képviselőtárs elsőként szólalt fel magyar jelnyelven. Ezt követően egy olyan törvény került elfogadásra, amely komplexen rendezi a hallássérült emberek mindennapjait érintő élethelyzeteket, óriási lépést téve ezáltal a siket, nagyothalló és siketvak emberek társadalmi integrációja felé. Újabb döntő lépés következett 2011-ben, amikor Magyarország azon kevés állam sorába lépett, amely az Alaptörvényben rögzítette, hogy a jelnyelvet a nemzeti kultúra részének tekintik, és ennek megfelelő védelemben részesíti.

Magyarországon több mint 70 ezer siket és nagyothalló ember él, régi álmuk és törekvésük, hogy az őket megillető kommunikációs jogokat teljeskörűen gyakorolhassák. A jelnyelvi törvény kötelező állami feladattá tette a térítésmentes jelnyelvitolmács-szolgáltatás finanszírozását és a televíziós műsorok feliratozását vagy jelnyelvi tolmácsolását. Nézzük meg a médiaszabályozás terén megvalósult előrelépéseket, hiszen a médiatörvénynek köszönhetően mindannyian tapasztalhatjuk, hogy folyamatosan nő a feliratozással, illetve jelnyelvi tolmácsolással közvetített televíziós műsorszámok aránya. Gondoljunk csak az újrakiadott vagy aktuálisan az operatív törzs napi sajtótájékoztatóira, ahol valóban nap mint nap követhetjük jelnyelvi tolmácsolásban az elhangzott információkat.

A jelnyelvi törvény által létrejött a jelnyelvi tolmácsok országos névjegyzéke, valamint a kötelező továbbképzési rendszer működtetésével a tolmácsszakma presztízse emelkedett. A szolgáltatás magas színvonalat képvisel ma az ország bármely pontján.

A jelnyelvi törvény alapján mára természetessé vált, hogy a siket emberek minden hivatalos és hatósági eljárás során anyanyelvüket, azaz a magyar nyelvet használhatják. Büszkék lehetünk arra, hogy 2013-ban a SINOSZ kezdeményezésével és a kormány támogatása által létrejött a Kontakt videotolmács-szolgáltatás, amely mára több ezer hallássérült személy számára teszi lehetővé, hogy mobil eszközök segítségével azonnal jelnyelvitolmács-szolgáltatást vehessen igénybe. Mindez hatalmas segítség számukra, ugyanis ezáltal kiválthatják a személyes megkeresését. Egyúttal kiemelendő, hogy több mint ezer hallássérült személy juthatott ingyenesen okos mobil eszközökhöz.

Ezt követően a kormány 2017-ben egy olyan XXI. századi infokommunikációs alapú távszolgáltatás kialakítását indította el, ami a fogyatékosokkal élő személyek mindennapjaiban óriási segítséget nyújt.

(14.00)

Mindezek keretében innovatív akadálymentesítést megalkotó távszolgáltatás jön létre, melyhez nem szükséges a személyes jelenlét. Ezzel a munkaerőpiaci helyzet javítását is várjuk és reméljük.

A kormány mélyen elkötelezett a hallássérült személyek és a jelnyelv ügye iránt. Ahogy az elhangzott, a Siketek Világszövetsége a siket és hallássérült emberek társadalmi integrációjának megteremtése érdekében Magyarország évek óta töretlen aktivitását értékelte 2017-ben, amikor harmadik nemzetközi konferenciája - mely program fővédnöke Orbán Viktor miniszterelnök úr volt - eseménysorozatának helyszínül Budapestet választotta.

Tisztelt Ház! Az eddigiek alapján látható és átlátható, hogy milyen nagy jelentősége van a jelnyelvnek a hallássérült, elsősorban a siket emberek életében, számukra nem a hangok, nem a jelek, nem a beszélt magyar nyelv, hanem a magyar jelnyelv a kommunikáció elsődleges eszköze. Kommunikációjuk és kultúrájuk alapját a jelnyelv alkotja, ez az a csatorna, amelyen anyanyelvi szinten képesek gondolataikat és érzelmeiket kifejezni, és amelyen keresztül a legkönnyebben és a legbiztosabban juthatnak információhoz.

A kormány egyik kiemelt feladata, hogy elősegítse a fogyatékos emberek számára is a teljes élet lehetőségét, biztosítva azokat a szolgáltatásokat, amelyek fogyatékos honfitársaink speciális szükségleteihez igazodnak, és amelyek mindennapi életvitelük során mind teljesebb hozzáférést tesznek lehetővé az oktatáshoz, a kultúrához, a közszolgáltatáshoz és a társadalmi élet különböző területeihez. Annak érdekében, hogy a fogyatékos emberek számára még teljesebben garantálni lehessen a társadalom életébe való bekapcsolódást, a törvény bizonyos rendelkezéseinek módosítása valóban szükséges. A kormány olyan társadalomért dolgozik, melyben a fogyatékos emberek is egyaránt megtalálhatják a helyüket, a módosítási javaslatok ezen törekvés megvalósítását célozzák, ezért a kormány a következők figyelembevételével a törvényjavaslatot támogatja.

Mert milyen új változásokat tartalmaz a törvény? Először is, szó volt az értelmező rendelkezések kibővítéséről, ami valóban azt jelenti, hogy a törvény most rendelkezik ugyan a jelnyelvi tolmácsszolgáltatásról, de nem határozta meg ezek tartalmát, a szabályozás pedig ezt a hiányt pótolja.

A második a magyar jelnyelvből tett nyelvvizsga állami elismerése. A kormány egyetért azzal, hogy ne csak szimbolikusan legyen elismert nyelv a magyar jelnyelv, hanem abból államilag is elismert nyelvvizsgát lehessen tenni. A jelnyelvi törvény elfogadása óta ehhez minden feltétel adott. Magyarország egyébként is élen jár a jelnyelvi nyelvvizsgáztatás rendszerének kidolgozása és alkalmazása terén, és a vizsgáztatás gyakorlata több mint egy évtizede megfelel a nemzetközi előírásoknak.

Harmadsorban: hallottuk, hogy a jelnyelvoktatói névjegyzék felállítását és vezetését is tartalmazza ez a javaslat a magyar jelnyelvoktatás színvonalának és biztosításának megteremtése érdekében. Mint mondtam korábban, a Jelnyelvi Tolmácsok Országos Névjegyzékéhez hasonlóan most egy másik névjegyzék, az oktatók névjegyzéke kerülne bevezetésre, amely, valószínűsíthető, hogy a jövőben a jelnyelv

oktatásához előírt képesítéssel rendelkezők nyilván tartásával emelni tudja az oktatás jövőbeni színvonalát.

Negyedsorban: a társadalombiztosítás terhére finanszírozott egészségügyi szolgáltatás keretében igénybe vett jelnyelvi tolmácsolás költségének elszámolása lehetőségét tartalmazza a javaslat, ahol fontos megemlíteni, és ne menjünk el amellett sem, hogy a jelenlegi törvény szerint a közszolgáltatás keretében igénybe vett jelnyelvi tolmácsolás költségét fő szabályként a tevékenységet végző vagy szolgáltatást nyújtó szervezet viseli, a módosítás pedig azt fogja hozni, azt eredményezi, hogy a társadalombiztosítás terhére fog történni az egészségügyi szolgáltatások keretében igénybe vett tolmácsolások költségének a finanszírozása.

Ötödikként a magyar jelnyelv oktatására vonatkozó képesítési előírásokról rendelkezik a javaslat. A kormány ezt is támogatja, a célkitűzést is, hogy alkalmazkodva a realitásokhoz, anyanyelvi jelnyelvhasználó személyeket is bevonjanak a siket gyermekek jelnyelvi oktatásába.

Tisztelt Ház! Az ismertetett módosításokkal a siket és nagyothalló emberek társadalmi beilleszkedésének javítása érdekében több fontos lépést teszünk, amelyekből most kettőt még egyszer szeretnék kiemelni.

Az egyik ilyen változás a gyerekek jövője szempontjából kulcsfontosságú kérdés, lényeges döntés ugyanis, hogy a gyerekeket anyanyelvi jelelők is taníthassák, hiszen ezeknek a személyeknek a bevonása magasabb színvonalú jelnyelvi oktatást teremthet meg.

A második pedig, amit az előterjesztő is kiemelt: a magyar jelnyelvből tett nyelvvizsga állami elismert nyelvvizsgának való minősítése, ezáltal a jelnyelv idegen nyelvként választása vonzóbbá tehető, melynek távlati jelentősége és hatása magáért beszél. Példaértékű lenne, ha a jelnyelvi kultúra támogatása terén kivívott vezető szerepünket megőrizve hazánk elsőként ismerné el a jelnyelvi nyelvvizsgát idegennyelv-tudást igazoló állami nyelvvizsgaként.

Magyarország védi a jelnyelvet mint a magyar kultúra részét. Azt gondolom, mindannyiunk közös célja, hogy a siket és nagyothalló emberek az életük minden területén kiteljesedhessenek.

Tisztelt Ház! Eltekintve az elmúlt időszak néhány rosszabb emlékű szavazásától, a magyar Országgyűlés a fogyatékosokkal kapcsolatos ügyeket szinte minden esetben nagy arányban, sőt olykor egyhangúlag támogatja. Őszintén remélem, hogy ma is minden képviselő ez iránt érzett fokozott felelősséget, és tudva azt, hogy különleges életpályokról van most szó, támogatni tudja az észszerű javaslatokat.

Tisztelt Képviselő Asszonyok és Urak! Az előzőekben elmondottakra figyelemmel a kormány támogatja ezt a törvényjavaslatot. Kérem, tegyék önként is. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok soraiból. - Szórványos taps az ellenzék pártjainak soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Nyitrai Zsolt képviselő úrnak, a Fidesz vezérszónokának. Parancsoljon!

NYITRAI ZSOLT, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! A magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról szóló törvény módosításának vitájában külön is köszöntöm Kósa Ádám európai parlamenti képviselő urat és Tapolczai Gergely országgyűlési képviselő urat mint előterjesztőt. Kósa Ádám és Tapolczai Gergely történelmet írtak azzal, hogy elsőként szólaltak fel jelnyelven a magyar Országgyűlésben, illetve az Európai Parlamentben.

Tisztelt Országgyűlés! Ma van a nemzeti összetartozás napja, és ez nemcsak a határon túli magyarokkal, nemzettársainkkal jelenti az összetartozást, hanem a fogyatékosokkal élő honfitársainkkal is.

Ma Magyarországon közel egymillió embert érint a fogyatékoság ügye. Magyarország Kormányának egyik legfőbb feladata, hogy biztosítsa számukra azt, hogy teljes életet élhessenek. Az érdekképviseleti szervezetekkel közösen azon dolgozunk, hogy fogyatékos honfitársaink mindennapi speciális szükségletei minél inkább biztosítottak legyenek, legyen szó oktatásról, munkaerőpiacról van éppen egészségügyről.

Felfogásunk szerint a fogyatékosokkal élő emberek nem jótékonykodásra vagy segítségre szoruló személyek, hanem egyenértékű és egyenrangú tagjai társadalmunknak. Magyarország az elmúlt években jelentős jogalkotási lépéseket tett a fogyatékosokkal élő emberek életminőségének javítása, önálló életvitelének és társadalmi integrációjának elősegítése érdekében. Ennek fontos pilléréként a magyar Országgyűlés 2015-ben elfogadta a tízéves országos fogyatékosügyi programot, amelynek fő alapelvei a következők: megelőzés, önrendelkezés, teljes és hatékony társadalmi részvétel. Köszönjük a fogyatékosügyi szervezetekben dolgozóknak, hogy munkájukkal az országos fogyatékosügyi programot támogatják, annak előrehaladását, megvalósulását segítik.

Magyarország Kormányának stratégiai partnerei a fogyatékosügyi szervezetek, költségvetési támogatásuk 2010 óta folyamatosan nő.

(14.10)

A kormánynak az is fontos célja, hogy minél több megváltozott munkaképességű honfitársunk tudjon elhelyezkedni a munkaerőpiacon. Ennek érdekében 2014 óta törvényben biztosítjuk, hogy a fogyatékosügyi támogatás összege rendszeresen növekedjen. A munkáltatók egyszerűen érvényesíthetik a megváltozott munkaképességű dolgozóik után járó adókedvezményt. 2018-ban mintegy 9 ezer munkáltató vette igénybe ezt a kedvezményt 38 ezer fő után, 2019-re már több mint 45 ezer munkavállalóra vették igénybe a munkáltatók ezt a fajta támogatást.

Azok számára, akik nem tudnak piaci szereplőknél elhelyezkedni, úgynevezett védett munkahelyeket hoztunk létre, ők itt dolgozhatnak. A legnagyobb ilyen vállalatok a Kézmű, az ERFO, a Főkefe, ahol több mint 7500 megváltozott munkaképességű ember dolgozik. Köszönjük a megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkahelyeknek, hogy fogyatékos-sággal élő honfitársainknak munkát, megélhetést biztosítanak, valamint köszönjük a megváltozott munkaképességű munkavállalóknak a megbízható, minőségi munkáját.

Tisztelt Országgyűlés! Szintén az esélyegyenlőség jegyében született 2017-ben megállapodás Magyarország Kormánya és a nagy érdekvédelmi szervezetek között az akadálymentes állami és önkormányzati rendezvényeket illetően. A megállapodásnak köszönhetően a mozgáskorlátozott, érzékszervi és értelmi fogyatékos-sággal élő emberek könnyebben vehetnek részt állami megemlékezésen és kiemelt emléknapon, mint amilyen ez a mai is egyébként. A siket és jelynyelvhasználó nagyothalló résztvevők számára minden esetben jelynyelvi tolmácsolással tesszük akadálymentessé a rendezvényeket.

Magyarország Kormánya támogatja a parasportolókat is. A 2016. évi sporttörvény-módosításnak köszönhetően kedvezőbb helyzetbe került a fogyatékos emberek sportja, és fontossá, fontosabbá vált mind a szakmai, mind az anyagi támogatásuk. Ötpárti egyetértéssel a magyar Országgyűlés 2017. decemberében a magyar parasport napjáról és a magyar siketsport napjáról is döntött. A hét elején, június 2-án, kedden, a magyar siketsport napján hazánk siket sportolóit köszönthettük.

Tisztelt Országgyűlés! Az elmúlt években Magyarország Kormánya és az érdekvédelmi szervezetek között zajló munka eredményeképpen példaértékű együttműködés jött létre. Ennek köszönhetően évről évre sikerül lebontani a fogyatékos emberek körül lévő akadályokat, beleértve a siketvak és hallássérült embereket is. A társadalmi integráció megvalósítása érdekében Magyarország Kormánya létrehozta azt az Európában is egyedülállónak mondható modellt, amely ingyenes tolmácsolás szolgáltatás keretein belül országszerte 2300-2400 siket és nagyothalló honfitársunknak nyújt folyamatos segítséget. A 2017-ben elfogadott fogyatékos-ságügyi ENSZ-egyezmény számos pontja érinti a jelynyelvet, többek között, hogy a részes államok elismerik és elősegítik a jelynyelv használatát, támogatják a hallássérült közösség nyelvi identitását, valamint, hogy a fogyatékos-sággal élő személyek másokkal azonos alapon jogosultak sajátos kulturális és nyelvi identitásuk elismerésére és támogatására, beleértve a jelynyelvet és a siketkultúrát.

Tisztelt Országgyűlés! Magyarország Alaptörvénye 2011 óta rögzíti a magyar jelynyelv védelmét, illetve azt, hogy a magyar kultúra részének tekintik. 2009-ben az Országgyűlés ellenszavazat nélkül fogadta el a magyar jelynyelvről és a magyar jelynyelv használatáról szóló törvényt. További feladatok megoldását tűztük ki célul ezen a területen. Egyeztetve

Fülöp Attila államtitkár úrral, az Emberi Erőforrások Minisztériuma munkatársaival, a frakció munkatársaival, Kósa Ádám képviselő úrral, Tapolczai Gergely képviselőtársammal azért dolgozunk, hogy a magyar jelynyelvről és a magyar jelynyelv használatáról szóló törvény módosítása kapcsán a fogyatékos emberek egyenlő eséllyel tudjanak bekapcsolódni a társadalom életébe, és így minél nagyobb számban tudjanak piac-képes képzettséget szerezni, és tudásukhoz mértén megfelelő munkát végezni.

A 2009-es törvény, amellyel, hogy önálló nyelvként határozta meg a jelynyelvet, kötelező állami feladattá nyilvánította a hallássérült és siketvak személyek számára a térítésmentes jelynyelvtolmács-szolgáltatást. Ez a tartalmas jelynyelvi szabályozás nemzetközi összehasonlításban is kiemelkedő volt, azonban a megalkotása óta eltelt több mint tíz év számos újítás lehetőségét hordozza, s megítélésünk szerint ezért is mindenképpen indokolt és szükséges ennek a jogszabálynak a módosítása.

Többen említették már, hogy a módosítás lényeges elemei közül az egyik a magyar jelynyelvből tett nyelvvizsga állami elismerése. Mivel a magyar nyelv és a magyar jelynyelv két különböző önálló természetes nyelv, ezért kezdeményeztük a jelynyelvi nyelvvizsgák európai szintű állami elismerését. Hazánk ezzel úttörőként, elsőként ismerné el a jelynyelvi nyelvvizsgát állami nyelvvizsgaként. Módosításra került a jelynyelvi tolmácsolás költségének elszámolása, mivel a siketvak személyek esetében indokolt volt a térítésmentes jelynyelvtolmács-szolgáltatás igénybeviteléhez szükséges jogosultsági feltételek kiegészítése, módosítása.

Tisztelt Országgyűlés! Szintén meghatározásra kerültek a jelynyelv oktatására vonatkozó képesítési előírások. Rögzítésre került, hogy a magyar jelynyelvet a hallássérültek gyógypedagógiája szakos személyek oktathatják, mivel Magyarországon még nem biztosítottak a jelynyelv szakoktatásának feltételei, és jelenleg nincs jelynyelv szakon végzett pedagógus. Ennek következtében a siket gyerekeket a közintézményekben nem anyanyelvi jelelők oktatják akkor sem, ha pedagógusdiplomával rendelkeznek. A szabályozásnak az tehát a célja, hogy a magyar jelynyelvet a siket gyermekek lehetőség szerint olyan anyanyelvi jelynyelvhasználó személy közreműködésével sajátíthassák el, akik rendelkeznek ilyen szakirányú végzettséggel.

Tisztelt Képviselőtársaim! A törvénymódosítás indokoltá vált részben az elmúlt tíz év tapasztalatai miatt, részben pedig a hallássérült és jelynyelvhasználók minél magasabb színvonalon történő oktatása érdekében. A javaslat szakmai alapokon nyugszik és előremutató, örülök, hogy idáig sikerült eljutnunk. A törvénymódosítás elfogadásával komoly előrelépést tehetünk annak érdekében, hogy fogyatékos és ép embertársaink egyaránt megtalálják helyüket hazánkban, ezért kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy szavazatukkal támogassák ezt az előterjesztést. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormány-pártok soraiban.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Most a Jobbik vezérszónoka, Brenner Koloman képviselő úr mondhatja el véleményét. Parancsoljon!

DR. BRENNER KOLOMAN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A néppárti Jobbik nevében szeretném ezt a törvénymódosítási csomagot támogatásunkról biztosítani, már csak azért is, mert a mi célunk természetesen az, hogy minden magyar polgár számára teljes, boldog életet biztosítsunk egy gyarapodó hazában, és ez értendő természetesen a siketek és nagyothallók közösségére is.

Engedjék meg, hogy miután mind az előterjesztő Tapolczai képviselőtársam, mind utána államtitkár úr, illetve az előttem szóló vezérszónok nagyon részletesen ismertette ennek a törvényjavaslatnak a részleteit, én egy kicsit személyesebbre venném a felszólalásomat, ugyanis egyetemi vezetőként és nyelvész szakértőként a jelnyelvi képzések előkészítésében részt vettem. Jól emlékszem arra az időre, amikor a 2009-es törvényjavaslat után azt gondoltuk, hogy nagyon hamar elkezdődhet a jelnyelvet oktató pedagógusok képzése - ahogy említettem, ebben a folyamatban én mint egy kisebbségi nyelvet beszélő nyelvész szakértő, mind pedig mint akkreditációs egyetemi vezető részt vettem, és nagyon támogattam.

Nyilvánvalóan nem ennek a vitának a célja azt tisztázni, hogy erre a lépésre miért nem került sor a mai napig, de azt szeretném tisztelettel jelezni, hogy ez az előttem fekvő törvényjavaslat egy fontos lépés abba az irányba, hogy végre a magyar jelnyelvet anyanyelvi szinten használók számára is biztosítsuk majd az iskolai oktatást.

Fontosnak tartom azt is, hogy pontos definíciót kapunk végre, hogy ki az anyanyelvjelnyelv-használó, tehát, és itt most idéznék magából a törvényből egy rövid részletet: „...az a személy, aki természetes módon, felnőttkor előtti nyelvi szocializációja során siket családban vagy siket közösségben sajátította el a magyar jelnyelvet, gondolatait magyar jelnyelven képes a legkönnyebben, legárnyaltabban kifejezni, és legalább C1 szintű magyar jelnyelvi tudással rendelkezik” - idézet vége.

(14.20)

Ez azért fontos, mert ez a kérdés, mint ahogy az az előterjesztés indoklásából is kiderült, hosszú ideig gyógypedagógiai kontextusban jelent meg, és nagyon örülök, hogy ezen túl tudtunk végre lépni, és valóban a jelnyelvet használók közössége érdekében születnek meg az ő mindennapi teljes és boldog életüket megkönnyítő szabályozások, amelyeket e törvényjavaslat módosító csomagja tartalmaz, amelyet a Jobbik nevében ismételtelen támogatásunkról biztosítunk. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nacsa Lőrinc képviselő úr, a KDNP vezérszónoka jön, parancsoljon.

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Előterjesztők! Mi, kereszténydemokraták elköteleztük magunkat, hogy a fogyatékkal élő embertársaink életét könnyebbé tegyük, és ne csak szimbolikusan, a szavak szintjén álljunk melléjük, hanem valódi cselekvésekkel teremtjük meg számukra a minőségi élethez való lehetőséget.

A magyar Országgyűlés 2009-ben ellenszavazat és tartózkodás nélkül fogadta el a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról szóló jelnyelvi törvényt a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény alapján. Akkor is látszott, hogy ez egy pártpolitika fölött álló nemzeti ügy.

Az azóta eltelt 11 évben újabb ismeretekre, tapasztalatokra sikerült szert tenni. Sikerült előrelépni a fogyatékos személyek életminőségének fejlődése érdekében, valamint a foglalkoztatás ügyében. Az elmúlt tíz év tapasztalatai alapján a 2009-es jelnyelvi törvény továbbfejlesztése, szabályozásának korrekciója érdekében Kósa Ádám és Tapolczai Gergely képviselő urak munkájának köszönhetően, illetve a Fülöp Attila államtitkár úr által vezetett államtitkárság szakmai munkájának közreműködésével és Nyitrai Zsolt képviselőtársam segítségével megalkotásra került a most előttünk fekvő törvényjavaslat.

Engedjék meg, hogy itt ragadjam meg a lehetőséget, hogy Tapolczai Gergely és Kósa Ádám képviselőtársaimnak megköszönjem azt a hihetetlen munkát, amit mind európai szinten, mind itthon a magyar közéletben végeztek ebben a témában az elmúlt években, elmúlt évtizedekben. Történelmi az ő szerepük és felelősségük, és azt gondolom, hogy éltek is azzal a lehetőséggel vagy felelősséggel, ami a Jóisten kegyelméből nekik jutott, és minden magyar ember nevében szeretném az ő munkájukat megköszönni, és kérni, hogy ezt a munkát itthon és az Európai Parlamentben is folytassák, és a fogyatékkal élő emberek érdekében végzett tevékenységüket ne hagyják abba, hanem legalább ugyanilyen magas szinten folytassák a jövőben is. Köszönjük szépen.

A törvényjavaslat egyik legfontosabb változása a magyar jelnyelvből tett nyelvvizsga állami elismerése. Ez a világon is egyedülálló fejlemény, amely megbecsüli a jelnyelvet tanuló, segítő szándékú emberek munkáját, erőfeszítését, és itt tenném hozzá, amit már az előterjesztő Hollik képviselőtársam is elmondott, hogy nagyon fontos szerepe lehet a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásában. Látjuk, hogy a polgári nemzeti kormány milyen erőfeszítéseket tett az elmúlt tíz évben a foglalkoztatás növekedése érdekében, látjuk, hogy több mint 40 százaléka megváltozott munkaképességű honfitársainknak mára már tud dolgozni, értékteremtő, értékteremtő munkát végeznek a magyar társadalomban.

Azt reméljük, hogy a nyelvvizsga segítségével, a diploma segítségével több magasabb hozzáadott értékű munkahelyet is be tudnak majd tölteni, ezáltal az egész magyar társadalom javára szolgálhatna ez az intézkedés is.

Nagyon fontos előrelépés a nyelvvizsga, ahogy ezt említettem. A módosítás azt is el kívánja érni, hogy a magyar jelnyelvből tett államilag elismert nyelvvizsga a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény szerinti idegennyelv-tudást igazoló államilag elismert nyelvvizsgának minősüljön. A törvényjavaslat tartalmazza továbbá, hogy az egészségügyi szolgáltatások keretében igénybe vett jelnyelvi tolmácsolás költségmentes legyen.

A mostani javaslat ezenkívül a magyar jelnyelv oktatására vonatkozó képesítési előírásokat a realitásokhoz, az életszerűségekhez alkalmazza. A szabályozás célja, hogy a magyar jelnyelvet a siket gyermekek lehetőség szerint olyan anyanyelvi jelnyelvhasználó személyeknek a közreműködésével sajátíthassák el, akik rendelkeznek a szükséges képesítésekkel, végzettségekkel.

A fogyatékkal élő és az őket segítő honfitársaink támogatása számunkra nem politikai ügy. Arra kérem képviselőtársaimat, hogy a 2009-es szavazáshoz hasonlóan a mostani törvényjavaslatot pártpolitikán fölülemelkedve az Országgyűlés majd egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül fogadja el. Mi megteesszük az ehhez szükséges részünket: a KDNP-frakció támogatja a javaslatot. Köszönöm a lehetőséget. *(Taps a kormánypárti padosorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszony, az MSZP vezérszónoka következik, parancsoljon!

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársak! Legelőször is: a Magyar Szocialista Párt részéről támogatjuk a módosító javaslatot.

A módosítás három fontos részből áll: a jelnyelvből tett nyelvvizsga államilag elismert nyelvvizsgának felel meg júliustól. Rögzítik, hogy siketvakok is jogosultak a térítésmentes jelnyelvitolmács-szolgálat igénybevételére, és az egészségügyi ellátás a jövőben a térítésmentes jeltolmácsolás terhére történik, létrehozzák a jelnyelvtoktatók névjegyzékét.

Nem szeretném ismételni azokat a dolgokat, amiket az előttem szólók elmondtak. Nagyon fontos törvény módosításról beszélünk. Nagyon sokat kell arról beszélni Magyarországon, hogy a fogyatékoság ne legyen hátrány senki számára. Nagyon fontosak azok a törvény módosítások, amik ezeket a hátrányokat próbálják megoldani, és olyan módosításokat nyújtunk be akár a kormányoldal részéről vagy az ellenzék részéről, ami segíti ezeknek az embereknek a mindennapi életét, és ezeknek a hátrányoknak a leküzdésében szerepet jelent.

Tapolczai képviselőtársam is elmondta nagyon szépen, hogy hogyan jutottunk idáig, a 2009-es törvény hogyan született meg. Abban a törvényben amúgy Korózs Lajos képviselőtársam nagy szerepet játszott annak idején. Nagyon fontos, hogy ennek a törvény módosításnak az előzményeit is ismerjük, hogy hogyan jutottunk el idáig.

Tett említést Tapolczai képviselőtársam arra, hogy onnantól fogva, hogy államilag elismert nyelvvizsga, rögzítésre kerül, hogy a jelnyelv használata utána nyelvvizsgának minősíthető lesz *(sic!)*, akkor remélem, hogy a kormánypárt részéről vagy az ellenzék részéről fog olyan módosító javaslat beérkezni, hogy mondjuk, a diplomához ezt elismerik majd nyelvvizsgaként, és a diploma megszerzéséhez ez most már mint nyelv elismerhető lehet, és akkor megkaphatják a diplomájukat. Itt azt is fel kell tenni, hogy nyelvvizsgapótlék majd jár-e ezután, ha ezt a törvény módosítást megszavazzuk. Államtitkár úr erről tud-e majd nyilatkozni, hogy nyelvvizsgapótlékban tudnak-e ezután majd részesülni?

Vizont egyetlenegy kritikus pontja van ennek a módosításnak, és ehhez a Magyar Szocialista Párt részéről módosító javaslatot is nyújtunk be. Engedjék meg, hogy ezt egy kicsit hosszabban elmondjam. Az egészségügyi ellátáshoz járó tolmácsolásrész, ami egy kicsit kritikus. Eddig bár kellett volna, de nem finanszírozták a tolmácsolást maguk az egészségügyi intézmények, ezért sok esetben úgy oldották meg a jogosultak a kérdést, hogy az egyébként rendelkezésre álló, térítésmentesen járó éves saját személyi keretük - ami elhangzott, hogy 120 óra - terhére igényelték a tolmácsolást, önálló életvitelük elősegítése címen.

Ezt a helyzetet most úgy akarják megoldani, hogy kimondják, hogy az egészségügyi intézményeknek ezt nem kötelességük biztosítani, viszont elszámolható lesz legalisan a 120 óra terhére. Ez tipikusan faramuci megoldás a kormány részéről. Tekintettel arra, hogy nagyon sokszor éppen az egészségügyi ellátásnál válik szükségessé a tolmácsolás, ezért ezzel csökkenni fog a más esetekre jutó ingyenes szolgáltatás lehetősége. Ennek a feloldására teszünk kísérletet és nyújtunk be módosító javaslatot képviselőtársammal, Korózs Lajossal és Gurmai Zitával, és államtitkár urat arra kérjük, hogy fontolják meg, hogy ezt a módosító javaslatot fogadják el.

(14.30)

Jobbító szándékkal nyújtottuk be, mert - ahogy a felvezetőmben elmondtam - nagyon fontos az, hogy minél több olyan törvény módosítás szülessen, amivel tudjuk segíteni a fogyatékkal élőket. Ez is arra irányul, hogy ezt a problémát feloldjuk. Azt gondolom, hogy ez csak akarat kérdése a kormányzat részéről. Csak megismételni tudom, hogy minél több ilyen törvény módosítást nyújtsanak be a kormányoldalról a képviselőtársak, és természetesen csak ismételni tudom magamat, hogy támogatjuk a törvény módosítást. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Szórványos taps az ellenzéki sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most megadom a szót Bósz Anett képviselő asszonynak, a DK vezérszónokának. Parancsoljon!

BÓSZ ANETT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim!

Mindenekelőtt szeretném megköszönni Tapolczai Gergely képviselőtársamnak az előterjesztést, és azt, hogy láthatóan az előttünk fekvő javaslat mind a jó szándékot, mind a szakmai alapokat tekintve támogató és jó javaslat. Úgyhogy én is csak ismételni tudom az ellenzéki képviselőtársak eddig megtett felszólalásait abban a tekintetben, hogy maximálisan támogató ez az előterjesztés, és szeretném megköszönni még egyszer, hogy ez itt a Ház elé kerülhetett.

Nagy előrelépésnek tartom, hogy a jelnyelvből államilag elismert nyelvvizsga megszerzése hozzájárulhat a diploma megszerzéséhez, amennyiben én jól értem ezt a javaslatot. Egy olyan szemléletet jelenítenek meg ezzel a törvénymódosító javaslattal, amely igen üdvözlendő, nevezetesen, hogy az alapvetően hátrányból induló honfitársainknak az iskolában maradás, illetve adott esetben egy iskolai végzettség megszerzése jelentős nehézségekkel jár a fogyatékossgal nem rendelkező iskolatársakkal szemben. Úgyhogy nagyon jó az, hogy bármilyen részképességi hiányt vagy bármilyen, akár enyhe fogyatékossgot tekintünk, tisztában kell lennünk azzal, hogy ezek a honfitársaink, akik a szóban forgó törvényjavaslat, illetve törvénymódosító javaslat hasznélvezői, nagyon sok nehézséggel küzdenek az élet számos területén.

Én annyiban szeretném kiegészíteni az eddigi felszólalásokat, és megemlíteni azt a javaslat kapcsán, hogy jó volna, hogyha gyakorlatban is tudnánk nagy előrelépéseket tenni abban, hogy a jelnyelvi oktatás feltételei igazán megvalósulhassanak. Ezek egyelőre kevésbé adóttak hazánkban. Azt gondolom, hogy ha a gyakorlatban is látnánk azokat az előrelépéseket, amelyeket a javaslat megfogalmaz, akkor az érintett személyek, az érintett személyek családjai valóban elégedettek lehetnének ezekkel a lépésekkel.

Nagy öröm számomra, hogy a törvénymódosító javaslat hivatkozik a fogyatékos személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre, és nem pusztán jogharmonizációs törekvéseket fogalmaz meg, hanem ténylegesen azt a szándékát, hogy - ahogyan hallhattuk - egy jelentős lélekszámú hazai kisebbség számára olyan, a mindennapi életvitelt tekintve is előremutató változtatásokat tartalmaz, amelyeknek, azt gondolom, mindnyájan örülhetünk.

Szeretném ugyanakkor megjegyezni, hogy a fogyatékossgal élő polgárok hazánkban sajnos több esetben szenvednek olyan hátrányokat, akár a munkapiaci viszonyokat tekintem, akár az iskolarendszerünket vagy csak a mindennapi életbe való bekapcsolódást, akár baráti társaságokba való bekapcsolódást; a fogyatékossgal élő honfitársainkat hallgatva ezt lélektani akadálymentesítésnek nevezhetjük. De hát számos területen azért még hátrányban vagyunk az európai társainkkal szemben az akadálymentesítést illetően.

Nem tartozik szorosan ehhez a törvénymódosító javaslathoz, de engedjék meg, hogy beszéljek arról, hogy itt nem messze a Kossuth tértől is tudunk mutatni olyan vakvezető sávot, ami a gyengén látó, illetve a vak honfitársainkat egyszerűen nekivezeti egy épületnek. Szerintem ez nem megengedhető. De ismerjük

azokat a rámpákat, ahol a kerekesszékekkel közlekedők vagy akár a babakocsit toló szülők közlekedése kifejezetten balesetveszélyes, mert a rámpák dőlésszöge nem megfelelő.

Szóval, nagyon örülnék annak, mint ahogyan az már elhangzott ellenzéki képviselőtársak részéről, hogy ha egyéb területen és más fogyatékossgal élők számára is efféle törvénymódosító javaslatokat tudnánk benyújtani a kormánypárti képviselők, és tudnánk előrelépni a gyakorlatban is az akadálymentesítés valódi megvalósulása érdekében.

Ha megengedik, akkor beszélnék még a törvénymódosító javaslatnak egy olyan pontjáról, ami egyébként engem személy szerint biztosan nem fog akadályozni abban, hogy támogassam ezt a javaslatot. Ez pedig az, hogy van köztünk véleménykülönbség abban, hogy a névjegyzékbe kerülés előfeltételeként meghatározzák a büntetlen előéletet.

Azt gondolom, hogy ebben a Házban egyébként van helye azoknak a gondolatoknak, amikben beszélünk a büntetés-végrehajtás szerepéről, és arról, hogy adott esetben, hogyha van egy sikeres reintegrációs folyamat, akkor esetleg a társadalomba visszaintegrált honfitársaink számára is lehetőséget lehet biztosítani egy különlegesen fontos szakmában, nevezetesen: a jelnyelvi oktatásban arra, hogy visszatérhesse nek a hivatásukhoz. Kérem önöket, hogy ezt fontolják meg. De valóban, mondom még egyszer, nem fog engem megakadályozni abban, hogy támogassam ezt a törvénymódosítót.

Szeretném elmondani a felszólalásom egyik zárásaként azt, amire önök is hivatkoztak, a 2009-ben meghozott jelnyelvi törvény szerintem külön büszkeség, hogy akkor még egy szociáldemokrata-liberális koalícióban kormányzó kormány volt az, amely végül el tudta érni azt, hogy legyen egy jelnyelvi törvény. Itt ül előttem Korózs Lajos képviselőtársam, aki ebben különlegesen sokat küzdött. Nagyon nagy öröm számomra, hogy egyébként ezt az alapvetően rendkívül jó szabályozást most tovább tudjuk közösen javítani, és én úgy vettem észre a felszólalásokból, hogy mindenki van erre szándék. Ilyen értelemben tehát a Demokratikus Koalíció és a Liberális Párt nevében mondhatom, hogy alapvetően ez egy messzemenőkig támogatható javaslat.

Néhány olyan pontot említenék még, amiben azt gondolom, hogy kell hazánkban javulnia. Egyrészt meg kell teremteni annak a feltételeit, hogy a jelnyelvi oktatás már egészen kis korban meg tudjon valósulni. Fontos az, hogy készüljenek kiegyensúlyozott és a szülők felelős döntését előkészítő tájékoztató anyagok. Hallássérült mentorok is segíthetnek a szülőket abban, hogy a saját életüket be tudják mutatni egy olyan családnak, ahová megérkezett egy hallássérült gyermek. Ez jelentősen segíthetné az érintettek körét. Fontos lenne az, hogy biztosítsanak az érintett szülőknek ingyenes jelnyelvi tanfolyamokat, illetve, hogy a fogyatékos gyermekeket nevelők családi pótlékát tudják emelni.

Még egyszer mondom, ezek a pontok, amiket sorolok, nem vonnak el a jelenlegi módosító javaslat jó

szándékából semmit, azonban kérem önöket, hogy tényleg fontolják meg ezeket a javaslatokat, amiket itt elmondunk. Valóban fontos az, hogy a gyakorlatra lefordítva ez előrelépést tudjon jelenteni. Fontos az, hogy a minőségi oktatáshoz jól képzett, anyagilag is megbecsült pedagógusokra és oktatásra van szükség a jelnyelvi oktatásban is, illetve fontos az, hogy a kormány a törvényi kötelezettségének is eleget kell tegyen abban a tekintetben, hogy beindítsa a jelnyelv szakos pedagógusképzést a siket gyermekek kétnyelvű oktatásának megvalósulása érdekében.

Én ezeket szerettem volna elmondani, és szeretném önöknek megköszönni nagyon, hogy meghallgattak. Köszönöm. *(Szórványos taps.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Kétperces felszólalásra nem jelentkezett senki. Így aztán most megadom a szót Kósa Ádám képviselő úrnak, az Európai Parlament képviselőjének. Parancsoljon!

DR. KÓSA ÁDÁM európai parlamenti képviselő: *(Hozzászólását jelnyelvi tolmács közreműködésével teszi meg.)* Tisztelt Elnök Úr! Kedves Képviselőtársaim! Több mint tíz éve vagyok európai parlamenti képviselő, de a mai napig meghatódok, amikor a gyönyörű Országház falai közé megérkezem.

Több mint tíz éve, 2009. szeptember 29-én éppen a mostani, módosítani kívánt jelnyelvi törvény vitájában frissen megválasztott európai parlamenti képviselőként szólalhattam fel az Országgyűlés történetében először magyar jelnyelven, az anyanyelven.

Ami akkor történelmi volt, az mára már mindennapos, hiszen ennek a Háznak is már régóta van siket, jelnyelvhasználó képviselője Tapolczai Gergely személyében, aki a Fidesz frakcióját erősíti. 2009-ben a törvény vitájában és a szavazás során Tapolczai Gergely egyébként a karzatról nézte az eseményeket. Erre szokták azt mondani, hogy az élet nagy rendező.

(14.40)

Engedjék meg, képviselőtársaim, hogy egy picit áttekintsem az elmúlt tíz évet a magyar jelnyelv szempontjából. 2009-ben nem volt államilag finanszírozott, egységes sztenderd alapján működő országos jelnyelvi tolmácsszolgáltatás. Ma már mindennapos és megszokottá vált dolog, hogy siket jelnyelvhasználók, nagyothallók, siketek bármikor igénybe vehetik a jelnyelvi tolmácsok segítségét. 2009 óta, innovatív módon, az általam vezetett Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségében működő jelnyelvi tolmácsszolgáltatás 2014-től egy azonnal rendelkezésre álló, internetalapú szolgáltatást hozott létre, jelnyelven és szöveges fordítással elérhető ez a KONTAKT tolmácsszolgáltatás, amelyről már biztosan nagyon sokat hallottak, és amit a hallássérült személyek a mindennapokban használnak, jómagam is.

2009-ben alig voltak feliratozással ellátott tévé-műsorok. Mára szinte minden műsor akadálymentes,

feliratozással, és ez nemcsak a hallássérülteknek jó, a kisgyermeket altató szülők számára este vagy a Magyarországon élő külföldi személyek számára is követhetővé teszi a műsorokat.

2009-ben nagyon sokat kellett küzdeni azért, hogy a bíróságokon a siket ügyfelek kapjanak jelnyelvi tolmácsot, ha pedig rendelkezésre állt vagy rendelt a bíró, akkor sokszor a pervesztes költségét terhelte a tolmácsolás munkadíja. 2009-ben, ha egy siket személy közjegyző előtt akart szerződést kötni, szüksége volt plusz két további tanúra, akik végig rendelkezésre kellett álljanak, és akik tanúsították azt, hogy a siket személy megértette, hogy mit ír alá a szerződésben. Ma már minden bírósági tárgyaláson rendelkezésre áll a jelnyelvi tolmács, és a költségét a bíróság fizeti. Ma már nincs szükség arra, hogy a közjegyző előtt a siket személy külön tanúkat hívjon.

Jól látható, hogy 2009-ben a magyar jelnyelv helyzete teljesen más, rendezetlen volt. Most külön törvény van a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról. Ez a törvény kimondja, és pontosan szeretném idézni: „Magyar jelnyelv: a hallássérült személyek által használt, vizuális nyelvi jelekből álló, saját nyelvtani rendszerrel és szabályokkal rendelkező, Magyarországon kialakult önálló, természetes nyelv.”

Magyarország Alaptörvénye a magyar jelnyelvet a kultúra részének tekinti. Kedves Kollégák! Tapolczai képviselő úr is említette, hogy összesen négy országban ismerték el a jelnyelvet törvényben vagy alaptörvényben Európában. Azzal szeretném ezt kiegészíteni, hogy a világon mindössze 11 országban ismerik el alkotmányban a jelnyelvet, és ezért erre büszkék lehetünk.

Az elmúlt tíz évben folyamatosan csökkent az, hogy furcsának tekintették azt, hogy mondjuk, siket fiatalok jelelnek a buszon. Már nem írnak panaszleveleket a televízió szerkesztőségébe, hogy zavarja őket a jelnyelvi tolmács, és emellett maga a jelnyelv is egyre népszerűbbé vált. Kissé paradox módon a koronavírus-járvány segítette azt a folyamatot, hogy az operatív törzs sajtótájékoztatói és eközben a kormányinfók is jelnyelvi tolmácsolással akadálymentessé váltak, így a magyar tévénézők számára mindennaposá vált a magyar jelnyelv jelenléte.

Jogos kérdés tehát, hogy akkor miért van szükség a módosításra. A válasz nagyon egyszerű. Az élet folyamatosan hozza a változásokat, és nekünk, jogalkotóknak kötelességünk ezeket felismerni, elfogadni és átültetni a jogszabályokba. Tapolczai Gergely és Nyitrai Zsolt képviselőtársaimnak külön köszönöm, hogy felkarolták a jelnyelvi törvény módosításának az ügyét, miután a SINOSZ nevében kezdeményeztem a tíz évvel ezelőtti jelnyelvi törvény előremutató módosítását.

Most a módosító indítványokról szeretnék egy pár gondolatot megosztani önökkel. Nagyon sok mindent érintettek már a képviselőtársaim, én egy pár dologgal kiegészíteném ezeket. Meggyőződésem, hogy szükséges volt négy olyan fogalomnak a meghatározása, amit a magyar jelnyelv használatából sarkalatos

kérdésnek tartok. Az egyik a jelnyelvi tolmács, a másik a jelnyelvhasználó személy, anyanyelvhasználó személy, a harmadik a jelnyelvi tolmácsszolgáltatás definíciója. Ennek hiányában a korábbi években számos értelmezési és joghasználati probléma merült fel. Fontos meghatározni, hogy mit értünk ezen fogalmak alatt.

Emellett egy teljesen új fogalom is létrejött, illetve meghatározásra kerül, ezzel eddig még nem foglalkoztak képviselőtársaim sem, de fontosnak tartom, ez a siketjelnyelvi tolmácsok fogalma. Számos országban már dolgoznak olyan hallássérült jelnyelvi tolmácsok, akik anyanyelvi szinten használják a jelnyelvet, teljes mértékben tudatában vannak a nyelv használatának, és a kultúrát is magukévá tették, így számos területen sokkal hatékonyabban tudják segíteni a tolmácsolás folyamatát.

A magyar siketközösség és a jelnyelvi szakemberek több mint tíz éve fejlesztik, ápolják a magyar jelnyelvet, kutatják. Több projektet is indított a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete, amit ők irányítottak és a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségével működtek együtt ezekben. A jelnyelv kutatása, leírása ezekben a projektekben zajlott, és most már nincsen senkinek kétsége afelől, hogy a magyar jelnyelv lehet államilag elismert nyelvvizsgának a nyelve. Ha lenne rá egyébként jogszabály, akár már holnap is lehetne nyelvvizsgázni a magyar jelnyelvből. Hogy miért mondom ezt? A legnagyobb jelnyelvtanító szervezet, a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége már tíz éve a KER, azaz a Közös Európai Referenciakeret szerint oktatja a magyar jelnyelvet. És ez már elhangzott, de szeretném hangsúlyozni, hogy 40 magas szinten oktató jelnyelvi oktatónk van, akik évente 800-1000 hallgatót oktatnak a magyar jelnyelv különböző szintjein.

Ennek a javaslatnak az elfogadásával végre a helyére kerülne a magyar jelnyelv, mert amíg nem lehet magyar jelnyelvből nyelvvizsgát tenni, addig a magyar jelnyelv elismerése csak szimbolikus jellegű. Tényleges nyelvi státuszt csak a nyelvvizsga elérésével kaphatna, ezzel tudnánk ezt biztosítani. Azt gondolom, hogy az elmúlt tíz év eredményei tükrében bátran megtehetjük ezt a lépést. Amerikában, az Egyesült Államokban az egyetemeken körében az amerikai jelnyelv, az úgynevezett ASL a 8. legnépszerűbb nyelv, úgyhogy meggyőződésem, hogy Magyarországon is ez így lesz a magyar jelnyelvvél. És ez mit fog eredményezni? Hogy a közeljövőben a jelnyelvhasználó siket, nagyothalló és siketvak személyek egyre több honfitársukkal tudnak majd akadálymentesen kommunikálni, a saját anyanyelvükön.

(14.50)

Létrehoznánk a jelnyelvi oktatók országos jegyzékét, amelybe a magyar jelnyelvet oktató szakemberek kerülnének be. Az iskolában, a tanfolyamokon és a gyógypedagógiai intézményekben azok oktathatnának, akik megfelelő szakképesítéssel rendelkeznek.

Természetesen az előírások szakirányonként mások, függ nyilván az intézmény jellegétől, de ez a módosító tartalmazza ezt.

2009-ben a magyar Országgyűlés helyesen rögzítette azt, hogy a közszolgáltatások igénybevétele során a jelnyelvi tolmács költségét, munkadíját a közszolgáltatást nyújtó szervnek kell megfizetnie. Ez a rendszer egyébként nagyon jól működik a mindennapokban, kivéve az egészségügyet. Józan paraszti ésszel belátható, hogy egy háziorvost nehezen lehet meggyőzni arról, hogy fizesse ki a hallássérült személy által hozott jelnyelvi tolmács munkadíját. Ez a módosítás erről szól. Valójában semmi másról nincs szó, mint hogy megfelelően kezeljük ezt a helyzetet.

Tisztelt Képviselőtársaim! Önök sokszor számos, oldalakat átölelő módosító javaslatokkal foglalkoznak. Ez a javaslat mindösszesen négy oldal, nem egy hosszú módosító indítvány, és nem bonyolult. Ugyanakkor, higgyék el nekem, ez a négy oldal a 2009-ben elfogadott jelnyelvi törvény színvonalát és ezzel a magyar jelnyelv presztízst tovább növelné. Erre a kérdéskörre európai szinten is rálátó politikusként nyugodt szívvel azt tudom mondani, hogy a tízéves magyar jelnyelvi törvény világszínvonalú. Emellett abban is kuriózum - ahogy már képviselőtársaim is említették -, hogy talán az egyetlen jelnyelvi törvény a világon, amelyet ellenszavazat és tartózkodás nélkül, egyhangúlag fogadott el egy országgyűlés. Tehát mit kívánhatnék? Most is legyen ugyanígy. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével? *(Nincs jelentkező.)* Megállapítom, hogy nem. Minthogy további felszólalásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom. Megkérdezem az előterjesztőket, hogy kívánnak-e reflektálni az elhangzottakra. *(Dr. Tapolczai Gergely jelzésére:)* Tapolczai képviselő urat illeti a szó. Parancsoljon!

DR. TAPOLCZAI GERGELY (Fidesz): *(Hozzászólását jelnyelvi tolmács közreműködésével teszi meg.)* Köszönöm szépen a szót. Először is szeretném megköszönni minden felszólalónak a támogató szavakat. A WHO adatai szerint minden népességnek legalább a 10 százalékát érinti valamilyen fokú hallásvesztés. Ezen belül vannak a jelnyelvhasználó személyek, nyilván kevesebben, mint a tényleges hallássérültek, de így is egy nagyon nagy számú közösségről beszélhetünk. A 2011. évi népszámlálás adatai szerint - ami szerintem egy picit csalóka, mert nem minden érintett jelölte be a saját fogyatékoságát, de ezzel az adattal tudunk dolgozni, tehát a 2011-es adatok szerint - 8800 körül van a siketek száma hazánkban, és 60 ezer körül van a nagyothalló személyek száma.

Illetve van még egy adat, ami biztos, a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének a taglétszáma, ez pedig meghaladja a 15 ezer főt. Ebben benne vannak a siketek és a nagyothalló tagok is.

És hányan lehetnek még, akik nem tagok! A becsült adatok szerint 60 ezer siketet érint bármilyen formában a jelnyelv kérdése, a jelnyelvhasználat kérdése, és ezenfelül még ott vannak a tolmácsok, családtagok, illetve barátok, akik ugyanúgy használják a mindennapi életük során a jelnyelvet. Rájuk mindnyájukra vonatkozik ez törvényjavaslat, és az ő nevükben is szeretném megköszönni, hogy ha majd esetleg ténylegesen egyhangúlag fogadjuk el ezt a javaslatot, amire, úgy látom, minden esély megvan.

Ha módosító javaslat érkezni fog, azt meg fogjuk fontolni. Szeretnék reflektálni Bangóné Borbély Ildikó képviselőtársamra, aki sajnos már nincs itt. Az ő gondolatmenetét értem, viszont azt sem szabad elfelejteni, amit mondott, hogy az egészségügyi tolmácsolás finanszírozása, illetve ennek a megoldása az egyéni órakeret terhére történik. Viszont ott van a Kontakt tolmácsszolgálat, a videós alapú távtolmácsszolgáltatás, ami nagyon sok esetben kiváltja a tolmács személyes jelenlétét. Szeretnék két adatot mondani.

Amikor beindult a Kontakt-szolgáltatás 2014-ben, több mint 35 ezer tolmácsolt hívás volt a rendszerben, és ebben nincsenek benne a siket-siket egymás közötti hívások. 2019-ben több mint 87 ezer tolmácsolt hívás volt ebben a rendszerben. Ebből is látszik, hogy a siket ügyfelek megszokják ezt a rendszert, és saját maguk is rájönnek, hogy nagyon sok esetben nem érdemes 5 vagy 10 percre akár egy orvosi ellátás, akár egy ügyintézés miatt a tolmácsot személyesen igénybe venni, hanem sokkal hatékonyabb, ha otthonról vagy egy irodából fel tudja hívni a tolmácsot, és elintézni a különböző ügyeit. Maguk az érintettek és a tolmácsok is az évek során látják ennek a hasznát, és sokkal hatékonyabb az életminőségük, az időbeosztásuk, csökken az utazási idő, és még sorolhatnám ennek az előnyeit.

A büntetett előélet kapcsán érdekes a felvetés. A mostani jogi szabályozás szerint a bűncselekménytől függően néhány év leteltével mentesül a büntetett előélet alól, de előbb-utóbb mindenképpen visszaintegrálódik a társadalomba az érintett személy. Bízom benne, hogy a mi esetünkben, a hallássérültek és a nyelvtokatók esetében nem lesz erre szükség, de mindenestre köszönöm a felvetést, érdemes ezt átgondolni.

Még egyszer köszönöm mindenkinek a támogatást. Bízom benne, hogy a szavazásnál is egyhangú lesz a törvényjavaslat támogatása. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm, képviselő úr. Tájékoztatom önöket, tisztelt Országgyűlés, hogy a módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Most pedig soron következik az **egyes törvényeknek a tizenharmadik havi nyugdíj visszaépítésével összefüggő módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/10741. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Novák Katalin államtitkár asszonynak, aki előterjesztését a pulpitusról kívánja elmondani. Parancsoljon!

NOVÁK KATALIN, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen a szót, tisztelt elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársak! Tisztelettel köszöntöm önöket az egyes törvényeknek a 13. havi nyugdíj visszaépítésével összefüggő módosításáról szóló T/10741. számú törvényjavaslat általános vitáján. Kérem, engedjék meg, hogy néhány mondatban ismertessem a tisztelt Országgyűlés plénuma előtt a törvényjavaslat tartalmi elemeit.

(Az elnöki széket dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

2010 óta a polgári kormány azért dolgozik, hogy az idősek iránti megbecsülésünket ne csak szavakban, hanem az érdekekben hozott döntésekkel is kifejezzük, és mindent megtegyünk annak érdekében, hogy nemcsak most, a veszélyhelyzet időszakában, hanem azt megelőzően és azt követően is érezzék idős honfitársaink is a megbecsülésünket. Most a koronavírus-járvány miatt kialakult nehezebb helyzetben sokan bizonytalanodtak el a jövőjükkel illetően. Az idősek közül is sokan tartottak attól, hogy ők lesznek a vesztesei ennek a helyzetnek, hogy őket fogja talán a legrosszabbal érinteni a koronavírus-járvány gazdasági következménye.

Éppen ezért döntött most úgy a kormány, hogy visszavezetjük a korábban, 2009-ben elvett 13. havi nyugdíjat fokozatosan, négy lépésben. Az első ütemben 2021, tehát a jövő év elején a nyugdíjasok a januári nyugdíjon felül egyheti nyugdíjat fognak kapni. 2022-ben még egy hetit, tehát összesen kéthetit, 2023-ban háromhetit, 2024-ben pedig és attól kezdve minden évben teljes 13. havi nyugdíjat fognak kapni a nyugdíjasok a rendes nyugdíjukon felül.

A 13. havi nyugdíj 2 millió 560 ezer embert érint közvetlenül, 2 millió 560 ezer ember fog 13. havi nyugdíjat kapni. A 2021. évi költségvetés tervezetében szerepel a szükséges forrás, ez a jövő évre 77 milliárd forintot jelent.

(15.00)

A 13. havi nyugdíj szabályozása két szinten történik: egyrészt törvényi szinten, hiszen annak megfelelően kapják meg a 13. havi nyugdíjat azok, akik arra jogosultak, illetve lesz egy kormányrendelet is, amelyben a más pénzbeli ellátásokban részesülő személyek számára biztosítjuk ugyanezt a juttatást, így tehát a 13. havi nyugdíj és ellátás visszaépítése két részből áll.

A törvényjavaslatban, abban a törvényjavaslatban, amelynek a vitáját most folytatjuk, kizárólag a nyugellátásban részesülők juttatását rendezzük, ez összesen 2 millió 162 ezer főt érint. Ezek az ellátások

a teljesség kedvéért a következők: ez hat különböző jogcímet jelent, egyrészt az öregségi nyugdíjat, ideértve a „Nők 40” kedvezménytel nyugdíjba vonulást is, ez összesen 2 millió 45 ezer főt jelent; az özvegyi nyugdíjasokat, ami 59 ezer főt jelent; a szülői nyugdíjban részesülő 19 ezer főt; az árvaellátásban részesülő 57 ezer főt; a baleseti hozzátartozói nyugellátásban részesülőket; illetve a mezőgazdasági szövetkezeti öregségi, munkaképtelenségi, özvegyi járadékban; illetve a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi, özvegyi járadékában részesülőket jelenti.

A másik pedig az eredeti jogalkotói hatáskörben kiadott kormányrendeleti csoport, tehát azok, akik más, összesen 21 különböző jogcímen kapják meg ezt a juttatást, a 13. havi ellátásnak nevezett juttatást, ez összesen 400 ezer főt jelent, és a teljesség kedvéért ezeket a jogcímeiket is megosztom önökkel: ilyen a korhatár előtti ellátás; a szolgálati járandóság; az átmeneti bányászjáradék; a táncművészeti életjáradék; a rokkantsági ellátás; a rehabilitációs ellátás; a baleseti járadék; a bányászok egészségkárosodási járadéka; a fogyatékosági támogatás; a vakok személyi járadéka; a rokkantsági járadék; a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított ellátás; a polgármesterek közszolgálati járadéka; a honvédek jogállásáról szóló törvény szerinti, illetve a honvédelmi alkalmazottak jogállásáról szóló törvény szerinti árvák kiegészítő támogatása; a honvédek jogállásáról szóló törvény szerinti kiegészítő rokkantsági támogatás; a honvédek jogállásáról szóló törvény szerinti, illetve a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti kiegészítő hozzátartozói támogatás; a hadigondozásról szóló törvény alapján a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény 62. §-ában foglaltak szerint megemelő rendszeres pénzbeli ellátás; az egyes személyes szabadságot korlátozó intézkedésekkel vagy semmissé nyilvánított elítéléssel összefüggésben járó, kormányrendelet alapján a Tny. 62. §-ában foglaltak szerint megemelő emelés; a „nemzeti helytállásért” elnevezésű pótlék; a házastársi pótlék; valamint a házastárs után járó jövedelempótlék. Tehát 27 különböző jogcímen összesen 2 millió 560 ezer nyugdíjban és a nyugdíjszerű ellátásban részesülő fő fogja megkapni a 13. havi nyugdíjat vagy a 13. havi ellátást.

Még egy kitétel, amely szerepel a mostani törvényjavaslatban is: azok a nyugdíjasok jogosultak erre a 13. havi ellátásra, akik a tárgyév megelőző év legalább egy napjára, valamint a tárgyév januárjára is részesülnek ebben az ellátásban. Ez egy önök által is jól ismert gyakorlat, ez ebben a törvényben is így szerepel.

A 13. havi nyugdíjnak az összege megegyezik a jogosultat a tárgyév január hónapjára megillető nyugellátások, illetve a más ellátásokban részesülők esetében ezen ellátások együttes összegével, illetve a bevezetés három éve alatt annak arányos részével, feltéve, hogy az adott ellátás után 13. havi nyugdíj,

illetve ellátás jár, de amint láttuk, ez tulajdonképpen minden jogcím után jár. Aki tehát például egyidejűleg öregségi nyugdíjban és özvegyi nyugdíjban is részesül, mindkét ellátás után megkapja majd a 13. havi nyugdíjat, feltéve, hogy az előző évben is részesült már mindkét ellátásban.

Hogyha figyelembe vesszük a költségvetésben tervezett 3 százalékos inflációt is, akkor 2021-ben egy átlagos összegű nyugdíjban részesülő, tehát egy 147 ezer forintos nyugdíjban részesülő személy közel 37 ezer forintos 13. havi nyugdíj első részletet, azaz egyheti nyugdíjat fog kapni ezen a jogcímen. A rendes nyugdíja mellett tehát ez az átlagos nyugdíjjal rendelkező személy január hónapban megkapja a 3 százalékos emelést, aztán megkapja a 13. havi nyugdíjnak az arányos részét, ami körülbelül 37 ezer forint, és amennyiben a gazdasági teljesítmény azt lehetővé teszi, a jövő évben is fogunk nyugdíjprémiumot fizetni, ami a reményeink szerint a reményeink szerinti 4,8 százalékos GDP-növekedés alapján akár 26 ezer forintos maximumú is lehet.

Amiben több ez a mostani 13. havi nyugdíj a korábbiaknál, az három különböző pont: az egyik az, hogy szélesebb kört érint, hiszen nemcsak a nyugdíjban, hanem a nyugdíjszerű ellátásban részesülőket is érinti, korábban hat különböző jogcímen járt, most a további 21 jogcímen is jár, tehát sokkal szélesebb kört, 400 ezer emberrel többet érint, mint a korábbi 13. havi nyugdíj.

Mellette, a 13. havi nyugdíj mellett megtartottuk, illetve javaslatot teszünk rá, hogy tartsuk meg a nyugdíjprémiumot is, tehát ez a kettő nem egymást helyettesítő, nem egymást kizáró juttatás, hanem a 13. havi nyugdíj mellett fenntartjuk a nyugdíjprémiumnak a lehetőségét is. És az is egy különbség, az is egy többlet, az is egy plusz, hogy nincsen felső plafonja a 13. havi nyugdíjnak, tehát mindenki a nyugdíjának megfelelő mértékben részesül majd ebben a juttatásban.

Én bízom abban, hogy mindannyian támogatni fogják azt a javaslatot, amellyel ismét segíteni tudjuk a nyugdíjasokat, illetve a nyugdíjszerű ellátásban részesülőket, mi ezért terjesztettük be ezt a törvényjavaslatot, és kérem ebben a támogatásukat. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Selmeczi Gabriella képviselő asszony. Parancsoljon, képviselő asszony, ön é a szó.

DR. SELMECZI GABRIELLA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A miniszterelnök úr 2020. április 6-án tett rendkívüli bejelentésében arról tájékoztatta az országot, a közvéleményt, hogy a gazdaságvédelmi akcióterv 5. programja a család- és nyugdíjasvédelmi program, amelynek a legfontosabb pontja a 13. havi nyugdíj visszaépítése. Az előttünk

fekvő törvényjavaslat, amelyről most tárgyalunk, erről szól.

2021 februárjától fokozatosan visszaépítjük a 13. havi nyugdíjat, orvosolva ezzel a korábbi méltánytalanságot is. Az intézkedés 2 millió 560 ezer nyugellátásban és a nyugdíjakkal azonos módon emelendő ellátásban részesülőt érinti. Én is készültem annak a 27 támogatotti csoportnak a listájával, hogy kik azok, akik ugyanígy részesülnek ebben az emelésben, de miután az államtitkár asszony felsorolta ezeket, egyet hadd emeljek ki ezek közül: az öregségi nyugdíj 13. havi emelésével érintettek körébe beleértjük a „Nők 40” kedvezménnyel nyugdíjba vonultakat is, azokat a nyugdíjba vonultakat, akikre egyébként nem adták a szavazatukat az ellenzéki pártok képviselői, frakciói 2010-ben, amikor egy törvénnyel létrehoztuk azt a lehetőséget, hogy 40 évi munka, 40 év szolgálati idő után a nők nyugdíjba mehessenek.

A 13. havi nyugellátás visszaadásának szabályozása tehát törvényi szinten fog történni, a törvény erejével lesz megoldva. A januári nyugdíjon felül a nyugdíjasok plusz egyheti nyugdíjat fognak kapni, ennek mintájára a következő években is plusz egy-egy heti összeggel nő az idősek nyugellátása. Míg a baloldal válság idején elvette az egyhavi nyugdíjat, addig a polgári kormány a válság idején visszaadja ezt a juttatást. *(Dr. Varga-Damm Andrea közbeszól.)*

Tisztelt Képviselőtársaim! A koronavírus-járvány világviszonylatban visszavetette a nemzetek gazdaságát, de a magyar kormány ennek ellenére vállalta, hogy visszaépíti ezt az egyhavi nyugdíjat. Ennek a 13. havi nyugdíjnak a visszaadása, visszaépítése abból a szempontból is nagy eredmény, hogy 2010-et megelőzően a szocialista kormányok idején nem ezt szoktuk meg, ők csak elvenni tudtak. De nemcsak elvették a 13. havi nyugdíjat, hanem egyébként csökkentették a nyugdíjak vásárlóértékét is.

Egyébként most hiába jönnek egyes ellenzéki képviselőtársaink olyan módosító javaslatokkal, amelyeket beadtak, hiába tolakodnak velük, hiteltelenek, hiteltelen az összes ilyen módosító javaslat. *(Derűtlenség az ellenzék soraiban.)* Képviselőtársaim, hiába mosolyognak, elvették önök a 13. havi nyugdíjat annak idején, 2009-ben? Igen, amikor megtehették, el is vették azt. *(Ungár Péter: Én? Én nem!)*

(15.10)

Csökkentették a nyugdíjak vásárlóértékét akkor, amikor kormányon voltak és megtehették? Igen, csökkentették a nyugdíjak vásárlóértékét. Nem tudom, emlékeznek-e arra, hogy 2010-ben mekkora hiánnyal adta át a szocialista-liberális kormány a nyugdíjkasszát. Egészen pontosan 3 milliárd 357 millió forint hiánnyal adták át azt a kasszát, amelyből a nyugdíjasok nyugdíjforintjait fizeti az állam. Tehát hiteltelen az a módosító javaslat, amit most is láhattunk.

Tisztelt Képviselőtársaim! Fontos, hogy a mindenkori magyar kormány élvezze a nyugdíjasok bizalmát, leginkább erkölcsi okokból, hiszen a nyugdíjasok

generációja, szüleink és nagyszüleink, ők voltak azok, akik a második világháború után talpra állították az országot, és akik nem hagyták elveszni azt a legsötétebb kommunizmus idején sem. El kell ismernünk, méltányolnunk kell erőfeszítéseiket, és nemcsak szavakban, hanem tettekben is.

A „Szabadság és felelősség” című fejezet XIX. cikk (4) bekezdésében hazánk Alaptörvénye rögzíti, hogy „Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő.” Tehát az Alaptörvény mondja ki.

Tisztelt Képviselőtársaim! A nyugdíjasokkal 2010-ben kötöttünk egy megállapodást: amíg nemzeti kormány van Magyarországon, addig az ő nyugdíjuk vásárlóértéke megmarad. Az elmúlt évek bizonyították, hogy álljuk a szavunkat: megtartottuk, és nemcsak megtartottuk a vásárlóértékét a nyugdíjaknak, hanem sikerült emelni is azt. 2010-hez képest egyébként a nyugdíjak 38 százalékkal emelkedtek, a reálértékük pedig mintegy 10 százalékkal nőtt. 2019-ben 2,7 százalékkal, 2020 januárjában 2,8 százalékkal emelkedtek a nyugdíjak.

A nyugdíjasok pedig '16 novembere óta több mint 273 milliárd forint összegben részesültek különböző egyéb juttatásokban. Nyugdíjprémium formájában a nyugdíjasok is részesülnek a gazdasági sikerekből. Először 2017 novemberében, majd 2018-ban is kaptak ilyen juttatást, összesen 23 milliárd, illetve 40 milliárd forint értékben. 2019 novemberében átlagosan 20 ezer forint nyugdíjprémiumot kaptak a nyugdíjasok, 52 milliárd forint értékben. 2016 és 2017 karácsonyán, illetve 2018 húsvétján pedig Erzsébet-utalványban részesültek a nyugdíjasok. 2019 szeptemberében pedig minden nyugdíjas 9 ezer forint értékű rezsizalványban részesült.

A „Nők 40” program keretében, amiről már szót ejtettünk, több mint 270 ezer nő mehetett nyugdíjba 40 év munkaviszony után. A többszöri rezsicsökkentéssel is érezhető mennyiségű pénz takaríthatnak meg a nyugdíjasok. Ezeket az intézkedéseket egyébként az ellenzéki pártok nem támogatták. Az Erzsébet-programban 2010 óta már 260 ezer nyugdíjas tudott részt venni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Kérjük, kérem, hogy politikai hovatartozástól függetlenül támogassák az önök előtt fekvő törvényjavaslatot, hiszen a 13. havi nyugdíj visszaépítésével idős honfitársaink felé fejezhetjük ki tiszteletünket, nagyrabecsülésünket. Köszönettel tartozunk nekik több évtizedes munkájukért, mely a jelenlegi gazdaságunk és társadalmunk alapjává szolgál.

Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok pad-soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Képviselőtársaim! A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Balczó Zoltán. Képviselő úr, parancsoljon!

BALCZÓ ZOLTÁN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Elnök Úr! Köszönöm a szót. Hadd kezdjem azzal, hogy a Jobbik képviselőjeként - itt július óta vagyok képviselő - állandóan hallom ezt a vitát, hogy az MSZP képviselői felvetik azt, hogy milyen a nyugdíjak vásárlóértéke, mennyit növekedett, milyen támogatásra lenne szükség. Erre mindig hallom a választ: önök elvették 2009-ben a 13. havi nyugdíjat, úgyhogy ehhez ne szóljanak hozzá.

Azt a kérdést már nem tudják feltenni - érthető a sorrend alapján -, hogy még megkérdezzék, hogy tisztelt Fidesz-KDNP-képviselők, ha önök annyira elítélnék minket ezért, miért nem állították mindeddig vissza. És most hallok Selmeczi Gabriella képviselő asszonytól, hogy a válság idején az MSZP elvette, és a válság idején a Fidesz-KDNP visszaadja. Mit adtak vissza a válság idején, tisztelt képviselő asszony? Hát, semmit nem adtak vissza! Akkor engedjék meg, hogy elmondjam, én hogy látom ennek az egyébként a Jobbik által támogatható javaslatnak a születését.

A járványnak nagyon sok tragikus, szomorú és negatív hatása volt. Mindenekelőtt az emberi életek, mindenekelőtt az egészségkárosodások, akár közvetlenül a járvány következtében, akár azért, mert súlyos betegeket a kórházból hazaengedtek olyan módon, hogy a kellő ápolás nem állt rendelkezésre, a munkanélküliség, és nagyon nagy feladat lesz a gazdaság helyreállítása.

De furcsa módon még ebben a rosszban is volt alkalmanként valami pozitívum, például az otthoni munkavégzés. Kiderült, hogy a távmunka igenis egy létező, alkalmazható lehetőség, és gondolom, ezt a járvány elmúltával is az adott cégek alkalmazni fogják, és ez egy nagyon pozitív dolog. Sokan rájöttek arra, hogy interneten is lehet vásárolni, ez egy praktikus dolog. Mindeddig nem voltak rákényszerülve, ezért ezzel nem éltek.

A digitális oktatást a tanárok, tanítók valamilyen módon egész jól megoldották, annak ellenére, hogy az erre szolgáló kormányprogram nem tudta megoldani a feladatot úgy, hogy élesben is működjön.

És még egyet hadd mondjak, hogy sor került a nyelvvizsga elengedésére ebben az időszakban. Ha jól tudom, körülbelül 90 ezer embert érintett a beragadt nyelvvizsga. Itt már azért fel kell tenni a kérdést, hogy ennek mi köze volt a járványhoz. Annyi, hogy célszerű volt egy népszerű intézkedést bevezetni, mert önmagában az, hogy talán ebben az időszakban is lettek volna olyanok, akik nyelvvizsgáznak, és ezeknek a nyelvvizsgázóknak nem adatott meg a lehetőség a vírus miatt, gondolom, ez nem 90 ezer ember, aki pontosan ebben az időszakban készült erre.

És ha megnézzük a gazdaságvédelmi akciót, amit meghirdetett a kormány, Orbán Viktor, bizonyos üzenet volt a társadalom különböző rétegei számára. Igaz, hogy nem az, amire mi sokan számítottunk, azok a típusú munkahelyvédő támogatások, összegek, amiket a környező országokban láthattunk, de mindenestre - ha adóelengedés, ha hiteltörlesztés megváltozása és más - tételesen felsorolta a miniszterelnök, hogy kinek mi jut. És a végére odajutott, hogy: mi jut

a nyugdíjasoknak? A válasz: semmi. Semmit nem tudunk ebben az évben a nyugdíjasoknak adni, nem tudunk a járvány kapcsán nekik nyújtani. Hát, akkor mit csináljunk? Hát, legyen 13. havi nyugdíj!

De, tisztelt Selmeczi képviselő asszony, önök nem adták vissza a 13. havi nyugdíjat! Önök tettek erre egy ígéretet, és reméljük, hogy az teljesülni fog. Ebben az évben, a kritikus évben ebből még csak az első heti részt sem kapták meg. Igen, elhangzott egy ígéret. És az, hogy önök vissza fogják adni végül 2024-ben, az egy teljesen érthető optimizmus az ön részéről, de a politikában sok minden előfordulhat, és lehetséges, hogy azért ezt önök nem tudják teljesíteni. Bízom benne, bármilyen kormány lesz, hogy ez végül teljesülni fog, de az az állítás, hogy „önök elvették, mi pedig most visszaadtuk”, az nem érvényes, mert még nem adták vissza. Ebben az évben ebből semmit nem élvezhetnek a nyugdíjasok.

Én nem vagyok az MSZP-nek a védelmezője, isten ments, de ha az ember azt látja, hogy ilyen ellentmondás van, akkor az kell, hogy az igazságérzet ezt elmondassa velem.

És egyébként azt tegyük hozzá, hogy jövőre körülbelül 2 százalék lesz az emelkedés, és ez természetesen több, mint a semmi, és helyes.

(15.20)

Tehát röviden még azt szeretném elmondani, nem akarom tágra nyitni ezt a vitát, és arról beszélni, hogy általában milyen a nyugdíjkonceptió, amit szerintem követni kellene, de azt gondolom, hogy egy olyan kormányzat idején, amire az elmúlt években lehetőség volt, hogy szárnyal a gazdaság, és mindenki minket irigyel, és a bérek milyen módon növekednek, talán a nyugdíjasok érdekében túl lehetett volna lépni a nyugdíjak értékmegőrzésén. Én azt gondolom, hogy ha van egy bizonyos társadalmi kohézió és szolidaritás, akkor a jelentősen növekvő, bár sajnos összegében még a visegrádi négyek között is hátul kullogó bérek esetén a növekvésből valamilyen módon talán részesülni kellene a nyugdíjasoknak is. Személy szerint azt tartanám egy helyes irányvonalnak, hogy az értékmegőrzés minden nyugdíjnál létezik, és amennyiben a gazdaság lehetővé teszi a nyugdíjaknak ennél nagyobb növekedését, azt differenciáltan kellene megtenni, hogy a kisnyugdíjasok többet kapjanak, és a nyugdíj arányában, akiknek magas a nyugdíja, azok kevesebbet. Ezt természetesen nem lehet teljesen nivellálni, hiszen a nyugdíj nem egy állami kegy, a mögött adott élet alatt elvégzett teljesítmény áll. Tehát ezt értem a Jobbik-konceptió alatt.

Igen, egyetértünk, az értékmegőrzés fontos dolog, a gazdaság megfelelő teljesítménye esetén differenciált nyugdíjmelésre van szükség, amely valamilyen módon így egy közös nevezőre és szolidaritásra hozza a társadalom dolgozó és már nyugdíjas csoportjait.

Természetesen támogatni fogjuk a beterjesztett javaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik sorából.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Nacsa Lőrinc képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr! Öné a szó.

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Asszony! Én örülök, hogy a Jobbik képviselőcsoportja támogatja ezt a javaslatot, tényleg örülök neki. Azt sajnálom, hogy Balczó képviselő úr a felszólalása egy részében a DK és az MSZP fogadatlan vagy fogadott prókátorának állt, és őket védte meg. *(Balczó Zoltán: Van igazság! Az igazság hangja!)*

És itt látom a bekiabálásokból, amikor Selmeczi képviselő asszony is beszélt, hogy hát, tisztelt képviselőtársaim, önök meg akarják változtatni a múltat, a múltat végképp eltörölni. Értem, hogy nem büszkék arra a teljesítményükre, amit 2010 előtt összehoztak, de azért ne próbálják már meg eltagadni, hogy ilyen megtörtént! Ne próbálják már meg kitörölni! Az emberek pontosan emlékeznek, hogy önök mit csináltak 2010 előtt, és önök mindig el akarják tagadni. Megtörtént.

Nézzük, mi történt! A Gyurcsány-Bajnai-kormányok alatt folyamatosan csökkentek a nyugdíjak reálértékei, 2005-2010 között 10 százalékkal csökkent a nyugdíjak vásárlóereje, abban az időszakban is, amikor ezért a területért Korózs Lajos volt a felelős államtitkár. *(Korózs Lajos: Egy évig! A válság évében!)* Tíz százalékkal csökkent a nyugdíjak vásárlóereje. Az egyhavi nyugdíj, tisztelt képviselőtársam, ennyivel csökkent a vásárlóértéke. A szocialista-liberális kormányoknak csak a nyugdíjasok szavazatai kellettek, de nem törődtek velük, nem őrizték meg a nyugdíjak értékét, és hagyták elszegényedni idős honfitársainkat. Majd 2009-ben elvettek egyhavi nyugdíjat, és a Nyugdíjbiztosítási Alapban 2010-re 357 milliárd forintos adósságot halmoztak föl. 2010-re!

Tisztelt Képviselőtársaim! Ha 2010-ben önök maradnak kormányon, akkor nem 13. havi nyugdíjról beszélgetnénk itt, nem a nyugdíjak vásárlóerejének megőrzéséről beszélgetnénk itt, hanem 2015-re nem tudott volna nyugdíjat fizetni az állam.

Ha az önök felelőtlen gazdaságpolitikáját és nyugdíjpolitikáját folytatták volna 2010-ben, akkor 2015-ben végleg kiürült volna a nyugdíjkassza, és önök nem tudtak volna nyugdíjakat fizetni, és hagyták volna az út szélén az idős honfitársainkat, akik a kommunizmus alatt átvészelték kemény munkával azt a sanyarú diktatórikus időszakot, ezért megérdemlik azt, hogy részesüljenek ebben a nyugdíjban. Önök ettől megfosztották volna őket.

Ezzel szemben a nemzeti polgári kormány 2010-ben szövetséget kötött a nyugdíjasokkal, és vállalta, nemcsak szavak szintjén, hogy megőrzi a nyugdíjak értékét, és megbecsüli a magyar nyugdíjasokat. Természetesen ezt a vállalásunkat be is tartottuk, hiszen megőriztük a nyugdíjak vásárlóerejét: 2010-hez képest 38 százalékkal emelkedtek a nyugdíjak, és a nyugdíjak vásárlóértéke pedig 10,3 százalékkal nőtt.

Tehát nemcsak hogy sikerült megtartani a vállalásunkat, hanem még a nyugdíjakat érdemben, a vásárlóértéküket is sikerült emelni.

Amikor a gazdaság helyzete lehetővé tette, a nemzeti kormány egyszeri juttatásokkal is számos alkalommal támogatta az időseket *(Tordai Bence: Választáskor!)*, a nyugdíjukon felül a nyugdíjasok 2016 novemberétől - 2016-ban nem volt választás, tisztelt képviselő úr, tehát figyeljen! -, 2016 novemberétől 273,5 milliárd forint összegben részesültek nyugdíjprémiumban, illetve több alkalommal kaptak Erzsébet-utalványt és rezsikutalványt is.

A kormány ezen felül a koronavírus-világjárvány idején is folyamatosan nyugdíjemelést jelentett be, hiszen miniszterelnök úr 2020. április 6-án bejelentett gazdaságvédelmi akcióterv „család- és nyugdíjasvédelem” programja keretében bejelentette, hogy négy részletben visszaépítjük a 13. havi nyugdíjat.

Itt szeretnék reagálni Balczó képviselőtársamra, aki a nyelvvizsga-amnesztiára is kitért. Én azt gondolom - akkor is elmondtuk -, hogy ez egyrészt munkaerőpiaci lépés is, a gazdaságot is segíti, hiszen azokat a betöltetlen diplomásálláshelyeket be lehet tölteni a jövőben, könnyebben be lehet majd tölteni ezzel a lépéssel, az akcióterv ezen lépésével, hogy nyelvvizsga-amnesztiát kapott az a közel 90 ezer ember, akiről ő is beszélt. De persze ne menjünk el szó nélkül, hogy ugyanez a Jobbik, aki ezt mondja, az érettségi eltörlését követelte nem is olyan régen itt az Országgyűlésben és a sajtóban.

Az első ütemben, tehát 2021 elején a januári nyugdíjon felül a nyugdíjasok egyhavi nyugdíjat fognak kapni, 2022-ben kétheti, 2023-ban háromheti és 2024-ben és ettől kezdve minden évben teljes havi nyugdíjat fizetünk ki a nyugdíjasoknak.

Az intézkedés mintegy 2,6 millió nyugellátásban és nyugdíjakkal azonos módon emelendő ellátásban - amelyekre Novák Katalin államtitkár asszony már kitért -, minden ebben részesült érint. A 13. havi nyugdíj visszaépítése mellett a nyugdíjasok továbbra is megkapják az inflációarányos emelést, és a gazdaság jó teljesítménye esetén, amely, azt gondolom, mindannyiunk közös érdeke, nyugdíjprémiumot is kapnak. A nyugdíjprémium kifizetésére először 2017-ben, majd '18-ban és '19-ben is volt lehetőség, évente emelkedő összegben.

A nyugdíjprémium és az egyszeri juttatás maximális összege is évről évre emelkedik, 2017-ben 12 ezer, 2018-ban 18 ezer, 2019-ben pedig 22 ezer forint volt ez az összeg. Az átlagnyugdíjakkal számolva a 2021-es évben egy nyugdíjas körülbelül mintegy 110-120 ezer forinttal jár jobban, mint az idei évben, ha a gazdaság teljesítménye is megengedi. Ez a pluszösszeg a 2021 utáni években legalább 2024-ig évről évre csak nőni fog.

A nyugdíjasok tehát a nemzet kormányzás alatt még egy világválság idején is jelentős emelésre számíthatnak. A válságkezelés két formáját láthattuk az elmúlt években: önök elvettek, megszorítottak a válság idején; mi pedig, mivel szövetséget kötöttünk a nyugdíjasokkal, ezért emeljük a nyugdíjakat.

Abban is van különbség, hogy amikor önök először bevezették, aztán megszüntették ezt az ellátást, hiszen nem bírta olyan sokáig az önök rendszerében, akkor évente két részletben kapták ezt meg a nyugdíjasok. Mi azt vállaljuk, hogy az évente egyszer, egy részletben, januárban fog ez megérkezni a nyugdíjasoknak.

Az is fontos, és államtitkár asszony is említette, hogy nincsen felső határa ennek, és azt gondolom, hogy ez is azt a politikát követi, amelyet mindig mondtunk: minden magyar állampolgár egyenlő, nem szeretnénk diszkriminálni senkit.

Természetesen a KDNP-frakció támogatja a 13. havi nyugdíj visszaépítéséről szóló törvényjavaslatot. Én azt remélem, hogy önök is támogatni fogják. Szerintem a Fidesz-KDNP parlamenti többsége és a kormány most adott önöknek egy javítási lehetőséget: amit akkor elvettek, most a szavazataikkal önök is segíthetnek visszaadni. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka Korózs Lajos képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

KORÓZS LAJOS, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Milyen a jó 13. havi nyugdíj? Hát, először is igazságos, másodsorban tisztességes, harmadsorban pedig minden nyugdíjasnak azonos összegben jár. Nagyjából itt be is fejezhetném a vezérszónoki felszólalásomat, de mégiscsak kell hozzá néhány keresetlen mondatot fűznöm.

Igazságos akkor, ha mindenkinek azonos összegben jár, az én értékrendem szerint. Tisztességes, mert minden nyugdíjasnak és nyugdíjszerű ellátásban részesülőnek jár, és ők azt meg is kapják. És lehetőség szerint most. Merthogy most van bajban a nyugdíjas.

(15.30)

Azt hiszem, nem kell ecsetelni, hogy hogy szálltak el az élelmiszerárak az elmúlt hónapokban, és nemcsak a válság idején, hanem még a koronavírus-járványt megelőzően is.

Részletezzük akkor az indítványomat! Kezdem azzal, hogy ha igazságos, tisztességes és mindenkinek ugyanazon összegben jár, akkor nem kell különösebben fejszámolónak lenni, most nagyjából a nyugdíj és nyugdíjszerű ellátásban részesülők átlagos összege 140 ezer forint körül van. Igaz, az államtitkár asszony egy másik összeget mondott a tervezett jövő évi emeléssel együtt; azért jegyezzük meg, hogy az öregségi nyugdíjak összege rendszerint magasabb, mint az összes nyugdíjban részesülők átlagos összege. Ha ez a 140 ezer forint elfogadásra kerülne, ez praktikusan azt jelenti, hogy ha négy év alatt kerül bevezetésre, akkor az első heti juttatás mindenkinek 35 ezer forintot jelentene. Hangsúlyozom: mindenkinek.

Említették, hogy nincs felső plafonja az önök által beterjesztett törvényjavaslatnak. Én ezt értem, sőt még azt is értem, hogy az önök értékrendjébe belefér; az enyémbe meg nem. Miért mondom én ezt? Először is azért, mert az a javaslat, amelyet én teszek, hogy minden nyugdíjasnak egy összegben járjon, nemcsak az igazságosság elvét erősíti, hanem az egyenlőség és a szolidaritás elvét is - ezek tipikusan baloldali értékek. A másik, hogy a nyugdíjasok kétharmadának ez jobb, mint az önök ajánlata. Hangsúlyozom: a nyugdíjasok kétharmada jobban jár azzal az ajánlattal, amit én teszek, mint amit idehoztak az Országgyűlés elé. *(Nacsá Lőrinc: De most a mi javaslatunkról van szó!)* Igen, az önök javaslatáról van szó, tehát arról van szó, hogy a nyugdíjasok közel kétharmada nem kapja meg az átlagot.

Itt már néhány alkalommal, bár ilyen törvénytervezet nem volt az Országgyűlés előtt, de felhívtam a figyelmet arra, hogy az ezzel az átlaggal való, nem is mondom, hogy manipulálás, hanem az erre való hivatkozás elharapózott az elmúlt években. De miért is? Azért, mert a 2012-es átalakítás kapcsán, a nyugdíjtörvény átalakítása kapcsán én az egyik fő bűnnek tartottam az intézkedések között a járuléklafon eltörlését. A járuléklafon eltörlése lehetővé tette azt, hogy ma már milliós, sőt több milliós forintos nyugdíjak is vannak Magyarországon. Tudom, mindig erre hivatkoznak: olyan kevesen vannak, hogy ezt észre se lehet venni az utcán. *(Dr. Varga-Damm Andrea: Nem így van.)* De nem így van, hanem úgy van - és itt vannak néhányan az Országgyűlésben, akik jó barátságban vannak a számokkal, azoknak mondom -, hogy a járuléklafon eltörlése kapcsán a magas nyugdíjak megsaporodtak, ez a matematikai közepet húzza fölfelé, miközben ha azt vizsgálnánk meg, hogy nem az átlagot vesszük figyelembe, hanem például a mediánnyugdíjat, és ha azt vizsgálnánk, hogy közel 2 millió 40 ezer öregségi nyugdíjas van - mert ezzel így egyszerűbb számolni -, a 2 millió öregségi nyugdíjast sorba állítjuk, és a közepét megnézzük, tehát nem az átlagot, hanem a sorba állítás következtében a közepet, tehát annyian vannak alatta, mint amennyien fölötté, ez a mediánérték, ott lényegesen kisebb számot kapunk.

A múlt évi statisztikai adatok szerint, ahol durván százharmincnyézezer-néhányszáz forint volt az öregségi átlagnyugdíj, kedves barátaim, ott 107 ezer volt a mediánnyugdíj. Innentől kezdve azt gondolom, hogy helyén van az az érvelés, amelyet én az előbb elmondtam a tisztelt Háznak, hogy mindenki egy összegben kapja meg; ha már szeretik ezt az átlagot, akkor legyen az átlagnyugdíj mindenkinek egy összegben kifejtve, mert az a nyugdíjasok közel kétharmadának jobb *(Dr. Varga-Damm Andrea: Nagyobb segítség.)* és nagyobb segítség.

A másik javaslatunk az volt, hogy lehetőség szerint most. Ehhez módosító indítványt is be fogunk nyújtani - lehet, hogy már meg is érkezett a parlamenti adminisztrációhoz -, hogy lehetőség szerint az első hetit ez év július 1-jével lehessen folyósítani. Azt hiszem, hogy ennek semmiféle informatikai akadály

nincs. Nem térek ki a többi módosító indítványunkra, de néhány dolgot azért meg kell jegyezniem.

Említettem az előbb önöknek, hogy ha megnézzük, mit jelent a beterjesztett törvényjavaslat, és mit jelent arányaiban az a javaslat, amelyet én tettem, akkor vegyünk alapul egy 50 ezer forintos nyugdíjjal rendelkezőt, vegyünk egy 140 ezer forintos nyugdíjjal rendelkezőt - ha úgy tetszik, átlagnyugdíjjal rendelkezőt -, és vegyünk egy 2 millió forint havi nyugdíjjal rendelkezőt alapul. Megjegyzem, Magyarországon van olyan ember, akinek több mint 2 millió forint a havi nyugdíja. Kérem szépen, kapásból az, akinek 50 ezer forint a nyugdíja, az első hetivel, 53. hetivel 12 500 forintot fog kapni; akinek 140 ezer forintos átlagnyugdíja van, az 35 ezer forintot fog kapni, az előbb én ezt javasoltam, hogy mindenki egységesen ennyit kapjon; és egy 2 millió forintos nyugdíjjal rendelkező 500 ezer forintot fog kapni.

Értik, ugye, ezt az aránytorzulást? Akinek 50 ezer forint a nyugdíja és akinek 2 millió forint a nyugdíja, aközött 40-szeres a különbség! És nem azt preferálja az előterjesztés, aki nehezebb sorban él, aki bajban van vagy nagyobb bajban van, hanem annak ad többet, lényegesen többet, akinek egyébként is van mit a tejbe aprítania. De ha a 140 ezer forintos átlagnyugdíjat hasonlítjuk össze a 2 millió forintos nyugdíjjal, akkor is közel 15-szörös a különbség. És ezért mondtam, hogy az én értékrendembe ez nem fér bele, mert én egyenlőségpárti vagyok, én szolidaritáspárti vagyok!

Nagyon nehéz megállni, amit Nacsa képviselő úr mondott, de azért tegyünk valamit tisztába, ha már rendelkezésemre áll még néhány perc. Annak idején én magam is az egyik kezdeményezője voltam a 13. havi nyugdíj bevezetésének. Akkor nem álltak pénzhegyek, mint most. *(Nacsa Lőrinc nevetve: Mint most!)* Nem voltak... Nem az önök érdeme, csak megjegyzem önöknek, hogy annak idején, az első hétéves ciklusban tudomásom szerint 2600 milliárd forintnak megfelelő európai uniós forrás érkezett Magyarországra, a következő hétévesben, ami már az önök kormányzására esett, 16 000 milliárd. A kettő között azért lényeges különbség van. Azért ne felejtsek el, hogy '12 után önök elvették 3 milliárd fiatal ember 3000 milliárd forint megtakarított pénzét! *(Dr. Selmeczi Gabriella közbeszól.)* Ez rendelkezésükre áll, a magánnyugdíjpénztári megtakarításokból.

Ne felejtsek el, hogy eltöröltek minden korhatár alatti nyugdíjat, minden korhatár alatti nyugdíjat! Most látjuk, hogy mekkora probléma, hogy nincs rugalmas nyugdíjba vonulási lehetőség a válság kellős közepén. Most már több mint 400 ezer munkanélküli van, de nagyon sokan vannak olyanok, akiknek 40-45 év ledolgozott ideje van, de nem fog tudni elmenni nyugdíjba, mert ma már csak korhatáron lehet elmenni nyugdíjba. *(Nacsa Lőrinc: Nem igaz!)* Ne felejtsek el, hogy önök eltörölték a rokkantsági és a bal-eseti rokkantsági nyugdíjat, a nyolcéves két kormányzásuk ideje alatt, kiszámoltam, 480 milliárd forintot spóroltak meg a rokkantakon! *(Közbeszólások a kormánypártok soraiból: Nem igaz!)* Mondom: 480 milliárd forintot csak a rokkantakon!

Amikor a szolgálati járandóságot átalakították és eltörölték a szolgálati nyugdíjat - egyébként igaz, Pósan képviselőtársam -, akkor megadóztatták a szolgálati járandóságot. Azért fixáljuk itt újra, hogy a törvény úgy szól, hogy a mindenkori nyugdíjmeléssel emelt, ámde személyi jövedelemadóval terhelt juttatás lett a szolgálati járandóság. Nekem nem kutyám, nem macskám a szolgálati járandóságban élők, de ők voltak azok, akik úgy emelték fel a hangjukat, hogy abba még Pintér Sándor is beleremegett. 43 ezer szolgálati járandóságos volt itt a Kossuth téren. És akkor megyek tovább.

Az inflációkövető nyugdíjmelési technika, amire olyan büszkék, az évszázad átverése. Ugye, tudják? Ez az évszázad átverése! Az inflációkövető nyugdíjmelési technikája azt jelenti, hogy mindenkinek, aki 70-80-90 ezer forintból kénytelen élni, vagy annál kevesebb, valamilyen nyugdíjszerű ellátásból, az önök kormánya azt garantálja, hogy a múlt évben vagy ebben az évben te nyomorultul kevés pénzből éltél, és garantálja neki Orbán Viktor, hogy jövőre is nyomorultul kevés pénzből fogsz élni, mert csak annyival emeli meg a nyugdíját, amennyi az infláció mértéke.

(15.40)

Most látszik, amikor az élelmiszerárak így elszálltak, vannak olyan termékek, amelyek 30-40 százalékot drágultak egy év alatt - alapvető élelmiszerekről beszélek -, akkor kérem szépen, nyilvánvaló, hogy ez az inflációkövető magatartás nyomorban tart több százezer nyugdíjast. Ráadásul, merthogy annyival emelik csak, ahogy említettem, amennyi a pénzromlás mértéke, de nem a nyugdíjas inflációs kosár által mért mértéket veszik, hanem a társadalom egészében, és azt is tudjuk a szociológiai módszertanból, hogy minél alacsonyabb valakinek a jövedelme, a mindennapi létfenntartásra annál többet kell az ő jövedelméből arányában fordítani. Innentől kezdve ezek az emberek kétszeresen megszenvedik azt a politikát, amelyet önök képviselnek.

S ahogy említettem, ez a fő bűn, a járulékp plafon eltörlése. Ha Magyarországon lesz egy másik kormány, márpedig lesz, mert nincs olyan hatalom sehol a történelemben, amelyik örökké tartana, és új nyugdíjtörvényt kell csinálni, a legeslegesítő intézkedés az legyen, hogy a járulékp plafont visszaállítja. Elfogadhatatlan, hogy ekkora különbségek legyenek nyugdíjas és nyugdíjas között, mert amikor nyugdíjba ment valaki, akkor az ő státusza, meg a másikké, meg a harmadikké, ugyanaz: nyugdíjas, és a boltban ugyanúgy kell fizetni neki mindenért. Annak is, akinek 50 ezer forint özvegyi nyugdíja van, meg annak is, akinek 2 millió forint fölött van a nyugdíja.

Innentől kezdve nem ez a kérdés. Ez elvi kérdés. Nem az a kérdés, hogy mennyien vannak olyanok, akiknek több mint 2 millió forint van. Ma Magyarországon igazságtalan az, hogy a nyugdíjasok kétharmadának nem éri el a nyugdíja az átlagnyugdíjat, és másoknak pedig milliós nyugdíja van, és igazságtalan az,

hogy a 13. havi nyugdíj illetévaló bevezetésével ezek az emberek meg fogják duplázni a nyugdíjukat. Ezt én elfogadhatatlannak tartom, egyébiránt pedig az előterjesztést majd támogatni fogom a szavazatommal. Legyen 13. havi nyugdíj!

Még nincs vége, elnök úr, tisztelettel. Tehát valamit tisztázzunk! Bevezettük, azt hiszem, hat vagy hét éven keresztül fizettük, még a válság kellős közepén is az első két hetet ki tudtuk fizetni, ezt a válság elsodorta - 2010 után a Fidesz kormány meg nem adta vissza. Ez az igazság. Ha majd egyszer lesz egy másik előterjesztés, akkor azt is be fogom mutatni, hogy mennyivel növekedtek reálértékben az előző szociál-liberális kormány idején a nyugdíjak, most erre viszont nincs időm. Nagyjából 27 százalékkal növekedtek reálpozícióban a nyugdíjak (*Közbeszólások a Fidesz soraiból: Mínusz 10!*), mondom, 27 körül. (*Nacsa Lórin: Mínusz 10!*) Nem igaz! Az egyetlenegy évben volt, amikor a 13. havi nyugdíj kivezetésre került. Köszönöm szépen. Elnök úr, képviselőtársaim, köszönöm a figyelmüket. (*Taps az MSZP és a DK soraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A DK képviselőcsoportjának vezérszónoka Varga Zoltán képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

VARGA ZOLTÁN, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Asszony! Az a helyzet, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslat gyanútlan olvasói, esetleg a kormánypárti képviselőket hallgatók úgy is gondolhatnák, hogy megszólalt végre a kormány lelkiismerete, vagy esetleg sikerült megtalálni a Schmitt Pál ajtajához vezető utat, hiszen az ő szórólapját őrizgeti még az én anyukám most is, aki 2010-ben azt ígérte, hogy nemcsak a 13. havi nyugdíjat fogják önök visszaadni, ha kormányra kerülnek, hanem a 14. havit is.

Azonban valójában nem erről van szó. Azt látjuk, hogy ami előttünk fekszik, az nem más, mint a szokásos propaganda némi valóságtartalommal nyakon öntve, amiben alapvetően szó sincsen 13. havi nyugdíjról. Ez az intézkedés - most tegyék a szívükre a kezüket - nem más, mint szemfényvesztés, mert ezzel a lépéssel a kormány most nem orvosolja a jelenlegi problémákat, sőt a 13. havi nyugdíj törvényjavaslatba foglalt ütemezésével és az összegekkel nagyjából olyan, mint ha egy fuldoklónak azt mondanák bent a sodró folyó közepén, hogy ússzatok ki magatok, és hogyha kijöttetek, akkor majd odaadjuk nektek a mentőöv negyedét, négy év múlva meg megkapjátok az egészet, ha ez nem sikerül, akkor meg így jártatok.

Tudjuk nagyon jól, hogy a kormány előttünk fekvő, beterjesztett verbális vagy bármilyen másnak is nevezhető varázslásához képest a nyugdíjasoknak most egy azonnali segítségre lenne szüksége, de ez itt elhangzott már az előttem szólóktól is. Annak lenne kézzelfogható érdemi eredménye, ha a nyugdíjasok már most, ezekben a napokban, ezekben a hetekben vagy hónapokban megkapnák legalább a béigért 13.

havi nyugdíj első felét. Mert hát miről is beszéltek kormánypárti képviselőtársaim? Alapvetően 2016 óta a bérek nagyjából 10-15 százalék körül emelkedtek reálértékben. Ezzel szemben a nyugdíjak, amit önök mondanak, azzal ellentétben mindösszesen 2-3 százalékos emelkedést mutatnak, ami így még a tényleges és nem a kormány által kozmetikázott, vagy mondjuk ki, hazudott adatok alapján az inflációt sem követi. Mindehhez hozzáadódnak a járvány miatti gazdasági visszaesés és árnyövekedés hatásai, így nyugodtan kijelenthetjük, hogy a nyugdíjak vásárlóereje az elmúlt években jelentősen csökkent. Ezért is nagyon sok nyugdíjas kényszerül most arra, hogy egy ledolgozott élet után, amiről önök különben olyan szépen beszéltek, az egészségüket is kockáztatva ismét munkába álljanak, már csak azért, hogy megmentsék azokat a családjaikat, akik éppen most veszítették el a munkájukat.

Nyugodtan kijelenthetjük, egy valós és tisztességes nyugdíjemeléssel mindezen problémák orvosolhatók lennének, és meg lehetne őket oldani. Önök nem ezt választották, nem ezt teszik. És nézzük a számokat! 2019 januárjában több mint 2 millió 150 ezer nyugdíjas volt hazánkban, és persze - ez is elhangzott - ismerünk nagyon sok olyan nyugdíjast, akár még körülöttünk is, és itt nyilván véletlen az egybesés, akik nagyrészt a kormányhoz, a Fideszhez vagy közvetlenül a kormányfőhöz köthetők, akik milliós vagy akár többmilliós nyugdíjjal is rendelkeznek. Mint ahogy ismerhetünk olyan nyugdíjast is, aki állami megrendelésekkel támogatott kőbányai jövedelméből milliárdos osztalékokat vesz fel rendszeresen, sőt én magam személyesen is ismerem olyan nyugdíjas pedagógus asszonyt, aki nyolcvan-egynéhány évesen, nyilván az összekuporgatott óvopedagógusi nyugdíjából 300 milliós sertéstelepet, milliárdos mezőgazdasági cégeket vásárol, és luxus BMW-kre és -motorokra is költ. Persze ez a ritkább eset a nyugdíjasok között. Az átlag az, hogy nagyjából ez a 2 millió 150 ezer nyugdíjas, akiket 2019 januárjában ismertünk, a járandóságuk alapján alig 130 ezer forintos átlagot képviselnek. Nos, ők a néhány ezer NER-kegyelt, milliós apánázsal rendelkező nyugdíjas mellett a jelenlegi rendszer valódi és félrevezetett vesztesei.

Önök, a kormánypártok ugyan előszeretettel beszélnek arról, hogy a 13. havi nyugdíjat a Gyurcsány-kormány vette el, hallhattuk ezt most is, holott ebben a rövid tómondatban önök, kormánypárti képviselőtársaim, legalább két hazugságot állítottak. Ugyanis az akkori világgazdasági válság miatt a Bajnai-kormány volt az - és ez most nagyon fontos, kérem, figyeljenek, próbálják megérteni -, akik átmenetileg felfüggesztették ennek a kifizetését, átmenetileg. Arról valahogy elfelejtkeznek a jelenlegi kormány politikusai, hogy a Fidesz a 2010-es választásokon, ahogy az előbb is mondtam, szórólapok millióival szórta meg az országot, Schmitt Pál képével, aki az ő szép szájával ígérte meg nemcsak a 13., hanem a 14. havi nyugdíjat is, de ma már tudjuk, hogy ez is pontosan ugyanolyan, mint a kormány eddigi és mostani ígérétei is, nem más, mint orbitális hazugság.

Ami még inkább növeli a kormánypártok háború és béke hosszúságú bűnlajstromát, hogy mélyen hallgatnak arról, hogy az úgynevezett vegyes indexálást is eltörölték 2010-ben a választások után csendben. Erről valahogy nem esik szó. És hát akkor, engedjék meg, hiszen van még időm, hogy a vegyes indexálásról mégiscsak beszéljünk, mert ezzel azt a nyugdíjszámítási logikát dobták ki, amely lehetőséget biztosított, hogy az aktív korúak és a már nyugdíjban lévők anyagi lehetőségei és életminőségei ne szakadjanak el katasztrofálisan egymástól.

(15.50)

A vegyes indexálás helyett a nyugdíjak vásárlóértékének megőrzését ígérték önök, ami a jelszavak mögé nézve is legfeljebb azt jelenthette, amit Korözs képviselőtársam már elmondott, hogy abban az esetben, ha ez érvényesül, akkor maximum a 2010-es életszínvonalat érthették volna el azok a nyugdíjasok, akik 2010-ben sem éltek igazán jól. De tudjuk nagyon jól, hogy valójában ez sem vált igazzá.

És mindezeket túl a sokat hangoztatott vásárlóérték-megőrzés, amit a KSH inflációs indexe alapján számolnak, valójában viszont köszönőviszonyban sincs a nyugdíjas fogyasztói kosárral, ráadásul sokszor utólag csodálkozhatunk rá akár onnan Debrecenből is, ahonnan én jöttem, hogy vagy a KSH számai tévesek rendre év végén, vagy a kormány trükközik rendszeresen az index alakításával. A KSH és a valós nyugdíj indexe közötti eltérés szembetűnő, hiszen az átlagnyugdíjas, amibe persze sem Orbán Viktor Mihály papája, sem Kósa Lajos édesanyukája nem illik bele és nem is számolandó bele, a legritkább esetben vásárol tartós fogyasztási cikket, BMW-eket vagy más luxusjárgányokat, viszont sokkal inkább költ a lakásfenntartásra, energiára, alapvető élelmiszerre, gyógyszerre és orvosi ellátásra.

Míg a KSH szerint a fogyasztói árak a 2020. év elején 2,4 százalékkal nőttek, addig, nem tudom, mennyire járnak piacra, a burgonya megközelítőleg 83 százalékkal, a zöldség 40 százalékkal, a vöröshagyma 78 százalékkal, a kenyér ára pedig majdnem 7 százalékkal emelkedett.

Lehetne ezt a sort különben folytatni, de beszéljünk még egypár mondatot az egészségügyi ellátásokról is, hiszen nagyon jól tudjuk, hogy nagyon sok olyan diagnosztikai szűrővizsgálat van, amely a nyugdíjasok számára elengedhetetlen, elérhetetlen most már az állami ellátórendszerben, fizetni kell érte, és a nyugdíjasaink kínkeservesen fizetik meg ennek az összegét, már ha tudják. És elég csak a boltokba vagy a piacra bemenni, még csak nyugdíjasnak sem kell hozzá lenni, hogy észrevegyük: a KSH kozmetikázott inflációs számai és a valós inflációs adatok között lassan bizony-bizony fényévnyi a távolság; nyugdíjas-ként ez a különbség viszont még inkább ordító.

Még mindig van egy picike időm, engedjék meg, hogy most a KSH 2019-ben leírt szövegéből idézzek

egy nagyon rövidke bekezdést: „Mint ismeretes, minél szegényebb egy háztartás, annál nagyobb arányú fogyasztásának szerkezetében az élelmiszerre és lakásfenntartásra fordított ráfordítás, és annál kevesebb szabadon elkölthető jövedelem áll ezek kiegyenlítése után rendelkezésre. A szegény háztartások erősebb árváltozási hatásnak vannak kitéve. Magyarországon az infláció mögötti áralakulások a szegényebb társadalmi csoportokat rosszabb helyzetbe hozzák.” Önök nagyon jól tisztában vannak vele, hogy az átlagnyugdíjas ebbe a kategóriába esik.

Arról már beszéltem, hogy csapták be önök, hogy csapta be Orbán Viktor kormánya 2010 óta a nyugdíjasokat, de most lássuk akkor összegezzen is, hogy mennyivel! 2014 és 2019 között a kormány adatai szerint a munkabérek átlag 55 százalékkal emelkedtek, ez egy szép szám, a nyugdíjak nominális értéke viszont mindösszesen 12,05 százalékkal; mindez úgy természetesen, hogy a vásárlóérték folyamatosan csökkent. Ha megmarad az Orbán-kurzus által eltörölt vegyes indexálási mód, tehát ha megmarad, a nyugdíjnövekedés 33,5 százalékos kellett volna hogy legyen. 33,5 százaléknak! Ez 21,5 százalékkal magasabb a jelenleg ismert 12,05 százaléknál, azaz a vegyes indexálás mellett az átlagnyugdíj mértéke 2019-ben a 130 ezer forintos átlag helyett legalább 155 ezer forint körüli összeg kellene hogy legyen havonta. Ez éves szinten a mostani átlaghoz viszonyítva 300 ezer forintos különbséget jelent, kormánypárti képviselők. Ez a vegyes indexálás és a jelen helyzet közötti valós különbség.

De menjünk tovább! Ha komolyan vesszük a Fidesz ígérteit, és miért ne vennénk, hiszen önök mindig igazat mondanak, a nemzet legjobb államelnök helyesírója, Schmitt Pál képével 2010-ben beígért 13. és 14. havi nyugdíj kétszer 155 ezer forintos, összesen 310 ezer forintos összegét is, akkor egy átlagnyugdíjasnál ez évi 600 ezer forint pluszpénzt jelenthetne, de nem jelent, mert a kormány, a kormánypártok, Schmitt Pál és Orbán Viktor Mihály becsapták a nyugdíjasokat. Ha valaki elvett a nyugdíjasoktól, akkor azok önök voltak.

Most, amikor magyar emberek százezrei veszítik és veszítették el az elmúlt két hónapban a munkájukat, amikor ezek az emberek nemhogy a nyugdíjas szüleiken, de önmagukon sem tudnak segíteni, amikor minden fillérre szükségük lenne, az egyre magasabb infláció és a munkanélküliség rémének elkerülése miatt a magyar nyugdíjasok valós segítség helyett ismét csak üres ígéreteknek kapnak önöktől: a 13. havi nyugdíj helyett majd hónapok múltán, talán 2021 januárjában egy 53. heti nyugdíjat.

Engedjék meg, hogy a felszólalásom végén, bár tudom, ennek nem fognak örülni, mégiscsak idézzek én is, hiszen önök is megtették, a Demokratikus Koalíció programjából, mégpedig a „Kétpillérű nyugdíjrendszert, megbecsülést a nyugdíjasoknak” című fejezetéből: „A többletbevételek jelentős részét, évi mintegy 150-180 milliárd forintot nyugdíjprogramunk végrehajtására, az alapnyugdíj és a nyugdíj extra bevezetésére fordítjuk. Az öregségnyugdíj-rendszer

biztonságos működése és hosszú távú finanszírozhatósága alapvető társadalmi érdek.” El kell hogy mondjam önöknek, tisztelt kormánypárti képviselőtársaim, hogy ezt a programot, amelyből most idéztem, az Orbán-kormány bukása után, de legkésőbb 2022-ben meg fogjuk valósítani.

És igen, beszéltek önök arról, hogy az ellenzék módosító indítványokat nyújtott be. A Demokratikus Koalíció ezt megtette, és eljön az igazság pillanata, amikor önöknek a nyugdíjasok elé kell állni, és el kell nekik mondani, hogy valóban segíteni akarnak-e rajtuk vagy nem. A mi módosító javaslatunknak a lényege az, egy nagyon rövid módosításról van szó, hogy nem négy év alatt, nem heti bontásban, hanem 2021 januárjában a teljes havi nyugdíjat oda kell adni a nyugdíjasainknak, azoknak az embereknek, akik ezt az országot felépítették, ezt az országot, amelyet most maguk tégláról téglára hordanak haza. Kérem, hogy támogassák ezt a módosító javaslatunkat. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps az ellenzéki sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Az LMP képviselőcsoportjának vezérszónoka Ungár Péter képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr! Öné a szó.

UNGÁR PÉTER, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Értelemszerűen ebben a törvényjavaslatban van egy jelentős pozitívum. Ez a jelentős pozitívum az, hogy 77 milliárdot közpénzből el fogunk költeni arra, hogy a nyugdíjasok ezt megkapják, ez egy jó dolog, és körülbelül itt véget ért, amit abban pozitívnak tartunk, ugyanakkor mivel ez ennek a törvénynek a költségvetési alapja, ez önmagában egy jó dolog.

Mielőtt rátérnék arra a konkrétumra, amit itt már sokan elmondtak előttem, egy dolgot visszaidéznék. Igaz az, hogy a 13. havi nyugdíj egy ilyen politikai mondás-verseny volt az elmúlt időszakban. Az első kampány, amit életkoromtól fogva végigkövettem, a 2006-os kampány volt, emlékszem a 14. havi nyugdíj ígéretére, illetve... *(Nacsá Lőrinc közbeszól.)* 2006-ban, azt mondtam, hogy 2006-ban.

Tehát emlékszem erre, és emlékszem arra, csak hogy a történelmi hűség kedvéért elmondjam, hogy volt olyan párt, amely csekket szórt ki egyéni választókerületi kampányban a nyugdíjasoknak a két forduló között. Énszerintem méltatlan az, hogy egy ilyen fontos dolog, mint a nyugdíjrendszer, és egy ilyen fontos dolog, mint hogy az a generáció, amelyet képviselőtársam is elmondott, amelyik a magyar történelem legnehezebb időszakában dolgozott, nevelt gyermekeket, mennyit és mit kap, egy ilyen fontos kérdés egy ilyen teljesen értelmezhetetlen pártpolitikai csatározásba került az elmúlt időszakban.

Az a helyzet ugyanakkor, és ezt is fontos elmondani, hogy azoknak sincs viszont igazuk, akik a 13. havi nyugdíjat és az ezzel kapcsolatos politikai ígéreteket populizmusnak tartják, ugyanis ha valahol jó helyen van a pénz, azok a magyar nyugdíjasok, hiszen

ezek az emberek 40-50 évet dolgoztak, tb-t fizettek, adót fizettek, és hozzájárultak ahhoz, hogy mindannyian itt lehetünk.

Az a helyzet, hogy annak a 77 milliárd forintnak, amit a kormány most készül elkölteni, más helyeket is lehetne találni, illetve a nyugdíjasok és az idős magyar emberek kapcsán sok olyan dologra lehetne költeni, amit bár nehezebb lenne kommunikálni, nehezebb lenne képviselőtársamnak ezzel kapcsolatban egy Fidesz-közleményt felolvasni vezérszónoki felszólalás-ként, de mégiscsak fontos helye lenne.

(16.00)

Vegyünk pár tényt! Az első tény az, hogy jelenleg 600 ezer magyar ember van, akinek kevesebb a nyugdíja, mint 100 ezer forint. Ez mindent elmond arról, amiről amúgy korábban is beszéltek, hogy milyen egyenlőtlenség van a nyugdíjasok között. Értelemszerűen egyenlő a nyugdíj, teljesen egyenlő, mindenkinek ugyanakkora nem lesz, hiszen eltérők voltak a befizetések ebbe a kasszába, de a teljesen egyenlő és a jelenlegi szétartó olló között azért nagyon sok árnyalat van még, és ebben a nagyon sok árnyalatban az egyenlőbb nyugdíj irányába kell elindulni.

Az is egy tényállítás, hogy tíz éve a minimálnyugdíj 28 500 forint. Erre mindig azt mondják, hogy ez csak egy számítási alap, és ezt mi így ne hangoztassuk külön, mert ez csak egy számítási alap, de a számítási alapnak az a természete, hogy abból a végén kijön egy szám. Ha megnövelnék a 28 500-at, akkor az a szám is, amely a számítás végén kijön, jelentősen megnőne azoknál, akik a legkevesebbet keresik.

Az a helyzet, és erre vissza fogok még térni, hogy a 65 év feletti magyar állampolgárok egyharmada, ez 600 ezer ember, különböző egészségügyi vagy egyéb okok miatt folyamatos segítségre szorul, folyamatosan szorul valamilyen ápolásra, és velük sem foglalkozik a kormány, lassan már tíz éve.

Az is nagyon fontos, amit itt többen elmondtak, hogy ez a 13. havi nyugdíj, ahogy ez meg van ítélve, hogy ez mindenkinek a saját nyugdíjához igazodik, nem pedig az átlagnyugdíjhoz, ez egy súlyos problémát okoz. Ezért is fogjuk támogatni az MSZP módosító javaslatát, hiszen tényleg nem igazságos az, hogy egy 500 ezer forintos nyugdíjnal 125 ezer forint, ami kifizetésre kerül, míg egy 100 ezres nyugdíjnal ez 25 ezer forint. Ha ez egységesen, egy összegben lenne megállapítva, az sokkal jobb lenne, mint a jelenlegi rendszer. Én arra kérem önöket, hogy ezt fontolják meg, mégiscsak egy törvény vitáján vagyunk - úgyhogy most fiatal koromból adódó optimizmusomban úgy teszek, mintha módosító javaslatokat meg-megfontolnának néha.

Az a helyzet, hogy a minimálnyugdíj megemlése, bár az első években jelentős költségvetési forrást igényelne, tulajdonképpen nem jelentene nagy terhelést az államháztartásnak, hiszen pontosan olyan emberek kapnának belőle több pénzt, akik

utána ezt visszafektetnék az államháztartásba, hiszen több élelmiszert vennének, hiszen vennének még valamit az unokájuknak, tehát olyan dolgokra költenék, amiben ez Magyarországon marad. Én nagyon kétlem, hogy az az ember, akit pozitívan érintene, hogy a minimálnyugdíj alapszámítását megduplázzuk, ciprusi offshore számlákba vinné ki ezt a pénzt. Tehát ez itt maradna a magyar gazdaságban, ezért a magyar gazdaságot tovább tudná pörgetni.

Az a helyzet, hogy nyugdíjmelésre is szükség van - ezt amúgy a kormányzat is mondja. Itt különböző termelésjelentési problémák vannak utána, hogy itt mit mondanak, de a véleményünk szerint ezt a nyugdíjmelést sávosan kell megtenni. Illetve, és erről már sok szó volt, inflációkövetővé kell tenni valóban a nyugdíjat, úgy, hogy arra a kosárra vonatkozzon, amit a nyugdíjak használnak, ne pedig az általánosra, de ezt képviselőtársam kifejtette.

Most egy másik témára térnék rá, ami a magyarországi idősokkal kapcsolatos. Az a helyzet, hogy a magyarországi idősök, az ember életkorából adódó sajátosságából és az előregedő társadalomból adódó sajátosságokból következően, egyre több évet töltenek segítségre szorulva, hiszen bár egyre inkább nő - nagyon szerencsés, hogy ez így van - a várható élettartam, úgy egyre nő azoknak az éveknél a száma mindannyiunknál, ami utána gondozást igényel. Ez így van most a Fidesz-kormány alatt, és akármilyen történik a következő harminc választáson, ez a tény így marad. Nem látom azt, hogy a kormányzati politika ezzel foglalkozna. Ha foglalkozna ezzel a kormányzati politika, és azzal, hogy ez egyre több embert fog érinteni Magyarországon, akkor nem 38, illetve 58 ezer forintot kapnának azok, akik 0-24 órában idős honfitársainkat otthon gondozzák. Pontosan tudjuk mindannyian, vagy el tudjuk képzelni, ha nem mondjuk, milyen megterhelő és gyönyörű munka az, ha valaki például demenciával élő idősebb rokonait otthon gondozza, ez nem 38, illetve 58 ezer forintot érdemelne, hanem minimum a minimálbért.

Az is igaz, hogy az idősellátásba önkéntesek valójában nem fektettek pénzt az elmúlt időszakban. A várólista az elmúlt hét évben tulajdonképpen változatlan volt, 2,2 év átlagban - ezt amúgy az EMMI mondta egy írásbeli kérdésre, hiszen, nem tudom, államtitkár asszony mennyire tudja, de nagyon sokat foglalkoztatom a parlamenti osztályukat, tehát ezt ők mondták egy írásbeli kérdésre -, egyszerűen a legtöbb családban hatalmas probléma az, hogyan tudja méltó módon egy idősebb rokonát akkor elhelyezni, amikor már szakmai ápolásra szorulnak ezek az idős emberek. Ez egy hatalmas probléma Magyarország legnagyobb részében.

Az a helyzet, hogy azok az emberek pedig, akik az idősellátásban dolgoznak, a szociális dolgozók, az ő béreik pedig megalázóan alacsonyak, szinte a legrosszabban fizetett munkavállalói az államnak. Ők azok, akikre amúgy a koronavírus elleni küzdelem kapcsán is különös terhelés hárult, és ők azok, akik még azt az egyszerű 500 ezer forintos bérkiegészítést se kapták meg, amit a kormány nagyon helyesen amúgy odaítélt

az egészségügyi dolgozóknak. Nacsa képviselő úr, ne vágjon arcokat! Ezt már párszor kipróbáltuk, nem tudnak egy épeszű érvet mondani, hogy miután lefolytattak egy pártpolitikai kampányt három hónapon keresztül azzal kapcsolatban, hogy mi történik egy budapesti idősotthonban, az országosan az idősotthoni dolgozóknak miért nem adtak egyszeri 500 ezer forintos kiegészítést ugyanúgy, mint az egészségügyi dolgozóknak. (Dr. Pósnán László közbeszól.) Pósnán képviselőtársam se kiabáljon be! Ezek az emberek pluszmunkát végeztek, ráadásul a járványveszélynek kitéve. Tehát értelemszerűen megérdemelnék ezt.

Az idősgondozás kapcsán még az is nagyon fontos, hogy olyan átmeneti módon kell ezt támogatni, ami jelenti például a házi segítségnyújtást. Szintén nagyon sok idős honfitársunk igényli ezt, és egyre több fogja. És azok az emberek is nagyon alulfizettek, akik jelenleg házi segítségnyújtásban dolgoznak. És amennyiben az önkormányzatoktól elveszik a forrást és nem odaadják, azt jelenti, hogy még kevesebb erőforrás fog olyan extra szolgáltatásokra kerülni, amelyek amúgy nagyon fontosak, ilyen a gyógyszer vagy az idősöknek való bevásárlás s a többi.

Összességében az tudom mondani, bár ez a törvényhez értelemszerűen nem kapcsolódott elsődlegesen, mégis nagyon fontos az, hogy két oldalról kell megnézni, hogy mit tud az Országgyűlés tenni azoknak az embereknek az érdekében, aki 40-50 évet ledolgozott, gyermekeket fölneveltek, de fizettek adót és tb-t. Az egyik értelemszerűen az, hogy a gazdasági teljesítőképességhez képest a lehető legnagyobb nyugdíjat vagy nyugdíjszerű járulékot adjuk nekik, a másik pedig: hogyha életkorukból adódóan az állami szolgáltatásokat kívánják igénybe venni, akkor ezeket a szolgáltatásokat a lehető legjobb színvonalon nyújtjuk nekik, történjen ez az egyik rokonának az otthonában - ebben az esetben az államnak ezt kötelessége dotálni -, történjen ez egy állami intézményben.

Egy ideológiai jellegű különbségre ezzel kapcsolatban, amely a kormány meg köztém vagy szerintem köztünk van, a végén felhívnam a figyelmet. Mindig azt mondják, hogy amikor én megpróbáltam megérteni, hogy miért - nagyon helyesen tették - a gyermekeknek az otthongondozási díját emelték csak, és nem emelték ezt az idősöket otthon gondozóknál, hogy régen is a család megoldotta az idősebb emberek ápolását, és ez egy családi feladat. Egyszerűen - és folytathatunk erről egy vitát, hogy ez egy jó dolog vagy nem - megváltozott a család és a munkavégzés struktúrája ahhoz az időszakhoz képest. Rengeteg mozaik-család van, rengeteg olyan ember van - és ebben semmi akarat vagy döntés nincs -, akit fizikailag nem tud éppen a gyermeke vagy a testvére vagy házastársa otthon gondozni, és ezek az emberek emellett, ismételtelen, 40-50 évet befizettek az államkasszába. Tehát nekik mint állami szolgáltatás jár, és ez annak a szociális hálónak a része kell hogy legyen, amit egy magát kereszténydemokratának tartó kormány értelemszerűen támogat.

Tehát összességében, emellett - ismételtelen mondom -, hogy pozitívum, hogy ezt a 77 milliárdot a

nyugdíjasokra kívánják költeni, annyira szeretném kérni önöket, hogy amellet, hogy ezt a 77 milliárdot költsék el, ha lehetséges, egyenlőbben, foglalkozzanak azzal is, hogy a konkrét nyugdíjon kívül milyen állami szolgáltatásban részesülnek a magyar nyugdíjasok. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A Párbeszéd képviselőcsoportjának vezérszónoka Tordai Bence képviselő úr, az Országgyűlés jegyzője. Parancsoljon, jegyző úr, öné a szó.

TORDAI BENEC, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Kedves Polgártársak! Itt most a 13. havi nyugdíjról elnevezett törvényjavaslatot tárgyaljuk, amelyet valóban pontosabb lenne 53. heti nyugdíjról szóló javaslatnak becézni. De ennél is fontosabb, hogy mindezt azzal az indoklással hozták most a Ház elé, hogy a koronavírus-járvány okozta válsághelyzetben ezzel segítenének az időseknek.

(16.10)

Tehát azok a nyugdíjasok, akik most komoly nehézségekkel szembesülnek, akár az elszaladó árak, akár a karantén vagy a kijárási korlátozás miatti pluszköltségek okán, ők majd jövőre néhány ezer forinttal magasabb nyugdíjat fognak kapni. Erről szól a Fidesz javaslata.

Önmagában persze helyes dolog több pénzt adni a nyugdíjasoknak és magasabb nyugdíjemelést biztosítani, de nézzük meg, hogy honnan jön ez a javaslat. Az a Fidesz nyújtotta be ezt a javaslatot, amely kormányzásának az első, nyugdíjasokat érintő fontos lépése volt, hogy átírta a nyugdíjmelés szabályait, amivel tíz év alatt elvett egyhavi nyugdíjat az idős emberektől. Tehát gyakorlatilag most nem a 13. havi nyugdíjról, hanem a 12. havi nyugdíj visszaépítéséről kellene ennek a törvénynek szólnia. Ma az idősek 11 havi nyugdíjat kapnak. Ha úgy folytatódott volna tovább a nyugdíjmelés rendszere, ahogy az 2010-ben volt, akkor már mindenki előrébb lenne egy teljes hónappal idős polgártársaink közül.

Az a Fidesz nyújtotta be most ezt a javaslatot, amely elvette vagy legalábbis megszigorította a korekedvezményes, a korengedményes, a szolgálati és a rokkantnyugdíjakat a legkiszolgáltatottabb emberektől és azoktól, akik a legtöbbet áldozták a munka oltárán az egészségükből, az életükből, tőlük vett el tíz- és százmilliárdokat évente, ahogy Korózs Lajos képviselőtársam mondta, csak a rokkantnyugdíjasokon 480 000 millió forintot spórolt meg a Fidesz-kormány.

Az a Fidesz terjeszti most elő ezt a javaslatot, amely tíz éven keresztül nem emelte az öregségi nyugdíjminimumot, ami továbbra is 28 500 forintos szegényes szinten áll, és az a Fidesz-kormány terjeszti elő a javaslatot, amely méltányossági nyugdíjmelésre összeviszza 800 millió forintot tervez be a költ-

ségvetésbe, ami átlagosan 3-4 ezer forintos nyugdíj-emelési méltányossági döntéseket tesz lehetővé, ami megint csak szegénytelen és megalázó.

Az a Fidesz-kormány terjeszti elő most ezt a javaslatot, amely 600 ezer idős honfitársunkat hagyja méltatlanul alacsony nyugdíjból tengődni, ennyien vannak azok, akik kevesebb mint 100 ezer forintot kapnak havi szinten, amely, mint jól tudjuk, éppen csak karcolja a létminimum költségeit. Félmillió nyugdíjas gyakorlatilag a létminimum szintjét el nem érő juttatást kap az államtól, ez is a Fidesz-kormány dicsősége. Ugyanakkor sikerült elérniük azt, hogy a 2010-es években elkezdtek milliós nyugdíjkifizetések jelentkezni, és most már sok tucat ember van, nyilván nem az egyébként nélkülözésben élő vagy anyagi tartalékok felhalmozni nem képes idős emberek közül azok, akik a közös kasszából havonta több millió forintot, évente több tíz millió forintot vehetnek fel. Végtelenül igazságtalan rendszer, korábban Magyarországon ilyen soha nem volt! És ezzel azt érték el, hogy az időstársadalomban durvábbak a társadalmi különbségek, mint az aktív korúak között. A legalacsonyabb és a legmagasabb nyugdíjak között több mint százszoros különbség van. Hogy lehetséges az, hogy a magyar államnak az egyik idős ember több mint százszor annyi forintot ér, mint a másik? Ez egészen elképesztő! Ezt azonnal be kell szüntetni, és ezt a nyugdíjasszervezetek követelik az elsők között és a lehangosabban.

De a nagy számok is leleplezik magukat. Ha felmegy valaki az Eurostat honlapjára, akkor azt látja, hogy a magyar állam a GDP 6,7 százalékát költi évente az idősellátásra, az EU 27 átlaga pedig 10,4 százalék. Több mint 55 százalékkal magasabb, több mint másfélszer annyi GDP-arányosan az EU-átlag, amit az idős polgártársak anyagi juttatásaira fordítanak, mint amit a Fidesz-kormány erre a célra szánt. Ez éves szinten 1800 milliárd forintos különbség. Tehát lehetnének másfélszer akkorák a magyar nyugdíjak, ha ugyanakkora arányt szánánk a nemzeti össztermékből az idősellátásra, mint a többi uniós ország.

És akkor ezek után büszkélkednek maguk! És akkor ezek után gondolják azt, hogy majd a nyugdíjasok hálásan fognak tapsolni, amikor megkapják azt a néhány ezer forintos pluszemelést. Maguk hülyének nézik a nyugdíjasokat, maguk azt hiszik, hogy a tízezer forintos Erzsébet-utalvánnyal, meg ezzel az egyheti plusznyugdíjjal meg tudják venni a 2022-es szavazatukat.

Van egy rossz hírem: a magyar nyugdíjasok ennél sokkal-sokkal okosabbak, követik, hogy mi történik ebben az országban, és látják, hogy mi van a pénztárcájukban, és ez köszönőviszonyban nincsen a fideszes propagandával. Egészen más pályára kéne állítani a magyar nyugdíjrendszert. Az az érzéketlen és embertelen szisztéma, amit a Fidesz kiépített, az kukába való, szemétre való. Az, amit az ellenzéki pártok javasolnak, méltányosabb, igazságosabb, és minden idős ember számára biztonságot nyújtó nyugdíjrendszer kialakítására tesz javaslatot.

Ezen belül nyilván vannak különbségek. A Párbeszéd javaslata az, hogy alakítsuk át a nyugdíjrendszert, és legyen mindenkinek egy alapnyugdíja, amely időskorban mindenkinek fedezi az alapvető megélhetését. Ez az alapjövedelemmel lenne nyilvánvalóan egyenlő nagyságú összeg, és ennek az összegnek fedeznie kell a létminimumot. Ez Magyarországon közel 100 ezer forint egy egyszemélyes háztartásra, és ha azt mondják, hogy ez nem lehetséges, akkor van egy rossz hírem: évek óta benyújtjuk a költségvetéshez azokat a módosítókat, amelyek kimutatják, hogy erre megvan a fedezet, de az Eurostat számai is azt mutatják, hogy bőven megvan erre a fedezet. Politikai döntés, politikai akarat kérdése, hogy mire költjük, hogy a gazdasági működés meg gazdasági fejlesztés címszó alatt Mészáros Lőrinc zsebébe tömődik-e maguk a pénzt, vagy mondjuk, odaadják az egész életüket ledolgozó idős polgártársainknak, ahogy azt ők megérdemlik.

Csak hogy lássák, hogy nem a levegőbe beszélünk, amikor azt mondtuk, hogy most a válság idején egy válságkezelő alapjövedelemre van szükség, amely mindenkinek, nyugdíjasoknak és aktív korúaknak ugyanúgy garantálja, hogy 100 ezer forintnál kevesebb ne lehessen havi szinten a számlájukon a befolyó összeg, akkor maguk ezt persze lesöpörték, de egy párbeszédes polgármester az I. kerületben, V. Naszályi Márta ezt megvalósította. *(Nacsá Lőrinc: Dehogyan valósította meg!)* És ott már havonta több száz idős ember kiegészítést kap, hogy a maguk által szegénytelenül alacsonyan tartott nyugdíjuk elérhesse a 100 ezer forintot. Azok az idős polgárok, akik olyan szerencsések, hogy egy párbeszédes polgármestert választhattak maguknak, és egyébként 60-70-80 ezer forintos nyugdíjat kapnának, ők most ezekben a hónapokban 100 ezer forintos bevétellel gazdálkodhatnak. Azért ez nagyon nem mindegy. *(Dr. Pószán László közbeszól.)* Ez a valóság, ebből nem kell felébredni. Tehát azt látják a számlájukon.

Lehet nevetgélni fideszes képviselőtársaimnak, lehet, hogy maguknak mások nyomora, az, hogy 60 ezer forintból kell kijönni a hónap végéig, lehet, hogy magának az neveléses... *(Dr. Pószán László közbeszól.)* Pontosan, az igazságot mondom: 600 ezer ember van ma Magyarországon, aki időskorára kevesebb mint 100 ezer forint nyugdíjat kap. *(Dr. Pószán László közbeszól. - Az elnök cseppet.)* És V. Naszályi Mártáról is pontosan az igazat mondom: 100 ezer forintig kiegészítik az I. kerületben mindazoknak a jövedelmét - legyen az bérjövdelem, szociális juttatás vagy nyugdíjjarandóság -, akiknek ezt a szintet nem éri el a jövedelme. Ez lenne az a minimum, amit nemcsak a szerencsés önkormányzatoknak és nemcsak a progresszív vezetőknek, hanem a magyar államnak kéne biztosítania minden idős ember számára.

Itt kezdődik a tárgyalási alap, és ez az, amiről szertem meg fogjuk tudni győzni egymást az ellenzéki pártokkal a 2022 után felálló új kormány tagjaival, és azokkal a civil szervezetekkel, elsősorban a Nyugdíjas Parlamenttel, akik az idősügyi egyeztetéseket nagyon komoly munkával, évek óta lefolytatják, akik a megyei

szervezeteken keresztül több százezer idős ember véleményét, akaratát, igényeit csatornázzák be, és hozzák a politikai döntéshozók elé, de úgy látszik, hogy a kormánypártok esetében hiába. Az ellenzéki pártok mindegyikében megvan azonban a nyitottság és a jó akarat arra, hogy ezeket az érintettek által kidolgozott javaslatokat meghallgassák, megvitassák, és a lehető legjobb közös megoldásokat hozzassuk majd az Országgyűlés elé akkor, amikor ennek értelme lesz, amikor ennek a politikának többsége lesz nemcsak a társadalomban, hanem itt, az országgyűlési patkóban is.

Úgyhogy ebben a reményben tudom azt ígérni időskorú honfitársainknak, a magyar nyugdíjasoknak, hogy lesz még ennél jobb világ, és nem kell bonyolítani a Fidesznek ezt a szemfényvesztő kommunikációs trükkjét. Nézzék meg, hogy mi történt velük az elmúlt tíz évben, és annak megfelelően cselekedjenek, és szavazzanak majd a 2022-es választáson. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most van lehetőség arra, hogy az elsőként jelentkezett független képviselő szólhasson. Megadom a szót Varga-Damm Andrea képviselő asszonynak. Parancsoljon, képviselő asszony, öné a szó.

(16.20)

DR. VARGA-DAMM ANDREA (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Ez a T/10741. számú javaslat arról szól, hogy a Fidesz-kormány 2022-ig, a választásokig megpróbálja azokat a nyugdíjas honfitársainkat a rájuk való szavazásra készíteni, akikben jelenleg még bizonytalan.

Nehezen tudom elképzelni egyébként, hogy a nyugdíjas-társadalom ettől meghatódna, különösen azért, mert a legkisebb arányú vagy a legkisebb mértékű *(sic!)* nyugdíjastömeg - lehet, hogy önöknek most nagyon furcsán fog hangzani - összesen másfél millió nyugdíjas; másfél millió nyugdíjas nyugdíja kevesebb mint 200 ezer forint. A nyugdíjasok száma most körülbelül 2,3-2,4 millió között mozog, de tény, hogy ez nagyarányú része a nyugdíjasoknak - akiket majd be fogok konkrétan számokkal mutatni -, akiknek olyan nagy mértékben sajnos az életszínvonalát nem fogja emelni, különösen annak fényében nem, hogy nem az infláció a lényeg, hanem a fogyasztóiárindex, amelyet éreznek a nyugdíjasok akkor, amikor elmennek vásárolni, és az alapvető élelmiszereket, a háztartáshoz szükséges mindenféle árut, szolgáltatást megveszik.

Én már nemegyszer beszéltem ebben a parlamentben arról, hogy ha megnézzük jövedelemarányosan, hogy kik a legnagyobb adófizetők a saját teljesítő képességükhöz képest, akkor azt kell mondani, hogy a nyugdíjas-társadalom, tekintve, hogy minden egyes vásárlásukra a világ legnagyobb áfáját kell kifizetniük, és aztán nekik semmilyen módjuk nincs arra, hogy az áfát visszaigényeljék.

(Tordai Bence elfoglalja helyét a jegyzői székben.)

Én azt vártam volna el most a kormánytól, ha már arról beszél, hogy a gazdaság teljesítménye engedte meg azt, hogy a nyugdíjasoknak jövő évtől kezdve valóban nem 13. havi, hanem 53. heti nyugdíjat ad, és majd aztán négy év múlva ez már egy egész havi nyugdíjjá alakul az év, gondolom, utolsó napján, hiszen ezt most még nem látjuk pontosan; de az a lényeg, hogy azt mondja a kormány, hogy egy 2009-ben elvett 13. havi nyugdíjat így 2020-ban négyévi bevetéssel fog visszahozni a társadalomba.

Én ennél jóval szerényebb ember vagyok. Amúgy sem nagyon szeretem, amikor valaki saját magát dicséri - ezt azért itt naponta meghallom -, de az, hogy azt állítja valaki, hogy állítólag tízévi sikeres kormányzás után úgy, hogy folyamatosan nőtt a gazdaság teljesítménye, és már nyugdíjprémiumokat is tudott fizetni a kormány, azt mondani, hogy most ezzel a javaslattal adja vissza a 13. havi nyugdíjat úgy, hogy majd négy év múlva lesz egy egész havi nyugdíj először; ne haragudjanak, én azt kérem önöktől, felesleges ezt a retorikát követni. Sokkal egyszerűbb csak annyit mondani - mert ez is pozitív dolog, ez is egy előremutató dolog -, hogy most a gazdaság teljesítménye, járvány ide, járvány oda, lehetővé fogja tenni, hogy jövő év januárjától először egyheti, aztán évente mindig egy héttel több nyugdíjat fogunk adni, és ezt tárjuk a magyar társadalom elé.

Nem kell ennél többet mondani. Miért is kellene egy kormánynak ennél többet mondani? Hát, ez is egy pozitív dolog! Azt gondolják, hogy ha nem ennyit mond, hogy mi szeretnénk egyheti nyugdíjjal többet adni jövőre, az nem elegendő egy társadalomnak, hogy örömmel fogadja? Miért kell mindig emelni, emelni, emelni az öntömjenezés és önimádás mértékét? Nincs rá szükség! Egyébként is, az mindig gyanús.

Tehát én azt mondom, örülünk annak, hogy a kormány úgy döntött, hogy a nyugdíjasok számára pluszjuttatást fog január 1-jétől adni egy héttel több nyugdíjjal, köszönjük, örülünk neki, de nem kell ezt ilyen fennkölt és soha nem látott és soha nem volt köntösbe öltöztetni, különösen úgy, hogy az önök prominens képviselője tényleg, nem tudom, hány választással ezelőtt már úgy akart a szocialistákon túltenni, hogy már a 14. havi nyugdíjat is megígérte. Apró probléma, hogy önök tíz éve kormányoznak, és még csak most kezdik a 13.-nak egy részét, tehát nem kéne azért ezt ennyire sajátjuknak tekinteni.

De bizonyára tapasztalták képviselőtársaim, én mindig a számokhoz és a tényekhez ragaszkodom, mert az általában nem csapja be az embert, és nem mond vele nagyokat. 2010-ben a GDP arányában 11 százalék volt a nyugdíjak kifizetett mértéke; tehát 2010-ben GDP-arányosan 11 százalék. Tudják, hogy 2020-ban a GDP-aránynak megfelelően mennyi az összes kifizetendő nyugdíj? 8,9 százalék. Tehát a Fidesz-kormány tíz év alatt 11 százalék GDP-arányról 8,9 százalékra csökkentette le a nyugdíjasoknak odaadott összes nyugdíjat. Tehát lehet 13. havi elmaradt,

elvett meg elrabolt, meg nem tudom, milyen nyugdíjról beszélni 11 évvel ezelőtt, de egy biztos, hogy a magyar kormány ennnyivel kevesebbet költ a gazdaság teljesítményének függvényében nyugdíjra.

Aztán nézzük még meg a következő adatot! 2010-ben az átlagnyugdíj 86 ezer forint volt, és ez akkor az átlagkereset 65 százalékát jelentette, tehát az átlagnyugdíjnak ilyen mértéke volt egy átlagjövedelemhez képest. Tudják, 2020-ra mi ez a szám? 2020-ra az átlagnyugdíj az átlagbér 50 százaléka. Tehát megállapíthatjuk, hogy tíz év alatt a nyugdíjasok jövedelme az aktívakéhoz képest 15 százalékkal romlott.

Aztán még mondok mást is, méghozzá azért, mert ha már itt ezt a javaslatot tárgyalják, szeretnék egy kérdésre kitérni. Itt az előbb előadta államtitkár asszony és a kormánypárti képviselőtársak nagyon helyesen, hogy támogatni szeretnék a nyugdíjas-társadalmat, fontos a kormány számára a nyugdíjas-társadalom nehézségeinek leküzdésében való segítség, a nyugdíjas-társadalom egy szent csoport, társadalmi közösség a kormány számára. Közben pedig a kormánypárti gazdasági újságírók hetente írják meg vagy a Portfolión, vagy a napi.hu-n, vagy a Gazdaság című lapban, hogy a kormánynak át kell alakítani a nyugdíjrendszert, mert ezt a nyugdíjrendszert nem tudja a költségvetés elbírn.

Tehát a politika porondján mindig a simogatás van, és hogy nagyon szeretjük ezt a társadalmat, közben a háttérben mintha ezek a gazdasági elemzők éreznék magukat predestinálva arra, hogy majd a következő nyugdíjas nemzedék életét azzal tegye nehezzé, hogy nem lesz nyugdíjuk, vagy nem mehetnek nyugdíjba, vagy jóval felemelik a nyugdíjkorhatárt. És pont azért, mert eddig nem volt olyan javaslat, hogy ezt elmondjam önöknek, most elmondom, hogy ez mennyire álságos és hazug dolog, és kérem mind a kormány képviselőjét, mind a kormánypárti képviselőket, hogy '22-ig eszükbe se jusson olyan módon a nyugdíjrendszerhez hozzányúlni, hogy az bármilyen módon a következő nyugdíjba menőknek vagy a meglévő nyugdíjasok bármelyikének is nehézséget okozna.

Miért is merem állítani, hogy erre semmi alapjuk nincs? 1990-ben 4 millió 880 ezer dolgozó volt, és 2 millió 921 ezer nyugdíjas. Ez azt jelenti, hogy '90-ben 100 dolgozóra 52 nyugdíjas jutott. Majd 2010-ben volt 3 millió 781 ezer dolgozó, és rá esett 2 millió 980 ezer nyugdíjas. Való igaz, 2010-re 100 dolgozóra 79 nyugdíjas jutott. De eljutottunk 2020-ig, és az számít, ami ma van. Ma, kérem szépen, 100 dolgozóra 57 nyugdíjas jut, merthogy már 4,5 millióan dolgoznak, és mindössze 2 millió 400 ezer a nyugdíjasok száma.

Tehát oly mértékben megnövekedett a dolgozói szám, és oly mértékben csökkent a nyugdíjasszám, hogy el ne merje hitetni azt egyetlen politikussal sem egyetlen gazdasági újságíró, hogy azért kellene átalakítani a nyugdíjrendszert, mert a költségvetés ezt nem bírja el. Hiszen mindig mi a lényeg? Hogy hány dolgozó tart el mennyi nyugdíjast. 30 év alatt szinte nem látott kedvező helyzet - időzójelben kedvező - van ma, és akkor még nem beszéltem arról - mert arra még két

felszólalás is kellene -, hogy egyébként a nyugdíjjáru-lék-fizetések, a fizetésemelkedésekből eredően a járulékok nominális értékének növekedése, a nyugdíjak növekedésének elmaradása ahhoz képest, amennyivel növekednek a járulékok, erről még tényleg plusz 30 percet lehetne beszélni. De az a lényeg, hogy el ne merjék bármilyen módon ezt kezdeni, mert esküszöm, hogy komoly társadalmi ellenállást fogok szervezni, tehát akkor tényleg ötszázezren lesznek a Parlament körül, merthogy ez egy álságos, hazug folyamat, egy ilyen suttogó folyamat, amivel egyszer csak azt akarják a társadalommal elhitetni, hogy tényleg, hát persze, alakítsák át a nyugdíjrendszert, hát nem tudják finanszírozni, úristen.

Majd mindjárt elmondom egyébként, hogy miért is tudják finanszírozni. Azért is tudják finanszírozni - most jönnek a makroszámok -, mert amíg 2010-ben 12 662 milliárd volt a költségvetés bevételi fő száma, addig 2020-ban már 21 425 milliárd.

(16.30)

Ez azt jelenti, hogy 5000 milliárd forinttal volt több a költségvetés tervezett főösszege, de mindegyik évben magasabb volt a realizált bevétel. Ez azt jelenti, kérem szépen, hogy jóval nagyobb volt a költségvetés forrása arra, hogy akár jóléti juttatásokat nyújtsanak, mert hiszen beruházási igény vagy egyéb más társadalmi, szociológiai igény többletköltsége nem merült föl az inflációnál magasabban, tehát már az elmúlt tíz évben is minden alkalommal volt forrás arra, hogy a nyugdíjakat ki tudják fizetni.

A rendszert nem úgy kell átalakítani, hogy kort emelek vagy elkezdek minimális nyugdíjakat fizetni; a struktúráját érdemes lenne átalakítani, de arról megint 15 percet lehetne beszélni.

De a lényeg az, a tíz év alatt 24,6 százalék volt a fogyasztói árindex növekedése, ami azt jelenti, hogy már eleve ez alatt a tíz év alatt a nyugdíjakat is minimum ilyen mértékben kellett volna emelni, és ahogy előbb a kollégáim elmondták, jelentősen elmaradt ettől.

Aztán. Mi a nyugdíj célja? Az a nyugdíj célja, hogy ha valaki elveszti már a munkaképességét idősebb kora miatt, akkor a nyugdíj az ő létfenntartását szolgálja. Ez az alapvetés. Na de, tessék már elmondani: 100 ezer forint alatti nyugdíj hogy tudja a létfenntartást biztosítani? Tudják, az előbb is mondták kollégáim, én pontosan megnéztem, hogy 580 ezer honfitársunknak, azaz a nyugdíjasok negyedének kevesebb a nyugdíja, mint 100 ezer forint. Tehát miután az Eurostat adatai szerint 100 ezer forintnál kevesebből Magyarországon nem lehet megélni, tehát nem jól nem lehet élni, hanem nem lehet megélni, tehát a biológiai lény újratermelését nap mint nap nem lehet biztosítani, tehát a súlyos nélkülözésnek kitett 580 ezer emberről beszélünk.

Akkor az a probléma, hogy ha önök azt mondják, hogy úgy helyes ez a fajta 13. havi nyugdíj, hogy mindenki arányosan a saját nyugdíjához képest kapja meg, akkor az egy komoly igazságtalanságot jelent,

hiszen nehezen tudom elképzelni, hogy egy 400-500 ezer forintos nyugdíjas (*sic!*) és annál magasabb azt mondaná a kormánynak, hogy ahhoz, hogy én ezt a járványt túléljem vagy a nehézségeit leküzdjem, nekem még tessék ideadni egyhetit, kéthetit, háromhetit, akárhány hetit. Nem tudom elképzelni, hogy van Magyarországon egyetlen ilyen nyugdíjas. De azt el tudom képzelni, hogy az ilyen nyugdíjjal rendelkező, szerencsésebb helyzetű emberek azt mondanák a kormánynak, hogy nem, nem, először emelj fel szépen minden nyugdíjat 100 ezer forintra, ez az alap, ugyanis ebből a forrásból, amit önök erre szánnak, pontosan ezt meg lehet tenni.

És még azt elmondanám: tudják-e, hogy ezeknek a 100 ezer forint alatti nyugdíjasoknak mennyi lesz az a plusz egyheti pénz? Tudják, hogy mennyi lesz? 9000 forint. 9000 forinttal tetszenek többet adni átlagosan 2021 januárjában a 100 ezer forint alatti nyugdíjasoknak. Tessenek már elgondolni, ha önök azt mondják, hogy ezt a javaslatot a gazdaság teljesítménye indokolta, akkor miért nem mondjuk azt, hogy a legnehezebb sorsú embereknek segítünk most, aztán majd a következő évben, ha akkor is lesz 70-80 milliárd forint pluszforrás, akkor elkezdjük az alacsonynyugdíjasok differenciálását, mert az valóban igazságtalan, hogy a 102 ezer forintos nyugdíjasnak most nem emelünk, de majd jön a jövő év, amikor majd ott lehet a 100 ezer és 250 ezer közötti sávban korrigálni.

De azt ne tessék mondani, hogy a magyar társadalomnak az kell legyen a célja, hogy azt mondja egy 50 ezer forintos nyugdíjasnak, hogy te most majd a következő év első hetében kapsz 6000 forintot pluszban, a következő évben is, és eszembe sincs korrigálni a te nyugdíjadat arra, hogy valaha, míg nyugdíjas vagy, míg élsz, legalább egy hónapban az indokolt költségeidet finanszírozza a nyugdíj. Mert ma önök 580 ezer embernek azt mondják minden hónapban: nem szeretném finanszírozni a létfenntartásodat.

Lehet ezt nagy szavaknak mondani, lehet ezt szigorú, durva szavaknak mondani, de ma, képviselőtársaim, ez a helyzet.

Köszönöm szépen. (*Szórványos taps az ellenzéki sorokból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Képviselőtársaim! Most van lehetőség kettőperces felszólalásokra. Elsőnek megadom a szót Varju László képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportjából. Parancsoljon, képviselő úr!

VARJU LÁSZLÓ (DK): Köszönöm szépen. Ezt a rövid időt szeretném arra kihasználni, hogy minden olyan, nagyon határozott véleményemet elmondjam önöknek, ami arról szól, hogy én azt javaslom önöknek, ezt a százalmas vergődést, amit önök itt művelnek, hagyják abba.

Önöknek semmi közük nincs ahhoz, és nincs joguk arra, hogy a szájukra vegyék ennek a komoly brandnek, amit 13. havi nyugdíjnak hívunk, a használatát. Önök a szőrös mancsukat rátették egy olyan

ügyre, amellyel megpróbálnak egyébként tisztán politikai szavazatokat szerezni. *(Balczó Zoltán: Elég szép keze van államtitkár asszonynak.)*

Három dolgot mondok önöknek. 1. A válságban önök semmit nem segítenek a nyugdíjasoknak, egy szót nem szólnak hozzájuk, és nem segítik a túlélésben a legkisebbeket. Ehhez képest volt javaslatunk, 10-től 50 ezer forintig az azonnali segítséget meg kellett volna adniuk.

2. Szerencsére az emberek a kutatások alapján is átlátnak az önök álságos megközelítésén, és a nyugdíjasoknak több mint a fele azt mondja, hogy önöknek ez nem más, mint egyszerű szavazatvásárlási kísérlet. De jelzem, hogy ez nem fog menni, mert az, amit önök csinálnak, elfogadhatatlan, és ahogy mondtam, szármalmas vergődés.

Végül pedig azt kell hogy mondjam önöknek, hogy el kellene nagyon gondolkodni azon, hogy mit gondoljon az a több százezer ember, aki meg sem éri azt, meg sem érheti azt, hogy a negyedik év végére ő egyébként ebből részesülhessen, akkor azt kell hogy mondjam, hogy segítsen önökön a Fidesz, akkor majd megérezhetik, hogy milyen az a segítség, amit nyújtának. *(Szórványos taps az ellenzéki sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ugyancsak kettőperces felszólalásra Nacsa Lőrinc képviselő úrnak adok szót. Parancsoljon!

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Nem azért álltam föl hamarabb, mert azt hittem, hogy én jövök, hanem mert pont fél 5 volt a trianoni békediktátum aláírásának az időpontja *(Balczó Zoltán: Csendben kellett volna maradni!)*, és reméltem, hogy legalább csökkenthetem DK-s képviselőtársaim büntudatát a délelőtti távolmaradás miatt, és így emlékeztethetem őket erre. *(Balczó Zoltán: 36-kor van!) 32-kor. (Közbeszólások az ellenzéki sorokból. - Az elnök csenget.)*

ELNÖK: Tisztelettel arra kérek mindenkit, én úgy gondolom, ma volt egy emlékező ülés, azon erről beszéltünk, most pedig egy más típusú politikai vita folyik. *(Nacsa Lőrinc: Így van! - Balczó Zoltán: Elnézést, elnök úr!)* Én nagyon tisztelem mindenkinek az egyéni érzését, viszont mindenki legyen szíves figyelemmel lenni arra, hogy miért ülünk most ezen óra ezen percében itt. Köszönöm szépen.

NACSA LŐRINC (KDNP): Így van, köszönöm én is. *(Balczó Zoltán: Köszönöm, elnök úr, és elnézést kérek.)* Köszönjük. Elnézést.

DK-s hazugságokat szeretnék helyre tenni gyorsan ebben a két percben, és aztán majd kitekerek másra is.

A képviselő úr azt állította, hogy nem Gyurcsány Ferenc szüntette meg a 13. havi nyugdíjat. De, pont ez a helyzet. 2009. március 13-án benyújtotta a T/9810-es javaslatot a Gyurcsány Ferenc vezette kormány, amelyben a nyugdíjkorhatár kitolása volt és a 13. havi nyugdíj megszüntetése. Ön itt azt mondta, hogy nem is megszüntették, hanem felfüggesztik. Ez régi komcsi

trükk, amit önök alkalmaztak, hogy nem megszorítás, hanem reform, hogy nem megszüntetik, hanem felfüggesztik. Dehogynem! Kimondták abban, hogy ki kell vezetni a 13. havi nyugdíjat. Ezt mondták ki önök akkor. 2009. március 13-án Gyurcsány Ferenc volt a miniszterelnök. Tény, hogy mire a parlament, az általa szervezett többség megszavazta ezt, addigra megbukott mint miniszterelnök. Már korábban is megbukott, de addigra már jogilag is megbukott mint miniszterelnök, de az őáltala vezetett kormány írta bele a törvénybe, az őáltala vezetett kormányülés hagyta jóvá, és az őáltala vezetett kormány nyújtotta be ide a parlamentbe és vitte végig az általános vitát. Tehát Gyurcsány Ferenc vezette azt ki.

Kérdezném önöket. Annak nagyon örülök, hogy a DK végre elismeri a béremlelkedést, eddig erről se volt szó, de végre Varga képviselő úr elismerte, hogy nagyon jelentős béremlelkedés történt az elmúlt években. Ennek nagyon örülök. Lehet, hogy ezért még feddést fog kapni. Köszönöm szépen. *(Dr. Varga-Damm Andrea: Jaj, Lőrinc!)*

ELNÖK: Varga Zoltán képviselő úr következik kettőperces felszólalásra. Parancsoljon, képviselő úr!

VARGA ZOLTÁN (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Parlament! Az a helyzet, én mindig elképedve hallgatom Nacsa képviselő urat, igazándiból nem is tudom, hogy ötforintossal működik, vagy már nagyobb pénzürmét kell beledobni, de mindig tökéletesen mondja fel különben azt a mantrát, amit Habonyék írnak önnek.

Valójában itt most nem az a kérdés, hogy mi volt a múltban *(Nacsa Lőrinc: Ó, az nem!)*, hanem most az a kérdés, hogy önök mit tesznek a jelenben. *(Nacsa Lőrinc: Végképp eltörölni. - Az elnök csenget.)*

(16.40)

Mert lehet itt bármiről beszélni, de a tény tény marad, önök most szemérmetlen módon kihasználják szerencsétlen nyugdíjasainkat, hazudoznak, ígéretnek nekik fűt-fát csak azért, hogy megtartsák a hatalmukat. Ebbe önök bele fognak bukni. Bele fognak bukni! Az önök nevét ki fogják húzni a történelem lapjairól, mert méltatlan, amit tesznek. Azokkal az emberekkel teszik most ezt meg, akik 50 ezer forintból nyomorognak. Nem tudom, járt ön a piacon mostanában? Abban a nyugdíjasidősávban, amit önök a nyugdíjasoknak hagynak, kong az ürességtől. A nyugdíjasainknak nincs miből vásárolni, ember! Hát miről beszél ön?! Milyen elmúlt tíz évet meg nyolc évet emleget, amikor ezeket az embereket most kell megmenteni?

Hát, nem szégyellik magukat?! Az ön szülei valószínűleg nincsenek ilyen helyzetben, talán még az enyémeik sem. De Debrecenben rengeteg nyugdíjas egy csirkefarhátért áll sorba, és kér egy másikat, mert azt mondja, hogy azon kevés a csirkemellnyesedék. S most önök megígérik neki, hogy januárban majd esetleg fog kapni 9 ezer forintot, ha megéri?

Hát, szégyelljék magukat! Azt az országot hordják szét, amit ezek az emberek teremtettek maguknak. Szégyelljék magukat, még egyszer!

ELNÖK: Tisztelt Képviselő Úr! Én arra kérek mindenkit, pont a mai nap figyelembevételével, hogy egymás személyes sértegetésétől próbáljunk meg elállni. Próbáljuk ezt a vitát a parlamenti légkörnek megfelelően, természetesen néha az indulatokat is figyelembe véve, de egymás emberi tiszteletével vitatni.

Pósán László képviselő úr következik kétperces felszólalásra. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Csak szeretném megjegyezni, hogy Varga Zoltán valószínűleg régen járt Debrecenben, mert a piac látogatottsága teljesen más képet mutat.

Szeretném azt is megjegyezni, hogy igaza van Tordai Bencének, a nyugdíjasok fognak emlékezni arra, hogy a baloldal mindig nemet mondott a családtámogatásra, nemet mondott a rezsicsökkentésre, ami a nyugdíjasoknak komoly segítséget jelentett, nemet mondott a nyugdíjprémiumra, nemet mondott a rezsicsökkentésre, nemet mondott arra is, hogy a gyógyszerárakat csökkentsük. Ezek mind-mind a nyugdíjasok megélhetése szempontjából fontos intézkedések voltak. S mindezekon túlmenően természetesen a nyugdíj értékállóságának pénzügyi megtartása hasonlóképpen az. Tehát ha tényekről beszélünk, akkor jó, ha ezeket is számításba vesszük. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Rendes felszólalásra a DK képviselőcsoportjából Varju László képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr!

VARJU LÁSZLÓ (DK): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Azt gondolom, hogy ehhez a napirendhez sok képviselőnek van joga és részben kötelessége is hozzászólni, akik a baloldalon dolgoztak eddig. Mondom ezt azért, mert ahogy önök, mint az előbb is, némi indulattal és bizonyos értelemben haraggal is ezt a kérdést felvetik abban a formában, mint ahogy most előterjesztésre került, hogy óriásplakátokra is kitéve elhittetik az idős emberekkel, hogy majd egyszer talán kapnak valamit, az tisztességtelen, és egyáltalán nem tartozik abba bele, hogy bármi köze lenne ennek a válságkezeléshez.

Önök most, amikor szükség lenne rá, egy forinttal sem segítik a nyugdíjasokat, nem segítik annak a milliós tábornak a létszámát és tagjait, akik igen nehéz helyzetben vannak, akik sok önkormányzat ajtaján kopogtatnak és megpróbálnak segítséget kapni. Bár tegyük hozzá, hogy legtöbbször, vagy sokan közülük inkább már egyedül próbálják meg átvészelné ezt a dolgot, átvészelné azt a politikát, ami az egyik oldalról reménytelen helyzetbe sodorta őket. Önök tíz éven keresztül nem tudtak érdemi segítséget adni. Tíz éven keresztül alakították ki és építették fel azt a rendszert, hogy azt hihessék az emberek, hogy jobb helyzetbe kerülnek. Az elmúlt évben éppen a béremelések nyomán

kiderült, hogy az önök kommunikációs szövege, a reálérték-megőrzés az ő szempontjukból a leszakadás folyamata. Sokan nem értették, mi az oka annak, hogy ők hónapról hónapra kevesebbet tudnak vásárolni. Nem értették, hogy miközben önök ezt ígérték, ehhez képest ez következik belőle. Éppen ezért azt hiszem, hogy ha önöknek - képviselőtársamnak mondom e tekintetben - lelkiismeret-furdalásuk kell legyen, akkor ezért igazán meg is kell hogy legyen.

Minden okuk megvan rá, hogy elkezdjék azt a felzárkóztatást, amelyben a nyugdíjasokat megpróbálják jobb helyzetbe hozni. Az, hogy ezt ilyen módon tesszük, és lényegében ilyen kezdetleges módon, ahelyett, hogy most és azonnal megadnák számukra ezt a lehetőséget, azt gondolom, hogy elfogadhatatlan. Néhány hónappal ezelőtt még a mellüket döngetve azt hirdették, hogy a magyar gazdaság milyen erős ütemben fejlődik, de amikor lehetőségük lett volna, akkor a 3580 milliárd forintos nyugdíjkiadásból ez a 13. havi kifizetés, amit most terveznek, 70 milliárd, tehát az egy évben összesen 280 milliárd forintba kerülne. Látják, két stadion helyett, azokat megspórolva megtehették volna azt, hogy milliókat hoznak jobb helyzetbe. De nem tették. Önök nem ezzel foglalkoztak, önök valami egészen mást csináltak. Csináltak belőle egy olyan rendszert, amit hasonlíthatnák a kedvenc szórakozásukhoz, amikor arra biztatnak, hogy minél többen főzzenek cseresznyepálinkát, de ez a folyamat még 40 százalékosra sem sikerült, pillanatnyilag 25 százalékos ígéretet ígérnek az embereknek. Ez bizony ugyanolyan értéktelen, mint ahogy a másik is az lenne.

Azt gondolom, hogy amikor ezt a lépést önök megtették, akkor például annak is ellentmondanak, amit leginkább az Állami Számvevőszék elnökétől hallgattunk végig, amikor az ő beszámolója van, hogy a jó kormányzásra mint zsinórmértékre mennyire figyelnek, és mi fog történni. Hát, tisztelt hölgyeim és uraim, amikor önök költségvetést terveznek, akkor éppen csak azokról feledkeznek meg, akikre a legjobban figyelni kellene; azokról az idős emberekről, akik lehetővé tették azt, hogy valamennyien itt legyünk. Akiknek járna az, hogy ne csak gazdasági mérlegben, ne csak a 3 százalékban gondolkodjanak - ennek is persze oka van -, hanem éppen azért, hogy az emberi megbecsülésüket el tudják érni.

El tudjuk érni, de úgy tűnik, hogy ez nem az önök segítségével fog megtörténni, hiszen önök, mint Magyarország urai, egy olyan erkölcstelen filozófiát követnek, amiben lényegében mindent maguknak akarnak, és ezért minden lehetőséget, ami adódik, kihasználják. Most számos olyan törvényjavaslat van itt, amelyekben éppen erre készülnek, illetve próbálják majd törvényesíteni mindazt, ami következik, ahelyett, hogy azokra a legkisebb nyugdíjjal rendelkező emberekre figyelnének, akiknek most és azonnali segítségére van szükségük.

Abban szinte egészen biztos vagyok, hogy önök ennek a felmérésére biztosan nem készítettek semmilyen tanulmányt, mert akkor egyrészt talán dicsekedve itt lenne, a másik oldalról pedig akkor pontosan tudnák, hogy az embereknek mire van szükségük.

Nem arra, hogy ilyen szavakkal azt ígérjék, hogy egyszer majd segítenek a nehéz helyzetben, a válságban. Ezért ajánlom figyelmükbe azokat a kutatásokat, amelyek alátámasztják azt, hogy erre a nyugdíjreállításra és ebben az értelemben a nyugdíjrendszer átalakítására biztos, hogy szükség lesz, mert önök ebben az ügyben a nyugdíjasokat sajnos magukra hagyták.

(16.50)

Hölgyem és Uraim! Ezzel a lépéssel nem tudtak eleget segíteni ezeknek az embereknek. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ugyancsak normál, de ismételt felszólalásra jelentkezett a KDNP képviselőcsoportjából Nacsá Lőrinc képviselő úr. Parancsoljon!

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Ha jól értem, akkor Varga képviselő úr, miután utánam szólalt fel, nem tagadta, hogy igazam volt, és Gyurcsány Ferenc szüntette meg a 13. havi nyugdíjat, és ő nyújtotta be az erről szóló törvényjavaslatot - csak tisztázzuk, mert fontos a jegyzőkönyv kedvéért -, amit mi eddig is tudtunk, csak ön itt egy órával ezelőtt megpróbálta eltagadni; de semmi gond, ezt is tisztáztuk. (*Varju László közbeszól.*)

Azt is megtudtuk, hogy a DK-nak és Varju Lászlónak csak egy brand a nyugdíjasok segítsége, ő így hívta, hogy ezt a brandet valaki el akarja tőlük venni. Ön egy reklámfogásnak, marketingfogásnak tartja az idősök segítségét; mi nem annak tartjuk, mi pont ezért kötöttünk 2010-ben szövetséget a nyugdíjasokkal. Mi valódi segítséget nyújtunk, az elmúlt években is valódi segítséget nyújtottunk (*Varju László közbeszól.*), és ez a célunk a következő időszakban is - de ön ezt brandnek tekinti, amire ön szerint mi rátettük a kezünket. Hát, önök erről az ön által brandnek nevezett 13. havi nyugdíjról levették az enyves kezüket, levették 2009-ben, és inkább a haveroknak a PPP-szerződésekre költötték azt a pénzt, amit odaadhattak volna a nyugdíjasoknak. Ez az igazság, tisztelt képviselő úr.

Önök itt nagy hangon szónokolnak a 13. havi nyugdíjról, az igazságtételről, a nyugdíjasok, az idősök megsegítéséről, de 2009-ben nem voltak ilyen bátrak, amikor ön is és Korózs képviselő úr is ki kellett volna hogy álljon a 13. havi nyugdíj megtartása mellett, akkor nem hallottunk öntől és Korózs képviselő úrtól sem ilyen nagyhangú szónoklatokat, hogy mégiscsak mentsék már meg ezt a 13. havi nyugdíjat, mégiscsak megérdemelnék a magyar idősök, a magyar nyugdíjasok, hogy amit már egyszer bevezettek, azt ne vegyék el tőlük, ne őket sanyargassák a megszorítási politikájukkal, amivel az egész magyar társadalom szembesült az önök kormányzása alatt. Akkor önöktől ilyen gyújtó hangú beszédet nem hallhattunk - sajnos.

Igaza van, Varga képviselő úr, én jogkövető állampolgárként nem jártam 9 és 12 óra között a piacon, mivel nem értem még el a 65 éves korhatárt, ezért tényleg nem láthattam, hogy hányan voltak ott; ezt ne vesse a szememre, nem tudtam odamenni, mert jogkövető állampolgárként ezt nem tehettem meg.

Hogy ki tartja be az ígéreteket, és ki nem tartja be az ígéreteket - mert önök ezt mondják -, mi betartottuk, amit ígértünk, betartottuk, amit vállaltunk a nyugdíjasoknak 2010-ben. Ezzel ellentétben például Gyurcsány Ferenc energiaár-csökkentést ígért, de ezt egyedül csak a saját cégének sikerült elintéznie. (*Varju László közbeszól.*) Dobrev Klára, Gyurcsány Ferenc felesége európai béreket ígért, ezt egyedül saját magának sikerült elintéznie, őneki már minden biztonnal európai bére van, senki másnak nincs még. Az önök ígéretei így működnek, hogy saját maguknak sikerül teljesíteni, másoknak nem igazán.

Korózs Lajos MSZP-s vezérszónok képviselő úr baloldali értékekről kezdett el beszélni, de milyen baloldali értékekről is beszélt ő? Remélem, hogy a baloldali képviselők olvasták XIII. Leó pápa *Rerum novarum* kezdetű enciklikáját, amelyből az ötleteket az önök akkori szocialista szakszervezeti elvtársai ellopták, lebutították, majd ki is facsarták, és ezeket hívják ma úgynevezett baloldali értékeknek, amiket onnan, az egyház társadalmi tanításából kiemeltek, lebutítottak, kifacsartak, és ebből lettek valamiféle baloldali értékek. De még egyszer: hol volt ő akkor, amikor ott lehetett volna harcolni?

Önök mindannyian, a Jobbiktól a DK-n keresztül az MSZP-n, az LMP-n és a Párbeszédén keresztül az osztályharcos logikát próbálják itt folytatni a parlamentben, hogy megpróbálják szembeállítani egymással a nagyobb nyugdíjjal rendelkezőket és a kisebb nyugdíjjal rendelkezőket, mindig ez az osztályharcos logika jön itt elő sorra, hónapról hónapra, amikor itt hallgatjuk önöket, hogy megpróbálják szembeállítani az embereket. Mi ezt nem szeretnénk.

Ha már önök a nyugdíjasok szószólói és élharcosai, akkor hol voltak önök, amikor a „Nők 40” programot meg kellett volna szavazni? Miért nem nyomtak akkor ígent? A Jobbik sem szavazta meg és a baloldali, balliberális pártok sem szavazták meg, nem szavazták meg a „Nők 40” programot, amivel most már több mint 250 ezer édesanya, nagymama tudott élni. Nem szavazták meg azt a programot, amit megígértünk, amit - szintén szövetségben a nyugdíjasokkal - vállaltunk, és meg is valósítottunk.

Azt külön kikérem, hogy Tordai Bence például az Idősügyi Tanácsot és az ott lévő idösszervezeteket sértegeti és lenézi, hiszen mi velük egyeztetünk rendszeresen, és a nyugdíjasérdek-védő szervezetek ott jelen vannak, rendszeresen részt vesz az ülésükön a miniszterelnök úr, Novák Katalin államtitkár asszony, ahol elmondják az igényeiket, ahol elmondják a véleményüket, amit a kormány meghallgat, és velük együttesen dönt, az ő kéréseikre, övelük egyeztetve dönt, és hozza ide az Országgyűlés elé a javaslatokat, ön pedig lenézi ezeket a szervezeteket, mert azt mondja, hogy senkivel nem történt egyeztetés, akivel meg történt,

az... - nem tudom már, milyen jelzöt használt, lenézi ezeket a nyugdíjasszervezeteket.

Kérdezem, hogy ha olyan büszkék a baloldali nyugdíjpolitikára, hányszor fizettek önök nyugdíjprémiumot. Válaszoljanak erre, hogy hányszor fizettek nyugdíjprémiumot! Nem tudnak erre válaszolni, azért, mert nem fizettek nyugdíjprémiumot.

Tordai Bence képviselő úr említette, hogy az Országgyűlésben számtalan alkalommal nyújtottak be a költségvetési vitában módosító javaslatokat. Megnéztem ezeket a módosító javaslatokat, legutóbb éppen tavaly ilyenkor zajlott az idei költségvetés vitája, és akkor az Országvédelmi Alap terhére szerettek volna különböző átcsoportosításokat, ami, ha elfogadjuk, azt eredményezte volna, hogy egy fillér nélkül vágunk volna bele a járványügyi védekezésbe. Ha tehát önökön múlt volna, akkor nem lett volna most egy fillér sem arra, hogy megoldjuk az egészségügyi védekezést, hogy elindítsuk a gazdaságvédelmet, hogy lélegeztetőgépeket, maszkokat szerezzünk be, hogy kifizessük az egészségügyi dolgozóknak a plusz 500 ezer forintot a köszönetünk és tiszteletünk jeléül; erre mind nem lett volna pénz, hogyha az önök módosítóit akkor befogadjuk, mert önök azt, amit a kormány biztonságban betervezett tartalékot, fejben már előre elköltötték nyolcszor-tízszer. Pontosan akkor, amikor márciusban elért minket ez a válság, akkor az Országvédelmi Alap érintetlen volt, senki nem költött belőle, ott volt, majdnem 400 milliárd forint rendelkezésre állt, hogy a leggyorsabb döntéseket meg lehessen hozni a járvány elleni védekezésben.

Korózs képviselő úr azt is mondta, hogy különböző ellátások szja-val való terhelése, csak azt felejteti el, hogy amikor ők, a baloldal terhelte meg szja-val a különböző ellátásokat, akkor az szja 29 százalék volt - most meg 15. Egészen más szám, ugye? Hogy 29 százalékot vonnak le egy ellátásból vagy fizetésből, vagy 15 százalékot, teljesen más. Önök voltak azok, akik 29 százalékos szja-val sanyargatták az embereket. *(Varju László közbeszól. - Az elnök csenget.)* 29 százalékos személyi jövedelemadó, így van.

A 14. havi nyugdíjat is tisztázzuk szerintem egyszer és mindenkorra, hogy mi történt itt, mert önök direkt félrevezetik a közvéleményt és a magyar parlamentet is. 2006-ban, a 2006-os kampányban hangzott el az az ígéret, hogy 2006-ban szeretnénk előteremteni annak a lehetőségét, hogyha a választók megtisztelnak bennünket a bizalommal, hogy célként tűzhessük ki azt, hogy legyen plusz egyhavi nyugdíj - ugye, akkor volt 13 havi nyugdíj, és legyen plusz egyhavi nyugdíj, ezt tűztük ki célnak. Akkor nem kaptuk meg a választók bizalmát. Megkaptuk viszont 2010-ben, és 2010 óta mi történt? 38 százalékkal, reálértéken pedig 10,3 százalékkal emelkedtek a nyugdíjak 2010 óta. Ha a 10,3 százalékhoz hozzátesszük a rezsicsökkentést, a nyugdíjprémiumot, a nyugdíj-kiegészítést, az Erzsébet-utalványokat és a rezsikutalványt *(Varju László közbeszól.)*, akkor bőven meghaladtuk már azt az egy hónapot *(Közbeszólások a DK soraiból.)*, tehát hívhatnánk ezt úgy, hogy 14. havi nyugdíj, nyugodtan hívhatnánk úgy is.

Nyilvánvalóan az a nyugdíjpolitika, amit folytatunk, pontosan azért vezethetett eredményre, mert ez a nyugdíjasokkal szövetségben történt. Mi nem brandnek tekintjük a nyugdíjasokat, tisztelt képviselő úr. Azért vezethetett eredményre a mi nyugdíjpolitikánk, és azért lehetett 10,5 százalékos vásárlóértékelkedés, plusz nyugdíjprémium, plusz utalványok, mert mi a nyugdíjasokkal közösen valósítottuk meg a nyugdíjpolitikát, és nem brandként gondolva rájuk.

Kérem önöket, hogy támogassák ezt a törvényjavaslatot, szálljanak le a magas lóról, és ne a múltat próbálják eltörölni - mert Varga Zoltán is azzal kezdi a felszólalását, hogy az teljesen mindegy, mi történt a múltban. Hát, értem, hogy önnek ez kényelmetlen, értem, hogy a főnöke születésnapján nagyon meg kell felelni egy kis ajándécsokorral *(Varju László közbeszól.)*, meg, gondolom, a cseresznyepálinka is ezért jött ide a felszólalásba itt a képviselő úrnál, de ezt majd napirend után is meg lehet beszélni.

Én arra kérem önöket, hogy támogassák ezt a törvényjavaslatot, ne támadják a kormányt, hogyha viszsza akarja vezetni a 13. havi nyugdíjat, és azért ne támadják, mert önök szüntették azt meg. Itt a pótvizsga lehetősége, vizsgázzanak végre jelesre! Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelettel arra kérek mindenkit, hogy most már a következőkben vegye komolyan azt az intelmemet, hogy a személyes támadások síkjáról legyenek szívesek a szakmaiság és a politika síkjára térni.

(17.00)

Kettőperces felszólalások következnek. A Jobbik képviselőcsoportjából Balczó Zoltán képviselő úrnak, volt alelnöksamnak adom meg a szót. Parancsoljon!

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Elnök úr, köszönöm a szót. Nem személyeskedésnek fogom fel Nacsa Lőrinc Jobbik elleni sokszoros és sokszor megismételt vádjait; csodálkozom, hogy miért erre a talán szolidabbra válaszolok, de ez szakmai kérdés.

Az nem világos számomra, hogy ön azt mondta, hogy a különböző nagyságú nyugdíjak alapján a nyugdíjasoknak a szembeállítás egy osztályharcos logika, amit a Jobbik képvisel. Ha figyelt volna, azt mondtam a felszólalásomban, amikor arról beszéltem, hogy hogy kellene differenciáltan a későbbiekben a gazdasági növekményből emelni, azt hangsúlyoztam, hogy ugyanakkor nem lehet nivellálni, mert nem arról van szó, hogy ezen nyugdíjkülönbségek mögött ne valódi, az egész élet munkája során eltérő teljesítmény állna. Tehát pont azt hangsúlyoztam, hogy a nivellálás irányába történő ellépés egy erőteljesebb mértékben már nem felel meg annak, ami valójában a nyugdíjbefizetésekben és a társadalmi teljesítményből is fakad.

Egyébként azt, hogy Varga-Damm Andrea független képviselő felvetette azt, hogy talán célszerű lett volna a 280 milliárdnak az a felhasználása, hogy első

évben 70 milliárd a 100 ezer alattiaknak, majd egy bizonyos sávban újabb 70 milliárd egy magasabb jövedelműnek, én önmagában, bár nem én mondtam, nem osztályharcos logikának érzem, amennyiben én feltételezem, hogy a nyugdíjas-társadalmon belül is létezik adott esetben bizonyos szolidaritás. De még egyszer mondom: ezt sem én vettem föl. Köszönöm.

ELNÖK: Varga Zoltán képviselő úr következik kettőperces felszólalásra. Parancsoljon!

VARGA ZOLTÁN (DK): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az a helyzet, hogy megtisztelő, hogy Nacsa képviselő úr ilyen szeretetteljesen nyilvántartja, számontartja azt, hogy mikor van Gyurcsány Ferencnek a születésnapja; majd figyelni fogom, hogy ott lesz-e a születésnap buliban, valószínűleg meghívást is fog kapni. *(Nacsa Lőrinc: Nem kaptam sajnós.)* Köszönjük szépen, hogy figyelmeztetett, majd felhívom én is a Ferit, és én is megköszöntöm; gondolom, ön is megtette.

Méltatlan különben az a vita, ami itt most folyik, tudniillik olyan emberek százezreinek a sorsáról fognak önök dönteni - és nyilván nem olyan irányba, ami ezeknek az embereknek kedvező lenne -, akik valóban egy életet dolgoztak le, akik sok esetben már azt a lehetőséget sem kapják meg, hogy egészségesen élvezhessék a nyugdíjas éveiket, és akik pontosan az önök döntései miatt például nem részesülhetnek már otthonápolási segélyben sem.

(Az elnöki széklet dr. Hiller István, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Nagyon méltatlan, amiről önök itt beszélnek, hiszen ismert az a mondás, hogy aki gyorsan ad, az kétszer ad. Önök nemhogy gyorsan nem adnak, hanem nagy valószínűség szerint sehogy.

Én hosszasan olvastam az önök nagymesterének, az azóta már elhunyt Finkelstein gyűlöletprofesszornak a munkásságát, és én azt látom, hogy amióta ő nincs önök között, azóta önök vergődnek. Igazából nincs normális topik, toposz, kommunikáció, a régi lemezeket, a régi verklit hajtják, de ez kevés lesz. Kevés lesz azoknak a nyugdíjasoknak, akik azt várnák, hogy legalább most, amikor valóban nagy baj van, amikor a család sem tud segíteni, hiszen már nekik sincs munkájuk, az állam segítsen rajtuk. Én azt kérem, hogy egyszer emelkedjenek már felül ezen a mindennapi sárdobáláson, és tegyék azt meg, hogy valóban nem a saját érdekeiket, a hatalom iránti vágyat szolgálják ki, hanem azoknak az embereknek segítenek, akiknek most erre hihetetlen nagy szükségük van. Tegyék meg azt, hogy ezeknek az embereknek odaadják azt a minimális segítséget, amivel talán a túlélésüket fogják segíteni! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Üdvözlöm önöket. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, kíván-e még valaki felszólalni. *(Nincs jelentkező.)* Megállapítom,

hogy nem. Minthogy további felszólalásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom.

Megkérdezem az előterjesztőt, Novák államtitkár asszonyt, kíván-e reflektálni. *(Jelzésre:)* Öné a szó. Parancsoljon!

NOVÁK KATALIN, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót, tisztelt elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársak! Köszönöm szépen a hozzászólásokat. Örülök, hogy voltak olyan vezérszónokok, illetve vannak olyan frakciók, amelyek már kifejtették, hogy támogatni fogják ezt a 13. havi nyugdíjat. Én mindenkinek köszönöm, aki támogatni tudja és mellé tud állni, és a szavazatával lehetővé teszi azt, hogy a 13. havi nyugdíjat visszaadjuk fokozatosan a magyar nyugdíjasoknak.

Minden kulturált hozzászólást és javaslatot is köszönök, mert azok segítik a közös gondolkodást, a kevéssé kulturáltakat pedig majd minősítik a választók ismételtén, amikor lehetőségük lesz erre, majd ez nyilván befolyásolja a döntésüket. Szerintem nincs szükség erre a felfokozott, személyeskedő hangvételre, aminek itt néha tanúi voltunk. Főleg, amikor valaki számonkéri rajtunk, hogy mi ezt nagy jelentőségű lépésnek tartjuk, és megítélése szerint patetikusan tálljuk ezt, és miért tesszük ezt, akkor én is azt mondom, hogy szerintem lehetne mellőzni azt a kirohantást, ami szerintem szükségtelenül társult most ahhoz, hogy a tényekről tudjunk beszélni, de mindenkinek megvan nyilván a maga stílusa, úgyhogy szerintem erről ennyit.

A konkrét felvetések néhány csoportba oszthatók, ezeket igyekeztem összeszedni és nem egyenként reagálni, hiszen több visszatérő pont is volt, de igyekszem minden érdemi felvetésre reflektálni a válaszómban.

Az egyik felvetés az volt, hogy miért négy részletben vezetjük vissza a 13. havi nyugdíjat, miért nem egy lépésben. Érdekes módon a vitában egyáltalán nem hangzott el, hogy annak idején, amikor a 13. havi nyugdíjat első ízben bevezették, akkor az ugyanígy történt. Tehát annak idején ugyanígy négy lépésben, négy év alatt egyheti, kétheti, háromheti, négyheti nyugdíjként vezették vissza, tehát mondhatjuk azt, hogy mi ugyanezt tesszük most is. Furcsa módon akkor ez senkinek nem szúrta a szemét, illetve önök közül is vannak olyanok, akiknek lehetősége volt ezt akkor előterjeszteni és képviselni, most pedig ugyanezt a döntést kritikával illetik - ez számomra kicsit nehezen érthető.

Volt nagyon sok tárgyi tévedés, nagyon sok hibás adat, ami itt elhangzott, szerintem ezt mindenki le tudja ellenőrizni, aki hallgat bennünket, tehát nem szeretnék ezeken itt végigmenni. De például az is elhangzott - egyetlenegyet itt kiemelek, amiről még azután nem volt szó -, hogy 6-7 évig fizettek teljes összegű 13. havi nyugdíjat. Ebben is valahogy rossz az emlékezete azoknak, akik így emlékeznek, hiszen összesen három olyan év volt, amikor a teljes összeget

fizették (*Nacs Lőrinc: Így van!*), akkor is két részletre bontották ezt szét, és úgy adták oda a nyugdíjasoknak. Tehát ez sem stimmel.

Aztán elhangzott az a kritika, hogy hogy van az, hogy pont most döntünk erről, de nem most vezetjük be, hanem majd csak januártól. Az az érdekes, ahogy hallgattam önöket, és hallgattam az érvelésüket, hogy egy jelentős ellentmondást véltem felfedezni aközött, hogy egyszer azzal védik meg azt a korábbi döntést, hogy megszüntették a 13. havi nyugdíjat, hogy hiszen akkor válsághelyzet volt, hiszen akkor nehéz volt a gazdasági helyzet, hát milyen érthető az, hogy elvették a 13. havi nyugdíjat a nyugdíjasoktól, ezzel legitimálják a saját akkori döntésüket, ehhez képest pedig most, amikor egy nem könnyű gazdasági helyzet van éppen a koronavírus-járvány miatt, és mi éppen ellenkezőleg javaslunk dönteni (*Arató Gergely közbeszól.*), és azt mondjuk, hogy adjunk vissza egy 13. havi nyugdíjat, tesszük ezt, akkor pedig ugyanezt a másik oldalon fordított logikával közelítik meg. Tehát elég érdekes, hogy az egyik oldalon ez a nehezebb gazdasági helyzet azt a döntést eredményezte, hogy elvegyék a 13. havi nyugdíjat, most meg, amikor mi egy nehezebb gazdasági helyzetben éppen adni szeretnénk a nyugdíjasoknak, akkor azt mondják, hogy de miért nem adjuk még fél évvel korábban. Tehát furcsa mindenesetre ez a logika.

Ami a kampányjellegről szól a dolognak - ez is felmerült -: pont az a lényeg, hogy hosszú távú, megbízható segítséget nyújtsunk, hogy ha visszaadjuk a 13. havi nyugdíjat, arra hosszú távon számíthassanak a magyar nyugdíjasok. Én bízom benne, hogy ez így lesz, és még egyszer senkinek nem jut majd eszébe ezt elvenni, megszüntetni.

Egy visszatérő elem - ezt többen is felvetették, és szerintem ez rendkívül izgalmas, érdekes, mondhatom azt is, hogy filozófiai jellegű vita is -, hogy mi a jobb: az, ha mindenki mindig ugyanannyit kap, vagy ha annak, amennyi összeget kap valaki akár fizetés-ként, akár nyugdíjként, van valamilyen összefüggése azzal, hogy mennyit dolgozott korábban, tehát a teljesítmény és a juttatások között van összefüggés.

(17.10)

Én megértem azt, hogy van egy kommunista logika, ami azt követi, hogy mindenkinek mindig ugyanannyit kell adni, teljesen függetlenül a teljesítménytől, de talán önök is megértik azt, hogy ezt mi nem tudjuk osztani. Tehát ez nem azonos a mi logikánkkal, a mi megközelítésünkkel. A teljesítmény és az adott juttatások között jó, hogyha van összefüggés. Tehát én azt hiszem, az nem lenne jó, ha mindenki ugyanannyit kapna, attól függetlenül, hogy mennyit dolgozott, attól függetlenül, hogy milyen teljesítmény van mögötte, attól függetlenül, hogy milyen járulékot fizetett be.

És itt meg is érkezünk a járulékplafon eltörlésének a kérdéséhez, ez is felmerült, hogy jó-e vagy nem

jó, hogy van járulékplafon, és ez összefügg a magasabb összegű nyugdíjakkal. Csak az is érdekes, hogy az egyik részéről beszélünk, a másik részéről nem, hiszen ez a kép úgy áll össze, hogy miután lényegesen több járulékot fizetnek a járulékplafon eltörlése óta azok, akik aztán több nyugdíjat is kapnak, azoknak a több befizetéséről nincs szó, csak arról, hogy miért kapnak magasabb nyugdíjat. Itt is van egy arányosság, tehát szerintem ennek az éremnek is a két oldalát kell látni.

(*Arató Gergely felé:*) Én nagyon örülök, hogy képviselő úr most már megérkezett, és be kíván szállni a vitába itt a zárszónál, de szerintem megint egy kulturáltabb dolog, ha részt kíván venni a vitában, és akkor próbál hozzászólni, tehát én ezt javaslom a jövőre nézve. (*Arató Gergely: Köszönöm. Nem emlékszem, hogy a családtagom lenne...*) Nagyon szívesen meghallgatjuk önt is, ha részt kíván venni a vitában, szerintem nagyon szívesen meghallgatjuk. Énszerintem ez nem az a... (*Arató Gergely: Nem az ön dolga, hogy nekem életvezetési tanácsokat adjon! - Az elnök csenget.*) Ez nem életvezetés, én a vitában szólok hozzá...

ELNÖK: Bármilyen furcsa, az államtitkár asszony beszél... (*Novák Katalin: Tessék?*) Mondom, bármilyen furcsa, önnél van a szó, tehát csak ön beszél.

NOVÁK KATALIN, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen, ezt én is így gondoltam, és köszönöm, hogy megerősít ebben. Tehát egyetértek azzal a megközelítéssel, hogy milyen jó lenne az, ha nem lennének olyanok, akiknek egy bizonyos szint alatti a nyugdíja. Szerintem is ez egy fontos megállapítás és egy fontos pont, és igyekeznünk is segíteni. Éppen erről szól például az, hogy amikor a gazdasági teljesítmény lehetővé teszi, akkor nyugdíjprémiumot adunk. Éppen erről szólt az, hogy Erzsébet-utalványt adtunk most már több évben is a nyugdíjasoknak, igyekezve ezzel is segíteni az ő helyzetükön. Nyilvánvalóan a legjobb az lenne, ha minél többet tudnánk adni segítségként a nyugdíjasoknak.

Tehát az a módosító indítvány, amely arra vonatkozik, hogy egyforma összeget kapjon mindenki, számunkra azért nem támogatható, amit az imént elmondtam, tehát ezt a logikát mi nem tudjuk követni. És azt a felvetést sem, amit itt megfogalmaztak, hogy miért nem azt csináljuk, hogy az első évben adunk azoknak, akiknek, mondjuk, alacsonyabb a nyugdíja, a következő évben adunk teljeskörűen azoknak, akik a következő sávban vannak. Én itt azt mondanám, hogy ebben az esetben, mondjuk, 2 millió ember nem kapna az első évben. Azért nem tudom, hogy az a 2 millió ember mit szólna hozzá...

Tehát én azzal zárnám a gondolataimat, hogy bízzuk ezt majd a választókra, hogy ők hogyan ítélik meg azt a döntést, hogy a 13. havi nyugdíjat visszaadjuk, visszavezzük. Szerintem mindannyiunknak ez az érdeke, politikusként, kormányzatként is. Én azt hiszem, hogy ezt a választókra bízhatjuk, és én abban

bízom, hogy ahogy eddig, most is bölcs döntést fognak hozni. És én még egyszer arra kérem önöket, hogy támogassák a 13. havi nyugdíj visszavezetését. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Tisztelt Országgyűlés! Tájékoztatom önöket, hogy a módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik „**Az Egészségügyi Világszervezet Dohányzás-ellenőrzési Keretegyezménye dohánytermékek illegális kereskedelmének felszámolásáról szóló Jegyzőkönyvének kihirdetéséről**” szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/10733. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Lőrinczi Zoltán államtitkár úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének. *(Rövid szünet.)* Néhány másodperc az államtitkári ülőhelycsere, államtitkár urat megvárjuk. Kérem, hogy készüljön föl. Öné a szó, parancsoljon!

DR. LŐRINCZI ZOLTÁN, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Ház! Magyarország Kormánya elkötelezett a dohányzás elleni küzdelem iránt. Következetes fellépésünk újabb állomását jelenti hazánk csatlakozása az Egészségügyi Világszervezet dohányzás-ellenőrzési keretegyezményének a dohánytermékek illegális kereskedelmének felszámolásáról szóló jegyzőkönyvéhez.

Magyarország az elsők között, 2004-ben csatlakozott az Egészségügyi Világszervezet keretegyezményéhez, amely a jelen jegyzőkönyv alapját képezi. Bár hazánkban a dohányzás okozta halálesetek száma folyamatosan csökken, a dohányzás továbbra is súlyos népegészségügyi és nemzetgazdasági problémát jelent. Becslések szerint a tüdőrák okozta halálozások 90 százaléka, míg a szív- és érrendszeri betegségek miatti halálesetek egynegyede a dohányzás számlájára írható.

Hazánk az Európai Unión belül is kiemelkedő erőfeszítéseket tett a dohányzás visszaszorítása érdekében. Itt elsősorban a dohányzásra kijelölhető helyek törvényi korlátozását, a dohány-kiskereskedelem újraszervezését, a dohánytermékek egységes csomagolásának a bevezetését, illetve legújabbban az elektromos cigaretták ízesített változatainak a betiltását lehet említeni. Fontos, hogy a dohányzás visszaszorítására tett népegészségügyi eredményeinket megtartsuk, megerősítsük, és továbbra is küzdjünk az illegálisan beszerzett és árusított dohánytermékek fogyasztása, illetve a dohány-feketepiac megerősödése ellen.

A jegyzőkönyvhöz való csatlakozás ezt segíti elő, mivel egy olyan nemzetközi együttműködés részesei leszünk, amelynek jelenleg 53 állam, valamint az Európai Unió és annak 15 tagállama, illetve az Egyesült

Királyság is része. A jegyzőkönyv legfontosabb rendelkezései a dohánytermékek szállítói láncának az ellenőrzésére vonatkoznak. Az illegális kereskedelem visszaszorítása érdekében a jegyzőkönyv előírásokat tartalmaz egy engedélyezési és ellenőrzési rendszer bevezetésére a dohánytermékek gyártásának és kereskedelmének tekintetében, valamint a dohánytermékek és a gyártásuk során felhasznált berendezések azonosítására szolgáló jelölésekkel kapcsolatosan is.

A nemzetközi szabályozás központi elemét képezik továbbá a globális nyomon követés informatikai rendszerének kiépítésére vonatkozó előírások. E rendszernek 2023-tól kezdődően kell működnie. Bár a technikai részletek kidolgozása még folyamatban van, a jegyzőkönyv célját szolgáló rendszer figyelemmel lesz az uniós nyomonkövetési rendszer technikai megoldásaira is, hiszen jelenleg csak az Európai Unióban működik a nyomon követés célját ily módon szolgáló rendszer.

Mivel az uniós rendszer alkalmazása hazánkban már megkezdődött, a jegyzőkönyv nyomonkövetési rendszeréhez történő csatlakozás ennek megfelelően nem jár majd komoly nehézségekkel. A jegyzőkönyv ugyanakkor meghatározza a dohánytermékek kereskedelmével kapcsolatos azon jogellenes magatartásokat is, amelyekkel szemben a részes államok kötelesek fellépni.

Szabályozza továbbá a részes államok közötti bűnügyi és nyomozati együttműködést, az információegyesítést a dohánytermékekkel, illetve a gyártásukhoz felhasznált berendezésekkel összefüggő visszaélések kapcsán. Ez gördülékenyebbé fogja tenni az eljáró hatóságok közös munkáját az Európai Unión túlmutató esetekben is.

A hatályos magyar szabályozás alapján megállapítható, hogy hazánk számottevő költségvetési kiadás és jogalkotási feladat nélkül csatlakozhat egy olyan nemzetközi egyezményhez, amely az illegális dohánykereskedelem terén hatékonyabb ellenőrzési mechanizmusok alkalmazását teszi lehetővé. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Most vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának, Selmeczi Gabriella képviselő asszonynak. Parancsoljon!

(17.20)

DR. SELMECZI GABRIELLA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Képviselőtársaim! 2003-ban fogadták el a tagállamok az Egészségügyi Világszervezet dohányzás-ellenőrzési keretegyezményét, mely a szervezet első globális egészségügyi egyezménye. Ez az egyezmény 2005 óta van hatályban, jelenleg 181 ország a tagja.

A jelenlegi törvényjavaslat tárgyát képező, 2012-ben elfogadott jegyzőkönyv ezen egyezmény 15. cikkére épül, és a legelső ilyen jegyzőkönyv az egyezmény keretei között. Elmondhatjuk tehát, hogy egy egészen különleges és fontos jogi eszközzel gazdagodunk a dohánytermékek illegális kereskedelme ellen folytatott küzdelemben.

Már az első Orbán-kormány is kiemelt fontosságú célként foglalkozott a dohányzás visszaszorításával. A dohányzás súlyos népegészségügyi probléma, az egyik legnagyobb kockázati faktor a tüdő- és érrendszeri betegségek kialakulásánál, valamint több mint húszfajta különböző rákos megbetegedésnél. A WHO adatai alapján évente 8 millió ember halálához köthető világszerte, további 1,2 millió ember, köztük 65 ezer gyerek pedig a passzív dohányzás szövődményeibe hal bele.

A dohányzás jelentősen gyengíti az immunrendszert, ezért a koronavírus esetében is kockázati tényezőként tartjuk számon. A dohányzás továbbá egy komoly nemzetgazdasági problémát is jelent. A gazdasági károk évente több száz milliárd dolláros nagyságrendűek globálisan. A dohányzás okozta betegségek kezelése jelentős forrásokat emészt fel az egészségügyi ellátórendszerekben is. Ráadásul az 1,3 milliárd fogyasztó 80 százaléka a szegényebb országokból kerül ki. A dohányzáshoz köthető halálesetek többsége is az alacsonyabb jövedelmű országokban következik be, egyértelmű tehát, hogy egy társadalmi dimenziója is van a problémának.

A dohánykereskedelem szigorú szabályozása és a kivetett adók ezeket a problémákat hivatottak költséghatékony, észszerű módon mérsékelni. Az illegális kereskedelem azonban ezt megkerülve hozzáférhetőbbé és elérhetőbbé teszi a dohánytermékeket bárki számára, így aláaknázza azt a megfeszített munkát, melyet a dohányzás visszaszorításáért folytatunk. A gyakorlat továbbá komoly jövedelemkiesést okoz az államháztartásban, ezzel párhuzamosan fontos bevételforrást biztosít a nemzetközi bűnözés számára. Az OLAF tavalyi becslése alapján a tevékenység nagyjából évi 10 milliárd eurós veszteséget okoz az Európai Unióban belül.

Az illegális dohánykereskedelem legkártékonyabban a fiatalok körében fejt ki hatását, hiszen a könnyebb hozzáférhetőség és alacsonyabb árak számukra komoly ösztönző tényezőkként jelenhetnek meg.

Tisztelt Képviselőtársak! A dohánytermékek illegális kereskedelme nem lenne megakadályozhatatlan. Még akkor is, ha az illegális dohánypiac szereplői éberren keresik a kikapukat, és olykor egészen egyedi megoldásokkal is próbálkoznak. Csak hogy egy példát említsek: volt, hogy a Tiszán úsztatva vagy éppen drónnal reptetve próbálták az árut a határon átcsempészni. Szerencsére a magyar hatóságok lépést tartanak a csempészekkel, a kormány pedig eredményes a prevenció terén. Ezzel együtt az illegális kereskedelem transznacionális jellege miatt a sikeres állami védekezés csak nemzetközi együttműködéssel párosulva tud igazán hatásos lenni. Az ellátási láncok globális nyomkövetési rendszere, az információcsere,

a kölcsönös jogsegély és az egyéb, kooperáción alapuló fellépési formák elengedhetetlenek.

A jegyzőkönyv fontos részét képező globális nyomkövetési rendszer felállítása ráadásul nem is járna súlyos többletköltségekkel számunkra, hiszen ez a globális rendszer kompatibilis lesz a már meglévő uniós nyomkövető rendszerrel. Az EU 2014-es dohánytermék-irányelve pedig megfelelően egységesítette a tagállamok vonatkozó szabályozását, így e téren sem kell többletkiadásokkal számolnunk.

Végezetül megemlíteném, hogy a jegyzőkönyv kihirdetése különösen is aktuális, hiszen épp múlt vasárnap ünnepeltük a dohányzásmentes világnapot. A világnap fókuszában idén a fiatalok védelme, a korai függőség kialakulásának megelőzése állt. A megelőzés többfrontos küzdelem, az illegális kereskedelem visszaszorítása pedig egy fontos csatater, melyen jelentős előnyhöz juthatunk a jegyzőkönyv kihirdetése által. A Fidesz-frakció elkötelezett a dohányzás visszaszorítása mellett, a törvényjavaslatot tehát támogatni fogjuk, és erre kérem tisztelettel többi képviselőtársaimat is.

Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a kormány pártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Balczó képviselő úrtól azt szeretném megkérdezni, hogy ő-e a Jobbik vezérszónoka ebben a törvényjavaslatban, mert nekem Magyar Zoltán van felírva, de szívesen megadom a szót, hogyha önt bízta meg a frakció. *(Balczó Zoltán: Köszönöm. Köszönöm, én vagyok a cserejátékos.)* Értem. Azt nem tudom értelmezni, hogy mit jelent, miközben értem ezt a magyar szót, hogy cserejátékos, úgyhogy maradjunk abban, hogy a Jobbik vezérszónoka, Balczó Zoltán képviselő úr következik. Parancsoljon!

BALCZÓ ZOLTÁN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Igen, elnézést elnök úr, hogy nem a szabályos választ adtam. Őszintén szólva, sokszor nem szívesen nevezem magam vezérszónoknak, mert régebben a nagy súlyú törvényjavaslatoknál volt vezérszónoki rendszer, és előrebocsátom, hogy igyekeztem felkészülni a témafelelőssel együtt, így is rövid lesz a felszólalásom, ha megengedik.

Sok mindenben meg kellene ismételnem a Selmeczi képviselő asszony által elmondottakat, aki azt emelte ki a jegyzőkönyvből, hogy mennyire fontos célok és feladatokat fogalmaz meg, és törvényben kell nekünk ezt kihirdetni. Nyilvánvalóan az egyik legfontosabb szempont az az illegális kereskedelem felszámolásánál, hogy képes a dohánytermékek hozzáférhetőségét és megvásárolhatóságát kedvezőbbé tenni a szónak ebben az értelmében, nem pozitívan említve a kedvezőbbet, mert olcsóbb, jobban hozzá lehet férni, és ez különösen a fiatalok körében veszélyes közegészségügyi szempontból. És valóban, amikor illegális bevételről van szó, akkor nemcsak az adott nemzetgazdaság bevételeit csökkenti, hanem ez a bevétel a bűnözés finanszírozásánál jelenik meg, tehát ilyen szempontból nemzetbiztonsági szerepe is van.

Magyarországon, ahol a különösen veszélyes betegségformák közé tartozik a tüdőrák és a szív- és érrendszeri betegségek, nálunk fokozottan szembe kell mennünk ezzel az illegális kereskedelemmel az egészségügyi céljaink megvalósítása érdekében.

Államtitkár úr a kormányzat által ebben az irányban megtett intézkedések között említette a nemzeti dohánybolthálózat létrehozását is. Hadd tegyek egy megjegyzést a jelzőre, hogy nemzeti! Én megértem azt, hogy egy olyan kormány, amelyik nemzetinek deklarálja magát, az igyekszik ezt a kifejezést sok esetben intézményeknél is használni, tehát nem azt mondja, hogy országos népegészségügyi intézet, mert a népegészségügy a nemzet számára fontos, ezért nálunk Nemzeti Népegészségügyi Intézet van. Ezzel egyetértek.

Akkor, amikor ez az országos hálózat létrejött a dohánytermékeknek a megfelelő, állami szinten ellenőrzött árusítására, kereskedelmére, én egy kicsit megdöbbentem, hogy nem országos dohánybolthálózat van, hanem piros-fehér-zöldben nemzeti dohánybolthálózat, miközben tudjuk, hogy a dohányzás milyen mértékben ártalmas. Tudomásul kell vennünk, nem lehet tiltani, de nekem kicsit disszonáns volt, mert ez az én szememben a „nemzeti” jelzőnek a devalválását jelenti; most, június 4-én ezt talán érdemesnek tartottam megemlíteni. Egyébként mit árulnak még ezek a boltok? Alkoholt, ugye? Tehát ez az a két termék, aminek nemzeti hálózattá minősítése kicsit disszonáns.

Egyébként ez a nemzeti dohánybolthálózat más-képp vonult be a közbeszédbe. A Wikipédiából idézek, hogy ne valami, saját magam által megfogalmazott, erősen negatív kifejezést és definíciót használjak. A rendszert a bevezetése óta érik bírálatok, elsősorban a pályázatok visszasságai, a dohány-nagykereskedő túlzott profitja és a szabályozás egyes vitatott elemei miatt.

(17.30)

Ezt a nép trafikmutyinak nevezi. Nem hiszem, hogy ez ahhoz tartozott, ami segíti az illegális dohánytermékek elleni küzdelmet, illetve azt a küzdelmet, amit önmagában népegészségügyi szempontból a dohányzás mint ártalmas szokás, szenvedély ellen folytatunk, a nemzetivé minősítés. Egyébként nagyon jó lenne, őszintén szólva, azt nem látom, hogy ebben az egyezményben milyen új eszközök nyílhatnak a fekete-kereskedelem elleni hatásos fellépésre, mert úgy gondolom, van még javítanivaló, tehát az a kérdés, hogy Magyarország számára, a magyar hatóságok számára e jegyzőkönyv kihirdetésével milyen mértékben válnak bizonyos eszközök hatékonyabbá, hogy ez a felszámolás megtörténjen.

Még egy megjegyzést hadd tegyek, mert valóban, elsősorban népegészségügyi szempontból tartjuk fontosnak ennek az egész kérdéskörnek a kezelését. Hadd tegyem fel a kérdést! Én nem láttam az elmúlt

években egy nagyobb szabású kormányzati kampányt, amely felhívja a dohányzás ártalmosságára a figyelmet. Tehát azt hiszem, hogy ha az óriásplakátok arról szólnak, és van rá kellő finanszírozás, amelyek új információt, felhasználható információt nem közölnek a magyar emberekkel, hanem azt akarják bennük megerősíteni, hogy a kormányzat milyen nagyszerű eredményeket ért el, mert ha netán saját maguk ezt az életükben nem érzik, akkor az óriásplakáton el kell olvasni, hogy mennyi nagyszerű eredmény részei. Én azt szeretném, hogy ha ebből az alpból a dohányzás ártalmosságával kapcsolatos kampányt is akár óriásplakátokon elkezdենek, információkkal, amelyen elgondolkodva, szembesülve talán lehetne segíteni ennek a dohányzási ártalomnak a csökkentésén. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most pedig a KDNP vezérszónokát, Nacsa Lőrinc képviselő urat hallhatjuk. Parancsoljon!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Nem késő leszokni, és óvjuk meg a fiatalokat ettől a káros szenvedélytől. Talán ezekkel a jelszavakkal lehetne jellemezni a dohányzás elleni küzdelmet. Balczó képviselő úrra reagálva mondanám, hogy ebből sokszor volt már itt más témában is szemantikai vita - országos, nemzeti, hogyan -, ez egy értelmes vita, amit le lehet itt folytatni. Már a levezető elnök úrral is vitatkoztunk erről: Országos Levéltár, Nemzeti Levéltár, hogyan és miként, európai példák. Még egyet is tudnék érteni azzal, amit ön mond a dohányboltokkal kapcsolatban, szerintem az eredeti szándék talán inkább arra vonatkozik, hogy azt jelezze ez a jelző, hogy nem külföldi mult cégek öntik a nagy multi áruházláncokba - ismerjük a hipermarket- és szupermarketláncokat - a dohányterméket, hanem magyar kisvállalkozók kezében vannak ezek az üzletek. Talán inkább ezt jelenti, nem azt, hogy nemzeti ügy lenne a dohányzás vagy akár az alkoholárusítás.

A mostani törvényjavaslat célja, hogy Magyarország csatlakozzon az Egészségügyi Világszervezet dohányzás-ellenőrzési keretegyezménye dohánytermékek illegális kereskedelmének felszámolásáról szóló jegyzőkönyvéhez. A jegyzőkönyvhöz való csatlakozás álláspontunk szerint közös társadalmi érdek, ugyanis a dohánytermékek illegális kereskedelme elleni küzdelem, illetve általánosságban a dohányzás elleni küzdelem további ösztönzője lehet. A dohányzás Magyarországon is jelen lévő súlyos népegészségügyi probléma, mely nyilvánvalóan kihatással van a nemzetgazdaságra is. A dohányzás tekinthető felelősnek 90 százalékban a tüdőrák kialakulásáért, ami az egyik vezető halálok Magyarországon. A szív- és érrendszeri betegségek miatti halálesetek egynegyede is a dohányzás következményének tekinthető. A nemzeti kormány 2010 óta elkötelezett a dohányzás visszaszorítása érdekében. Ennek érdekében nemdohányzókat

védő intézkedéseket hoztunk, a megelőzés fontosságára helyeztünk nagy hangsúlyt, valamint támogatjuk költségvetési forrásokkal is a dohányzásról való leszokást. Míg 2010-ig teljesen természetesnek számított, hogy gyakorlatilag bárki bárhol, bármikor dohányozhatott - kisebb kivételekkel, egyéb kivételekkel, az iskolákban dohányzásra kijelölt helyek voltak; mostanra már ezek sincsenek szerencsére -, mára már elképzelhetetlen a dohányzás közintézményekben, kijelölt helyeken sem, munkahelyeken kijelölt helyeken sem, megállóban, kocsimákban, éttermekben, egyéb közösségi zárt terekben.

Különösen fontosnak tartom a fiatalok védelmét a dohányzással szemben. Ezért jelentős eredménynek számít az oktatási intézmények körül is a dohányzás tilalma, a dohányzás bármiféle reklámozásának a tilalma. Itt szeretnék visszautalni Balczó képviselő úrnak, hogy sokkal nagyobb eredményt értünk el a teljes reklámtiltással - persze szükség van mindig megelőző kisfilmekre, főleg az oktatásban, osztályfőnöki órák keretében, egészségügyi képzés keretében -, de azért képviselő úr is tudja, hogy a negatív reklám is reklám, ezt a Jobbiknak nem is kell magyarázni. A negatív reklám is reklám, tehát sokszor a megelőzés, a reklám teljes tiltása és a mindenféle filmekben, reklámokban való megjelenés sokkal hatékonyabbnak minősül.

A nemzeti dohányboltokban is szigorúbb dohányárusítási szabályok vannak, a dohányzás veszélyeivel szembeállító, fiataloknak szóló programok és felhívások. Én itt nagyon fontosnak tartom azt a tavaly elfogadott szigorítást, hogy ha valaki visszaesően fiatalosnak ad el dohányterméket, attól a koncessziós jogot is azonnal, mérlegelés nélkül meg kell vonni, ha ebben visszaesik az árusító, és ezt megkapják. Ez egy tavalyi módosítás volt, ami a kormánypártokon túlmutató konszenzust is élvezett alapvetően itt a parlamentben. Ezt a szigorítást szorgalmaztuk korábban.

A megelőzésen és a leszokás támogatásán túl a dohánytermékek illegális kereskedelmének visszaszorítása is nemzeti érdek, amelyhez a jegyzőkönyvhöz való csatlakozásunkkal hozzájárunk. Az Európai Unió 2016 óta a jegyzőkönyv részese, és folyamatosan szorgalmazza az egyes tagállamok csatlakozását. A jegyzőkönyvhöz való csatlakozásunkkal várhatóan számottevő jogalkotási kötelezettség, illetve költségvetési kiadás nem keletkezik. Szintén reagálva Balczó képviselőtársamra, annyiban segít ez a jegyzőkönyv a megelőzésben, hogy bevezet egy globális árukövetési rendszert, amely kapcsolódik a nemzeti árukövetési rendszerhez. Így akár az egyes helyeken történő termék-előállításban, illetve a fuvarozásban is nemcsak az országhatárig fogunk látni, hogy honnan és hova mennek ezek a termékek, hanem - és ismeri ön is a kifejezést, hogy „leesett a kamionról” - emiatt a globális árukövetési rendszerrel szélesebb rálátás lesz ezekre. Ennyiben segít ez a mostani jegyzőkönyv, hogy ezt az árukövetési és nyomonkövetési rendszer létrehozásáról szóló mellékletet is bevezeti. A létrehozandó globális árukövetési és nyomonkövetési rendszer a ré-

szes felek területén gyártott vagy oda importált valamennyi dohánytermékre kiterjed, és a részes felek nemzeti árukövetési és nyomonkövetési rendszerének összekapcsolásából áll össze.

Mindez tehát összeegyeztethető a magyar és az uniós jogrendszerrel is, valamint megfelel a magyar nemzeti érdekeknek, hozzájárul a dohányzás visszaszorításáért tett lépések erősítéséhez, tehát a KDNP-frakció is támogatja a javaslatot. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka Gurmai Zita képviselő asszony. Ő következik. Parancsoljon!

DR. GURMAI ZITA, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár Úr! Képviselőtársaim! A dohányzás visszaszorítása az emberek egészségéért és hosszabb életéért folytatott küzdelem egy nagyon fontos része. Az Egészségügyi Világszervezet, a WHO már 2003 májusában megtartott közgyűlésén elfogadta a tagországok dohányzás-ellenőrzési keretegyezményét. Ennek célja az volt, hogy a dohányzást minimális szintre szorítsák vissza úgy, hogy gátat szabnak a dohányzás járványszerű terjedésének. A törekvés arra is irányult, hogy csökkenjenek azok a társadalmi kiadások, amelyek a dohányzás egészségére káros hatásai miatt jelentkeztek. Talán nem kell mondanom, nem csupán a dohányzás miatt bekövetkező betegségek kezelésének az áráról van szó, hanem arról a nemzetgazdasági szinten jelentkező kárról is, amit a dohányzás miatt elveszített munkaerő jelent.

(17.40)

A keretegyezményt és annak jegyzőkönyvét 2012 novemberében fogadták el. Ennek lényeges eleme az illegális dohánykereskedelem visszaszorítása, mely nemzetközi összefogással és hatékony jogi szabályrendszer kidolgozásával érhető el. Tudjuk, hogy az illegális dohánykereskedelem számottevő részét a cigarettakereskedelem jelenti, bár más termékeket, például a sodornivaló dohányt is érinti. Korábban az illegális kereskedelem elsősorban a jól ismert cigaretta- és cigarettamárkák konténerekben történő nagy mennyiségű csempészését jelentette. Az utóbbi tíz évben azonban egyre inkább teret nyert a hamisítás és ezzel összefüggően az illegális gyártás is. Az Európai Csalás Elleni Hivatal, az OLAF becslései szerint az illegális cigarettakereskedelem évente több mint 10 millió eurós veszteséget okoz az európai uniós tagállamok költségvetési számára. Ezek a veszteségek a be nem fizetett vámokból, adókból és jövedéki adókból származnak. Ugyanakkor az illegális dohánykereskedelem nem pusztán gazdasági, hanem bűnügyi kérdés is, hiszen az illegális kereskedelem az árnyék gazdaságot is ösztönzi, és határokon átnyúló bűnszervezeteket tart fenn.

Ezen túlmenően az illegális kereskedelem a jövőnk is veszélyezteti, mivel egyik fő célpontja a fiatalok, erről beszélt Nacsa Lőrinc képviselőtársam, akiknek az életminőségére, életkilátásaira a dohányzásra való rászokás egyértelműen negatív hatással van. Az illegális dohánykereskedelem célpontja az eddigi intézkedések ellenére az EU keleti határa, ezen belül is főleg a balti térség. Az Európai Unióban illegálisan forgalmazott dohánytermékek legfőbb származási országai Oroszország, Ukrajna és egyre nagyobb mértékben Fehéroroszország.

Egy uniós támogatással készült tanulmány becslése szerint az EU-n belül az illegális cigaretták fogyasztása 2007-ben a fogyasztás 8,5 százaléká volt, míg 2012-ben ez az arány már 11,1 százalékra nőtt. Ez 30 százalékos növekedésnek felel meg. A dohányárak illegális forgalma hazánkban is emelkedő tendenciát mutat. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal közlése szerint például 2017-ben még 37 millió szál csempészett cigarettára bukkantak a hatóságok. Ez a szám 2018-ban már 41 millió, 2019-ben pedig 50 millió szál fölé emelkedett.

Az Európai Bizottság szerint az illegális cigarettakereskedelemnek négy fő mozgatórugója van. Az első az, hogy anyagilag megéri. Bár az uniós országok közötti árrés csökkent, a keleti határ mentén fekvő országok árai még mindig akár nyolcszor is alacsonyabbak lehetnek. A másik ok, hogy nem ellenőrzik megfelelően a szállítói láncokat, nincsenek olyan uniós szintű jogszabályi intézkedések, amelyek átvilágításra vagy árukövetésre köteleznék a dohányszállítói láncban érintett gazdasági szereplőket.

Az illegális dohánykereskedelmet ösztönző harmadik ok, hogy gyakran hiányzik a hatóságok és az uniós szervek közötti hatékony együttműködést szolgáló mechanizmus, illetve hogy az ellenőrzés eszközei hiányosak. Az Unió külső határait védő országokban előfordul, hogy nincsenek szkennerek vagy jól képzett keresőkutyák.

És végezetül az okok között kell említeni az illegális dohánykereskedelmet sújtó gyenge szankciókat is. A büntetések mértéke nagyon eltérő az egyes tagállamok között. A bünszervezetek nyilvánvalóan nagyobb tevékenységet fejtenek ki ott, ahol a büntetési tételek is alacsonyabbak. A dohányzás-ellenőrzési keretegyezmény jegyzőkönyve olyan megoldási javaslatokat vázol, melyek orvosolhatják ezt az egyre súlyosabbá váló problémát.

A dohánytermékek nyomomonkövetési rendszere, a kereskedelem megfigyelése és ellenőrzése, a jogszabályok szigorítása, a hatósági intézkedések hatékonyságának növelése, a technikai és pénzügyi segítségnyújtás és a nemzetközi együttműködés elősegítése mind ezt a célt szolgálják.

Ezen túlmenően az is támogatandó cél, hogy a többi államhoz hasonlóan hazánk is folytassa az Oroszországgal, Ukrajnával és Moldáviával folytatott vámügyi együttműködés végrehajtását, együttműködve a csempészet elleni fellépésben. A Kínával, Vietnámmal, Malajziával és Szingapúrral kötött partnerségi és együttműködési megállapodások szintén a

szervezett bűnözés elleni küzdelem terén folytatott megerősített együttműködés alapjául szolgálhatnak.

Végezetül pedig fel kell hívni az emberek figyelmét az illegális kereskedelem negatív következményeire egészségügyi, nemzetgazdasági és bűnügyi szempontból egyaránt.

Amennyiben ezek a célok és erőfeszítések nemcsak papírra írt szavak maradnak, hanem konkrét tettekben is megnyilvánulnak, akkor a Magyar Szocialista Párt frakciója támogatni fogja ezeket. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. A vezérszónoki felszólalások végére értünk, és abban reménykedem, hogy más hasonló jellegű bejelentést is tehetek. Kétperces felszólalásra nem jelentkezett senki. Normál szót kérő előre bejelentett nincsen, de kötelességem megkérdezni, hogy kíván-e valaki élni a felszólalás lehetőségével, különösképp az előbb elmondottakra. *(Nincs jelzés.)* Megállapítom, hogy nem. További felszólalásra minthogy senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom.

Megkérdezem Lőrinczi államtitkár urat, az előterjesztőt, kíván-e reflektálni. Van módja. Az elhangzottakra kíván-e reflektálni? *(Dr. Lőrinczi Zoltán: Igen. Tisztelt Elnök Úr!) Várjon, várjon! Ha kíván, akkor én ezt megállapítom. (Derültség.)* Tehát úgy látszik, hogy kíván. Nagyon jó. Akkor ön a szó. Parancsoljon! Most kezdhet beszélni.

DR. LŐRINCZI ZOLTÁN, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen. Nemsokára vissza is adom a szót. Nagyon örülök, hogy az ellenzék részéről is hallottunk konstruktív és előremutató megállapításokat ebben az ügyben, és meg vagyok győződve, hogy a dohányzás ellen mint közös ellenség ellen együtt fogunk tudni küzdeni, akár ezzel a most a kormány által javasolt eszközzel is. Eddig kértem a szót. *(Taps.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm, államtitkár úr. A módosító javaslatok benyújtására, tisztelt Országgyűlés, tájékoztatom önöket, pénteken 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/10742. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Bejelentem, hogy az előterjesztést nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Most pedig elsőként megadom a szót az előterjesztőnek, Maruzsa Zoltán államtitkár úrnak. Államtitkár úr, ön a szó, parancsoljon!

DR. MARUZSA ZOLTÁN VIKTOR, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelettel köszöntöm önöket a trianoni békediktátum aláírásának 100. évfordulóján, a nemzeti összetartozás napján. Megtiszteltetés, hogy ma

szólhatok itt önökhöz az ország Házában, még ha a téma nem is kapcsolódik a történelmi évfordulóhoz. A köznevelésért felelős államtitkár azonban a hivatását tekintve is történész, nem mehet el szó szerint ezen esemény emlékezte mellett, különösen azért sem, mert a nemzeti identitás, a nemzeti összetartozás érzésének pártpolitika felett álló kialakítása, megerősítése az oktatási rendszernek is feladata, melyet örömmel vállalunk. Ebben önök biztosak lehetnek, és számíthatnak ránk.

A kormány célja ezen túl az is, hogy az oktatási rendszerünk minden fiatalnak alapos és eredményes felkészítést biztosítson a felnőttkori életéhez. Ezért tettük 2015-ben kötelezővé az óvodáztatást, ezért erősítjük a köznevelés rendszerét, ezért változtatunk a szakképzési rendszeren, és ez vezérli a kormányt a felsőoktatási intézményeket érintő modellváltás során is. Azok az intézkedések, melyeket ma önök elé tárok, szintén ezt a célt szolgálják.

A most tárgyalandó törvényjavaslat tartalmazza a 2020 szeptemberétől valamennyi tanuló számára teljesen ingyenes tankönyvellátás biztosításához szükséges jogszabály-módosításokat. Erről a kormány még 2019 februárjában döntött, így az eddig az 1-9. évfolyamon már mindenki számára ingyenes tankönyvellátást valamennyi évfolyamra kiterjeszti a köznevelésben és a szakképzésben egyaránt. Az ingyenes tankönyvellátás működtetésének fedezetére a 2020. évi költségvetés 13,8 milliárd forint támogatást biztosít. Meggyőződésünk, hogy az a tény, hogy minden magyar tanuló ingyenesen kapja a tankönyvet, hozzájárul az oktatás eredményességéhez, és abban bízom, hogy az ellenzék szemében sem lehet ennek kapcsán szálka.

A törvényjavaslat a köznevelési intézmények nyílvántartásba vételének szabályait is módosítja, újrászabályozza az intézmények alapító okiratának, szakmai alapdokumentumának tartalmi elemeit. Korábban ennek a deregulációjára került sor, az élet azonban azt igazolta, hogy szükség van ezen szabályok törvényi szintű rögzítésére. A törvényjavaslat bővíti továbbá az alapfokú művészeti oktatásra ingyenesen jogosult sajátos nevelési igényű tanulók körét, ezzel párhuzamosan koherensebbé teszi az erre vonatkozó szabályozást. Ennek kapcsán a sajtóban jelentek meg ezzel ellentétes hírek is, melyeket következetesen cáfoltunk, de itt is szeretném megerősíteni, hogy a jövőben a sajátos nevelési igényű tanulók teljes köre ingyenesen lesz jogosult az alapfokú művészeti oktatásra.

Amennyiben a tisztelt Ház elfogadja ezt a törvényjavaslatot, eleget teszünk a nemzetiségi önkormányzatok kifejezett kérésének, miszerint a nemzetiségi oktatást szolgáló intézményrendszer egy új intézménytípussal egészüljön ki, a kiegészítő nemzetiségi óvodával. Ez az intézménytípus a kis létszámú nemzetiségeknek segíthet azzal, hogy a hagyományos óvodák mellett alapvetően a hétvégén működő, a nemzetiségi nyelvoktatást szolgáló intézmények létrehozását teszi lehetővé. Fontos üzenet lehet ez éppen a mai

napon, amikor például az ukrán kormány tevékenysége száz év után megnehezíteni, ellehetetleníteni látszik Kárpátalja magyar tanítási nyelvű oktatási rendszerét.

A törvény módosítás a nemzetiségi nevelési, oktatási intézmények működési, felvételi körzetének meghatározásával és az egyes döntésekkel kapcsolatos nemzetiségi önkormányzati egyetértés kikérésének szabályozását összekapcsolja a nemzetiségek jogairól szóló törvény vonatkozó szabályaival, egyúttal az eddig eltérően értelmezhető szabályok összhangját is biztosítja a jövőben. *(Sic!)* A javaslatot természetesen egyeztetjük a nemzetiségek képviselőivel, támogató együttműködésüket ezúton is köszönjük.

A törvényjavaslat egy technikai deregulációt is tartalmaz, mellyel kapcsolatban a törvényjavaslat véleményeztetése során ugyancsak félrevezető sajtóhírek jelentek meg.

(17.50)

Fontos kiemelni, hogy a pedagógusok végzettségi követelményei nem változnak, nem lehet tehát a jövőben sem megfelelő végzettség, szakképzettség nélkül pedagógusokat alkalmazni, ugyanakkor a törvény módosítás következtében a pedagógusok alkalmazására vonatkozó képesítési követelmények a jövőben nem törvény mellékletében, hanem kormányrendeletben kapnak majd helyet.

Erre azért van szükség, mivel a pedagógusképzés folyamatos változása miatt a törvény hatálybalépése óta eltelt nyolc évben hét alkalommal kellett emiatt módosítani a nemzeti köznevelésről szóló törvény mellékletét. A jövőben a technikai módosításokat elegendő lesz kormányrendeletben átvezetni. Nincs kétségem, hogy ez a módosítás bizonyára tárgyát képezi majd hozzászólásoknak, szeretném ezért aláhúzni, hogy a feltételek nem változnak, de rendeleti szintre kerülnek, ennek pedig az az oka, hogy ha a tanárképzésről szóló kormányrendeletben vannak változások, ha új szak létesül, akkor önmagában ezért ne kelljen törvényt módosítani.

Jelenleg ugyanis az a helyzet, hogy míg ahhoz, hogy egy újfajta tanári szak létesüljön, elegendő a kormány rendelete, ugyanakkor ahhoz, hogy az érintett szakon végzett hallgató pedagógusként munkát is kaphasson, már törvényt kell módosítani. Kérem a tisztelt képviselőket, kezeljük ezt a helyén, az elmúlt nyolc évben a mellékletet ért hét technikai módosítás ezen részéhez soha senki nem szólt hozzá. Kérem, hogy támogassanak ebben, helyezték ezt a kérdéskört a kormány illetékességi körébe.

A törvényjavaslat a köznevelés és a szakképzés szétválasztásának még nyitva maradt kérdéseit is rendezzi, a most benyújtott javaslat célja a továbbra is a köznevelés rendszerében működő művészeti szakgimnáziumok és szakiskolák zökkenőmentes működésének megteremtése.

A törvénymódosítás egyik markáns célja továbbá a pedagógusok fokozott védelme, a velük szemben elkövetett erőszak megszüntetése. A közelmúltban megszorodtak a pedagógusokkal szembeni, erőszakkal történő, fenyegetéssel vagy tetteges bántalmazással járó jogsértések, amelyek elkövetői sajnálatos módon több esetben diákok voltak. Nyilvánosságra kerültek, majd a közösségi médiában jelentős nézettségre tettek szert a pedagógusokkal szembeni erőszakot nyíltan bemutató olyan videofelvételek is, amelyeket jórészt az elkövetők társai készítettek. A felvételeken a tanulók elsősorban verbálisan, de esetenként fizikailag is bántalmazták, megalázzák a munkájukat végezni próbáló pedagógust. Ez vállalhatatlan, ezt a társadalom döntő többsége elítéli.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény módosítása garantálni kívánja, hogy a pedagógusok biztonságos környezetben, nyugodt körülmények között végezhesék munkájukat, ezért megteremti annak a lehetőségét, hogy szükség esetén a rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv, az újonnan felállítandó iskolaőrseg bevonható legyen a pedagógusok védelme érdekében. Az iskolaőrseg létrehozásáról és az ehhez kapcsolódó intézkedésekről szóló törvényjavaslatot önálló törvényjavaslatként nyújtja, illetve nyújtotta be az Emberi Erőforrások Minisztériuma. A jelenleg tárgyalt törvénymódosítás ezt csak az alapelvi szintű rendelkezései közötti deklaráció formájában teszi meg.

Tisztában vagyok azzal, hogy a képviselők ezt az elvi deklarációt is vitathatják. Mi is jobban örülnénk, ha erre nem lenne szükség, ha ez a probléma nem létezne, ha a diákok szeretnék és tisztelnék a tanáraikat, és nem ragadtatnák magukat erőszakos cselekményekre. Sajnos azonban ezen a téren a világ nem az előnyére változik, ezért az intézkedést szükségesnek ítéljük.

Természetesen a pedagógusok biztonságos munkavégzéséhez szükséges feltételek közül ez csak egy elem, ezen a téren további intézkedések vannak folyamatban, amelyek magukba foglalják majd a szankcionáló jellegű intézkedések mellett a preventív jellegű intézkedéseket is. Ez a törvényjavaslat ezeket nem tartalmazza, ennek egyetlen oka van: a további intézkedésekhez nem kell a nemzeti köznevelésről szóló törvényt módosítani, de biztosíthatom önöket, hogy nem egyedülálló intézkedésről van szó; nem kell azonban törvényt módosítani ahhoz, hogy a pedagógusképzés során odafigyeljünk erre a kérdéskörre. Hogy a pedagógusképzésben részt vevő hallgatók felkészültebbé váljanak az eltérő környezetből érkező tanulócsoportokkal való együttműködés, illetve az esetlegesen adódó konfliktusok kezelésére, ezért a képzés során megerősítjük a konfliktuskezelési készségek fejlesztését.

Nem kell törvényt módosítani azért sem, hogy folytassuk a már szolgálatban álló pedagógusok konfliktuskezelési képességeinek fejlesztése érdekében folytatott programjainkat, amelyek célja az iskolai környezetben és azon kívül előforduló zaklatás és agresszív megnyilvánulások megfelelő kezelése, lehetőség

szerinti csökkentése, de tudjuk folytatni a mentálhigiénés továbbképzéseket is. Prevenció és szankció egyaránt jelen van tehát a kormány intézkedései között.

Felhívom figyelmüket, hogy az elmúlt hónapokban, amikor az egyes esetekre sor került, önök kérdésekkel árasztottak el bennünket, és azt kérték, hogy a kormány lépjen a pedagógusok védelme érdekében. A nemzeti köznevelésről szóló törvény módosítására irányuló javaslatunk ennek egy elemét tartalmazza. Kérem, javaslom, hogy szavazzák meg. Köszönöm. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Most vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Ezek sorában elsőként a Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka, Pószán László képviselő úr mondhatja el a véleményét. Parancsoljon!

DR. PÓSZÁN LÁSZLÓ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Én azzal kezdeném, amivel államtitkár úr abbahagyta: nevezetesen, hogy az iskolai erőszak visszaszorítása egy olyan feladat, ami nem tűr most már halasztást. Gondoljunk csak arra, hogy nem is olyan régen arra is példa volt, ami addig, mondhatni, elképzelhetetlennek tűnt, hogy iskolában megkéselték egy tanárt. Azt gondolom, nagyon helyes, ha minden olyan eszközt, ami elképzelhetőnek és célravezetőnek tűnik, megpróbálunk e tekintetben alkalmazni, és az iskolában a pedagógusok, a diákok épségét e tekintetben is biztosítani és megvédeni.

Ugyanakkor nem szabad elfelejteni, hogy ez a törvényjavaslat nyilvánvalóan főbb tartalmát tekintve nem erre koncentrálna, ahogyan ez elhangzott már az előbb, hiszen ez csak deklaratív tartalmú, és ezt egy külön törvényben fogja elrendezni, hanem lényegében kifejezetten szakmai kérdéseket vesz elő, olyan szakmai kérdéseket, amelyek alapvetően meglévő jogszabályok pontosítása, kiegészítése, részletezése vagy éppen ami hiányzik belőle, azoknak a pótlása.

Így például, azt gondolom, örvendezhetünk, és kifejezetten egy megkezdett folyamatnak a betetőzéséppen tekinthetünk arra, hogy most már ezen törvényjavaslatnak köszönhetően immár minden évfolyamra kiterjed az ingyenes tankönyvellátás, köznevelésben, szakképzésben egyaránt. Ez egy korábban kitűzött cél volt, lépésről lépésre tudtuk megvalósítani, és most elérkezünk ezzel a végére. Hál' istennek, ezt is sikerült így elérni.

Nyilvánvalóan a nyilvántartásba-vételi szabályok technikai eljárását az adott helyzethez kell igazítani, és ezért szükséges itt néhány technikai módosítás, ahogy az alapító okiratok, szakmai alapküldetvények tartalmának is az átgondolása vagy pontosítása. Ezek mind-mind, valljuk be őszintén, a közoktatás résztvevőit, a diákokat, a szülőket, de talán nem túlzok, ha azt mondom, hogy a pedagógusok többségét is alapvetően kevésbé szokta érdekelni, mert ez végső soron az intézményvezetés feladatkörébe tartozik, de attól függetlenül egy jogszabályi környezetben nyilvánvalóan erre is ki kell térni.

Nagyon helyes, hogy a törvényjavaslat kibővíti az alapfokú művészeti oktatásra ingyenesen jogosult sajtós nevelési igényű tanulók körét, ez eddig nem volt kellőképpen szabályozva, ahogyan az is, hogy a nemzetiségi önkormányzatok kérésére jó néhány javaslatot fogalmaz meg, így például kiegészíti a nemzetiségi óvodát is, ami eddig hasonlóképpen nem létezett. Tehát fontosnak tartom, hogy ezek a jövőben elkezdhetik a működésüket, illetve azt is, hogy ehhez kapcsolódóan értelemszerűen a finanszírozási kérdéseket is rendezni.

A törvényjavaslat néhány olyan részt is tartalmaz, ami abból adódik, hogy a köznevelési és a szakképzési rendszer az elmúlt időkben elég egyértelműen elvált egymástól. Tehát itt jó néhány jogi fogalmat kellett tisztázni, összerendezni, illetve harmóniába hozni, hogy koherens és áttekinthető legyen a rendszer, annál is inkább, mert a köznevelési rendszeren belül is maradtak továbbra is szakgimnáziumok, szakiskolák, tehát nyilvánvalóan ezeket össze kellett fésülni.

A törvényjavaslat rögzíti, hogy a NAT-ban foglaltak érvényesülését a kerettantervek biztosítják. Ezt azért tartom fontosnak megjegyezni, mert az az új alaptanterv, amely jóval nagyobb mozgásteret biztosít az iskoláknak a pedagógiai programjuk összeállítására, a sajátos arculatuk kialakítására, gyakorlatilag ezekben a kerettantervekben és a kerettantervekből levezethető helyi, iskolai pedagógiai programokban jelenhet meg. Ez azt jelenti, hogy jó 10 százalékkal megnőtt az iskoláknak és a nevelőtestületeknek a mozgásteret e tekintetben.

A 2011. évi köznevelési törvény az alapfeladatok között még nem jelenítette meg a nemzetiségi alapfokú művészeti oktatást, a jelen törvény ezt a hiányosságot pótolja: egységes jogértelmezést, jogbiztonságot teremt ebben a kérdésben, és ezzel együtt a fenntartó jogosult lesz költségvetési támogatás igénybevételére; ezt megint egy fontos dolognak tartom.

(18.00)

Összességében azt tudom mondani, hogy a törvénymódosítás túlnyomó részben jogtechnikai változtatásokat tartalmaz, jogi pontosításokat tartalmaz, a nemzetiségi oktatásra vonatkozó kérdéseket tartalmazza, a szakképzési, köznevelési rendszer szétválasztásából fakadó szövegpontosításokat, terminológiai változtatásokat tartalmaz, úgyhogy én azt hiszem, hogy az előterjesztés minden szempontból támogandó. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Ander Balázs képviselő úr, a Jobbik vezérszónoka a következő felszólaló. Parancsoljon!

ANDER BALÁZS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Pesterzsébet,

Nagykátá, Mezőtúr - igen, láttuk azokat a megbotránkozató és teljes mértékben elfogadhatatlan, tanárok ellen irányuló atrocitásokat, amelyek mellett nem lehet szó nélkül elmenni. Megengedhetetlenek az ilyesféle cselekmények, és azt hiszem, hogy az elkövetők meg kell hogy kapják a megfelelő büntetésüket. Megkímélem önöket attól, hogy itt a jogtechnikai részekkel untassak bárkit, szeretnék kifejezetten ezzel a témakörrel foglalkozni, de szerintem államtitkár úr úgyis számított rá, hogy az ellenzéki padsorokból ez lesz majd az a kardinális pont, amellyel itt a többségünk foglalkozni szeretne. Szóval, ezek az esetek, amelyeket a média is fölkapott, valószínűleg csak a jéghegy csúcsát jelentik, a latencia óriási lehet.

Nekem is egyébként, mielőtt képviselő lettem, volt becsületes állásom is, tanítottam, ráadásul pontosan egy olyan vidéki szakképző iskolában, amely sok esetben ezeknek a problémáknak és annak a szociokulturális horrorának, ahonnan az ott tanuló gyerekek kikerülnek, bizony, széles tárházát tudja fölvonultatni. Azért mondom, hogy a latencia óriási lehet, mert bizony volt olyan, amikor egy-egy ilyen eset után a kollegina jóval később vallotta be és pironkodva, hogy mit műveltek adott esetben vele is a tanulók. Volt, aki valamiféle Amazonas menti indiánnak képzelve magát fűvócsóval lőtt bele egy ilyen kis tús nyilacska. Tényleg elképesztő, hogy mi vissz arra fiatalokat, kvázi gyerekeket, hogy ilyen cselekményeket elkövessenek.

De mégiscsak vissza kell kanyarodnunk ahhoz, hogy a büntetés, illetve az iskolaórség megjelenése mennyire egy tüneti kezelés, mennyire egy sebtapas az azon a gennyedző problémán, amelyet az iskolai erőszak jelent a mai Magyarországon. Államtitkár úr, tíz éve kormányon vannak, azt hiszem, hogy talán jogos részünkről a kérdés, hogy mit tettek a tíz év alatt annak érdekében, hogy az ilyen esetek, a mezőtúri, és lehetne sorolni valóban ezeket a horrorisztikus cselekményeket, ne történhessenek meg. Tehát valahol a probléma gyökerénél kellene ezt az egész bajt kezelni. És ebben azért nem vitézkedtek. Innen, a Jobbik padsoraiból is évről évre benyújtjuk azokat a költségvetési módosító javaslatokat, amelyek pontosan azt célozzák, hogy mondjuk, a kora gyermekkori integráció sokkal nagyobb, kiemelt figyelmet élvezzen Magyarországon.

Meg kell nézni, hogy mennyit költ a magyar állam, mondjuk, a „Biztos kezdet” gyerekházak programra, amely egy nagyon jó kezdeményezés, főleg, ha jól csinálják, és nem sinkófálják el adott esetben az ott végzendő munkát. Szóval, mi azt mondjuk, hogy ezekről a programokról nem kellene sajnálni a pénzt, hiszen a magyar jövőt mentenénk ezzel meg. Azt is mondjuk, hogy a tanodákra is jobban oda kellene figyelni, hiszen sok esetben olyan problémás családi háttérű gyerekekkel foglalkoznak tényleg hitből, szeretetből, odaadásból, szakmaiságból azok a pedagógusok, akik ott dolgoznak, hogy teljes mértékben megalázó és megengedhetetlen az, hogy ha visszagondolok a '19-es esztendőre, ott egy féléves csúszásban legyen az a pénzmennyiség, amire a magyar államtól

számítottak. És azt is mondjuk, ha ezek a tanodák jól működnek, akkor ezeket a modelleket, a jó gyakorlatokat terjeszteni kellene, a magyar állam részéről pedig sokkal inkább támogatni ahhoz képest, mint amit most látunk.

Tehát megvan az államnak is a felelőssége, ez tény és való. És ha megnézzük, hogy ezekre a területekre mekkora forrásmennyiség érkezik, és összevetjük azzal, hogy itt mire költenek, akkor az ember haja égnek áll, fogjuk a fejünket, és nem értjük, hogy önök miért nem látják azt, hogy ez egy olyan terület, amelyre fokozottan kellene koncentrálni, ha meg akarjuk menteni az ország közös jövőjét, hiszen a köznyugalom múlik azon, hogy mennyi gyerek megadott esetben a lecsóba. Ugye, nem kell különösebben ragoznom, hogy kitől van ez a megállapítás: Pokorni Zoltántól. Valóban, a mai Magyarországon az a helyzet, hogy éves szinten mintegy tízezer gyermek, tízezer fiatal kallódik, veszik el, tűnik el, és a magyar államnak óriási felelőssége lenne abban, hogy őket megmentse. És a köznyugalmat is megmentse, mert ha évről évre 10-15-20 ezernyi fiatal kerül úgy ki a munkaerőpiacra, hogy semmiféle használható képzettséggel nem rendelkezik, korai iskolaelhagyóként csak lézeng a világban, akkor azt hiszem, hogy nem kell túlságosan ragoznom azt, hogy ebből milyen társadalmi robbanás lehet előbb vagy utóbb.

Tehát megvan az állam felelőssége. Soha, de soha nem fogom azt mondani, hogy ne lenne meg az egyén felelőssége, az az ember nem én vagyok. Soha nem fogom azt mondani, hogy a családnak ne lenne meg a felelőssége. Egyébként nagyon sajnálom, hogy nem Rétvári államtitkár úr van most itt bent, hiszen tegnap volt egy csörténk. *(Nacs Lőrinc: Ez nem fair!)* Nacs képviselőtársam, az sem volt fair, amit államtitkár úr tegnap levágott. Miről szólt a dolog? Én generációk óta masszívan bűnözésre szocializálódott famíliákról beszéltem. Erre államtitkár úr a válaszában azt mondja, hogy én burkoltan cigányoztam. Ha őneki ebből az jön ki, hogy én burkoltan cigányozok, akkor azt kell hogy mondjam, nagyon-nagyon előítéletesen gondolkodik a magyarországi cigánysággal kapcsolatosan. *(Arató Gergely: Így, így, bizony, így.)* Kínosan ügyeltem arra, és most is ezt teszem, hogy amikor bűnözői famíliákról beszélek, akkor ne keverjek ebbe bele etnikai származást. Nagyon kérem, ezt önök se tegyék, és ne vívjuk ezt a szalmazabérvetés technikáját, vagy önök ne jöjjenek ezzel, tehát ne próbáljanak olyanba belekötni, amit én nem mondok. Ha ilyenről akarok beszélni, akkor majd fogok róla beszélni, elég tökök gyerek vagyok ahhoz, hogy ki merjem mondani, amit gondolok, bocsanat! Ebben az esetben is megtettem volna, de most nem erről van szó. Még egyszer mondom, tanítottam, nem valami mélytengeri buborékban élek, nem is egy fallal elkerített luxuslakóparkban, tehát helyel-közzel, de tudom azt, hogy miről beszélek, és ezért is kell hogy visszautasítsam azt, ami államtitkári szinten tegnap itt megnyilvánult, mert nagyon sok pozitív példával is találkoztam. Olyan gyerekekkel, olyan fiatalokkal, akik adott esetben fejlampával voltak kénytelenek tanulni, mert

nem volt otthon náluk villany. Tanult, igen, ott, a cigánytelepen, érettségit szerzett, rendőr lett belőle. A mai napig sokkal büszkébb vagyok ezekre a pedagógiai sikerélményekre, mint annak idején - bocsanat! - egy Hiller- vagy éppen egy Hoffmann-érdeméremre. *(Nacs Lőrinc: Nem tud válaszolni, ez se fair.)* Szerintem ezek minősítik a tanárokat.

Államtitkár úr, ha önök az iskolaország bevezetésében gondolkodnak, és kapásból én ezt nem fogom elutasítani, azt mondom, hogy igen, lehet olyan pillanat, lehet olyan pont, amikor jóformán már minden menthetetlen, és ilyen drasztikus eszközökhöz kell nyúlni, de meg szeretném kérdezni, hogy azokban az iskolákban, abban a 140-150 szakképző iskolában, abban a 350 általános iskolában megpróbálták-e már mindent, hogy pedagógiai úton kezeljék a problémákat.

Itt szeretnék utalni a hejőkeresztúri iskolamodellre, arra az iskolamodellre, amely a húsz év alatt azért bizonyított. És ha valaki előítéletesen gondolkodna, akkor azt mondanám, hogy ez egy tipikus borsodi gettótelepülés, itt eredményeket elérni nem lehet. Egyébként ebben a kétszáz-egynéhány diákot tanító iskolában a hátrányos helyzetű diákok aránya kétharmad, a diákok 80 százaléka cigány származású, és mégis, a diákok, a gyerekek 70 százaléka olyan iskolában tanul tovább, amely érettségit ad.

(18.10)

Nincsen lemorzsolódás, nincsenek túlkoros diákok, nincs az a feszültség, hogy ott ülne bent, mondjuk, a hetedik osztályban egy 16 éves gyerek. Valahogy meg tudták oldani.

A Stanford Egyetemről adaptált példa, San Franciscóból, és ennek a kiötlői is azt mondták, hogy amit ott Nagy Emese igazgató asszonyék csináltak, az messze jobb, mint amit ők eredendően kitaláltak. Sikerélménye van a gyerekeknek, tanulnak, dolgoznak, nincsenek fegyelmezési problémák. Tehát én azt szeretném megkérdezni, hogy milyen felmérés előzte meg az iskolaország bevezetését, és egyáltalán megkérdezik-e azokat az intézményeket, igazgatókat, tanteszületeket, hogy akkor figyeljetelek már egy kicsit ide, lehetne választani, mit szeretnétek: iskolaórt, vagy pedig, mondjuk, egy főállásban foglalkoztatott szociálpedagógust, iskolai szociális munkást, iskolapszichológust.

Mert azt hiszem, hogy ezekkel a szakemberekkel messze-messze nincsen eleresztve a közoktatási rendszerünk. És ha ők azt mondják, hogy kifogytunk minden eszközből - és vannak egyébként ilyen szakembereink is; anyagilag, erkölcsileg, minden tekintetben jól megbecsült ilyen szakembereink vannak -, akkor igazándiból én sem tudnék mit mondani tanáremberként, ez van, elérkeztünk a szakadék szélére, és valahogyan meg kell akadályozni az erőszak iskolai eszközhasználatát. Mert az egyébként mégsem járja, hogy egyes felmérések szerint a magyar diákok 10 százaléka hetente többször is iskolai erőszak áldozatává válik. Ennek nagyon sok formája lehet, ebbe most ne menjünk

bele. Szóval, ez nem járja. A szülők jó esetben azért bízzák rá a gyermekeiket az iskolára, hogy ott tanuljon, hogy ott biztonságban legyen, nem pedig azért, hogy életre szóló traumákat szenvedjen, vagy adott esetben sokkal súlyosabb következményekkel is járhat az agresszió. Gondolhatunk, mondjuk, egyébként egy viszonylag elit iskolának számító történetre: több mint egy évtizeddel ezelőtt esett meg az a kaposvári eset, amikor egy gimnáziumban két osztálytársa, mondván, hogy nagyon idegesítette őket, bestiális kegyetlenséggel ölt meg - és egyébként jó családból származó fiatalok - egy másik fiataalt. Nem minősíthető valamiféle vidéki gladiátorképzőnek vagy gettóiskolának az a győri iskola sem, ahol a fiatal a tanárnőjét késelte meg.

Tehát azért szeretnék arra utalni itt is, hogy a világ vagy ez a problematika nem olyan fekete és fehér, mint ahogy esetleg egyesek ezt szeretnék beállítani. Messze-messze többről szól, messze-messze komplexebb ez az egész. Ezért is vagyok kénytelen megkérdezni ezeket a dolgokat, hogy ezekben az ügyekben, amiket említettem, tehát az iskolai segítő személyzettel való jobb ellátottság, az iskolán kívüli, de az iskolával mégis valamilyen szinten kooperáló tanoda-rendszer megerősítése... Államtitkár úr nyilván itt most tud számokat mondani, csak az a helyzet, hogy ha megnézzük, hogy itt tízmilliós populációról van szó, majdnem másfél millió gyermekről, akik a köznevelés rendszerében részt vesznek, akkor ezek a kezdeményezések csak a jéghegy csúcsát jelentik. Sokkal nagyobb figyelmet kellene erre fordítaniuk, és nem értjük azt, hogy ezt miért nem teszik meg, mert nem teszik meg.

És akkor itt a vége felé szeretném még egyszer lezögezni, hogy igen, vannak olyan esetek, amelyek menthetetlenek. Sajnos a pszichológia tudománya azt mondja, hogy a populáció egy százaléka pszichopata, gyermekként is. Akivel nem lehet semmit sem kezdeni, akit csak megfékezni lehet azért, hogy a többieket megvédjük tőle. És igen, vannak - akkor visszatérek rá, szín nélkül - olyan bűnözői familiák, ahol bizony az iskola nem a kitörés egyetlen lehetősége, ahol az iskola és a tanár jobb esetben csak valamiféle haszontalan dolog, rosszabb esetben pedig maga az ellenség, aki ellen mindenféle frusztrációt, mindenféle haragot, vélt vagy valós sérelmet ki lehet és ki kell élni. Igen, vannak ilyen esetek is, és igen, azt is látom, pontosan tudom, hogy valamikor ezzel nem tudnak mit kezdeni.

Voltam egyébként annak idején például a kaposvári speciális gyermekotthonban, a Zita Gyermekotthonban, 19 bentlakó volt ott, 38 dolgozó, illetve szakember jutott rájuk összesen. Tehát az arisztokrata világban az arisztokrata familiák csemetéire nem jutott ekkora figyelem, mint ott. Mi volt a probléma? Az, hogy későn kerültek oda. Erre szeretném felhívni az önök figyelmét, hogy a minél korábbi beavatkozás csodákra képes. Az oktatásba, a nevelésbe fordított erőforrások sokszorosan megtérülnek. Mi majd most, a költségvetés tárgyalása során kísérletet teszünk

egyébként arra újfent csak, hogy valahogyan megpróbáljuk rádöbenteni erre az alapigazságra a kormányzatot. Kíváncsian várjuk egyébként, hogy az előző évek gyakorlatához képest most is lesöprik-e ezeket a javaslatokat. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka, Nacsá Lőrinc képviselő úr következik. Parancsoljon!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! A nemzeti kormány célja a versenyképes, valódi, értékes tudást és tapasztalatot biztosító oktatási rendszer megteremtése, amely a mai világ követelményeihez alkalmazkodni tudó, rugalmas, innovatív, versenyképes képzési lehetőségeket biztosít a magyar fiatalok számára.

Azt gondolom, hogy ha egy ilyen napirendről beszélünk itt az Országgyűlésben nyár elején, a koronavírus-válság első szakaszának lezárása után, akkor meg kell ragadjuk az alkalmat, hogy köszönetet mondjunk a pedagógusoknak, akik az elmúlt hónapokban helytálltak a digitális tanrendben, akik egyik pillanatról a másikra elképesztő kreativitásról, helytállásról, határozottságról tanúbizonyságot tettek a gyermekeinket távolból, különböző megoldásokkal, különböző utánkövetési rendszerekkel. Úgyhogy azt gondolom, hogy először is a köszönet hangján kell szólni, ha egy ilyen tematikájú törvényjavaslatot itt az Országgyűlésben tárgyalunk.

A Fidesz-KDNP-kormány 2010 óta folyamatosan növeli az oktatásra fordított költségvetési források összegét. Az oktatási kiadások az idei évben 2149 milliárd forintot tesznek ki, míg a most már az Országgyűlés előtt lévő és a jövő héten tárgyalásra kerülő jövő évi költségvetésben 2228 milliárd forintra emelkedik az oktatásra fordított költségvetési forrás. Ezzel 2021-ben, ha ez a költségvetés elfogadásra kerül, 900 milliárd forinttal jut több pénz oktatásra, mint a 2010-ben elfogadott utolsó baloldali költségvetésben.

A következő tanévtől, 2020 szeptemberétől már teljesen ingyenessé válik a tankönyvellátás, melynek fedezetére az idei 2020-as költségvetés 13,8 milliárd forint támogatást biztosít. Az idei júliusi 10 százalékos pedagógusbér-emelés után már 355 milliárd forinttal többet költ a kormány pedagógusbérekre, mint 2010-ben. A magyar pedagógusok továbbra is számíthatnak a nemzeti kormányra, a júliusi béremelés 170 ezer pedagógust érint.

(Folytatás a 135/3-ban!)

Országgyűlési Napló

Mi, kereszténydemokraták támogatjuk a kormány azon célját, hogy Magyarország az innováció területén is élen járjon. Véleményünk szerint ehhez egy versenyképes, a mai kor kihívásaihoz alkalmazkodni képes szakképzési rendszerre van szükség. Nem tehetjük meg, hogy ne kövessük a legújabb világgazdasági folyamatokat, ha lépést akarunk tartani. Ma a világban egy ipari forradalomhoz hasonló változás zajlik, egy innovációs-technológiai-tudományos megújulás, ahol egyre nagyobb szerepet kap a magas hozzáadott értékű munka, ezért a tavalyi év végén elfogadta az Országgyűlés az új, innovatív szemléletű versenyképes szakképzési rendszert kialakító törvényt, amely így szétválasztja a szakképzési és köznevelési rendszert.

Az előttünk fekvő köznevelési törvény módosításának céljai között szerepel a köznevelési intézmények zökkenőmentes tovább működésének megteremtése, továbbá az egységes jogalkalmazás és jogértelmezés.

A törvényt módosítás egyik másik fő célja a pedagógusbántalmazás megszüntetése. Itt jobbikos képviselőtársamra szerettem volna reagálni, mert én egyáltalán nem feltételezem, hogy tegnap ön valakinek a származására utalt volna felszólalásában. Azért sem feltételezem, mert akkor lehet, hogy ma már nem ülne a frakciójukban, mert pártelnök úr kirúgta volna önt. És hogy kinek van felelőssége, mert ön felsorolt rendkívüli csoportokat - a családoknak van felelőssége, kis helyi közösségeknek van felelőssége, bandáknak van felelőssége. Képviselő úr, olyan pártoknak is felelőssége van, aki erőszakra buzdít, aki gyűlölködő felszólalásokat ejt meg itt az Országgyűlésben kormánypárti képviselők ellen tömegesen, hogy milyen fajta kisorsolás, kibrudalás... Olyan pártoknak a felelőssége is ez, amelyeknek a képviselői államtitkárt fenyegetnek nyakon veréssel, vagy aki az utcára hívja az embereket, vagy elállja a pulpitushoz vezető utat. Ezeknek a pártoknak is a felelőssége, tisztelt képviselő úr, az erőszakos cselekmények.

(18.20)

Szerintünk a pedagógusbántalmazást meg kell szüntetni, az ellen szigorúan fel kell lépni. A pedagógusoknak a jövő nemzedékek oktatása-nevelése érdekében végzett, áldozatos munkáját elismerésnek és megbecsülésnek kell öveznie. Elfogadhatatlan és felháborító a pedagógusok bántalmazása vagy megfélemlítése. Elfogadhatatlan, hogy bárki agresszíven lépjen fel a pedagógusok ellen. Nem tűrhetjük, hogy a deviancia utat nyerjen egyetlen magyar iskolába is.

Az előttünk fekvő törvényt módosítás garantálni kívánja, hogy a pedagógusok biztonságos környezetben, nyugodt körülmények között végezhesék munkájukat, ezért megteremti annak a lehetőségét, hogy szükség esetén rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv, az újonnan létrehozandó iskolaőrseg bevonható legyen a pedagógusok védelme érdekében szükség esetén.

Az államnak fel kell lépni annak érdekében, hogy minden magyar pedagógus és minden magyar tanuló biztonságos körülmények között tudjon részt venni az oktatási rendszerben. Nem engedhetjük, hogy néhány deviáns magatartást tanúsító személy miatt a tanulók összességének tanuláshoz való joga sérüljön. A jelen törvényjavaslat egy fontos lépést tesz a biztonságos iskolák irányába, ugyanakkor egyrészt nyitottak vagyunk a párbeszédre, és további lépésekre is szükség lehet e téren.

Az előttünk fekvő törvényjavaslat az előbbieken kívül tartalmaz még néhány nemzetiségi oktatási-nevelési módosítást, amelyre külön ki szeretnék térni. A nemzetiségi önkormányzatok kifejezett kérésére a nemzetiségi oktatást szolgáló intézményrendszer egy új intézménytípussal egészül ki, a kiegészítő nemzetiségi óvodával. Célunk, hogy minél több Magyarországon élő nemzetiség a teljes köznevelési rendszerben óvodától érettségiig nemzetiségi intézményekbe járhasson. Erre a német nemzetiségnek van ma a legszélesebb körű lehetősége, ugyanis Magyarországon az óvodától az egyetemi diplomáig biztosított a német nyelvű képzés, amely egyedülálló, Európában ilyen Magyarországon kívül sehol máshol nincs, nyilvánvalóan a német ajkú országokat kivéve.

A törvényt módosítás a nemzetiségi nevelési-oktatási intézmények működési-felvételi körzetének meghatározásával s egyes más döntésekkel kapcsolatos nemzetiségi önkormányzati egyetértés kikérésének szabályozását összekapcsolja a nemzetiségek jogairól szóló törvény vonatkozó szabályaival, itt a jogszabályok kifésüléséről van szó egyértelmű egyeztetési renddel, egyértelmű hierarchiával és az egyetértés kikérésének szabályozásával kapcsolatban.

Mi, kereszténydemokraták elkötelezték vagyunk amellett, hogy a velünk együtt élő nemzetiségek, akik az Alaptörvényünk szerint államalkotó tényezők, magas színvonalú nemzetiségi oktatásban részesülhessenek. Mi a nemzetiségekre értékékként és erőforrásként tekintünk, akik gazdagítják a hazánkat. Ezt különösen fontos így június 4-én az esti órákban elmondani.

Az is fontos, hogy Magyarország megbecsüli a nemzetiségeit. Az elmúlt tíz évben folyamatosan növeltük a nemzetiségi intézmények és a nemzetiségi önkormányzatok támogatását. Pedagóguscscere-programokat, ösztöndíjprogramokat, kulturális programokat, civil programokat támogattunk annak érdekében, hogy az őshonos nemzetiségekhez tartozó fiatalok megélhessék a nemzetiségi identitásukat itt, és természetesen mi soha nem fogunk akadályt gördíteni az elé, hogy mondjuk, a román állam támogasson egy román nemzetiségi iskolát itt, Magyarországon, ezért kérjük a viszonyosságot is, hogy ha mi támogattunk magyar nemzetiségi intézményeket a határon túl, akkor ez az ottani többségi államban ne okozzon semmi gondot. Mi nemcsak hogy elfogadjuk, hanem kifejezetten örülünk is, ha például egy pedagóguscscere-program, nyelvtanulási program két ország közös finanszírozásával valósulhat meg. Ezeket az együttműködések is keressük.

Itt szeretném megköszönni a nemzetiségi szószólóknak, a nemzetiségi képviselő úrnak az ebben a munkában betöltött hídszerepét, hogy az államok közötti együttműködés ezeken a területeken is, ami a fiatalokat érinti - táborozás, pedagógus-ösztöndíjak -, megvalósulhasson, és ezáltal a nemzetiségi fiatalok is ezeket a közösségteremtő élményeket és azt a biztos tudást megszerezzhessék, amire szükségük van.

Arató képviselő úr, ha már visszajött a terembe, csalódott lenne, ha nem mondanám el a 2010 előtti számokat, és biztos kikérné magának, hogy nem említettem meg, ezért csak annyit hozzátennék - a nemzeti kormány teljesítményéről már beszéltem -, hogy Arató képviselő úrék alatt 14 ezer pedagógust és 1200 óvónőt bocsátottak el, valamint bezártak több mint 100 iskolát és 300 óvodát. A mérleg serpenyőjében ezek az adatok vannak. A másik oldalról már beszéltem.

Előremutató a törvényjavaslat, tovább szeretnénk dolgozni hasonló törvényjavaslatokon is. Természetesen ezt a mostanit a KDNP-frakció támogatja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok sorában.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Lényegesen lerövidíti ennek a törvényjavaslatnak a vitáját, hogy most éppen elnöklök, így a házszabály szerint nincsen módon hozzászólni. *(Derűltség és közbeszólások.)* Ezt kinek-kinek izlésére bízom, de a házszabályt természetesen mindenkinek be kell tartani.

Gurmai Zita képviselő asszony következik, az MSZP vezérszónoka. Parancsoljon!

DR. GURMAI ZITA, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Minden sikeres férfi mellett áll egy nő, úgyhogy ennek megfelelően örülök, hogy ezt a feladatot rám bízta, és az ön támogatását is tudom, elnök úr.

Először is szeretném elnök úrnak, államtitkár úrnak és képviselőtársaimnak jelezni, hogy ez a tízéves évforduló, a nemzeti összetartozás napja valóban mindannyiunk számára fontos, és abban szeretném megerősíteni kormánypárti képviselőtársaimat, hogy valóban a pedagógus nagyon fontos, köszönet a munkájukért, de nem feledkezhetünk meg a gyerekekről sem, és azokról a szülőkről sem, akik a digitális oktatásba bizony bele kellett hogy álljanak.

Tehát ennek megfelelően azt kell mondjam, hogy ez egy igazi kihívás volt mindenki számára, de azt tudom mondani én, aki Fülöpön jártam az elmúlt héten egy 16 gyermekes családnál, ott az édesapa elmesélte, hogy bizony az, hogy ő internethez hozzájuthasson és a gyerekei oktatásban részesülhessenek, ez bizony neki komoly kiadásokat jelent. Tehát van egy csomó rejtett dolog, amivel nem feltétlenül voltunk tisztában, tehát én úgy gondolom, hogy mindegyikre érdemes lenne elemezni egyébként ezt az időszakot is.

Ezek után szomorúan kell mondjam, hogy ez a törvénymódosítás, én úgy ítélem meg, hogy kidolgozatlan, és szeretnék ez ügyben néhány példát mondani, de még mindig azzal a reménnyel, államtitkár

úr, hogy közös gondolkodásra tudom az itt ülőket serkenteni.

A törvénymódosítás szerint a NAT-ban foglaltak érvényesülését a kerettantervek biztosítják. Ez az a bizonyos NAT, amely számtalan szakmai kritikát kapott, és azt kell mondjam, hogy azt is érdemes végignézni, hogy a koronavírus-járvány alatti digitális távoktatás mennyire hagyott egyáltalán időt és energiát a pedagógusoknak arra, hogy kidolgozhasák a helyi kerettanterveket, mert ez azt jelenti, hogy sokkal több időt töltöttek egyébként szerintem, legalábbis azok, akikkel én beszélgettem; tehát szeretném tudni, hogy volt-e ez ügyben konzultáció a tanárokkal.

Aztán a törvénymódosítás 2021-től már minden gyermeknek biztosítja az ingyenes állami tankönyvet, ez szerintem egy rendkívüli dolog, de nem biztosítja a tanároknak és a szülőknak a szabad tankönyvválasztást. Szeretném tudni, hogy miért. Mondják meg, hogy miért félnek ennyire a pedagógusok szakmai autonómiájától!

De hogy ne csak kritizáljak, államtitkár úr egyébként beszélt is róla: kifejezetten pozitívnak tartom, hogy az SNI-s gyermekek ingyenesen juthatnak hozzá a művészeti oktatáshoz, hiszen pedagógiai szempontból bizonyított, hogy a művészetek sokat segíthetnek a magatartászavarok enyhítésében.

Az is egy jogos kedvezmény, ha jól értettem, hogy a nemzetiségi oktatást szolgáló intézményrendszer egy új intézménytípussal, a kiegészítő nemzetiségi óvodával egészül ki, erről Nacsa képviselőtársam hosszabban beszélt, én ezt abszolút mértékben fontosnak és jónak tartom.

Ugyanakkor a pedagógusok végzettségi követelményére vonatkozó módosítást nem most, hanem szerintem már tavaly meg kellett volna lépni, akkor, amikor lehetővé tették, hogy a szaktanárokat hiány esetén pedagógiai végzettség nélküli, de szakmailag azonos felsőfokú végzettségű személyekkel pótolják.

A legnagyobb baj azonban a pedagógusbántalmazások megszüntetésével kapcsolatos rendelkezésekkel van. Már most, a beszédem elején szeretném világosan leszögezni, hogy a pedagógusbántalmazás megszüntetése abszolút érthető és jogos törekvés. A mi álláspontunk is az, hogy a pedagógusoknak biztonságos környezetben, nyugodt körülmények között kell a munkájukat elvégezni. A célok megfogalmazásában tehát nincs közöttünk vita.

(18.30)

Az alkalmazott eszközök tekintetében viszont erős szakmai ellenérveink vannak. Felmerül például a kérdés, hogy egy rendvédelmi szervezet, melynek tagjai adott esetben személyesen is ott lennének az iskolákban, mennyire tudja szolgálni az iskola oktató-nevelő munkáját. Több szakértő egybehangozó véleménye, hogy sem a gyerekekre, sem a pedagógusokra nézve nem igazán lenne pozitív hatással egy rendvédelmi személy. Sőt, nagy a veszélye annak, hogy épp

az ellenkező hatást válthatják ki, mint amit el szeretnénk érní.

A rendészeti szervek megjelenése az intézeten belül persze eleinte hozzájárulhat az ott dolgozók passzív biztonságérzetének növekedéséhez, és időlegesen visszafordíthatja az erőszakos cselekményeket az iskolákban. De meggyőződésem, hogy ez hosszú távon nem hoz megoldást, hisz gondoljanak csak bele, egy bizonyos életkor alatt a megfogalmazott retorziók egyáltalán nem jelentenek visszatartó erőt. Mennyire tarthatja vissza egy belátási képességeiben még korlátozott 12 éves gyerek ütésre lendülő kezét például a családi juttatások elvonása?

Nemzetközi tapasztalatok bizonyítják, hogy a rendészeti fellépés önmagában még nem elég az iskolai erőszak visszaszorításához, sőt bizonyos esetekben még súlyosítja is a problémákat. A rendészeti fellépés a legtöbb olyan országban, ahol alkalmaznak ilyet, csupán kiegészítő eleme a preventív programoknak. Ahhoz, hogy az iskolai erőszak eltűnjön vagy visszaszoruljon, meg kell erősíteni a pedagógiai szolgáltatókat és az iskolapszichológusi hálózatokat is. Szakmai alapú jelzőrendszerek kiépítésére, érzékenyítési foglalkozásokra, képzésekre lenne szükség.

Nem most hallhatták először, a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete már tavaly év végén javasolt egy 11 pontos intézkedési tervet az iskolai erőszak ellen. Eleinte úgy tűnt, hogy erre van is kormányzati fogékonyság. Palkovics László innovációs és technológiai miniszter válaszában voltak konstruktív elemek. Ő például azt javasolta: vizsgálják felül az iskolai házirendeket, erősítsék meg az iskolapszichológusi tevékenységet, és kezdődjön meg az iskolai konfliktusok szélesebb hátterének megvizsgálása, elemzése és közös kezelése.

Végül azonban a Fidesz-kormány mégis a rendparti látszatintézkedések és a jól hangzó lózungok mellett döntött, de győzzön meg arról, hogy nem így van. Hangsúlyozom, pedig szakértők egybehangzó véleménye szerint a kizárólag erőszak szervezeti intézkedések és a retorzióközpontú szemlélet önmagában nem oldja meg az iskolai erőszak problémáját.

Persze kérdéses, hogy ez a törvény egyáltalán azért született-e, hogy végrehajtsák - reményeim szerint nem -, vagy porhintés az egész, hisz annyi a tisztázatlan részletkérdés, hogy felvetődik, hogy ezt mennyire gondolják komolyan.

Gondoljunk csak bele, a jelzett ötszáz intézményben milyen költségeket jelent az iskolaóri rendszer kiépítése. Készült-e ezzel kapcsolatosan bármilyen tanulmány? A folyamatos iskolaórzést nem lehet egyetlen személlyel végrehajtani. Ha ezt komolyan vesszük, akkor intézményenként több személy alkalmazásáról kell beszélni. Ha valóban egy komplett hálózatban be akarják kamerázni az osztálytermeket, annak a költségei csillagászatiak lesznek. Aztán minden iskolaórnek szüksége lesz egy operatív helyiségre minden érintett intézményben. Ezek kialakítása is ismét költségeket jelent. Ezekről nem láttam semmit. Akkor még a várható munkaszervezési anomáliákról nem is beszéltem.

Az iskolaóri munkáltatója a rendőri szerv, és a törvény szövegéből az derül ki, hogy az iskolában folyó pedagógiai munkáért felelős személy nem utasíthatja majd az iskolaórt. De még az is kérdéses, hogy az iskolák vezetői utasíthatják-e az iskolaórt.

Ez pedagógiailag egészen abszurd helyzeteket teremthet. Ráadásul az iskolaóri eljárása adott esetben ütközhet az iskolában elfogadott pedagógiai programmal. Ez pedig már rendszerszintű szabályozási problémákat is elővetít.

Az iskolaőrök folyamatos képzése sem volt világos. Kérem, hogy beszéljen erről. A törvény szerint pedagógiából és gyermekpszichológiából sikeresen kell vizsgáznia, de az, hogy milyen mélységben, és milyen ismereteket várnak el tőle, nem volt részletezve. Ráadásul ismétlővizsgákat is csak ötévente kell tenniük, és akkor is csak a jogszabályi változásokról és a kényszerítőeszközök alkalmazásáról kell számot adniuk.

Szakemberek szerint a vizsgáknak sűrűbben kellene megtörténniük, és a pedagógiai, pszichológiai ismeretek bővítése is a számonkérés része kellene hogy legyen. Ugyanakkor viszont a törvény azt nem zárja ki, hogy ad absurdum magánvállalkozásokkal végeztessék el ezt a munkát. Remélem, nem arról van szó, hogy egy újabb lyuk lesz az állami költségvetésen.

Felmerül a kérdés, hogy miért is történik mindez. Ezért akarják csak rendészeti úton megoldani az iskolai erőszak problémáját? Ezért tesznek iskolaőröket az oktatási intézményekbe, akik önhatalmúan járhatnak el bármilyen, akár az iskolai vezetés ellenében is? Mert azt senki nem gondolhatja komolyan, hogy a büntethetőségi korhatár leszállítása megoldja az iskolai erőszak problémáját. Ismétlem, amit egyszer már mondtam: egy 12 éves, korlátozott belátású gyermek agresszivitását nem fogja vissza a család büntetése vagy a rendőri jelenlét.

Ezért azt javasoljuk, ne hozzanak egy betarthatatlan és rossz törvényt. Gondolják végig újra ezeket a kérdéseket! Kérem, hogy hallgassák meg a szakembereket, tanulmányozzák a szakirodalmat, és bőségesen rendelkezésre állnak a nemzetközi tapasztalatok is. Vizsgálják meg a már kidolgozott békés iskolaprogram elemeit, és kérem, hogy építsék bele a törvényjavaslatba.

Feltehetőleg nem ismerik - de ha igen, ma már képviselőtársam beszélt Pokorni Zoltánról - Aáry-Tamás Lajos vizsgálati anyagát, amelyet a korabeli sajtóban megjelenő erőszakos cselekedetek hatására rendelt el az akkori miniszter. A rendkívül részletes és szakszerű vizsgálati anyag egyértelműen megfogalmazza az erőszak elleni nemzeti stratégia kialakítását, amelyhez akkor az iskolák folyamatosan csatlakoztak, tehát volt pozitív visszacsatolás. Vannak természetesen követhető és jó példák és elképzelések. Nagyon kérem, hogy fogadják meg ezeket.

Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az ellenzéki sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Arató Gergely képviselő úr, a DK vezérszónoka, parancsoljon!

ARATÓ GERGELY, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Azzal kell kezdenem, amivel Nacsa képviselő úr kezdte. Valóban érdemes emlékezetünkbe idézni azt, hogy a koronavírus-járvány remélhetően legnehezebb időszakában az iskolák és a pedagógusok emberfölötti munkát végeztek, amikor próbáltak egyébként a kormány évtizedes mulasztása ellenére üzembe helyezni, működtetni egy olyan távoktatási rendszert, amire egyébként előtte nem volt példa, és amihez sajnálatos módon elmulasztott idejében megfelelő szakmai támogatást és felkészülést biztosítani a kormány a békeidőben.

Egyetértek abban Gurmai Zita képviselő asszonnyal is, hogy persze köszönettel tartozunk a szülőknek is, akik nagyon gyakran maguk voltak a szenvedő alanyai annak, hogy a gyerekeknek egy sor feladatot úgy kellett megoldaniuk otthon, hogy egyébként ehhez nem kaptak megfelelő támogatást, megfelelő segítséget.

Szerintem ezt a történetet azért érdemes most idehozni, azon kívül, hogy persze így pedagógusnap előtt emlékeztetni a pedagógusok érdemeire mindig szerencsés és helyénvaló dolog, mert megmutatja azt, hogy ez az oktatási rendszer jobbat érdemel, mint az az oktatásirányítás, amit ma kap. Sajnos, ez a törvényjavaslat is ezt bizonyítja, tisztelt képviselőtársaim, azt, hogy hiányzik az oktatási kormányzatból az a képesség, hogy szembenézzen a valódi helyzettel, és valódi válaszokat keressen az egyébként az oktatásban meglévő, nem feltétlenül friss, nagyon gyakran nagyon régi problémákra.

Azt szeretném megköszönni államtitkár úrnak, hogy nemcsak a jó, hanem a problémás részeiről is beszélt a törvényjavaslatnak, még akkor is, hogyha nem mindenütt fejtette ki teljes egészében a probléma lényegét.

De hadd kezdjem azzal, amiben egyetértünk. Biztosan ilyen a nemzetiségekre vonatkozó szabályozás. Mindannyian itt a parlamentben abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a nemzetiségek bizottságának munkája nyomán nyomon tudjuk követni tulajdonképpen azt a munkát, ami zajlik folyamatosan a nemzetiségi intézményrendszer fejlesztése területén, és meg tudjuk köszönni mind bizottsági elnök képviselő úrnak, mind pedig a szószólóknak azt, hogy ebben a munkában folyamatosan részt vesznek, és a kormánynak is meg tudjuk köszönni egyébként, hogy sok minden más társadalmi csoporttal ellentétben az innen érkező kezdeményezésekre pozitívan reagál.

(18.40)

Majd persze kíváncsiak leszünk arra, hogy a képviselő úr és a szószóló asszony is teljesen egyetért-e ezzel a javaslatl, de ez mindenképpen egy jó irányú javaslat, és úgy tűnik, hogy fejlődik a nemzetiségi oktatást, és én is úgy tudom, hogy ez alapvetően megfelel azoknak a kéréseknek, amelyeket a nemzetiségek képviselői megfogalmaztak.

Féloldalas a helyzet az ingyenes tankönyvellátás tekintetében. Talán emlékeznek rá, hogy ezt a programot mi kezdtük el annak idején, amikor mi kormányoztunk, de mi ezt a rászoruló gyerekek számára biztosítottuk, mert azt mondtuk, hogy elsősorban annak kell ingyenes tankönyvet adni, akinek gondot jelent anyagilag ezt megvásárolni; államtitkár úr gyermekei számára, ha vannak, és az én gyermekem számára mi meg tudjuk venni a tankönyvet. Az a probléma, államtitkár úr, ami a szocializmussal általában probléma szokott lenni, hogy ha ingyen van és egységes, akkor a minősége is rossz.

Az a helyzet, hogy azzal, hogy önök kiiktatták a szakmai versenyt a tankönyvellátás rendszeréből, cserébe az ingyenességért, azt érték el, hogy jelentősen leromlott a tankönyvek minősége minden értelemben. Ma az iskolában a pedagógusok jelentős része - én tudom, hogy egyébként nem teljesen szabályszerűen - nem az önök által ingyen biztosított tankönyveket használja, hanem azokat a tankönyveket, amiket megszoktak, amelyek jó minőségűek, és amelyeket sok-sok év tapasztalata alapján fejlesztettek a tankönyvírók és a kiadók. Mondhatom azt is, hogy ha tetszik, van pult alól árult tudás is a magyar oktatási rendszerben, és ez is a szocializmus jellegzetesége.

Én örömmel fogom látni, ha önök létre tudják hozni azt a csodát, hogy lesz mindenki számára ingyenes, jó minőségű és szabadon választható tankönyv kínálat. De önök ezek közül jelenleg az elsőt teljesítik, a másik kettőt pedig nem. És ez nem jó így. Azt gondolom, hogy ennek így nagyobb a kára, mint annak, hogy a jómódúaknak is ingyen lehet biztosítani tankönyveket. Még egyszer mondom, én nem ellenzem az ingyenes tankönyvellátást, azt ellenzem, ha ennek a tankönyvi falanszter az ára. Ez nem jó így, tisztelt államtitkár úr.

A második kérdés, amit ön is említett, de talán nem teljes mértékben mondta el ennek a háttérét, az az ingyenes oktatáshoz való hozzáférés, s ezen belül - mondjuk így az egyszerűség kedvéért - a művészetoktatáshoz való hozzáférés. Mert igaz ugyan, hogy önök másfajta módon visszahozták ezt a törvényben, csak közben elvesztették belőle a hátrányos helyzetű gyerekeket.

Csak a sajátos nevelési igényű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek kerültek bele most már abba a körbe, akik számára garantáltan ingyenes ez a fajta oktatás. És ez probléma, hiszen természetesen tudjuk, hogy a szabályok szerint jóval több hátrányos helyzetű gyermek van. Számukra gondot jelent az, ha - ne menjünk bele - lényegében tandíj-kötelezettség keletkezik. Fontos lenne, hogy őket behozzuk az oktatási rendszerbe, mert a halmozottan hátrányos helyzet kritériumai viszonylag szigorúak.

Azért azt is mondjuk el a méltányosság kedvéért, hogy azok az aggódalmak, amelyek arra vonatkoztak, hogy az autista gyermekek kimaradhatnak ebből a támogatott körből, nem alaposak, hiszen a sajátos nevelési igényű körbe beletartoznak az autista és a tartós betegséggel élő gyerekek is.

Ebből a szempontból tehát ott nincs probléma; a probléma a hátrányos helyzetű gyerekek nagy csoportjával van, akik ebből kimaradnak.

Azt mondja államtitkár úr, hogy azért van szükség arra, hogy innen kezdve kormányrendelet szabályozza a pedagógusminősítések rendszerét, mert olyan gyakran változik a pedagógusképzés, hogy ehhez folyamatosan hozzá kell igazítani a törvény mellékletét. Tisztelt államtitkár úr, ez beismerése annak, hogy összevissza matatnak a tanárképzéssel az elmúlt tíz évben. Ez beismerése annak, hogy nem képesek fenntartani egy olyan rendszert, amit ne kellene folyamatos módosításokkal követni. Ráadásul abban a helyzetben, amikor önök folyamatosan titkolják a tanárihiány adatait, csak közvetett módon tudunk következtetni arra, például a kompetenciamérés kérdőíveiből, hogy mekkora a szakostanár-hiány a magyar közoktatásban, és ezek a számok katasztrofálisak egyébként; ebben a helyzetben, ne haragudjon, államtitkár úr, de nincs bizalom abban, hogy a kormány nem arra kívánja fölhasználni ezt a felhatalmazást, hogy innen kezdve ahelyett, hogy olyan tanárképzést hozna létre, ami stabilan működik és amelyik vonzó a diákok számára, na meg hogy a lényegét mondjam, ahelyett, hogy olyan fizetéseket adna az iskolákban, ami miatt megéri a fiataloknak elmenni a tanári pályára, önök inkább majd azzal próbálkoznak, hogy a rendeletben a képesítési követelmények - hogy fogalmazzak finoman? - célirányos megváltoztatásával próbálják orvosolni a szakképzett pedagógusok hiányát. Az a baj, tisztelt államtitkár úr, hogy attól, hogy a rendeletben felhatalmazzák őket, még nem fog tudni valaki tanítani. Ez a probléma. Lehet a rendelettel trükközni, és én élek azzal a gyanúperrel, hogy önök sajnos erre is fel kívánják használni ezt a szabályozást.

Jut eszembe, Nacsa képviselő úrnak - aki valami miatt kiment a teremből - jelezném, hogy az a szám, amit ő mond, az úgy van, hogy beleszámolja azokat is, akik nyugdíjba mentek tíz év alatt, illetve nyolc év alatt, 2002 és 2010 között. De az a helyzet, tisztelt képviselőtársaim, hogy azóta is mennek ám pedagógusok nyugdíjba. Azt lehet csinálni, hogy ezt nem mutatják ki, csak ez nem segít megoldani a problémát. A nagy különbség az, hogy a mi időnkben volt elég szakos pedagógus az iskolákban, most meg nincs. Ez egy nagy különbség, és ez tényleg árt az oktatási rendszernek, a számokkal való bűvészkedés meg nem sokat használ az oktatási rendszernek.

Hogy mi a helyzet, erről is szeretnék röviden szólni. Szemben Gurmai képviselő asszonnyal, én nem térnék ki majd arra a törvényjavaslatra, amit a jövő héten fogunk tárgyalni, bár az egy törvényalkotási nonszensz a maga módján, hogy a kormány kettévágta ezt a törvényjavaslatot, és a közoktatási törvénybe tartozó részét itt nyújtja be. Itt a parlament lényegében egy biankó felhatalmazást ad, jogi értelemben biztosan. Tudjuk, hogy mi lesz benne, mert már benyújtották a másik törvényjavaslatot is, de hát nem véletlenül kalandozik mindig ebbe az irányba a vita, mert a két javaslatot nyilván egyben

lenne érdemes tárgyalni. Most azt mondják nekünk, hogy a köznevelési törvényben adjunk helyet az iskolaórségnek, aztán majd egyszer kiderül, hogy mit csinál egyébként az az iskolaórség. Tegyük hozzá, hogy ez jogalkotási szempontból, szakmai szempontból nincs rendben.

De most beszéljünk arról, hogy ha már a köznevelési törvényben van, akkor nevelési, iskolairányítási rendszer szempontjából ez mit jelent. Abban nyilván nincs köztünk vita, hogy az erőszaknak semmilyen módon nincs helye az iskolában. Ebben nincs vita köztünk. Abban sincs vita köztünk, hogy hatásosabb, eredményesebb fellépésre van szükség. Államtitkár úrnak még rendes szakmája volt akkor, de mi ezt a vitát, akik már 2010 előtt is itt ültünk a parlamentben, időnként lefolytattuk, és nagyon gyakran meghallgattuk az akkori ellenzékétől, hogy azért van erőszak az iskolákban, mert átkos, liberális, modernista kurzus uralkodik az oktatási rendszerben, és ez ennek a következménye. Na hát, tisztelt Ház, 2010 óta már nyoma sincs semmilyen modernizmusnak meg liberalizmusnak az oktatásban, meg egyáltalán semmi, ami korszerűbb Hóman Bálintnál, és mégis van iskolai erőszak! Micsoda csoda! Azért, merthogy ezek a politikai vuduk, ezek a politikai szövegek nem segítenek megoldani a problémát.

Ha emlékeznek rá, s erre Gurmai Zita képviselő asszony már emlékeztetett, az akkori kormányzat komolyan vette ezt a problémát. Felkértük az oktatási jogok biztosát, aki az oktatás nagyon kevés még meglévő, a politikai lövészárkok minden oldaláról tisztelt szereplője, hogy végezzen egy nagyon komoly vizsgálatot, s mellesleg a minisztérium ehhez jelentős finanszírozást is biztosított. Ezután elkészült egy részletes jelentés, amelyik egyrészt bemutatta a jelenséget, másrészt pedig azzal az igénnyel lépett fel és számos intézkedést fogalmazott meg, hogy ezekből az intézkedésekből jöjjön létre egy olyan nemzeti iskolai erőszak elleni stratégia, amelyik komplex módon kezeli a problémát. Önök ezzel adósak. Ez az, ami tíz éve nem születik meg. Biztos úr egy ideig ismételte különböző előadásokon és konferenciákon ezt az igényét, aztán azóta letett róla. De ma is az a helyzet, hogy ez egy nagyon súlyos, nagyon komplex probléma, amire komplex megoldás kell. Én örömmel hallom államtitkár úrtól, hogy van szándék más intézkedésekre is, csak nem látom őket, és nem látom azt a koncepciót sem, amely alapján ezt az intézkedést meghozzák.

(18.50)

Szerintem egy alapvető kérdésben meg kéne egyeznünk, mi legalábbis ezt így gondoljuk: pedagógiai problémákat pedagógiai eszközökkel kezelünk, rendőri eszközökkel bűnözőket kezelünk. A diákok nem bűnözők. A diákok azért vannak az iskolában, hogy neveljük őket. Az a dolgunk, hogy olyan iskolákat hozzunk létre, amelyek erre képesek. Amikor a kormány rendőröket vagy kvázi rendőröket akar az iskolába küldeni, akkor ez beismerése annak, hogy

önök alulmaradtak az iskolai erőszakkal folytatott küzdelemben.

Ez a beismerése annak, hogy nem képesek oktatási rendszeren belüli pedagógiai eszközökkel kezelni ezt a problémát.

Az a helyzet, ugye, mondtam, hogy nagyon kevés adatot adnak ki, de például 2018-ban véletlenül nem figyeltek, és kiszivárgott néhány adat a pedagógushiányról, pontosabban a szakemberhiányról: akkor éppen 420 betöltetlen gyógypedagógus-állás és 72 betöltetlen iskolapszichológus-álláshely volt - ez nem teljes körű felmérés, mert nem teljeskörűen válaszoltak a tankerületek. Az a helyzet, államtitkár úr, hogy nincsenek meg ma az iskolai erőszak elleni küzdelem pedagógiai, szakmai és pénzügyi feltételei az iskolában. Erre kellene koncentrálni, erre kellene a pénzt költeni, erre kellene odafigyelnie a kormánynak.

Nem rendőr kell az iskolákba, hanem több iskolapszichológus, több gyógypedagógus, több mentálhigiénés szakember, több szociális munkás. Több szabadság kell a pedagógusoknak, hogy dolgozni tudjanak, és ne ostoba adminisztratív előírásoknak feleljenek meg. Több szabadság kell az iskoláknak arra, hogy megválasszák a megfelelő pedagógiai módszereket, amelyek az adott diákok között eredményesek. És több fizetés, nagyobb megbecsülés kell a pedagógusoknak, azért, hogy a legjobbak menjenek erre a pályára, hogy fiatalok is menjenek erre a pályára, és ne öregedjen el a szakma. Ezzel lehet tenni az iskolai erőszak ellen, ez az, amivel önök segíteni tudnának. Én nagyon sajnálom, hogy önök nem néznek szembe ezzel a valódi kihívással, hanem ehelyett szerintem alapvetően hatástalan vagy hatásában káros intézkedéseket tesznek.

Összefoglalóan azt tudom tehát mondani, hogy sajnálatos módon ez a köznevelésitörvény-módosítás csak nyomokban tartalmaz szakmai elemeket és támogatható intézkedéseket, általánosságban egy olyanfajta sodródó oktatáspolitikának a dokumentuma, amelyik nem érti, hogy mi történik az oktatásban, és nem mer érdemben lépni a problémák megoldására. Köszönöm szépen. (*Taps az LMP és az MSZP soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most pedig az LMP vezérszónoka, Ungár Péter képviselő úr következhet, köszönöm szépen.

UNGÁR PÉTER, a LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Én ennek a törvénymódosításának egy részével szeretnék kezdeni. Amit Arató képviselőtársam már említett, az egy pozitív dolog, hogy az SNI-s diákok részt vehetnek az ingyenes művészetoktatásban, a művészetterápia az SNI-oktatásnak az egyik legfontosabb és újonnan legtöbbet használt módja.

Itt volt korábban egy számomra egészen érthetetlen oda-vissza levelezés az EMMI parlamenti osztályával a részemről, ugyanis az elején úgy jelent meg, hogy a hátrányos helyzetű diákok kikerülnek ebből, és

csak a halmozottan hátrányosak maradnak benne - ezt Arató képviselőtársam is érintette. Ma kaptam egy választ pont az EMMI-től írásban ezzel kapcsolatban, és még mindig nem értem, hogy mi a helyzet. Elképzelhető, hogy a Hiller miniszter úr alatti gimnáziumi rendszer miatt nem értem, mert nem tanítottak meg kellően magyar nyelvet értelmezni (*Derűltég az ellenzék soraiban.*), de remélhetőleg ez nem így van, úgyhogy örülnék, hogyha szóban elmondaná (*Dr. Varga-Damm Andrea közbeszól.*), hogy akkor a hátrányos helyzetű diákoknak is megmarad-e, és nem csak a halmozottan hátrányos helyzetű diákokra vonatkozik majd ez az ingyenes művészetoktatás.

Annak nagyon örülök, hogy az oktatási kormányzat most egyáltalán foglalkozik az SNI-oktatással, ezzel nagyon keveset foglalkoztak az elmúlt időszakban. Ugye, az a helyzet, hogy egy nagyon erős kettősség van ezen a területen Magyarországon: az egyik az, hogy van egy, amúgy az Európai Unió által elvárt kérdés vagy irányelv arra, hogy a lehető legnagyobb arányban legyen integrált oktatás Magyarországon - amikor a gyermeknek az állapota ezt lehetővé teszi -, és egyszerre van az, hogy Magyarországon a megyék több mint a kétharmadában az integrált oktatásnak semmilyen feltétele nincsen meg. Nagyon sok olyan oktatási intézmény van - ezt biztosan tudja az államtitkár úr is -, amelynek az alapító okiratában benne van, hogy SNI-s diákokat fogad, akár ennél részletesebben is benne van ez, ehhez képest ennek semmilyen konkrét feltétele nincs meg, egy pihenőszoba sincs, és arról ne is beszéljünk, hogy pedagógiai szakasszisztensekből, mondjuk, hány van konkrétan állásban egy ilyen iskolában, mert a válasz a lehető legtöbbször az, hogy nulla.

Az a helyzet, hogy az integrált oktatás egy nagyon jó dolog lenne, de jelenleg az integrált oktatás tulajdonképpen azt jelenti, hogy az SNI-s diákokat berakják a többségi oktatásba, úgy, hogy semmilyen pluszsegítség nem kapnak, és utána ezek a gyermekek - erről volt korábban, az előző ülészakban egy vita - nagyon sokszor magántanulói, vagy - mert azóta ezt a státuszt már átneveztük - más módon kerülnek ki a közoktatásból. Azt akarom tehát elmondani, hogy a művészetoktatás egy jó előrelépés, de arra kérem az államtitkárságot, hogy az SNI-oktatás területén kicsit jobban figyeljen oda arra a valódi folyamatra, amely Magyarországon zajlik.

Arató képviselőtársam szintén említette, hogy a legutolsó mikori, azt hiszem, akkor már nyolc éves az az adat, amely a gyógypedagógus-hiányra vonatkozik a magyar oktatásban. Most arról nem akarok beszámolni, hogy az elmúlt három évben szerintem különböző, Kafka A per című könyvének az ilyen oldalain kellett átmenni, hogy az ember bármilyen adathoz jusson, hogy hány gyógypedagógus dolgozik egy tankerületben. Amúgy szeretném jelezni az államtitkár úrnak, ha már egy kicsit ilyen panaszládának használnom ezt a felszólalást, és szintén Arató képviselőtársamhoz hasonlóan, más ügyben, de ugyanaz a jogi

formula történt, hogy azt hagyják abba, hogy kikérünk egy adatot az EMMI-től, majd azt mondják, hogy a tankerület birtokolja az adatot, majd a tankerület azt mondja, hogy ő nem tárol ilyen adatot, és kérjük ki a Klebelsberg Központtól, tehát a KLIK-től, majd a KLIK azt mondja, hogy az EMMI tudja kiadni. Ez a magyar bürokrácia egy mondatban, hogy meg lehet tudni, hogy például egy megyében, mondjuk - felteszek egy kérdést - Vas megyében hány gyógypedagógus és hány gyógypedagógiai szakasszisztens van foglalkoztatva. Míg erre az ember választ kap, az két-három év, és addigra az adat már hároméves. Tehát ha ebben tudna valamit tenni, ha már így lehetőségünk van beszélni, az tökéletes lenne.

Az a helyzet, még az SNI-s oktatásra visszatérve, hogy akármit lehet ingyenesé tenni, akármilyen oktatási formát, és ez egy jó dolog, de ameddig nem lesznek megfizetve azok az emberek, akik ezt az oktatást végzik, tulajdonképpen nem fogjuk elérni a kívánt eredményt. Magyarországon a gyógypedagógusok annyira alulfizetettek, hogy maguknak a gyógypedagógusokat képző intézményeknek a felmérése alapján tízből nyolc gyógypedagógus, miután megszerzi a végzettséget, a magánpiacon helyezkedik el, és nem az állami rendszerben. Ha a kettőt tudná valahogy vegyesen csinálni, és ennek amúgy ki lenne alakítva a jogi struktúrája, az is egy előrelépés lenne, hiszen a gyógypedagógusok jelentős része inkább elmegy magánba, mert egyszerűen nem tud megélni abból a fizetésből, amit azért kap, hogy az államban ezt a hivatását végezze.

A gyógypedagógiai szakasszisztensek fizetése pedig ennél is drámaibb. A Magyar Nemzetben megjelent, hogy egyre több gyógypedagógiai szakasszisztens van. Én nagyon örülök, hogy a Magyar Nemzet ehhez az adatahoz, amelyet az előbb említettem, hozzáfért, de nagyon örülnék, hogyha ezt más orgánumnak vagy esetleg másképp is elmondanák.

Még két dolog van, ami szerintem fontos. Az egyik, hogy az SNI-s oktatás területén a művészetterápia mellett van más módszer - és ezt vegye figyelembe, kérem, ha már bejött ez a módosítás -, amely szintén hasonló, illetve most hasonlóan nagyon nagy teret nyert ebben az oktatásban, és talán még annál is drágább magánpénzből megfizetni, ez általában az állattal társított terápiák köre, ilyen például a lovasterápia, az ennek a legelterjedtebb módja. Amúgy volt EMMI-s program a lovasterápia kapcsán az SNI-s oktatásban, de ezek szintén olyan dolgok, amelyeket jó lenne, ha ingyenesen lehetne a diagnózis mellé kapni.

A másik, amit még az SNI-s oktatás kapcsán feltétlenül el kell mondani - és remélem, hogy ez is meghallgatásra talál -, az az, hogy a nem integrált oktatásból az integrált oktatásba való átjárás könnyítését is sokan felrötták. Sokan azt mondják, azért van az, hogy a diagnózist önmagában nem kéri már a szülő - például autizmus spektrumzavarnál a leggyakoribb ez - akkor sem, hogyha például integrált oktatásba a tökéletesen beilleszthető lenne a gyermek, mert egyszerűen akkor is olyan szinten bekorlátozza a diagnózis önmagában, és annyira nem flexibilis a

rendszer, hogy nem gondolja a szülő azt, hogy utána ő a gyermekének például a változó állapotához képest tud majd megfelelő iskolát választani. Őszintén elmondom, nem tudom pontosan, hogy milyen törvénymódosítással kell elérni, hogy ez a flexibilitás bekerüljön a rendszerbe, mert én értem azt, hogy ha már egy ilyen diagnózist kiállítanak, akkor annak megvannak a különböző követelményei vizsgáztatási és egyéb területen, de azért, mivel maga a fejlesztőpedagógia lényege az, hogy a fejlesztés megtörténjen, és jobban integrálható legyen, hogyha ez sikeres, és ha ez a flexibilitás benne lenne, az szerintem mindenkinek jó lenne, a tanároknak is.

Úgyhogy összességében azt tudom mondani, hogy előremutató rész a művészetoktatásnak az ingyenessége, és örülök, hogy foglalkoznak ezzel a témával, de azt gondolom, hogy az SNI-oktatás területén még rengeteg olyan dolog van, amivel tudnának foglalkozni. Köszönöm szépen.

(19.00)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tordai Bence képviselő úr, a Párbeszéd képviselőcsoportjának vezérszónoka következik. Parancsoljon!

TORDAI BENCE, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Országgyűlés! Kedves Polgártársak! Államtitkár Úr! Így pedagógusnaphoz közeledve a tanárok azt remélhették, hogy ha már a kormány foglalkozik az oktatás ügyével, akkor talán valamiféle elismerést kapnak, különösen az elmúlt időszakban végzett nagyon kemény, nagyon kreatív és idegőrlő munkájukért, de akár azt is remélhették, hogy az elmúlt évek elmaradó anyagi megbecsülését pótolják valamiféleképpen. Ehhez képest kaptak a nyakukba iskolarendőröket.

És nem elvitatva a törvényjavaslattól azt, hogy vannak benne hasznos technikai részletek, előremutató módosítások, a legjelentékenyebb része mégis csak az, hogy az iskolai erőszak problémáját egy arra teljesen alkalmatlan eszközzel próbálja kezelni. És miközben látjuk, mindannyian elmondtuk, elmondjuk, hogy szakmailag nem alkalmas a probléma kezelésére az iskolarendőrség eszköze, ugyanakkor azt is észleljük, hogy a Fidesz aktuális kommunikációs kampányába, az áldozathibáztató, kirekesztő, sokszor rasszista felhangú kampányába nagyon is szépen illeszkedik.

Abban tökéletesen egyetértünk, hogy az iskolában nincs helye erőszaknak, sem a tanárok elleni erőszaknak, sem a diákok egymás közötti erőszakos cselekményeinek, de továbbmegyek, egyébként a társadalom semelyik részében nincsen helye erőszaknak. És hogyha a kormány szeretné csökkenteni az iskolai erőszak intenzitását, akkor talán érdemes lenne azzal kezdeni, hogy a társadalom egészében és hogyha még jobb, akkor magán kezdi, és a kormány kommunikációjában és cselekvésében csökkenti az erőszak jelenlétét.

Ez nyilvánvalóan nehéz lesz. Az elmúlt tíz évben Orbán Viktor egymást követő kormányai arról voltak híresek, hogy folyamatosan harcot hirdetnek és harcot folytatnak valami ellen. Jobb esetben ezek képzelt, kitalált ellenségek, kicsit kevésbé jó esetben olyan távoli, elvont intézmények vagy személyek, akiknek Orbán Viktor és kormánya érdemben nem árthat.

*(Az elnöki széket Lezsák Sándor,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

De ahogy haladtunk előre az időben, és a társadalmi válság egyre több rétege vált egyre több ember számára világgosszá, és az így felgyülemlett feszültségeket a Fidesz megint csak kommunikációs eszközökkel óhajtott kezelni, úgy váltak egyre inkább kézzelfogható, velünk élő, a magyar társadalom részét képező társadalmi csoportok ennek a politikailag irányított, erőszakos kampánynak a céltáblájává. És most év elején egy ilyen kampányba kezdett a Fidesz, amikor bírósági ítéleteket vitatott, amikor olyan pozíciókat vett fel, hogy azokkal a gyerekekkel szemben lép fel, akikről megvonták a normális, színvonalas oktatás lehetőségét is.

Bár ennek a kampánynak a dinamikáját megakasztotta a koronavírus-járvány, de úgy látszik, hogy véget vetni nem tudott neki, és most, ahogy a járvány első hulláma lecsengőben van, úgy látszik, hogy visszatérnek ehhez a kampányhoz. Ez nagyon szomorú, és jó lenne, hogy ha tényleg eljutottak addig, hogy felismernek egy létező, valós problémát, akkor a megfelelő szakmai felkészültséggel vagy ennek hiányában a szakmai felkészültséggel rendelkező személyekkel és szervezetekkel való konzultáció után érdemi kezelésre tesznek kísérletet.

Nyilvánvalóan az iskolai erőszak legvégső pontja az elkövetett cselekmények kriminalizálása, büntetése, és az iskolarendőrség másra nem is jó. Egy lépéssel visszalépve biztos, hogy a pedagógiai eszköztár erősítése nagyon sokat használna. Biztos, hogyha a tanárok, a pedagógusok, az iskolában dolgozó szakszemélyzet olyan képzéseket kapna, olyan érzékenyítősen venne részt, olyan tréningeknek lehetne a részese, amelyek felkészítik őket az ilyen típusú helyzetekre, azzal előrébb lennénk. Az is biztos, hogyha pedagógiai asszisztensek, szociális munkások, iskolai pszichológusok segítenék az oktatók munkáját, akkor megint csak előrébb lennénk.

Továbbmegyek, nemcsak pedagógiai eszköztár van, hanem szakpolitikai eszköztár is: ha az egész oktatási rendszert végre a méltó helyén kezelnék. Mondjuk, kezdhethetnék azzal, hogy lenne egy oktatási minisztérium, folytathatnák azzal, hogy tisztességesen megfizetik a tanárokat, úgy, ahogy erre egyébként öt évvel ezelőtt kötelezettséget vállaltak, és akkor ezzel orvosolnák a munkaerőhiányt is, amely további konfliktusokat gerjeszthet, vagy azok kezelését nehezíti. Lehetne esetleg szó arról, hogy leülnek a szakszervezetekkel, partnernek tekintik őket, és azokat a javaslatokat, amelyeket ők proaktívan megfogalmaztak már

évekkel korábban, figyelembe vesszük, és erejükhöz, tehetségükhöz mértén megvalósítják.

És aztán léphetnének még egyet hátra, nemcsak a szigorúan vett szakpolitikára nézve, nemcsak a költségvetés-politikára nézve, hanem tényleg a kormányzás egész jellegére és minőségére nézve, és visszavehetnének ebből a kardcsörtető stílusból, ebből az ostoba, agresszív, macsó tempóból, ebből a militarizálódó hangnemből, ahol a kormányfőt és a minisztereket, államtitkárait hallgatva egyre inkább az az érzése az embernek, hogy csak az sikeres, aki erős, és az erős, aki oda tud csapni. És amikor folyamatosan az erőszak különböző verbális megjelenési formáival kell szembesülnünk a kormányzati kommunikációban és a kormánypártok kommunikációjában, akkor talán már kevésbé lehetünk meglepve, hogy ennyire kiterjedt a társadalomban és ezen belül is az iskolában az erőszak.

Úgyhogy jó lenne, ha ezt az egész kérdéskört egy nagy, mély és őszinte önvizsgálattal kezdenék, és ebben nyilván nem államtitkár úrnak kell élen járnia, hogyha ennyi pozitív kivételezést megenged, hanem a kormány meghatározó tényezőinek és mindenekelőtt a kormányfőnek.

Tehát nagy örömmel támogatnánk az iskolai erőszak csökkentésére irányuló bármely érdemi és hatásosnak ígérkező erőfeszítésüket. Ez a mostani iskolarendőrséges kampány viszont a legkevésbé sem tekinthető ilyennek, és emiatt a Párbeszéd nevében kénytelen vagyok azt jelezni, hogy nem tudjuk támogatni a javaslatukat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, Tordai Bence képviselő úr. Tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat, államtitkár urat.

Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most az írásban jelentkezett nemzetiségi szószólónak adom meg a szót. Kissné Köles Erika nemzetiségi szószóló!

KISSNÉ KÖLES ERIKA nemzetiségi szószóló: Hvala za besedo, Gospod Predsednik. Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Tisztelt Államtitkár Úr! Magyarország az Alaptörvényben foglaltak szerint biztosít alapvető jogokat mindenki számára bármely megkülönböztetés, egyebek mellett nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás szerinti különbségtétel nélkül.

Egyéb alapvető jogok mellett minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez, a tudás megszerzéséhez. E jogot az állam a mindenki számára hozzáférhető ingyenes és kötelező alapfokú, ingyenes középfokú oktatással és a képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatással igyekszik biztosítani.

A Magyarországon élő nemzetiségi közösségek számára is biztosított a művelődéshez való jog, amit a nemzetiségek jogairól szóló törvénnyel összhangban kiterjeszhetünk a nemzetiségi nyelven való művelő-

déshez való jogával is. Az Alaptörvény XXIX. cikke kimondja, hogy a Magyarországon élő nemzetiségeknek joguk van anyanyelvük oktatásához, amivel a legtöbb nemzetiség él is, óvodától egyetemig hat magyarországi nemzetiség rendelkezik intézményhálózattal, nem csupán a német nemzetiség.

Magyarországon ma mintegy 1500 intézményben folyik nemzetiségi nevelés és oktatás a törvény alapján biztosított valamelyik oktatási formában: anyanyelvű, kétnyelvű vagy anyanyelvet oktató oktatási típusban, amely 1993-tól a kiegészítő kisebbségi nyelvtanítást is engedélyezte. A 2016-ban módosított köznevelési törvényben a kiegészítő nemzetiségi nyelvtanítás a köznevelés alapfeladatai közé történő besorolással lett teljessé.

A nemzetiségi kultúráról a nemzetiségi népismeret tantárgy révén juttatjuk a nemzetiségi származású gyermekeinket többletismerethez saját népcsoportjukról.

(19.10)

A nemzetiségi nevelés és oktatás kulcsfontosságú. Céljai és feladatai a nemzetiségi származású gyermekek, tanulók, diákok nemzetiségi öntudatának, nyelvi, kulturális identitásának fejlesztése, a kétnyelvűség gyakorlati alkalmazására határozott készletés, a nemzetiségi nyelven való önművelés igényének és készségeinek tudatos kimunkálása, a nemzetiségi nyelv és nyelvi kultúra fejlesztése.

A Magyarországi nemzetiségek bizottsága a nemzetiségi köznevelés kiemelt jelentősége, illetve az előtünk fekvő T/10742. számú, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatban foglaltak nemzetiségeket érintő vonatkozásai miatt kérte, hogy a törvényjavaslat vitájához kapcsolódhasson.

A jogalkotás természetesen kitékint a nemzetiségi köznevelés kérdéseire, figyelembe véve a nemzetiségi fenntartóktól, pedagógusoktól, szakértőktől érkező köznevelési igényeket, a hatékony és korszerű nemzetiségi nevelés és oktatás lehetőségét biztosítandó.

Ma Magyarországon nemzetiségi nevelést-oktatást folytatnak a Klebelsberg Intézményfenntartó fenntartásában működő nemzetiségi nevelést-oktatást felvállaló iskolák, de tartanak fenn nemzetiségi óvodákat és iskolákat országos és helyi nemzetiségi önkormányzatok, egyházakhoz tartozó intézményfenntartók és alapítványok is. A jelen törvényjavaslatban előkerülő, a nemzetiségi nevelés-oktatást érintő módosítások elősegítik és erősítik annak lehetőségét, hogy a különböző fenntartású, nemzetiségi köznevelést folytató intézményeinkben lehetővé váljék az egységes jogalkalmazás. Azt várjuk, hogy a köznevelési törvény nemzetiségekre vonatkozó paragrafusai összhangban legyenek az éppen a tisztelt Ház előtt fekvő nemzetiségek jogairól szóló törvényben foglaltakkal is.

Jelen törvényjavaslat 1. §-a új elemként kerül a nemzeti köznevelésről szóló törvény normatív szövegébe. A nemzetiségi intézmények számára is fontos a

hatékony és eredményes tanítás, a nevelői munka sikeressége érdekében az erőszaktól mentes, biztonságos működés lehetősége. Ezt talán elősegíti ez az új elem, ha maradéktalanul nem is oldja meg.

A szakképesítések megszerzését érintő intézményesített oktatás a köznevelési rendszernek törvény szerinti része, és ez a 2. § új szakaszával evidenciát nyer újra.

Kiemelten fontosnak értékeljük a 3. §-ban foglalt módosításokat. A nemzeti köznevelésről szóló törvény 4. §-a a köznevelési alapfeladatok sorában megelégedésünkre kiegészül a w) alponttal, a nemzetiségi alapfokú művészetoktatással, x) alponttal, a kiegészítő nemzetiségi óvodai nevelés lehetőségével.

Hosszú évek óta érzékeljük, hogy korunkban a szülői ház önazonosságtudat-átörökítését jelentősen kiegészíti a nemzetiségi óvodai nevelés. Nem csupán a nemzetiségi nyelv átadásában, de a nemzetiségi közösséghez tartozás, az identitástudat formálásában is kiemelt szerepet kap. A nemzetiségi óvodai nevelést végző közösségek a nemzetiségi hagyományok gyakorlása, megtartása érdekében értékes munkát végeznek, hozzájárulnak a nemzetiségi közösségek ünnepeinek méltó és szép megtartásához, a nemzetiségi jelenlétet erősítik egy-egy vegyesen lakott közösségben. A bolgár, görög és lengyel nemzetiség számára teljesül egy általa régóta igényelt fejlesztés, nevezetesen a kiegészítő nemzetiségi óvoda létesítésének lehetősége.

A nemzetiségi nevelés és oktatás irányelvei és a NAT kerettanterveinek iránymutatása alapján a képző pedagógiai programokban hangsúlyt kell kapnia a nemzetiségi tartalomnak. A jól kidolgozott intézményi programok mentén vállalhatnak garanciát intézményeink a nemzetiségi nevelési-oktatási forma eredményességére. Ezért - a 4. § (5) bekezdésében megfogalmazottaknak megfelelően is - a kerettanterveket nagy figyelemmel kell összeállítani. Az általunk ismert új NAT-ban sajnos a nemzetiségi tartalmak rendkívül gyéren kaptak helyet, ezt kell a további alapidokumentumoknak jól pótolni.

A 10. § rendelkezik a pedagógiai programok összeállításáról, melyre a nemzetiségeknek tehát külön figyelmet kell fordítani. A törvényjavaslat 13. §-a a felvételi körzetek meghatározása vonatkozásában kap jelentős szerepet, biztosítja tudniillik a nemzetiségi önkormányzatok egyetértési jogának gyakorlását a továbbiakban is. Az intézmények felvételi körzetének meghatározása ugyanis több esetben idéz elő egyet nem értést a különböző települések iskoláskorú gyermekeinek szülei között, olykor egyes települések vezetői körében is. Ezért üdvözlendő, hogy helyi nemzetiségi önkormányzat hiányában az illetékes területi nemzetiségi önkormányzat is formálhat véleményt az érintett ügyben.

A törvényjavaslat 19. §-a a tanárok számára előírt továbbképzési kötelezettségről határoz, nem nevesíti a nemzetiségi tanárok anyaországban teljesített továbbképzését, de nemzetiségi tanáraink az országok közötti oktatási-tudományos-kulturális területre vonatkozó együttműködési megállapodásai alapján ezzel a jövőben is élni szeretnének.

A törvényjavaslat 22. §-a egyértelműsíti a nemzetiségek jogairól szóló törvényben foglaltaknak megfelelően azokat a feltételeket, melyek a nemzeti-egyetértési köznevelés-oktatásban részt vevő intézmények esetén a nemzetiségi szervezetek egyetértési és véleményezési jogára vonatkoznak. A köznevelésünk jó működése, a nemzetiségi közösségek és a képzőintézmények jó kapcsolata, az oktatást-nevelést igénybe vevő szülői és tanulói kör számára megnyugtató biztosíték, hogy a fenntartó a nemzeti köznevelésről szóló törvény 83. § (3) bekezdésében foglalt eljárások kapcsán hozott döntése előtt kikéri a nemzetiségek véleményét.

A törvényjavaslat 25. §-a a térítésmentes tankönyvellátásról rendelkezik. A térítésmentes tankönyvellátás biztosításához az éves központi költségvetés biztosítja a tanulónként figyelembe vehető támogatási összeget. A nemzetiségi tankönyvek esetében a kis példányszámok miatt az ezzel való gazdálkodás nehezebb. E tankönyvek éppen az alacsony példányszám miatt lényegesen többbe kerülnek tudniillik. A nemzetiségi iskolafenntartók bíznak abban, hogy a törvény hatályának folyamodványaként a tanulónkénti tankönyvtámogatás összege a tényleges bekerülési költségeket biztosítani tudja a nemzetiségek jogairól szóló törvénnyel összhangban is.

A Magyarországi nemzetiségek bizottsága üdvözlö a törvényjavaslatban foglalt, nemzetiségi köznevelést érintő módosító javaslatokat. A köznevelés korszerűsége, eredményes működése nem csupán egy társadalom fejlettségének fokmérője, de jövőjének biztosítása is. Mindannyiunk számára fontos, hogy jó törvényi háttér mellett, jól felszerelt, az idő kihívásainak megfelelő óvodáinkban és iskoláinkban elhivatott, nagy szakmai tudással rendelkező tanáraink megnyugtató biztonságban nevelhessék, oktathassák és szerethessék gyermekeinket. A gyermeknevelésben nem lehet egyetlen ezreléknyi selejt sem. Nem lehet egyetlen elrontott élet.

Magam is köszönetet szeretnék mondani a nemzetiségi pedagógusoknak, de valamennyi pedagóguskollégámnak nemcsak az elmúlt időszakban vállalt és ellátott feladatokért, hanem általában a pedagógusok munkájáért, hiszen valamennyien tudjuk, hogy nem kis erőfeszítést igényel napjainkban ennek a feladatnak az ellátása.

A törvényjavaslat megvitatása szolgálja minden gyermekünk jövőjét, ennek érdekében további jó munkát kívánok a tisztelt Országgyűlésnek és a köznevelési államtitkárságnak. Hvala za pozornost! Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Kissné Köles Erika nemzetiségi szószóló asszony. Tisztelt Országgyűlés! Most a további képviselői felszólalások következnek. Megadom a szót Horváth László képviselő úrnak, Fidesz.

HORVÁTH LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Még előljáróban engedjenek meg nekem egy szemantikai vagy stílusbeli megjegyzést. Ander Balázs

úr, képviselőtársam és Arató Gergely is utalt arra, hogy neki volt tisztességes foglalkozása a képviselő-sége előtt, államtitkár úrnak meg volt tisztességes szakmája. Én azt szeretném kérni, hogy ne tegyék ezt. Ne csináljunk úgy, mintha az, amit most végeznénk, nem lenne tisztességes. Ne különböztessük meg így a politikát! Nekem is volt egyébként olyan végzettségem, amivel taníthattam. Én is tanítottam, azt is megpróbáltam a tudásomhoz mértén tisztességgel ellátni, és ezt a mostani munkámat is, ezt a mostani feladatomat is megpróbálom tisztességgel, a tudásomhoz és a képességeimhez mértén ellátni. Ezt csak úgy szeretném kérni, hogy figyeljünk erre egyébként ebben a Házban.

(19.20)

A másik, hogy az eddigi felszólalások is mutatták azt, hogy a felkészültség magabiztossá tud tenni, a felkészületlenség meg legfeljebb a bátorságot szaporítja fel, ami egyébként vádaskodásban szokott kimerülni. Mind a kettőre láthattunk példát az eddigi felszólalásokból, de én úgy gondolom, alapvetően a nagyon sok kritikai észrevétel ellenére is van eredménye ennek a mai vitának, mert vannak egyetértési pontok. Ezt még így nem hallottuk egyébként a parlament patkójában helyet foglaló pártok közül egységesen.

Egyetértési pont az, hogy az iskolában erőszaknak nincs helye. Minden másról csak akkor beszélhetünk, hogyha ezt érvényre tudjuk juttatni, merthogy az is egyetértési pont, ha jól értem, hogy minden pedagógust és minden diákot megillet az emberi méltóság az iskolában. Az is egyetértési pont, hogy minden tanárnak és minden diáknak az iskolában joga van a biztonsághoz. Az is egyetértési pont, ha jól értem, hogy minden tanárnak és minden diáknak joga van a nyugodt munkavégzéshez, és joga van a nyugodt tanuláshoz, és minden családnak joga van ahhoz, hogy a gyermekét biztonságban tudja, vagy a családtagját, ha az pedagógus és iskolában dolgozó segítő, őt is biztonságban tudhassa, ez neki is joga.

Ha ezek az egyetértési pontok megvannak, akkor nagyon léptünk előre, merthogy az elmúlt időszak, az elmúlt évek és évtized nagyon súlyos pedagógusbántalmazásai kapcsán az a helyzet, hogy én nem emlékszem arra, hogy kiállt volna az ellenzéki pártok vagy a szakszervezet közül valaki, és azt mondta volna, hogy ez most már tűrhetetlen, és itt most már megállj. Én nagyon örülök Ander Balázs úr felszólalásának, mert azt is láttuk, hogy a Jobbik eddig bejárt útja nemcsak buktatókkal és zsákutcákkal, hanem talán még előrehaladással is jellemezhető, merthogy most már keresik a probléma gyökerét, nem szeretnék a tüneti kezeléseket, és pszichológiáról, pedagógiáról beszélnek, ami egyébként helyes.

Azért mondom, hogy ez egy pozitív elmozdulás, merthogy én emlékszem arra, személyesen tanúja voltam, hogy 2011-ben nem a tanoda meg nem a modern pedagógia, hanem a bakancs és a megfélemlítés volt a recept. Örülök, hogy idáig eljutottak ebben a

történetben, mert tudunk beszélni értelmesen, azt hiszem.

Ami pedig nehezzé teszi, ami a következő, azt hiszem, egy közös kihívás számunkra. Arató képviselőtársam is arról beszélt, hogy ez egy régi probléma, és szinte mindenki rámutatott arra, hogy a probléma gyökeréig kell eljutni. Az a helyzet, hogy a probléma gyökere az erőszak kapcsán - hozzáteszem, a képviselők nagy része erre az első paragrafusra koncentrált a felszólalását, volt néhány üdítő kivétel - nem az iskolában van. Ha az iskolában akarjuk kezelni és csakis az iskolában akarjuk kezelni azt, aminek a gyökere nem az iskolában van, akkor felemás megoldásokhoz jutunk.

Ki kell mondani, hogy a probléma, az iskolai erőszak problémájának a gyökere nem az iskolában van, nem a pedagógusnál van a megoldás kulcsa és a varázsvessző, a probléma gyökere és az erőszak gyökere a családban van és a közvetlen környezetben, és onnan hozza az erőszakos tanuló, diák azt a modellt, azt az életstratégiát vagy problémakezelési mintát, amit az iskolában is érvényesíteni szeretne. Erről tudnánk beszélni, és talán itt lehetne megint egy közmegegyezést kialakítani, hogy ahelyett, hogy ezt az egész problémakezelést az iskolára lőcsöljük, és persze a kormányra, mert az aztán meg mindenről tehet, mindenről is tehet, komolyan szembe tudnánk nézni ezzel a kérdéssel, mert akkor ki kéne mondani igazságokat.

Való igaz, hogy az egyik ilyen kérdés, amikor szembe kéne nézni őszintén, hogy hová jutottunk, hova is jutott eredményeit tekintve az integrált oktatás és az az erőltetett integráció, amely, úgy gondolom, mára rengeteg kudarcot hozott, csak kudarcokról hallunk. De valamiért mint egy mantrát, mint egy uniós mantrát ezt állandóan ismételve, rohanunk bele egyébként, azt mondom, lelkiismeretlenül olyan statisztikagyártásba, amely még mindig azt mondja, hogy ez a fajta integrált oktatás, ahol mindenki mindenkiel úgy van összezárva, hogy a gyengébbnek esélye sincs a felzárkózásra... - egyetérttek Ungár képviselő úrral, én is beszéltem gyógypedagógusokkal, megerősítettek sok mindent, amit ő mond, de azt is, hogy a nagy létszámú osztályokban, ahol az integrálódók száma meghaladja azt a minimumot, aminél még egyáltalán van esély az integrációra, ott már ez egy kudarcra ítélt történet. Ezt csináljuk, és ezt csinálja a pedagógia, hogy őszintétlen módon azt mondja, hogy ha bekeverem a rossz képességűeket a nagyszámú jó képességű közé, sőt még jobban tolom be őket, akkor majd felzárkóznak a rosszabb képességűek, és a gyengébbek erősebbek lesznek, de a gyakorlat nem ezt mutatja. A gyakorlat azt mutatja, hogy az ilyen erőltetett integrációnál a gyengébb nem lesz erősebb, a jó pedig nem tud előre menni.

Jó alkalom ez a vita arra, hogy legalább elkezdjük ezt a gondolkodást, és a helyzet pedig az, hogy bár nincs itt Tordai képviselő úr (*Ungár Péter: De itt van, ott van fenn!*) - ja, ott van fent, elnézést kérek, innen is elnézést kérek -, no, szóval a helyzet az, hogy persze az egy jogos felvetése volt, hogy mindenki kezdje magán az erőszakmentességet. Ez alól ön sem kivétel, és

a parlamenti patkóban bemutatott mutatványai, erőszakos mutatványai sem kivételek, de egyetértünk, az erőszakmentességet kezdje mindenki magán.

A konzultáció kapcsán pedig azt szeretném mondani, hogy persze beszélhetünk egy problémáról magabiztosan és hangosan, de azért jó meghallgatni az érintetteket. Önnek becsületére legyen mondva - ön hozta ide egyébként Gyöngyöspatát utalás szintjén -, hogy ön legalább elment, ha nem többre, mint két órára vagy háromra, de ott volt.

(19.30)

Fotózkodásra is jutott idő. Sajnálom, hogy a párbeszéd vonatkozásában arra nem jutott idő, hogy pedagógusokkal is tudjon beszélni, akik ilyen erőszakos cselekmények áldozatai voltak, akik éveken keresztül hurcolták ezt magukban, és persze azért látjuk a jéghegy csúcsát - és ebben egyetértünk -, merthogy erről nem szívesen beszél senki. A pedagógus nyilván ezt szakmailag kudarcnak éli meg, de olyan is van, aki egyébként fél attól, hogy ha erről beszél - ezt saját tapasztalatból mondom -, akkor további retorzió fogja érni, és ha erről beszél, akkor őt a következményektől és az újabb agressziótól nem lesz, aki megvédje.

És itt, ebben a törvényjavaslatban arról beszél az előterjesztő, hogy a tanárok fokozottabb védelme szükséges. Azt gondolom, hogy ebben pedig egyetértünk, mert egyébként annak a tanárnak a helyében, akit megaláznak, megfélemlítenek vagy adott esetben megvernek az iskolai órán vagy kötelet dobnak a nyakába, és utána mindezt kiteszik a közösségi médiába, és ott még meglátja nem tudom, hányszor tízezer ember, ennek a tanárnak ez az akció a teljes letarolása.

Az a helyzet, hogy amikor iskolaórségről beszélünk, hadd jegyezzem meg, hogy Gurmai Zita felszólalásában végig egy olyan törvényjavaslatról beszélt, ami még nincs előttünk - már benyújtásra került -, de a felszólalásnak 80 százaléka olyan törvényjavaslatról szólt, amit a jövő héten fogunk megtárgyalni, amely egyébként azokról a kérdésekről, amelyekre ön célzott, részletes rendelkezéseket megfogalmaz, és részletes javaslatokat is.

De ha abban egyetértünk, hogy a pedagógust megilleti az emberi méltóság, ha a pedagógust és a diákot megilleti a biztonság, ha mindkettőt megilleti a nyugodt munkavégzés és a nyugodt tanulás, akkor viszont az a helyzet, hogy kell lennie visszatartásnak. Kell lennie akár elrettentésnek, és kell lennie olyan lehetőségnek, hogy ha az agresszió megjelenik, akkor gyors, erős és hatékony fellépésre lehessen szükség.

Van az a régi mondás, hogy rend a lelke mindennek. Talán azért is van ennyi lelketlenség ebben a világban, mert a rend felborulóban van. És szeretném önöknek javasolni, hogy a rendről ne asszociáljanak rögtön a diktatúrára, a kettő nem egyenértékű, de rendnek kell lenni különböző helyeken. Az iskolában pedig, ha nincs rend, és a helyét átveszi az erőszak, akkor ott sem tanítani, sem tanulni nem lehet. És az az iskola és az az intézmény, ahol sem tanítani, sem

tanulni nem lehet, már nem iskola. Az már valami egészen más.

Úgyhogy rend a lelke mindennek. A tanárnak egyébként... - az is mutatja a rendtlenséget, hogy egyáltalán ilyenről kell ma beszélni, ezekben az időkben ilyenekről kell beszélni. Pár nemzedékkel ezelőtt, de még az én nemzedékemnél is az, hogy az vitakérdés, hogy tanárt meg lehet-e fenyegetni, meg lehet-e alázni, meg lehet-e ütni, az nem lehetett kérdés. Az nem lehetett kérdés!

Az a helyzet, hogy persze minden tanár nem érdemelte ki az elismerésünket, de a tisztelet minden tanárnak járt. Ezért úgy gondolom, hogy a sokat idecítált iskolaórságnak is van létjogosultsága, mert az erőszaktól vissza kell tartani.

Nem kriminalizálásról van szó, hanem megelőzésről. Vissza kell tartani, ha kell, el kell rettenteni, és ha arra szükség van, akkor nem lehet hagyni, hogy letaroljanak tanárokat ország-világ előtt. Akkor közbe kell lépni.

Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő hozzászóló Ungár Péter képviselő úr, LMP.

UNGÁR PÉTER (LMP): Köszönöm a szót. Nem akartam hozzászólni, de hozzászólásra sarkallt képviselőtársam, úgyhogy most már muszáj. Szerintem az integráció nem csodafegyver, ahogy például, ha Fülöp államtitkár úr ülne itt, akkor elmondanám, hogy a ki-tagolás sem csodafegyver, ami minden esetben jó.

Ezek alapelvek, és az integráció értelemszerűen akkor nem jó, ha arra használják, hogy vagy etnikai alapon, vagy egyéb alapon gyerekek, akik kiszorulnak a közoktatásból, elmennek a gyógypedagógia irányába, és akkor el lehet mondani, hogy mi történik valójában a vidéki Magyarországon egy... - mivel voltam pár ilyenben, pontosan tudja ezt mindenki, de ez a rendszer rossz működésének a szimbóluma, hogy az történik.

Ott félrehasználják az egész gyógypedagógiai rendszert. Ami ott történik, az elveszi a lehetőséget és az erőforrást attól, akire a gyógypedagógiai rendszer valóban ki van találva, ahol konkrét diagnózis alapján kerül be a tankerület által meghatározott számban gyermek az integráció kapcsán. Meg van mondva, hogy milyen, benne van az alapító okiratban, és olyan tud bekerülni.

Amiről én beszéltem, az az, hogy ezzel szemben azok a feltételek, amik alapján elvileg bekerülnek ezek a gyermekek az iskolákba mondtam a pihenőszobát - de akár tudnám azt mondani, hogy látássérült gyermekeknél a fizikai feltételei ennek, vagy ezer ilyen példát lehet mondani -, azok sincsenek meg. Tehát az integrációban az csak az egyik probléma, amit képviselőtársam elmondott. A másik probléma az, hogy annak az anyagi feltételei - tehát itt a fizetésbeli feltételeket értem, ami itt a gyógypedagógusoknál meg a szakasszisztenseknél van -, illetve a hardverfeltételek sincsenek meg.

Az, hogy Magyarországon azokat a gyermekeket, akik szociálisan rosszabb környezetben vannak, anynyira kiszórja őket a közoktatás, hogy átkerülnek sokszor a gyógypedagógiába, az a probléma, amiről beszélni kéne, és ez nem az integráció ellen felhozott érv. Szerintem itt ezt ketté kéne választani, mert ha egyben beszélünk erről mindig, akkor az integrált oktatásról és az SNI-s oktatásról soha nem fogunk tudni közös nevezőre jutni.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Ungár Péter képviselő úr. A következő hozzászóló Arató Gergely képviselő úr, DK.

ARATÓ GERGELY (DK): Köszönöm szépen. Engem is a képviselő úr hozzászólása ihletett meg. Ha megengedi, hadd kezdjem azzal, hogy szerintem, ha a politikusokban van öniróniára való hajlam, az nem csökkenti ennek a szakmának a tekintélyét, hanem inkább növeli, de ezt akkor másképp látjuk ezek szerint. Emiatt persze nem kértem volna szót.

Ami miatt szót kértem, az két gondolat. Az első ezek közül az, hogy azt mondja a képviselő úr, hogy nem lehet csak az iskolára hárítani a problémák megoldását. Hát persze! De azért én azt is mondom, hogy nem lehet csak a családot hibáztatni. Az nem megoldás, nagyon egyszerűen fogalmazva azért, például azért, mert a gyerekek nem tehet arról, hogy milyen családba születik.

Az lenne a dolgunk itt közösen, hogy egy olyan szociális rendszert - és ez persze tényleg nem csak az oktatás problémája, de olyan szociális rendszert - hozzunk létre és olyan oktatási rendszert, ami annak a gyerekeknek is kínál továbbhaladást az iskolában, aki ilyen-olyan-amolyan okból problémás családból jön. Látom, hogy képviselő úr bólogat, és ennek örülök, mert akkor ebben közös a cél, amiben vitatkozunk az az, hogy mi a megfelelő eszköz, de ezt a vitát majd a jövő héten szerintem bőségesen le fogjuk folytatni.

Én abban hiszek, hogy az a szerencsés állapot, hogyha ki lehet alakítani az oktatási rendszer, a szociális rendszer, a családok között egy olyan együttműködést, ami valóban képes segíteni - és látunk erre jó példákat, említett példákat talán Ander Balázs képviselő úr, de másutt is vannak jó példák -, de ezek nem a hatósági eljárások irányába vezetnek szerintem, és nem a rendőrségi intézkedések irányába vezetnek.

Másrészt integráció ügyében tudjuk, hogy ez egy nagyon régóta zajló vita és nagyon messze vezet, és nagyon sok mindent értünk rajta, de mégiscsak hadd jelezzem azt a képviselő úrnak, hogy talán itt keverünk fogalmakat, vagy nem mindig egyformán használunk fogalmakat.

Amikor arról beszélnek nagyon sokan, hogy a szegregáció felháborító és elfogadhatatlan, akkor itt arról a típusú szegregációról beszélnek, amely borszínű alapján, szociális helyzetük alapján különböztet meg és tesz különböző iskolatípusokba gyerekeket, vagy akár különböző emeletekre, hogy a konkrét gyöngyöspatai példát említsük. És hogy most ebben

az esetben hogyan volt, az valószínűleg hosszú vita lenne, valószínűleg ezt nem itt kell lefolytatnunk. Csöndben jelzem azért képviselő úrnak, hogy sokan sokféle módon tájékozódunk Gyöngyöspatán, csak ezt legfeljebb az érintettek nem mondják el önöknek, mert félnek attól, hogy retorzió éri őket, ha ellenzéki képviselőkkel állnak szóba.

(19.40)

És bizony pedagógusokkal is beszéltem például én is Gyöngyöspatán. Elárulom önnek, csak természetesen nem mondom meg, hogy kikkel és hogyan, mert nem szeretném, ha bajuk lenne belőle.

Szóval, visszakanyarodva erre az ügyre, azt szeretném csak jelezni, hogy a konkrét üggyel elvonatkoztatva abban talán egyetérthetünk, hogy az nem szerencsés, ha ez így történik, ha valakit önmagában a borszíne vagy önmagában szociális helyzete miatt ér hátrány. Onnan kezdve pedig ez egy nagyon fontos oktatáspolitikai és szakmai vita, ami nagyon messze vezet, hogy mennyire kell erőltetni az integrációt, mennyire kell keverni a társadalmi csoportokat.

Őn azt mondja, és biztos vagyok benne, hogy talán ezt nem így gondolta, vagy nem pontosan így gondolta, hogy a jó képességű meg a rossz képességű gyerekeket nem szabad egy iskolába járatni. Nyilván nem erre gondol, minden iskolában vannak egyesek vagy kettések meg ötösök is, ilyen egy iskola, egy jól működő iskola. Azért mondom, hogy valószínűleg egy rossz szóhasználat volt, és nem is akarok ezen lovgolni. Csak azt szeretném jelezni: az, hogy például mennyire legyen szelektív egy oktatási rendszer, az egy nagyon komoly szakpolitikai vita. Biztosan ebben lehet azt is gondolni, hogy jó a szelektív oktatási rendszer, vagy jó, ha korai szelekció van. Én például azt gondolom, hogy nem jó, és az a jó, ha minél későbbi szelekció van az oktatási rendszerben, és annak kell megteremteni a pedagógiai feltételeit, hogy egy sok szempontból vegyes csoportban, képességek és szociális háttér szempontjából vegyes csoportban hogyan lehet hatékonyan dolgozni, és láttunk erre jó példákat, hogy lehet, meg láttunk rossz példákat is, amikor nem sikerült, én ezt elismerem.

Azt szeretném csak evvel mondani, hogy szerintem ez egy létező vita, amit szakmai szinten kell megvívni egymással. Én attól óvnám mindannyiunkat, hogy hangulatot keltsünk akár az integráció ellen, akár egyébként a szociálisan kiegyenlítő oktatás ellen, általában az oktatási esélyegyenlőség ellen. Szerintem ez nem vezet messzire. Nem ez az oka a problémáknak. A problémáknak az az oka, és ebben egyetértek képviselő úrral, a problémák oka az, hogy megváltozott a társadalmi környezet, ez nem kérdés. Mondjuk, az elmúlt harminc-egyven évben nagyon sok szempontból változott a gazdasági rendszer, változott a politikai környezet, egészen más ma a média világa és az információszerezés világa.

Az a kérdés, hogy erre hogyan keresünk válaszokat. Én például azt mondom, hogy nem visszafele kell nézni és azon gondolkodni, hogy száz évvel ezelőtt

vagy ötven évvel ezelőtt mitől volt jó az akkori oktatási rendszer, vagy nem csak evvel érdemes foglalkozni, azt sem árt tudni, hanem azon kell gondolkodni, hogy majd ötven év múlva mitől lesz jó ez az oktatási rendszer, de elfogadom, hogy ebben vannak, akik inkább a tradíciókra, inkább a modernítésra hagyatkoznak. Csak azt javaslom, hogy tétélezzük föl egymásról a jóindulatot ebben a kérdésben. Én ezt javaslom, ez viszi előre ezt a dolgot, és minden bántó szándék nélkül mondom, hogy lehet persze azt mondani, a másikat bakancsosozással piszkálni, de én most mondjam azt, hogy önök meg bilincset és gumibotot akarnak vinni az iskolába fegyvelmező vagy pedagógiai eszközként?

Szóval, azt javaslom, hogy ezek fontos problémák, ebben egyetértünk; amit vitatunk, az, hogy ennek ez a fajta kezelése hatékony-e. Szerintünk nem, de ez egy szakpolitikai kérdés, és nem javaslom, és nem is kívánom kétségbe vonni senkinek a tisztességét ebben a kérdésben, akár a felkészültségét sem. Másképp látjuk ezt a dolgot, ez a helyzet.

ELNÖK: Köszönöm, Artó Gergely képviselő úr. Megadom a szót Ander Balázs képviselő úrnak.

ANDER BALÁZS (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Államtitkár Úr! Horváth Képviselőtársam! Akkor hadd essek a felszólalásbűnözés vétkébe, cízelláljuk még itt a témát! Ugye, Aronson írta „A társas lény” című könyvében, ő egy texasi iskolaigazgatóra hivatkozik ott, hogy ugyan össze lehet erővel, a törvény erejével kényszeríteni a fekete meg a fehér kölköket, de azt ugyan már nem lehet elintézni a törvény ereje által, hogy élvezzék is ezt az együttlétet. És ha ez az integráció rosszul van keresztülvive, ha nincs meg az a feltételrendszer, amiről egyébként itt az elején is beszéltem, akkor ebből lesz a white flight, aki tud, az menekül - és az a helyzet, és szintől függetlenül -, mondjuk, akkor a kívülállás ifjú bozótharcosai elől, az elől, amit ők művelnek az iskolában, ahol valóban tanulni kellene, ahol gyarapodni kellene erkölcsiekben, szellemiekben, mindenhol, akkor menekíteni fogják azok a szülők a gyermekeiket, akik tudják.

Itt lenne az állam felelőssége, csak hogy tisztába tegyünk itt a dolgokat, óriási felelőssége van az államnak is, szociálpedagógus, szociális munkás, iskola-pszichológus, és lehetne sorolni a tanárok felkészítésétől elkezdve egészen odáig, hogy valóban becsüljük meg a pedagógusokat, és ne úgy tekintsenek rájuk, mint valami közhasznú übermenschre, aki majd azért a fizetésért, amit kap, tegye azt, amit elvárna tőle mindenki, és amellet, hogy oktat, nevel, valójában akkor még az integrációs problémákat is megoldja. Ez így nem fog működni. Ilyen egyszerű!

Biztos van mindig üdítő példa, üdítő kivétel, lehet akkor előhozni, én is mondtam, én is hivatkoztam ilyen iskolára, aminek a módszerét már körülbelül száz másik intézmény alkalmazza itt Magyarországon, de ha megnézzük a szükségleteket, akkor mégis csak azt látjuk, hogy ennél jóval nagyobb körben kellene ezeket a módszereket alkalmazni. Tehát akkor

megvan az állam felelőssége, és még egyszer szeretném hangsúlyozni, aláhúzni: megvan a család felelőssége, és megvan az egyén felelőssége.

Konzervatív szemléletű emberként nem fogok mást mondani, és ha itt lenne Nacsa képviselőtársam, ő lehet, hogy azt mondaná, hogy vigyázzak magamra, mert még néhány ilyen mondat, aztán majd kiraknak a Jobbikból (*Derűltég.*), akkor sem fogok mást mondani. Egészen egyszerűen úgy érzem, hogy ez az igazság, és nekem ezt az igazságot itt képviselnem kell, ameddig csak tudom. Ez pedig erről szól.

Megvan mindenkinek a maga feladata ebben a kérdéskörben, ami az ország boldogulását szolgálja vagy kellene hogy szolgálja. És ha mindenki megtalálja a maga felelősségi körét ezen a területen, akkor, azt hiszem, hogy tudunk előre tenni egy lépést. Köszönöm, csak ennyi lett volna. (*Taps az ellenzéki padsorokban. - Horváth László tapsol.*)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, kíván-e még valaki hozzászólni. (*Nincs jelzés.*) Jelentkezőt nem látok. További felszólalásra senki nem jelentkezett. Az általános vitát lezárom. Megadom a szót Maruzsa Zoltán államtitkár úrnak, aki láthatóan válaszolni kíván a vitában elhangzottakra. 30 perces időkerete van, államtitkár úr.

DR. MARUZSA ZOLTÁN VIKTOR, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselők! Tisztelt Ház! Köszönöm a támogató gondolatokat, Pósnán László, Nacsa Lőrinc, Kissné Köles Erika szószóló asszony gondolatait elsősorban, de azt gondolom, valamennyien fogalmaztak meg olyanokat, hogy rögzíthetjük szerintem, és ebből a szempontból megerősíteném, hogy egy jó vitaként tekintek erre a mai vitára, számos ügyben egyébként eszközvitánk van, és nem célvitánk. Szerintem ez fontos. Ez igaz az iskolai erőszak ügyére, a pedagógusbántalmazás valamennyiünk számára elfogadhatatlan, és az iskolai erőszak is az.

Ahogy elmondtam, és szeretném ezt megerősíteni, komplex intézkedési programot fog a kormányzat végrehajtani. Ennek van olyan eleme, amihez kell törvénymódosítás, ezt tartalmazza majd, egyébként nem is a mai, hanem a jövő héten tárgyalandó törvényjavaslat, számos eleméhez pedig nem kell, ezért ezzel az Országgyűlés, mondjuk így, hogy az intellektuális vita keretében foglalkozik, de nem kell hozzá jogot alkotnia az Országgyűlésnek.

Többen kitértek egyébként az új, tantermen kívüli digitális munkarend tapasztalataira. Mivel nem kapcsolódott a tárgyhoz, én erre az elején nem reflektáltam, de én is szeretnék csatlakozni azokhoz a képviselőkhöz, akik külön megemlítették, köszönetüket fejezték ki a pedagógusok, a szülők, illetve a diákok felé. Valóban rendkívüli hónapokon vagyunk túl, és azt gondolom, nagy örömmel állapíthatjuk meg, hogy az oktatási rendszer ezen a téren egyébként nehéz kihívással szembesülve, de alapvetően és döntő többségében jól vizsgázott. Köszönet ezért pedagógusoknak, szülőknek, diákoknak egyaránt.

Reagálva az egyes felvetésekre, Ander Balázs felvetésére: a korai gyermekkori integráció ügyét vetette fel, és több ügyet kiemelt. Egyetértünk abban, hogy ennek fontos szerepe van a későbbi évfolyamok iskolai erőszakosságának kezelése terén is, és tett is a kormány, szeretném ezt hangsúlyozni, ezen a téren lépést, hiszen 2015-től kötelezővé tettük az óvodáztatást. Ez azt jelenti, hogy nemcsak a polgári középosztály számára egy elegáns dolog az óvodába járatása a gyermekeknek, hanem mindenki számára. Kell, elvárjuk, és korábban, sokkal korábban kell hogy megkezdődjön az a fajta szocializáció, az a fajta együtt nevelése a gyerekeknek már három éves kortól, ami előkészíti egyébként az iskolában a majdani együtt tanulást, együtt dolgozást, és ezt nagyon jó dolognak tartjuk.

(19.50)

A tanodák ügyét is említette Ander képviselő úr. Ugyan nem az EMMI, hanem jelenleg a BM illetékeségi területe a társadalmi felzárkózás területe, de ezen a téren is szeretném hangsúlyozni, hogy miközben akár csak néhány évvel ezelőtt is egy uniós projektből finanszírozott rendszerről beszélhettünk, azért ez is megváltozott, és egy stabil állami finanszírozás, kormányrendelet született erről a szisztémáról. Ez egy komoly támogató rendszer az oktatási rendszer mellett, úgyhogy nem lehet azt mondani, hogy ne történt volna ezen a téren lépés. Vagy mondjuk, említette a hejőkeresztúri modellt, amelynek kapcsán meg szeretném felhívni arra a figyelmet, hogy a KOALA-, KAP-, KIP-programok tekintetében, változott többször is a neve, az oktatási kormányzat nemhogy negligálta volna, hanem egy majdnem tízmilliárdos EFOP-ot indított egyébként ennek a projektnek a terjesztésére, 32 ezer pedagógus továbbképzésére. Tehát nemcsak említés szintjén merült fel, hanem nagyon komoly erőforrást fordítottunk erre is.

Az iskolapszichológusok szükségességében is egyetértünk. Ez a kormányzat tette egyébként az iskolapszichológusokat a finanszírozott létszámba 2010 után, és éppen a közelmúltban volt olyan képviselői kérdés, amelynek kapcsán bemutattuk, az Országgyűlés honlapján is olvasható, hogyan bővült egyébként az elmúlt években az iskolapszichológusok köre. Tehát szerintem azt mondani, hogy nem történt semmi az elmúlt tíz évben ezen a téren, ez mindenképpen egy olyan csúsztatás, amit most csak négy elem kiemelésével, azt gondolom, tudok cáfolni.

Gurma Zita képviselő asszony, valóban több eleme a hozzászólásának a jövő keddi vitát vetíti majd elő, én itt leszek, rendelkezésre állok, és részletesen kitérünk ezekre az ügyekre is.

A Nemzeti alaptanterv, a kerettantervek, a helyi tantervek bevezetése kapcsán volt külön kérdés. Azt el szeretném mondani, hogy itt feszes határidőt nem szabunk. Megtörtént a kerettantervek közzététele, a helyi tanterveken dolgoznak az intézmények, így gyakorlatilag még a nyár is rendelkezésükre áll, tehát nincsen jogszabályi határidő, amivel le kéne ezt zárják. Azt

kértük azért általában körlevélben az intézményektől, hogy ahol ez lehetséges, még a tanév végéig igyekezzenek ezt lezárni, hogy úgy tudjanak jól megérdemelt szabadságukra menni a kollégák, hogy ennek keretében már képből legyenek, hogy szeptember 1-jével hogyan tud az új helyi tanterv szerint elindulni az oktatás. Ezen a téren, azt gondolom, jól megalapozott szakmai munka zajlik.

Arató Gergely képviselő úr észrevételei kapcsán mondanám, hogy az iskolaőrséggel kapcsolatosan ugyan másként látjuk ezt az ügyet, de ahogy mondtam, és ismét megerősíteném, számos más intézkedésre is sor fog kerülni. Hozzáteszem, kiemelt itt olyan intézkedéseket, konferenciát, továbbképzést, stratégiakészítést vagy akár biztos úrnak a kutatásait, ezekben valóban nem volt hiány, az eredményességükéről azért megoszlanak a vélemények. *(Arató Gergely: Végre kellett volna hajtani 2010 után!)*

Én nagyon sokszor viszonylag tudatosan mondom azt a saját kollégáimnak is, hogy ne dokumentumokat gyártsunk, szép stratégiákat, konferenciákat meg beszélgetéseket, hanem intézkedések történjenek, és megoldani próbáljuk az ügyeket. Nem vitatom emögött a jó szándékot, ami megvolt az akkori oktatási kormányzatban, félreértés ne essék, de ennek nem minden elemét tekintjük azért sikeresnek.

A tankönyvellátás minőségi kérdéseit feszegette képviselő úr. Ennek kapcsán engedje meg nekem azt a megjegyzést, hogy önök annak idején baráti kezekbe privatizálták a Nemzeti Tankönyvkiadót, és azóta is a piaci alapú tankönyvellátást dicsérik. Azt gondolom, lehet jó tankönyvellátási rendszert építeni egyébként állami rendszerben is, ezen nagyon sok kollégánk dolgozik. Az új Nemzeti alaptanterv bevezetésével párhuzamosan egyébként szeptemberben megújított tankönyvekkel jelentkezőnk, amelyeknek még jobb minősége, testtartása és megközelítése lesz és várható. Szerintem ezeket várjuk meg, vizsgáljuk meg, vitassuk meg, azt gondolom, ezért az oktatási kormányzat felelősen dolgozik és tevékenykedik.

A tanárképzés módosításai kapcsán úgy fogalmazott, hogy itt folyamatosan matatumk, ezt a szót használta. Én nagyon szeretném azt aláhúzni, hogy a tanárképzés, a pedagógusképzés rendszere 2012-ben változott utoljára szisztematikusan, az új törvény és az új rendeletek hatálybalépésével párhuzamosan. Azóta technikai módosítások történtek kizárólag, a struktúrája ennek nem változott. Kiemelném például a konduktortanárnak az óriási, rendszerszintűnek nem nevezhető jelentőségű beiktatását például, vagy mondjuk, a műszaki szakoktatók környékén voltak változások. Tehát ilyen jellegű, nem strukturális, nem matatási ügyekben, hanem egyes új, néhány hallgatót érintő, nagyon speciális kiegészítései történtek rendeleti szinten a tanárképzés rendszerének, és ezt mindig a törvényben is le kellett követni.

Még egyszer mondom: bízzanak ezen a téren bennünk. Soha senki nem szólt hozzá, direkt kinyomoztattam, hogy volt-e hozzászólás az elmúlt hét

olyan törvénymódosítási elemhez, ahol különböző kiegészítéseket tettünk ebben a törvénymellékletben. Soha senki nem tette ezt meg.

Ungár Péter képviselő úr számára szeretném azt jelezni, hogy valóban az alapfokú művészeti oktatást érintő változtatás több pontjában megjelenik a szövegnek, hiszen dereguláció, szövegcsere és új megállapítása is van ennek a körnek. Tehát szeretném megnyugtatón, hogy nem szövegértési problémáról van szó, viszont egy kodifikációs művelet az, hogy hogyan változik több helyen úgy koherensre a jogszabály, ami, ha valaki csak egyes elemeit olvassa, akkor okozhat értelmezési problémákat. Szeretném megerősíteni, hogy a művészeti oktatás ingyenessége a HH-s kör számára is ingyenes lesz. Senki nem veszíti el az ingyenességét, akire eddig vonatkozott, és bővül a kör egyébként a szabályozás eredményeképpen.

Az adatkezelés kapcsán, megmondom őszintén, azt fontos szerintem látni, hogy világosan megmondja a jogszabály, hogy milyen adatnak ki az adatkezelője, és néha mi is vakargatjuk a fejünket, amikor olyan kérdés érkezik, amelyből az következik, hogy a kérdező nem mindig követi ezt le a jogszabályból, hogy ki az adat kezelője, és ha az közérdekű adatként érkezik, akkor nem tudunk rá mást válaszolni, mint azt, hogy ezt az adatot nem mi kezeljük. *(Arató Gergely: Semmire nem válaszolnak!)* Ha nem közérdekű adatként érkezik, hanem mondjuk, a minisztérium általános tájékoztatását kéri valaki, akkor adott esetben nyilván be tudjuk kérni. Tehát néha, azt gondolom, a kérdezőnek is van abban lehetősége, hogy a kérdését olyan módon tegye fel, hogy az adatkezelőt kérdezze egyébként az egyes különböző adatok ügyében.

A sajátos nevelési igény kapcsán azt gondolom, hogy az odafigyelési szándékunk megvan, és a képviselő úréval azonos módon tekintünk arra, hogy ez egy nagyon fontos és értékes eleme a magyar oktatási rendszernek, külön odafigyelést igényel a részünkről is. Szeretném azt kiemelni, hogy egy olyan szakszolgálati rendszert állítottunk fel, ami egyébként sokkal hatékonyabban működik, több tanulót ér el, mint a korábbi szisztéma. A protokollok nagyon sokat fejlődtek ebben az évtizedben, és olyan ügyekről tudok még beszámolni, mint például a gyógypedagógusok száma. Erre vonatkozóan is több képviselői kérdés érkezett, ezért nagyon pontosan tudjuk, mert nagyon sokszor megkérdezték, hogy ez hogyan változik: 2010-ben 5700, a tavalyi évben pedig már 10 ezer főt megközelítő gyógypedagógus tevékenykedett a magyar köznevelés rendszerében; nagyon helyesen egyébként, a bővítés indokolt is volt az akkori állapotokhoz képest.

Tordai képviselő úr felszólalása kapcsán: a törvényjavaslattal kapcsolatos oktatásszakmai kérdést én nem tudtam felírni, de a kormányzati kommunikációra vonatkozó javaslatait természetesen meg fogjuk majd fogadni. Tudomásom szerint kedden folytatjuk a vitát, én magam is állok rendelkezésre, és akkor valóban az iskolai erőszak ügyével fogunk foglalkozni elsősorban. Ez a törvényjavaslat nem erről szól, ezt is-

mét szeretném aláhúzni. Egyetlen, az alapelvi felhalmazó körében szereplő, még csak az „iskolaórség” fogalmát sem tartalmazó kiegészítést tartalmaz. Kérem, hogy támogassák. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Maruzsa Zoltán államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Színház- és Filmművészeti Egyetemért Alapítványról, a Színház- és Filmművészeti Egyetemért Alapítvány és a Színház- és Filmművészeti Egyetem részére történő vagyonjuttatásról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/10745. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Bódis József államtitkár úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének, 30 perces időkeretben. Öné a szó, államtitkár úr.

(20.00)

BÓDIS JÓZSEF, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Tisztelt Országgyűlés! „A hagyomány nem a hamu őrzése, hanem a láng továbbadása” - olvashatjuk Morus Tamásnál. Szavainak bölcsessége ma is élő és igaz. Az értékek megóvásának nem a megörökölt, egykor jól működő, de már meghaladott struktúrák konzerválása a leghelyesebb módja, azokat gyarapítani és formálni is kell.

A kormány 2010-től kezdve azon munkálkodik, hogy közös hagyományainkat ne csupán kőbe vésve őrizzük, hanem azokat élő tradíciókként tapasztaljuk meg, és ezáltal gazdagodjunk. Ennek szellemében belátható, hogy milyen fontos a nagy múlttal rendelkező magyarországi felsőoktatás fejlesztése és megújítása. Cél, hogy hazánkban egy olyan minőségi felsőoktatási rendszer épüljön ki, ahol a legnagyobb értéket a valódi teljesítmény jelenti. Ehhez azonban stratégiai változtatások bevezetésére van szükség, amelyekről meggyőződésünk, hogy az intézmények, a bennük dolgozók és nem utolsósorban a hallgatók javát szolgálják.

Feladatunk világos és egyértelmű: a minőségi felsőoktatás érdekében jelentős, hatékonyságot és átláthatóságot növelő reformokat kell véghez vinnünk. Ez nem csupán a kormány akarata, a felsőoktatás valamennyi szereplője érdekelt az ágazat modernizálásában. A munkához elengedhetetlen egy közös vízió, amely alapján a reformok jól működő valósággá válhatnak. Ez a bizonyos vízió magasabb rendű cél, azaz üzenet, amely nem változott az elmúlt tíz esztendőben, és amelynek szellemében már sok munkát elvégeztünk. Azonban továbbra sem dőlhetünk hátra, a magyar egyetemek versenyképességének folyamatos javítása, a gazdálkodás racionalizálása, a minőségi és korszerű oktatás feltételeinek megteremtése még tartogat kihívást számunkra.

Tisztelt Országgyűlés! A Színház- és Filmművészeti Egyetem egy nagy múltú felsőoktatási intézmény, sikereire minden magyar méltán büszke lehet, olyan művészek, alkotók pályája indult innen el, akik a magyar kultúra aranynapjának letéteményesei, világszínvonalú művelői, hirdetői.

A ma ismert intézmény kialakulásának hosszú története 1865-re nyúlik vissza, amikor a Nemzeti Színház közelében megnyílt az egyetem elődjének számító Színészeti Tanoda. Innentől folyamatos fejlődés és bővülés jellemezte az eredendően csupán kis műhelyként létrejött iskolát, amely röviddel a második világháború után már Színház- és Filmművészeti Főiskolaként működött. E név alatt folyt tovább a művészkiválóságok felkészítése, akik közül sokan később országos és nem egy esetben világhírnevet szereztek maguknak. Immáron több mint húsz éve, 2000. január 1-jétől az intézmény egyetemenként működik.

A rengeteg változás, átalakítás ellenére azonban az eredeti küldetés, a tehetséges művészek képzése, töretlenül megmaradt. A Színház- és Filmművészeti Egyetemnek számtalan alkotóművészt köszönhetünk, akik a színházakban, de a filmvászon és a televízió képernyőjén is hosszú évtizedek óta varázsolják el a művészszerető közönséget. A patinás múlt és jelen, amelyre méltán büszkék lehetünk, azonban virágzó jövő nélkül nem elegendő.

Tisztelt Országgyűlés! Az egyetem működési modellje az elmúlt három évtizedben a hallgatói létszám folyamatos növekedése mellett alig változott. Bár ez nem vált a minőségi teljesítmény kárára, mára már érezhetően szükség van egy új struktúrára, amely további évtizedeken keresztül biztosíthatja a töretlen fejlődést. Az intézmény társadalmi-gazdasági környezete és a felsőoktatás ágazati irányítása olyan új kihívásokat támaszt, amelyeknek megfelelni csak egy jóval korszerűbb működési modellben lehetséges.

A Színház- és Filmművészeti Egyetemnek a jövőben is a magyar kultúra fejlődését meghatározó és támogató intézménynek kell maradnia, ezen küldetés záloga a hatékony megújulás. Az egyetem - több más felsőoktatási intézményhez hasonlóan - a modellváltás által olyan lehetőséghez jut, amely eredményességét és egyben hatékonyságát is garantálja. A megújulás által képes lesz megfelelni a saját, minőségbeli, valamint a piaci környezet által támasztott elvárásoknak, és ezekhez alkalmazkodva láthatja el majd feladatait.

A benyújtott törvényjavaslat célja, hogy az egyetem hazai és nemzetközi szinten elismert tudásközponttá alakuljon, a kulturális életben betöltött szerepe tovább erősödjön, és a jövőben olyan, együttműködésre képes intézményként működjön, amely a magyar kultúra kiemelt és egyedi letéteményeséhez méltó.

A kormány megítélése szerint a jelenlegi intézményi struktúra nem teszi lehetővé a kellően rugalmas működést, valamint a külső piaci források hatékony bevonását, amely pedig elengedhetetlen a minőségi megújuláshoz. A magyar felsőoktatás gyakorlatában már kipróbált, Európa-szerte is bizonyított új és

korszerű alapítványi forma viszont megteremti mind-ezek lehetőségét. A Színház- és Filmművészeti Egyetem vonatkozásában is létre kell hozni a közérdekű vagyongazdálkodási alapítványi formát, amely által az intézmény működése hatékonyabbá és rugalmasabbá válik.

A vállalati és kulturális szektor, valamint az egyetem kooperációja által egy teljesítményre ösztönző rendszer alakulhat ki. A Színház- és Filmművészeti Egyetem számára lehetőség nyílik arra, hogy lényegesen több piaci forrást vonjon be a finanszírozásába, amely ösztönzőleg hat az oktatás színvonalára. A modell sajátos profilja és kapcsolatrendszere továbbá széles körű támogatói közösség kialakítását is lehetővé teszi.

Az alapítvány feladata lesz a vagyongazdálkodás mellett az oktatási, kutatási, hallgatói és tanári támogatási program működtetése, a rászorultsági alapú támogatás biztosítása, valamint tehetséggondozó programok működtetésének elősegítése.

Az egyetem közalkalmazotti státuszban foglalkoztatott munkavállalói új státuszba kerülnek, ezt követően a munka törvénykönyve szerinti foglalkoztatási jogviszonyban dolgoznak tovább. Ez a változás nagyban hozzájárul majd munkájuk méltó anyagi elismeréséhez.

A kormány egyetemek működési modelljét átalakító intézkedéseinek elsődleges célja tehát a jelenleginél rugalmasabb és kiszámíthatóbb működési környezet megteremtése a felsőoktatás versenyképességének növelése érdekében. Az időszerű modellváltás nyomán enyhül az állam támogatásának való kiszolgáltatottság, rendeződik az infrastrukturális környezet, így lehetőség adódik az egyetem számára, hogy stabil fejlődési pályára álljon, az oktatás színvonala megerősödjön és kiteljesedjen, tehát egy kiegyensúlyozott működés jöjjön létre. Az állam szerepvállalása nem szűnik meg teljesen, csupán fenntartóként partnerré válik, de a hosszú távú keretszerződés, valamint rövidebb finanszírozási szerződés által garanciát vállal az együttműködésre.

Tisztelt Országgyűlés! Az oktatási intézmények lényegét adó cél minden esetben a diákok, hallgatók tudásának fejlesztése, tehetségük kibontakoztatása, ehhez képest a többi prioritás csupán másodlagosnak tekinthető. A modellváltás természetesen nem tévesztheti szem elől a központi ideát, mi több, ez ösztönzi leginkább az átalakulási folyamatot, biztosított lesz a hallgatók korszerű, színvonalas képzése, ezzel alkalmassá teszi őket a nemzetközi szintű tudás megszerzésére, a fókuszban az ő boldogulásuk, szakmai kiteljesedésük áll. Fontos megjegyezni, hogy az átalakulás a jelenlegi hallgatók jogviszonyát nem érinti, azonban pozitív velejáróit már ők is magukon érezhetik.

Tisztelt Országgyűlés! A bemutatott törvényjavaslat kulcsszerepet játszik az egyetem további fejlődésében, és biztos alapot teremt helyes működése számára. Ezért kérem önöket, hogy támogassák a Színház- és Filmművészeti Egyetem modellváltásáról szóló törvényjavaslatot. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Bódis József államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Pósnán László képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

(20.10)

DR. PÓSNÁN LÁSZLÓ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Az elmúlt években az ország gazdasági és pénzügyi lehetősége és stabilitása azt is lehetővé tette, hogy a rendszerváltás óta legtöbb forrást és a legnagyobb figyelmet fordítsuk a felsőoktatási rendszerünk működtetésére, és ennek eredményeképpen el is könyvelhetünk azért számos sikert.

Tény azonban, hogy az egyetemi oktatás, kutatás, innovációs tevékenység igazi megmérettetés, egy olyan nemzetközi versenyben zajlik, amelynek szereplői és szabályszerűsége a globális társadalmi-politikai-gazdasági trendeknek megfelelően változnak, állandó megújulást követelve ehhez az intézményektől, az egész oktatási rendszertől. Ennek a kihívásnak a felismerését már a 2016-ban elkészült Fokozatváltás a felsőoktatásban című kormányzati stratégia is rögzítette, és csak úgy zárójelben jegyzem meg, hogy ezt a kormányzati stratégiát, ami akkor a parlament előtt volt, bizottság tárgyalta, széles körű egyetértés övezte, pártpolitikai hovatartozástól függetlenül. Ez a stratégia felhívta a figyelmet arra, hogy a jelenlegi szabályozási és szervezeti keretek között működő intézményrendszer nehezen tud reagálni a világban zajló folyamatokra, legyen szó a képzések iránti nemzetközi kereslet növeléséről, innovációk hasznosulásáról, vagy éppen új forrás bevonását jelentő vállalati együttműködések iránti igényekről.

Az eddigi struktúrák korlátai egyébként számos, nagyon leegyszerűsíthető, de közérthető példán keresztül is jól látszik, illetve bemutatható. Tekintettel arra, hogy az egyetemek közpénzből működnek a jelen helyzetben, és ebből következően a közbeszerzés minden szabálya vonatkozik rá, mondok egy nagyon mehökkentő példát: ha most egyetem meg akar hívni egy Nobel-díjas tudóst vendégtanárnak, mondjuk, egy évre - természetesen ez olyan volumenű fizetést is igényel, hogy a Nobel-díjas tudósnak megérje eljönni -, akkor ez átlépi azt a közbeszerzési összeghatárt, amit egész egyszerűen az egyetem nem tud lebonyolítani. A következőt kellene megtenni: árajánlatot kellene bekérni három másik embertől. *(Arató Gergely: Ez nem igaz!)* Megjegyzem, egy Nobel-díjat adnak. Ez a helyzet, tisztelt képviselő úr. Ugyanez igaz egy neves rendező, egy neves operatőr, egy neves színházi szakember esetében is. Tehát rengeteg korlátba ütközik a jelenlegi szabályozási keret. Úgyhogy ebből a szempontból a modellváltás, azt gondolom, hogy mindenképpen igazolható.

Az első ilyen modellváltási döntések már megszülettek a parlamentben, ez érintette, ugye, a budapesti Corvinus Egyetemet nem olyan régen, hat másik egyetemről is szavaztunk itt a Házban, és most a

Színház- és Filmművészeti Egyetem működésmodell-váltásával kapcsolatos törvényjavaslat van előtűnk. Ahogyan államtitkár úr is említette, ez a javaslat alapvetően azt a célt szolgálja, hogy a Színház- és Filmművészeti Egyetem, az ott oktatók, ott dolgozók művészeti munkáját egyébként minél kiegyensúlyozottabb és jóval nagyobb mozgáslehetőségek és keretek közé lehessen helyezni. Ez lényegében azt is jelenti - megint csak hadd mondjak néhány leegyszerűsített példát -, hogy ha van egy nagyon jó színházi rendező, és az eléri a nyugdíjkorhatárt, egy állami fenntartású intézmény esetében a továbbfoglalkoztatásra vonatkozó engedélyezési kérelmeket kell benyújtani, egy alapítványi fenntartású intézmény esetében ilyen típusú köröket nem kell megfutni.

Rugalmasabb foglalkoztatási lehetőséget tud biztosítani egy ilyen modellváltás, saját bevételeket nagyobb arányban tud generálni az intézmény, a piaci, vállalati, színházi, filmipari, szinkrongyártási együttműködések irányában jóval nagyobb mozgástere nyíthat. Lényegében a jó menedzsmenttel ez az egyetem, azt hiszem, hogy sokkal nagyobb pályát tud befutni. Annak ismeretében pedig, hogy Magyarország az elmúlt években Andy Vajna tevékenysége nyomán nagyon komoly filmgyártási centrummá is vált, azt hiszem, hogy érdemes ezeket a meglévő jó kapacitásokat, tudásokat, képességeket összekapcsolni, és az ebben rejlő lehetőségeket kihasználni. Úgyhogy én azt hiszem, hogy ez a modellváltásról szóló előterjesztés az egyetem javára fog válni. Remélem, hogy a parlament tudja majd támogatni. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Pósnán László képviselő úr. Megadom a szót Brenner Kolomannak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. BRENNER KOLOMAN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Ezeket a vitákat már néhány nappal ezelőtt lefolytattuk, és az államtitkár úr expozéjában is gyakorlatilag ugyanazok a gondolatok visszhangoztak. Azt szeretném még egyszer kiemelni - anélkül, hogy megismételném mindazokat a gondolatokat, amiket hat egyetem kapcsán már egyszer elmondtam -, hogy én két indokló fogalmat nagyon aggályosnak tartok, az egyik az úgynevezett piaci környezet, a másikat pedig úgy hívják, hogy hatékonyság.

Különösen egy művészeti képzést folytató egyetem esetében, azt gondolom, hogy mind piaci környezetről, mind hatékonyságról beszélni, persze lehet, csak aztán azt értelmezni is kellene, és különösen nem tartom szerencsésnek ezeknek a fogalmaknak az alkalmazását, mondjuk, egy modellváltás kapcsán. Mind a felsőoktatási stratégiában foglaltaknak a célkitűzéseiben - annak idején Pósnán képviselőtársam erre utalt - valóban volt egyfajta konszenzus, ugyanakkor az odavezető út eszköztárszerében, azt gondolom, hogy vitatkozhatunk és vitatkozunk is egymással.

Én továbbra is fenntartom a néppárti Jobbik nevében azt az álláspontunkat, hogy a finanszírozás szabja meg azt például, hogy egy egyetemi oktatónak mekkora a bérezése. Nem lesz attól neki több pénze, ha elveszíti a közalkalmazotti státuszát, hiszen az attól függ, hogy mennyi finanszírozást kap az adott egyetem, illetve mennyi külső forrást tud az egyetem bevonnai, és mi tagadás, annak sem az alapítványi forma az egyetlen megoldása, hogy külső forráshoz jusson egy egyetem.

Tehát azt gondolom, hogy ezekre hivatkozni, illetve a Pósnán képviselőtársam által emlegetett közbeszerzésre - és akkor itt megint visszautalok az előző egyetemi körben elmondott vezérszónoki felszólalásomra -, szintén nem indokolja az én megítélésem szerint az alapítványi forma kiválóságát, és azt, hogy ez fogja majd elhozni a várva várt Kánaánt a Színház- és Filmművészeti Egyetem számára, ahogy a többi egyetem esetében is majd az idő fogja eldönteni, hogy milyen eredményekkel fog járni ez a modellváltás. Kicsit még korai szerintem a győzelmi jelentés, én azt gondolom.

Tehát én azt gondolom, hogy a közbeszerzések ügyében sem feltétlenül az alapítványi forma a megoldás, hanem meg lehet azt minden további nélkül oldani, mint ahogy a legutóbbi, államtitkár úr által be-terjesztett felsőoktatási törvénymódosítási csomagban például kiválóan meg tudtuk azt oldani, hogy külföldi oktatókat alkalmazhassunk. No, mert az tényleg probléma, persze nem úgy, ahogy azt Pósnán képviselőtársam itt a Nobel-díjasok példáján elmondta, mert azokra persze nem kell közbeszerzést kiírni, de mondjuk, az ELTE-n gyufára igenis ki kell írni a közbeszerzést, ha összegyetemi szinten szerzünk be gyufát, mert akkor meghaladjuk az értékhatárt, jelezném. *(Derültség.)* Csak mint volt egyetemi vezető, tisztelettel jelezném, hogy ez valóban igaz, de Nobel-díjasokra viszont nem igaz a közbeszerzés.

Tehát azt gondolom, hogy a közbeszerzési törvény hatálya alól az egyetemi világot ki lehet venni bizonyos egyéb jogszabályi előírások alkalmazásával, ami életszerűvé teszi a különösen nagy tudományegyetemek gazdálkodását. Tehát a közbeszerzésre való hivatkozást sem tartom egyfajta non plus ultrának az alapítványi forma alátámasztására.

Ráadásul, ahogy azt államtitkár úr az expozéjában nagyon helyesen kiemelte, itt egy különleges egyetemről van szó, és ennek a felsőoktatási intézménynek a történelmét is ismertette professzor úr nagyon helyesen, és azt gondolom, hogy éppen ezért van itt kiemelt felelőssége a törvényalkotónak és a felsőoktatási kormányzatnak, hiszen itt színészekről, művészekről beszélünk.

(20.20)

Tehát én azt gondolom, hogy a néppárti Jobbik a kultúra és a tudás pártján állva igenis aggodalommal figyeli azt, ahogy ezt a modellváltást előkészítették, tisztelt államtitkár úr, hiszen lehet azt látni az intézmény megválasztott akadémiai vezetőinek a nyilatkozatából, hogy a) a sajtóból értesültek az egész tervről,

b) nagyon rövid határidőnek tartják ezt az egész modellváltásra megszabott időt, c) az pedig - és akkor ezt úgy is mondom mint az Európa Tanács akadémiai szabadságért és egyetemi autonómiáért felelős jelentestevője - eléggé aggályos az akadémiai szabadság szempontjából, ha valaki egyetemi tanárt '19 novemberében megválasztanak rektornak, és azóta nem nevezik ki, és akkor ezt most még indokként felhozzák a modellváltáshoz.

Ezt, államtitkár úr, én felháborítónak tartom, és az egyetemi polgárok arcucsapásának, hiszen megválasztotta az univerzitás, az egyetemi oktatók és hallgatók közössége azt az egyetemi tanárt rektornak, akítők szeretnének; sajnos azt kell mondjam, hogy az elmúlt tíz év kormányzásában több példát láttunk már erre, amikor az egyetemi polgárok akarata ellenére nevezett ki a fideszes kormányzat rektorokat. Én ezt nagyon aggályosnak tartom, és nem azért, mert minden esetben, mondjuk, a véglegesen kinevezett rektor ne lett volna alkalmas erre a tisztségre, én ezt nem vitatom, ugyanakkor azt gondolom, hogy az egyetemi autonómia és az akadémiai szabadság azt jelenti, hogy megválaszthatjuk a saját vezetőinket, akinek egyébként a kancellári rendszer kiépítése mellett egyre jobban szűkül a hatásköre.

Apropó hatáskör: ahogy a többi egyetemi átalakulásnál, a Színvészeti Egyetemmel kapcsolatban is benyújtottam azt a módosítási javaslatomat, miszerint a kuratóriumnak ex officio legyen tagja a rektor, illetve az intézetek vezetői, hiszen az eddigi egyetemek esetében is kiderült, és jelen esetben is arról van szó a tervek szerint, ha jól olvastam a sajtóban, hogy az ötfős kuratóriumból csak egy lehet aztán gyakorlatilag az egyetemhez kapcsolódó személy. Én ezt aggályosnak tartom, hiszen láttuk a Corvinus mintáján, hogy ez mihez vezet; ahhoz vezetett, hogy szmsz-t hoztak úgy létre, hogy az egyetem szenátusa azt nem látta. Hát, mi ez, ha nem az akadémiai szabadság csorbítása?!

Tehát azt gondolom, hogy igenis vannak intő jelek arra vonatkozóan, hogy ez egy veszélyes út, és én erről a veszélyes útról nagyon szívesen eltéríteném az oktatási, felsőoktatási kormányzatot, hiszen azt gondolom, hogy különösen a Színvészeti Egyetem egy olyan képzést folytat, amely a magyar kultúra szempontjából kiemelt fontosságú. És akkor most egy kicsit hadd utaljak még záráskeppen arra is vissza, hogy ráadásul a színészek helyzete hazánkban meglehetősen kritikus, ráadásul egy korábbi törvénnyel most még a közalkalmazotti státuszukat is elveszi a fideszes kormányzat. Abban a vitában is elmondtam, hogy bizony-bizony, egy színház életében az első számú vezetőnek eddig is kiemelt szerepe volt, ezután még inkább így lesz az, és mondjuk, egy vidéki színházban alkalmazott színésznek, aki ott dolgozik húsz éve, milyen egyéb lehetőségei lesznek, ha mondjuk, ő munkánélküli lesz, vagy mondjuk, mi lesz a nyári fizetésükkel, ha úgy dönt a színház vezetősége - hiszen nem közalkalmazott, hogy járjon neki a nyári fizetés -, hogy nyáron nincs fizetése az adott színésznek.

Summa summarum, a Jobbik frakciója nevében az előzőekhez hasonlóan ahhoz kötném a támogató-sunkat, hogy amennyiben a benyújtott módosító javaslatomat a kuratóriumra vonatkozóan támogatják és befogadják, abban az esetben tudjuk támogatni az előterjesztést, ellenkező esetben az elmondott indok alapján nem. Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm, Brenner Koloman képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Hollik István képviselő úrnak, a KDNP-képviselőcsoport vezér-szónokának.

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Képviselőtársaim! Mielőtt a mondandóm lényegére térnék, azért röviden reflektálnék a jobbikos képviselőtársam által elmondottakra. Én azt gondolom, hogy a felvetései vitaképesek, tehát lehet róla vitatkozni, viszont egy dolgot azért megfontolásra javasolnék: ha kritizálják az előttünk fekvő előterjesztést, tehát a színművészetnek ezt a modellváltását, akkor, azt gondolom, hogy akkor járnak el felelősen, ha alternatívát is állítanak, hogy mit javasolnak. Mert talán abban egyébként egyetértünk, hogy a kor igényeihez igazítani ennek az egyetemnek meg egyébként az egész felsőoktatási világnak a működését, az értelmes felvetés, és erre szükség is van azért, hogy a felsőoktatás valóban tudásközponttá váljon és versenyképes legyen.

De öntől ezzel szemben tulajdonképpen egyelőre annyit hallottam, hogy meg lehetne oldani azt, hogy mondjuk, bizonyos közbeszerzések alól mentesítsük a felsőoktatást. Azért én szeretném képviselő úrnak jelezni, hogy ha egyébként egy ilyen javaslat jönne be a Ház elé, én nem csodálkoznék azon, ha az ellenzéki padosorokban egyébként éles kritikával illetnének egy ilyen javaslatot, és rögtön arra gondolnának, hogy ennek mi az oka. Tehát nem vagyok benne biztos - még annak ellenére, hogy ezt is vitaképes javaslatnak tartom, de nem vagyok benne biztos -, hogy az egyébként alternatívája lehet annak a modellváltásnak, amit ez az előterjesztés tartalmaz; az csupán a jelenlegi rendszernek a toldozgatása-foldozgatása lenne, de azt gondolom, hogy itt ennél jóval nagyobb lépést kell tenni. A jelenlegi működési modellt nem toldozgatni-foldozgatni kell, meg közbeszerzési mentességet adni az egyetemeknek, hanem egy lényegesen nagyobb változásra van szükség. Ennyit csak reflexióként.

Amit szeretnék mondani, hogy a Fidesz-KDNP számára nagyon fontos a kultúra. Mi azt gondoljuk, hogy a nemzetmegtartó erőben kiemelt szerepe van a kultúrának, és azt is tudomásul kell vennünk, hogy Magyarország egy kulturális nagyhatalom, a magyar színjátszás, a színházak, a magyar színészek világszerte ismertek és elismertek, és erre büszkének is kell lennünk. Éppen ezért egyébként a Fidesz-KDNP-kormányzás mindent meg is tett annak érdekében, hogy a magyar kultúra megbecsültsége és támogatottsága növekedni tudjon.

Nyilván ez nem minden esetben számszerűsíthető, de azért mégis annyit szeretnék megjegyezni, hogy a kulturális tevékenységek támogatása 2010-ben úgy alakult, hogy 171 milliárd forintot fordított rá akkor a kormány, 2020-ban, tehát idén 443 milliárd forintot, 2021-ben pedig 469 milliárd forintot fordít kulturális tevékenységek támogatására a kormány a költségvetésben. Ha a 2010 és 2021 közötti időszakot nézzük, akkor ez 174 százalékos emelkedés. Talán ez is mutatja azt, hogy mennyire elkötelezettek vagyunk abban, hogy minőségi kulturális élet folyhasson Magyarországon. Erre már csak azért is szükség van, hiszen nemcsak kulturális nagyhatalom vagyunk, hanem a magyar egy kultúrafogyasztó nemzet, folyamatosan nő Magyarországon a kultúra iránt érdeklődők száma. Az Eurostat adatai szerint egyébként a magyarok az Európai Unió más tagállamaihoz képest kiemelkedően sokat költenek kultúrára, átlagosan a GDP 2,1 százalékát. Azt gondolom, hogy erre is büszkének kell lennünk.

Itt már Pósnán képviselőtársam említette, hogy azért büszkének kell lennünk arra is, hogy az elmúlt évek munkájának eredményeképpen a magyar filmek és a magyar filmszakma is aranykorát éli. Vannak olyan filmek, amelyek rangos díjakat nyertek el - a Saul fiára gondolok többek között -, ami mind-mind hozzájárult ahhoz, hogy a magyar kultúra világszinten ismert legyen. S ha a kultúra ilyen fontos számunkra, akkor, azt gondolom, hogy valóban a kulturális intézményeknek a kor igényeihez való igazítása és ilyen módon a Színháztudományi Egyetem működése és a kor igényeihez való igazítása nem is vitakérdés.

S ha még eggyel talán eltávolodunk a konkrét javaslatától, amelynek a tartalmát államtitkár úr ismertette, akkor azt gondolom, hogy fel kell tennünk azt a kérdést, és ebből a szempontból kell közelítenünk ehhez a javaslathoz, hogy mi a kultúra feladata, illetve van-e egyáltalán feladata. Tudom, hogy ennek könyvtárnyi irodalma van, és ez egy nagyon fontos kérdés, ugyanakkor azt gondolom, hogy ez a kérdés nem kerülhető meg akkor, amikor az egyik legfontosabb kulturális intézmény modellváltásáról beszélünk.

(20.30)

Sokan vannak, akik azt mondják, hogy a kultúrának tulajdonképpen nincs feladata, a kultúra önkifejezés, az önmagunkra való reflexió, de például erkölcsi dimenziói a kultúrának nincsenek, nem kell eligazítson bennünket például a jó és a rossz, a szép kérdéseiben, vagy éppen nem dolgoz a nemzeti identitás erősítése.

Most, hogy az előbbiben, a jó és a rossz, erkölcsi megítélésekben a kultúrának van-e feladata, azt a vitát nem nyitnám ki - szerintem van. Azt viszont nagyon fontosnak tartom leszögezni, hogy amikor én a kultúra támogatásáról beszélek, akkor a Fidesz-KDNP mindig nemzeti kultúráról beszél. Ezt azért fontos leszögezni, mert hogyha erről beszélünk,

az azt is jelenti, hogy mi úgy gondoljuk, hogy a kultúrának igenis feladata a nemzeti önazonosság, a nemzeti identitás erősítése.

Nem gondolom, hogy ez azt jelentené, hogy a művészeti szabadságot bármilyen módon korlátozni kell. Nem gondolom, hogy nem lenne feladata, vagy a kultúra nem az önkifejezés, vagy a kultúrának ne lenne egy egyetemes jellege, de azt gondolom, hogy a kultúrának igenis feladata a nemzeti önazonosság erősítése és a nemzeti identitás generációról generációra való átadása. Én hiszem azt, hogy a történelem legnagyobb ajándéka a nemzet, ahogy Szoltsenyicin ezt mondta, és hogyha ez így van, akkor igenis a kultúrára eszközként kell tekintenünk annak érdekében, hogy a nemzeti identitást meg tudjuk erősíteni.

Ha viszont a kultúrának ez a feladata, márpedig a mi hitünk szerint ez a feladata, akkor viszont a kulturális intézményeket képessé kell tenni arra, hogy a nemzeti identitást a kor igényeinek megfelelően tudják a kulturális intézmények átadni. Azt gondolom, abban nincs vita, hogy a Színháztudományi Egyetem az egyik legfontosabb magyar kulturális intézmény, oktatási intézmény, és ehhez az intézményhez 30 éve nem nyúltak hozzá, változatlan formában működik. Azt gondolom, hogy így, ebben a helyzetben a nemzeti identitás megerősítéséhez, átörökítéséhez nem tud megfelelő mértékben hozzájárulni. Éppen ezért talán ez a mélyebb indoka azoknál a fontos indokoknál, amiket államtitkár úr is itt már említett, ez a mélyebb indoka annak, hogy a KDNP az előttünk fekvő javaslatot támogatni tudja.

Az is az elvárásunk egyébként a modellváltással kapcsolatban, hogy ez az intézmény úgy váljon korszerűvé, úgy váljon tudásközponttá, hogy közben egyébként a nemzeti kultúrában gondolkodik, és a nemzeti identitást képes lesz erősíteni. Ezért természetesen a KDNP az előttünk fekvő javaslatot jó szívvel támogatni tudja. Köszönöm szépen. *(Dr. Pósnán László tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Hollik István képviselő úr. Most megadom a szót Gurmai Zita képviselő asszonynak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. GURMAI ZITA, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár Úr! Képviselőtársaim! A Színház- és Filmművészeti Egyetem alapítványi fenntartású egyetemmel való átalakulásával kapcsolatosan ugyanazok a fenntartásaim, mint amiről az elmúlt alkalommal is beszéltem. Nyilvánvaló, hogy nem fogom ezeket megismételni, de lennének kérdéseim.

A kormányzati elvárások alapján az alapítványi egyetemnek valós munkaerőpiaci igényt kell majd kielégítenie. Azt most hagyjuk, hogy a gyakorlatban ezt lehetetlen betartani, hisz ki tudná megmondani, hogy a munkaerőpiac öt-hat év múlva milyen igényeket támaszt. De vajon hogy gondolták ezt a színház- és a filmművészeti világ vonatkozásában, ott, ahol többek

között színészeket, rendezőket és operatőröket képeznek? Milyen munkaerőpiaci igényeket látnak most önök ezen a téren, ami indokolná a Színház- és Filmművészeti Egyetem alapítványi tulajdonba adását? És ha már az alapítványról beszélünk, mi a garancia arra, hogy a Színház- és Filmművészeti Egyetem új alapítványi fenntartóját független és szakmai alapokon összeállított személyek fogják irányítani? Brenner Koloman képviselőtársam arról beszélt, hogy mik a tapasztalatai, de hát mi is láthatjuk, az elsőként alapítványosított egyetem esetében már láthattuk, hiszen pontosan tudjuk, hogy ki rakja össze a kuratóriumot.

Tehát az alapítványi forma önmagában semmilyen garanciát nem jelent a függetlenségre, az alapítványt ugyanis önök fogják feltölteni a kormány akaratát teljesítő emberekkel. Őszintén meglepett, amikor Horváth Zita, ITM, felsőoktatásért felelős államtitkár arról beszélt, hogy talán a héten már lesznek is nevek. Ha vannak nevek, akkor azt megköszönöm, ha elmondja. Arról beszélt, hogy gyakorlatilag két lépcsőben... Tehát egyrészt mondott egy jó hírt, és ennek nagyon örülök, hogy 30 százalékos bértömegemelésre is sor fog kerülni 2021-2022. január 1-je között. Viszont az alapítványok kuratóriumi összetételével kapcsolatosan arról beszélt, hogy szerinte olyan emberekre van szükség, akik valamilyen módon mutatnak szakmai tudást, érzékenységet, elköteleződést és támogatási hajlandóságot az intézmények iránt, lehetnek akár piaci szereplők vagy abszolút a szakmából valók. Ugyanakkor az ötfős kuratóriumban legfeljebb egy fő lehet az, aki az egyetemmel jogviszonyban áll, de ez még nem jelenti azt automatikusan, hogy lesz is.

Tehát töredelmesen bevallom, hogy itt elkezdtem aggódni, és benyújtva ezt a törvényjavaslatot, tényleg azon gondolkoztam, hogy tényleg tudják-e, hogy mire készülnek. Készülnek már régóta, hiszen a támadásokat a fideszes és a magukat kereszténydemokratáknak mondó politikusok már tavaly megkezdték, koholt vádakkal csorbítani az egyetem akkori rektorának hírnevét. Már akkor semmibe vették az egyetemi autonómia minimumát is, és szisztematikusan megkezdték az előkészületeit ennek az egyedülálló felsőoktatási intézménynek a szétverésére.

Lássuk, hogy mi is az, amire készülnek! Nagyon bízom benne, hogy nem akarják porig rombolni, vagy átjátszani olyan művészeti entitásoknak, akiknek a pártpolitikai hovatartozása az önök számára kedves és kívánatos.

És akkor nézzük meg egy picit ennek az intézménynek a történetét! Több mint másfél évszázada, 1865. január 2-án kezdődött az intézményes magyar nyelvű színészképzés, amikor a Pesti Nemzeti Színház közelében egy lakóház második emeletének három szobájában megnyílt a színészi tanoda. A '48-as forradalom után egy évtizeddel, a hatvanas évek elején bekövetkezett politikai enyhülés egyik jele volt az, hogy - olvasom szó szerint - „I. Ferenc József, Ő császári és apostoli királyi Felseje 1863. május 10-ik napján kelt legkegyelmesebb kéziratával

nemcsak a Nemzeti Színház nyomasztó anyagi viszonyain segített, hanem a fogyatkozni kezdő művészi erők gyarapításának céljából egy színészi tanoda felállítását is elrendelte, s annak fenntartására jelentős összegű segínyt biztosított.” Tehát már megalakulásakor is az állam vállalta fel a tanoda fenntartásának a költségeit.

1875-ben nyitotta meg kapuit a Népszínház, amely elsősorban zenés műveket, népszínműveket játszott, majd 1884-ben avatták fel a Magyar Királyi Operaházat, így a Nemzeti Színház a prózai művek otthona maradhatott. Ez kihatott az 1885-től Országos Színésziskolának nevezett tanodára is. 1893-tól az Országos Magyar Királyi Színművészeti Akadémia feladata már kizárólag a színészképzés volt. 1948. január 1-jétől az intézmény Színház- és Filmművészeti Főiskola lett.

Az 1989-90-es politikai rendszerváltást követően a diákok kezdeményezésére Babarczy László rektorsága idején felgyorsult a főiskolai reformok kidolgozása és bevezetése. Ez mindenekelőtt a filmes képzésben hozott látványos eredményeket, mert egyrészt a szakmai kereslethez igazodva olyan új szakokat indítottak, mint producer, televíziós szerkesztő-riporter és műsorvezető, másrészt bevezették a kétszintes oktatást, illetve a rendezők, operatőrök, vágók és producerek együttes, komplex oktatási formáját.

2000. január 1-jétől az intézmény jól megérdemelten egyetemi címet kapott. Köszönet ezert.

Ez az egyetem kronológiai története. De ami ennél sokkal fontosabb, az az elmúlt évek alatt végzett munka hazai és nemzetközi sikere. Az iskola történetében a generációkat összekötő folyamatosság biztosítja az elődök eredményeinek hasznosítását és az oktatásnak a kor követelményeihez igazodó szüntelen megújítását.

(20.40)

Az évtizedek folyamán a művészi tehetségek hosszú sora indult innen sikeres életútjára, és a legkiválóbbak közül számosan tekintették minden idők megtisztelő feladatának az utánuk következő nemzedékek tanítását. Az egyetem egyik legfontosabb sajátossága, hogy az egyetemi tanárok valamennyien aktív művészek, a magyar színházi élet, a filmművészet és a Magyar Televízió kiemelkedő személyiségei, akik művészi gyakorlatuk leszűrt tapasztalatait adják át a növendékeknek. Általuk az egyetem szorosan kapcsolódik a művészeti élet vérkeringéséhez. A tanári karban jelen vannak a magyar színház- és filmművészet különböző irányzatainak képviselői. Az oktatás a tanár egyéniségétől, művészi alkatától függően sokszínű, és teret nyújt a tananyag kiválasztásában, a tanítás módszereiben és a változatosságban. A sokféle művészeti útkeresést azonban összekapcsolja az a közös törekvés, hogy az oktatás középpontjában a művészjelölt tehetségének, személyiségének, alkotóképességének kibontakozása álljon.

A Színház- és Filmművészeti Egyetem az ország egyetlen olyan egyetemi besorolású felsőoktatási intézménye, amely a színház, a film és a televízió leendő alkotóművészeinek főiskolai vagy egyetemi diplomát nyújt. Az egyetem vizsgamunkái és hallgatói gyakorta díjazottjai a nemzetközi fesztiváloknak. Az elért eredmények legfontosabb mutatója, hogy az iskola végzett növendékei a művészeti szakterületek élvonalába tartoznak. A hazai és nemzetközi sikereket, elismeréseket szerzett magyar színház-, film- és televíziós művészek legtöbbször is itt kapta szakmai felkészítését, művészeti identitását.

(Az elnöki széklet dr. Hiller István, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

A Színház- és Filmművészeti Egyetem ma Európa egyik legsokoldalúbb, a minőséget adó képzésben legszínvonalasabb intézménye. Magánosítása a nemzet szellemi vagyonának eltékozlása is egyben. Az egyetem még a piaci viszonyok szakmában és képzésben való megjelenésében is meg tudta őrizni minőség- és értékcentrikus szemléletét és vonzerejét. A jelentkezők száma nem csökken, évente mintegy hússzorosa a túljelentkezés. A magániskolákat és stúdiókat végzetek is igyekeznek bekerülni az egyetemre. Ez egyben azt jelenti, hogy bármilyen nagynevű színész nyit színiiskolát, azt a tekintélyt, amit az egyetem biztosít, csak az ott megszerzett tudás és diploma legitimálja. Nőtt a jelentkezők szakmai előképzettsége is. Ennek alapján emelkedett a második diplomájukat megszerző, költségtérítéssel hallgatók száma is. Erre pedig most is, állami egyetemként is szükség van a színvonal fenntartása érdekében.

Kérdem én: erre az intézményre fáj a foguk? Kinek, kiknek? Az mára már bebizonyosodott más művészeti ágak esetén, hogy a tehetség és a képesség nem párt- és politikafüggő. Nincs másképpen ez a színművészet esetében sem. Lehet, hogy önök azt gondolják, hogy a saját szájuk íze szerint fogják képezni a jövő filmeseit, színészeit, rendezőit, operatőreit, de abból a fajta képzésből, amelyet önök preferálnak, higgyék el, csak gyenge, közepes képességű és tehetségű egyedek kerülnek majd ki, és az a nemzetközi hírnév és az a színházak iránti érdeklődés és látogatottság, amely a Színművészeti Egyetemnek is köszönhető, félek, hogy szertefoszlik. Bízom benne, hogy nem erre készülnek, tisztelt képviselőtársaim. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az LMP és a DK soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Jó estét kívánok! Folytatjuk munkánkat, méghozzá a DK vezérszónoka véleményének meghallgatásával. Arató Gergely képviselő úr, parancsoljon!

ARATÓ GERGELY, a DK képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Sajátos helyzetben vagyunk ma, hiszen valójában nem is államtitkár úrnak kellene itt ülnie a kormány képviselőjeként, hanem Fekete Péter államtitkár úrnak, mert ez a javaslat valójában nem a szokásos egyetemátvezetési

sorozatba illeszkedik. Azt a vitát már többször lefolytattuk, nem is szeretnék arra hosszasan visszatérni, csak nagyon röviden azt szeretném jelezni, egyetértünk azzal, hogy a jelenlegi fenntartói és intézményi modellben számos probléma van, egyetértünk azzal, hogy túl sok kötetmet, túl sok nehézséget, túl sok adminisztratív feladatot hárít az egyetemekre, abban azonban nem értünk egyet, hogy ennek a megoldása a privatizálás vagy az alapítványokba való kiszervezés lenne. Azt mondja Hollik képviselő úr, hogy mondjunk valami jobbat. Ajánlom figyelmébe, hogy vegye elő a 2005-ös felsőoktatási törvényt, az sem tökéletes, sőt nagyon messze van attól, amit akkor szeretünk volna, de sokkal jobb minőségű, mint a 2011-es törvény, és sokkal többet megmutat abból, hogy hogyan lehet egy állami rendszer keretei között is hatékonyabban és rugalmasabban működtetni a felsőoktatási rendszert. Ha önöknek valóban az lenne a céljuk ezekkel az egyetemátvezetésekkel, hogy jobb legyen a felsőoktatás, akkor a felsőoktatási törvényben hozták volna ide azokat a változtatásokat, amelyek szükségesek.

De nem kezdem most újra ezt a vitát. Azért nem kezdem most újra ezt a vitát, mert ez a törvényjavaslat nem erről szól. Az eddig a parlament elé kerülő javaslatokban, egyetemátvezetésekben ha volt is vita, szakmai vita volt köztünk. Ezek a viták arról szóltak, hogy egyébként általában jó-e az alapítványi forma, vagy az állami fenntartás kereteit megtartva kell rugalmasabbá tenni az intézmények működését; hogyha egyszer alapítványi forma, akkor annak az alapítványnak úgy kell-e kinéznie, ahogy az ezekben a törvényekben kinéz; hogy elég idejük volt-e fölkészülni az intézményeknek, és hogy az adott intézményre jó lesz-e ez a forma. Mert elég nyilvánvaló, hogy egészen más szükségletei vannak, mondjuk, a Miskolci Egyetemnek és az állatorvosi egyetemnek - bocsánat, hogy nem a teljes nevét mondom -, vagy éppen a korábbi modellt teremtő Corvinusnak, ahol ráadásul a finanszírozási és alapítványi modell is lényeges elemekben különbözik az újabb modelltől. De ha itt erről lenne szó, tisztelt képviselőtársaim, akkor nyilván a másik hattal hetediként került volna elének ez a javaslat, és ez nem véletlenül van így.

Azért mondom, hogy Fekete Péter államtitkár úrnak kellene itt ülnie ön helyett, mert ez nem felsőoktatási kérdés. Tisztelt képviselőtársaim, ez a legtisztább, színtiszta kultúrharc. Köszönöm Hollik képviselő úrnak, hogy őszintébb volt, és arról beszélt, ami ennek a javaslatnak a lényege. Ön azt mondja, hogy a kultúra eszköz, hogy csak a nemzeti kultúrának van terepe, van helye, s hozzáteszem, azt, hogy mi a nemzeti kultúra, majd önök fogják megmondani. Mint ahogy ma hallhattuk, azt, hogy ki a nemzet, szintén önök mondják meg. Ez világos beszéd, tudjuk, hogy önök így gondolkoznak a kultúráról és így gondolkoznak erről az országról. Ez a törvényjavaslat ennek az eszköze.

Ez a javaslat azért kerül ide, mert önök kikiáltották a Színművészeti Egyetemet egy liberális fészeknek, amit fel kell robbantani, amit el kell takarítani.

Ez a javaslat erről szól, tisztelt képviselőtársaim. Ha valaki nem hiszi, és bírja gyomorral, akkor vegye elő azt, hogy mit írt az elmúlt fél évben a Színművészeti Egyetemről az önök sajtója, az önök propagandamédiája. Az a gyalázkodás, az a fajta hazudozás, ami ezekben a cikkekben van, még ebben a propagandamédiában is kiemelkedően gyomorforogató.

Azt kell önöknek tehát mondanom, hogy világosak a szándékok. Az a szándék, hogy kinevezzenek egy olyan kuratóriumot, amely majd végrehajtja a kormány politikai utasításait, és politikai komisszárokat ültet ennek az intézménynek az élére. Hadd mondjak két apróságot. Egyrészt nem hajlandók kinevezni már lassan fél éve az intézmény autonóm vezetése által javasolt rektort. De hadd mondjak egy másik példát. Tele van a sajtójuk azzal, hogy az egyetem egyik diákjának volt mersze politikai véleményt nyilvánítani egy aktuális politikai kérdésben. Hát, Vasvári is kapna azért az önök sajtójától rendesen, hogy politizáljat egyetemista létére!

Ezt kell tehát mondanom, tisztelt képviselőtársaim. S nem akarok most a részletekbe belemenni, hogy hány tagú lesz a kuratórium, meg hogy az épület ideadják, odaadják vagy nem adják oda az épületet, vagy ha van pénz a színművészeti képzésre - kellene rá lenni egyébként -, akkor azt miért nem adják simán oda, miért kell hozzá egy ilyen alapítványi forma. Azt kell mondanom, hogy ennek a javaslatnak semmi köze nincs a felsőoktatás átalakításához, ebben a javaslatban a felsőoktatás átalakítása, bármit is gondoljunk róla, csak álca, csak a meztelen és gusztustalan politikai szándékok elleplezésére és egy kiváló magyar egyetem kinyírására irányuló szándékoknak az elleplezője, a formája.

(20.50)

Mondanom sem kell, hogy a javaslatot nem tudjuk támogatni, szégyenletesnek, felháborítóknak, kultúra-, egyetemiautonómia- és szabadságellenesnek tartjuk. *(Taps az LMP és az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Most a Párbeszéd képviselőcsoportjának vezérszónoka következik - ezt azért mondom ilyen hosszasan, hogy az Országgyűlés jegyzője, Tordai Bence képviselő úr odaérjen a helyére *(Megtörténik.)*, és rendben feltűzve a mikrofonját, elkezdhesse véleményének mondását. *(Tordai Bence: Ennél rosszabb a helyzet, nem vagyok fent kijelentkezve!)* Erről is mindjárt intézkedünk, hogy hangot is kapjon a képviselő úr, szerintem... *(Tordai Bence: Vagy ki vagyok?)* Igen, de a rossz helyzeteket is megoldjuk. *(Derűltég az ellenzék soraiban. - Tordai Bence: Annyira megnyugtató!)* Parancsoljon! *(Tordai Bence: Még igazoltan távol... - Arató Gergely Tordai Bencének: Van hangod!)*

TORDAI BENECÉ, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Ha van hangom, akkor nem rabolom tovább a tisztelt Országgyűlés idejét. *(Hollik István:*

Szabadon beszélhetsz! - Arató Gergely: Még! - Derűltég az ellenzék soraiban.) Köszönöm, elnök úr, és köszönöm a technikai segítséget is.

Tisztelt Képviselőtársak! Kedves Polgártársak! Abban a nehéz helyzetben vagyok, hogy Arató Gergely mindent elmondott, amit ezzel a törvényjavaslattal kapcsolatban el lehet mondani, úgyhogy épp arra készültem, amire ő felszólította az erősebb gyomrú polgártársainkat - azokat, akik követik a híreket, talán nem is kell külön kutatásra szólítani -, éppen az Origónak, a Fidesz egyik legfontosabb propagandamédiájának a híreit gyűjtöttem ki az elmúlt hónapokból a Színház- és Filmművészeti Egyetemmel kapcsolatban, hiszen ez az a csatorna, ez az a fórum, ahol a Fidesz tényleges vezetőinek szándéka sokkal őszintébben, sokkal egyenesebben, sokkal tisztábban megmutatkozik, mint az előttünk fekvő törvényjavaslat indoklásában, vagy mint akár az államtitkár úr, akár a Fidesz-KDNP-s képviselőtársaink felszólalásában.

Hogyha nem sértené az Országgyűlés méltóságát, akkor azt mondanám, hogy az az indoklás, miszerint a változó korhoz kell igazítani a működési struktúrát, és az ehhez hasonló futamok, azok ötven évvel ezelőtt is a bika ürülékének az angol kifejezésével lehetnének vagy lehettek volna illethetőek, hogyha nagyon pontosak akarunk lenni. Olyan szófia beszéd ez, amelynek nemcsak hogy értelme nincsen, hanem pontosan tudjuk, hogy valós tartalma sincsen, a háttérben ettől tökéletesen független motivációk húzódnak meg.

Hollik István valóban volt olyan szíves bevallani becsomagolva, és valami konstruktív irányba próbálva fordítani, hogy itt a nemzeti kultúra képzőhelyének egyik leendő intézménye lehet majd a Színház- és Filmművészeti Egyetem, hogyha ez az átalakítás megvalósul - hogyha nagyjából jól idézem a gondolatit, helyel-közzel a lényeg megragadt -, ami azt jelenti a fideszes szóhasználatban, KDNP-s szóhasználatban is, hogy az önök által balliberálisnak nevezett értékrenddel szemben álló értékrendet próbálnak ott meghonosítani vagy elültetni, miközben éppen Trianon századik évfordulóján nagyon visszas arról beszéléni, amikor egy párt, egy pártcsalád, egy politikai irányzat kisajátítja magának a „nemzet”, a „nemzeti” fogalmát. Úgyhogy én ezt nem is ragozom tovább.

Tényleg csak néhány címet idéznék. Az egyik téma kör az Origo címei közül a Színház- és Filmművészeti Egyetemmel kapcsolatban, amikor azt próbálják sulykolni, igazolni valamiféleképpen, hogy ez egy balliberális hely, bármit jelentsen is az - én zöldbaloldaliként nem is tudom pontosan értelmezni, hogy ez mi lehet. Egy jellemző címet hadd idézzek csak: „A Színház- és Filmművészeti Egyetem tanára szerint balliberális a Színház- és Filmművészeti Egyetem.” Ennél ütősebb címet...! Nem az a klasszikus kattintásvadász cím, de az üzenetet tökéletesen sulykolja. De rendszeresen ezzel a bélyegnek szánt jelzővel illetik a Színház- és Filmművészeti Egyetemet. A másik témakör az, hogy itt ők mindenféle csúnya dolgokat csinálnának, és csúnya dolgoknak falaznának, úgy is mint szexuális zaklatási botrányok, és olyannyira, hogy nem elég, hogy a Fidesz-média szerint belterjessé vált volna az

SZFE, de egyenesen a betegség gócaiként aposztrofálják ebben a történetben az egyetemet.

Látszik, hogy egy folyamatos lejárata zajlik ellenük egy olyan ügyben is, amely valójában nem az egyetemen, hanem egy színházban történt meg, és amellyel kapcsolatban, én azt gondolom, az egyetem nagyon határozott lépéseket tett. Ehhez képest nem állt le a hecckampány, hanem tényleg minden olyan, az egyetemhez köthető megszólalás, legyen az az egyetem tetszőleges oktatója vagy hallgatója által megjelenített, akár csak a nem nyilvános térben megjelenített vélemény, amely, őszintén szólva, hírértékel a legkritikább esetben bír, mégis a legnagyobb kormányparti online újságnak a címlapjára kerülhet, hiszen része annak a lejárato hadjáratnak, amelyet - nem is tudom, mikor - legalább fél-egy éve kezdtek el a Színház- és Filmművészeti Egyetem ellen, aminek része például az, hogy nem nevezik ki az egyetem jogszerűen és legitímen megválasztott rektorát, majd a szemükre hányják, hogy nincsen kinevezett rektora az egyetemnek - teljes nonszensz, ezzel magukat alázzák meg.

Nyilván nem akarom még az eddiginél is rosszabb helyzetbe hozni a Színház- és Filmművészeti Egyetemet, de volt most itt időm a pulpituson, és elolvastam az elmúlt hónapokat összefoglaló körlevelüket, ahol mintegy harminc oldalon keresztül az államtitkár úr, más kormányzati szereplők nyilatkozataival, interjúival, közleményeivel, az egyetem hasonló közleményeivel, leveleivel, kérdéseivel és az egész történetnek az adatolt kronológiájával összefoglalták, hogy mi is történt az elmúlt időszakban, amióta az átalakítást, a szerkezetváltást vagy modellváltást a Fidesz kultúrharcos vezetői a fejükbe vették.

Gyakorlatilag minden az ellenkezőjére fordult. Eleinte négy művészeti felsőoktatási intézmény összevonásáról volt szó, aztán kiderült, hogy tulajdonképpen bőven elég, hogyha a Színház- és Filmművészeti Egyetemet sikerül átszabni, szétrobbantani - ahogy Arató Gergely mondta. Eleinte még abban reménykedtek, és némi álnaiv - hogy is mondjam csak? - optimizmussal most is úgy tesznek, mint hogyha érdemi beleszólásuk lehetne abba, hogy kik lesznek majd az alapítványi formába kiszervezett egyetem tényleges vezetői, a kuratóriumi tagok, de nyilvánvalóan tudjuk, hogy itt a miniszteri kinevezés azt jelenti, hogy a fideszes kultúrharcosok legjava fogja a saját protezsáltjait benyomni az intézmény vezetésébe, és a kuratóriumon keresztül ők fogják irányítani az egyetemet, illetve azt, ami marad belőle vagy ami az átalakítás nyomán létrejön. És egyébként jó, hogy itt ül Pósa László, mert ő már hónapokkal ezelőtt elmondta valahol, a médiában lenyilatkozta, hogy hát, igen, itt ezt a vezetést le kell cserélni, és következménye kell lennie olyan dolgoknak is, amelyek nincsenek, és olyan vezetőket is le kell váltani, akik még ki sincsenek nevezve - gondolom, ez járhatott a fejében, miközben egyébként levelében a már önök által kinevezett kancellár is több mint problematikusnak nevezte az átalakításnak nemcsak az irányát, hanem ezt a sebességét is.

Összességében ebben a harmincoldalas körlevelében, összefoglalóban talán majdnem száz kérdést olvastam, amelyet megpróbáltak feltenni - fel is tettek - az illetékes vagy annak gondolt döntéshozóknak, ezeknek a nagy részére nem kaptak választ. Azt gondolom, hogy ezeknek a kérdéseknek a nagy részére nincs is válaszuk, ahol pedig van, ott nincs szándékuk megválaszolni ezeket a kérdéseket. Teljes bizonytalanságban tartják az intézményt, és valószínű, hogy az csak néhány fideszes kultúrpolitikai vezető vagy bozótharcos fejében van meg, hogy hogyan fog kinézni akár csak fél év múlva a Színház- és Filmművészeti Egyetem, ami - tekintve azt, hogy ez az intézmény mi-csoda kincs, hogy milyen nemzeti érték, ahogy azt Gurmai Zita képviselőtársunk hosszan esetelte - szerintem egy végtelenül szomorú és felelőtlen kártevés, amire készülnek.

Úgyhogy tudom, hogy nem nagyon adnak az ellenzéki képviselői aggályokra, bármilyen formában fejezzük is ki azokat, de hogyha megtennék, hogy ha tényleg nemzetben gondolkodó, értékekben gondolkodó, felelős kormányzati vagy adott esetben kormányparti döntéshozóként járnának el, akkor egészen biztos, hogy ezt a szégyenteljes törvényjavaslatot visszavonnák, nem adnának terepet annak a lejárato és uszító kampánynak, amit néhányan folytattak az egyetem ellen az elmúlt hónapokban, megálljt parancsolnának a saját veszett kutyáiknak, és hagynák, hogy a Színház- és Filmművészeti Egyetem a továbbiakban is nyugodtan, békében, autonóm módon folytathassa azt az értékes, teremtő munkát, amit az elmúlt években és évtizedekben folytatott. Köszönöm szépen. (*Taps a DK, az LMP és az MSZP soraiban.*)

(21.00)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most az elsőként jelentkezett független képviselő szólhat: Varga-Damm Andreát illeti a szó. Képviselő asszony, parancsoljon!

DR. VARGA-DAMM ANDREA (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő T/10745. számú javaslat arra próbál kísérletet tenni, hogy a Színház- és Filmművészeti Egyetem működtetési, fenntartói jogát egy alapítványba terelje be. Az elmúlt hónapokban, sőt még két-három héttel ezelőtt is más egyetemek vonatkozásában egy hasonló konstrukciót szavazott meg a kormány. Nem lennék meglepve, ha ezt a javaslatot is támogatnák, és törvényerőre emelnék.

Ebben a javaslatban az egyik indok az, hogy az intézményrendszert kívánja megerősíteni, és a képzésben részt vevők támogatását megvalósítani, és ennek érdekében azt kéri a javaslat a kormánytól, hogy hozzon létre egy alapítványt, amely vagyonkezelője lesz a Színház- és Filmművészeti Egyetemen.

Ki szeretném emelni a „vagyonkezelő” szót. Korábbi hetekben, amikor hasonló jellegű törvényjavaslatokat tárgyaltunk, nem én voltam a valaha volt

frakcióban a témafelelős, ezért oly mértékben behatóan nem vizsgáltam meg ezen korábbi javaslatokban fekvő és abban kiemelt jogi hátteret. Most azonban vettem rá a fáradságot, és egy kicsit ebből a szempontból szeretném értékelni, hiszen ellenzéki képviselőtársaim ezt a javaslatot már tényleg mindenfajta aspektusból megközelítették, és semmiképpen nem szeretném őket ismételni.

Tehát az a lényeg, hogy a vagyonkezelő alapítvány egy fenntartói jogot kap a magyar államtól. A fenntartói jogot ő egy olyan vagyoni értékű jognak tekintti, amely magát az alapítói vagyont testesíti meg. Meg kell hogy mondjam, azért ezt nagyon ritkán látjuk, amikor arról van szó, hogy egy alapítvány úgy alakul meg, hogy az alapítói vagyon nem testesül meg valamifajta pénzben és körülhatárolható, meghatározható vagyonban, hanem azt mondja, hogy maga a fenntartói jog az a vagyoni értékű jog, ami az alapítványnak a kezdő vagyona.

Hát, azért meg kell hogy mondjam, azt elég nehezen fogom tudni elképzelni, hogy egy fenntartói jogból hogy lehet egy alapítványt működtetni; merthogy a működtetéshez pénz kell, emberek kellene, eszközök kellene. Nagy kérdés számomra, hogy ezek szerint azt akarja a jogalkotó, és azt akarja a minisztérium mint előterjesztő, hogy ugyan kap egy vagyoni értékű jogot, ezt a fenntartói jogot mint alapítói vagyont az alapítvány, pénz nem kap, hanem majd esetleg az amúgy is az egyetemek fenntartására szolgáló állami támogatásból fogja ez az alapítvány működtetni az egyetemeket. Akkor mi történt itt? Történt itt akkor valami változás? Hát, a pénz ugyanaz; hanem belerak egy olyan fenntartói rendszert, mint egy alapítvány, aki ugyanazt a pénzt költi el, mint amikor most az egyetemeknek odaadják a normatív támogatást vagy a célzott támogatást, és azok azt elköltik.

Tehát most tulajdonképpen kádereknek kell pozíció, akik majd kurátorok lesznek, és azokat is ebből a normatívából fizetjük, és akkor még az ezeknek a működésére szolgáló infrastruktúrát is? Ergo ez a javaslat már most azt mondja, hogy ezzel meg fog drágulni például ennek az egyetemnek a működtetése. Ez csak egy aspektus.

A másik aspektus: ugye, múltkor, már nem is tudom, melyik egyetem vonatkozásában, a Marek József Alapítvány vonatkozásában felszólaltam, és akkor ugye, volt egy kis diszkrépancia államtitkár úr és köztem, hogy akkor én most hogy mondom azt, hogy az egyetem kap ingatlant, de közben az alapítvány kap-e ingatlant. Nem volt egyébként különleges, tehát érthető volt, államtitkár úr is úgy volt vele, hogy a jogászok azt mondták, hogy így kell csinálni, és hogy ez rendben van. Hát, abból a szempontból valóban rendben van, hogyha az egyetem mint önálló jogi személy, jelen esetben egy költségvetési intézmény megtartja ezt a költségvetési intézményi adottságát, jellegét, mert hiszen neki ingatlant csak akkor lehet a törvénnyel átadni, ha ő egy jogképes személy, önálló jogképes személyiség, amit ugye, a polgári törvénykönyv pontosan meghatároz.

Tehát az ennek a javaslatnak a következménye, hogy az egyetem megmarad költségvetési intézmény, ráadjuk a fejére ezt a fenntartói jogokat megkapó alapítványt, és azért az egyetem kapja az ingatlan vagyont, mert ő megmarad önálló költségvetési intézményként, akkor én már csak azt szeretném kérdezni, hogy egy önálló költségvetési intézményt hogy vezethet egy alapítvány. Tehát most tényleg, én nem akarok a kvázi jogi tudásommal kérkedni, szó sincs ilyenről, de ha valaki elemezni akarja egy kialakítandó rendszernek a pontos jogi meghatározását, mert el szeretne igazodni ebben a problémában, akkor mindenképpen választ kell kapni arra, hogy ebben az egész rendszerben kinek mi a szerepe.

Mert ha az alapítvány csak fenntartó, az alapítvány nem kap ingatlantulajdont, az alapítványnak a forrása a vagyoni értékű jog, aminek semmifajta pénzben meghatározható értéke nincsen. Azért az nem semmi, ahogy ezt majd be fogják jegyezni a bíróságok, azokkal a bírakkal azért egyszer elbeszélgetnék, akik majd ezeket az alapítványokat pénzbeli hozzájárulás nélkül be fogják jegyezni, az még egy külön sztori, de amit beküld a magyar kormány, bizonyára mindent bejegyeznek, de az ennek a lényege, hogy ebben a struktúrában nincs egyetlen olyan elem, ami azt tudná garantálni - és most intézményi szempontból mondom -, se nem művészeti, se nem ideológiai, intézményi szempontból el nem tudom képzelni, hogy mitől lesz ez az egyetem hatékonyabb. Egyszerűen semmi olyan elem ebben nincsen, mindössze az, hogy a meglévő intézményre tesznek egy úgynevezett fenntartót, aki egy alapítvány, és az majd megmondja az egyetemnek, hogy mit költhet, melyik, akár intézményi, akár személyzeti keretre mennyi pénzt fordíthat, az intézménynek hogy épüljön föl az oktatói struktúrája, vezetői struktúrája és a többi. Na de hát, elnézést kérek, a minisztérium vagy egy önkormányzat, ha ugye, most önkormányzati, állami intézményekről beszélünk, de mondjuk, jelen esetben egy minisztérium esetleg egy egyetemmel szemben önmaga nem tudná esetleg ezeket az elvárásokat megfogalmazni? Kell ahhoz egy plusz kuratórium, egy pluszalapítvány, egy pluszintézmény, egy iszonyú sok pénzbe kerülő infrastruktúra ahhoz, hogy megmondja valaki egy egyetemnek, hogy én mint állam mit várok el tőle teljesítményben? Merthogy egyébként egy fenntartó alapvetően igénytámasztó is, nem csak a körülmények megteremtésének gazdája.

De megyek tovább. Az 5. § (3) bekezdése mondja ki, hogy ha értékesíteni óhajtja az ingatlanokat az egyetem, akkor ő ezt úgy teheti meg, hogy az alaptevékenységére kell fordítania az abból befolyó összeget, és akkor így rendben van. Csak hát a probléma az, hogy az 5. § (1) bekezdése viszont azt mondja, hogy elidegenítési és terhelési tilalmat kell bejegyezni. Hát, ha elidegenítési és terhelési tilalmat jegyezzük be az odaadott, ajándékba adott ingatlanra, akkor az elidegenítési és terhelési tilalom mellett hogy lehet eladni? Hogy lehet értékesíteni? Ha azt mondja a törvény, hogy ez be lesz jegyezve a tulajdoni lapra, akkor kéne valami, valamilyen szabályozás, hogy mégis ki fogja

megengedni nekik, hogy mégiscsak értékesítsenek, és ki fogja feloldani az elidegenítési és terhelési tilalmat?

Egyébként pedig, ha az egyetemnek az elidegenítési tilalom mellett engedélyezzük, hogy eladja, akkor mondjuk, a minimum, amit elvártam volna ebben a szabályozásban, hogy mondja meg, hogy ennek a dolgnak ki lesz a gazdája, ki felügyeli. A vagyongazdálkodásért felelős miniszter? A Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.? Kicsoda? A Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. szerepel ebben a javaslatban, van feladata. De az, hogy egy egyetemnek ingyenesen juttatott vagyont eladjanak úgy, hogy elidegenítési és terhelési tilalom van bejegyezve, úgy valakinek ebben dolga van.

(21.10)

Hiányos a jogszabály, ugyanis a jogszabály azt is kimondja, hogy a nemzeti vagyonról szóló törvénynek milyen passzusai nem vonatkoznak erre a javaslatcsomagra és az ebben szereplő intézkedésekre, úgyhogy meg kell mondjam önöknek, ember legyen a talpán majd, ha egy ilyen szituáció kialakul, hogy kinek mi lenne a dolga. Megint hiányos szabályozásról beszélünk, és meggyőződésem, hogy '22 előtt még valószínűleg ezeknek a törvényeknek a módosítása is be fog érkezni, mert rá fognak jönni az életből, hogy ez nem alkalmazható úgy, ahogy le van írva.

Jó pár képviselőtársam beszélt arról, hogy alapvetően például a Színház- és Filmművészeti Egyetem vonatkozásában egy politikai befolyás szándéka áll e javaslat mögött, és azt szeretnék, ha jobban beleszólhatna az állam egy liberálisabb egyetem életébe és a képzésbe, és a világhírűnek nevezett és tekintett filmes és színházi világ teljesítményének rovására mehet ez. Én egy kicsit azért máshogy közelítenék ehhez a kérdéshez, hangsúlyozva, hogy nagyon nem szeretném, ha a művészvilágba bármilyen módon bármilyen politika beleszólna. A művészi szabadság egy szent dolog, abba nincs dolga politikusoknak beleszólni, mert egyvalaki dönti el, hogy a művészi alkotás tetszetős-e, az pedig a közönség. A politikusnak is pont ugyanolyan véleménye lehet, mint a közönségből bármilyen egyszerű embernek.

De nekem még abban a csodálatos életben volt szerencsém, hogy én még negyven évvel ezelőtti színházi előadásokra is tudok emlékezni, húsz évvel ezelőtti színházi előadásokra is tudok emlékezni, és születésem óta bármikor volt nagy színészek hangját ma is megismerem, és tudom, hogy hívják őket. A mozgásukról megismerem anélkül, hogy megszólalnának. Volt nekünk szerencsénk jó pár évtizeden keresztül megélni azt, hogy minden kiváló színészünknek, filmszínésznek tudtuk a nevét, a hangját, csak ha a szemét láttuk is, felismertük.

Ma szívesen mondom önöknek neveket, hogy egyáltalán tudják-e, hogy ők kik, felismernék-e a hangjukat, eszükbe jutna-e a hanglejtésük vagy az arcuk vagy a szemük, vagy bármi. Csak pár példát mondom. Schruff Milán: gondolom, senki nem tudja, kicsoda, pedig ő az „Az oroszán télen”-ben játssza az

Oroszlánszívű Richárdot ma, mondjuk most, a koronavírus-járvány alatt nem, de ha a színházak nyitva lennének. Vagy például Kocsis Gergely: nagy valószínűséggel nem ismerik, pedig ő Platonovot játssza. Vagy például Horváth Lajos Ottó, aki „A vihar”-ban Prospero.

Azért hoztam ide ezeket a neveket, képviselőtársaim, mert mutatja azt ma, ami van, hogy a 45 év alatti színész korosztálynak már nem ismerjük a hangját, nem ismerjük fel az utcán, ha ránézünk a szemére, nem tudjuk azonosítani. És tudják, miért van ez? Mert hiába van jó színészképzés, hiába van jó dramaturg-, rendező-, operatorképzés, amikor kijönnek ezek a művészek az iskolából, közel nincs olyan támogató kulturális közeg, hogy őket a képességeik és a teljesítményük alapján olyanak láthassuk, és úgy ismerhessük, ahogy a régi nagy színészeket.

Azt még véletlen sem merném mondani, hiszen nem látok bele, hogy nem olyan csillogó egyéniségek kerülnek be, és ezért nem látjuk, nem, mert azokat a régi csillogó egyéniségeket sem ismertük volna, ha a televízió és a megfizethető színház - hangsúlyozom, megfizethető színház - nem adott volna számukra lehetőséget, számtalan lehetőséget arra, hogy a közönség őket megismerje.

Mert hiába van egy világszínvonalú, jó Színház- és Filmművészeti Egyetem, hogyha az onnan kikerülő fiatal művészek nem abba a támogató közegbe kerülnek, ami létre tudná hozni ugyanazt a népszerűséget, ugyanazt az ismertséget, amit a régi színészeknek. Hogy ma egy színész akkor tud ismert lenni, ha a bulvárlapok címlapjára kerül, ha limonádé előadásokban tud ott lenni, semmirevaló filmekben tud szerepelni, ma az jelenti az ismertséget, a celebség jelenti az ismertséget.

Ez azt jelenti, hogy igenis a közélet, ha tetszik, ha nem, silányodott, és nem a közönség lett igénytelenebb, véletlen se gondolja senki, nem a közönség lett igénytelenebb, hanem a tálalás, amit kapnak, az igénytelen, és szegények azt sem tudják, hogy lehetnének igényesebb művészeti teljesítményeknek is részesei, ha a médiumok nem a silányságra összpontosítanának, mert a limonádét a legegyszerűbb tálalni, a legegyszerűbb befogadtatni az emberekkel, ahol már nem kell feldolgozni a mű jelentőségét, mondanivalóját.

Száz szónak is egy a vége, hiába csinál egy olyan intézményrendszert, hogy hátha a művészvilág, a színészvilág sikeresebb lesz, hogy ha ahhoz nem rendel egy igényes kultúrátámogatást, amivel ezek a művészek valóban ki tudnak bontakozni. A silány világ őket is elérte. Nehéz az életük, nagyon nehezen boldogulnak, és önmagában az egyetem átalakítása nem fogja a problémáikat megoldani. Köszönöm szépen. *(Taps az LMP soraiból.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalások következnek. Elsőként Hollik István képviselő úr, KDNP. Parancsoljon!

HOLLIK ISTVÁN (KDNP): Elnök Úr! Köszönöm szépen, hogy beszorít engem két percbe, így talán jobban összefoglalom, amit szeretnék mondani. Gyors reflexiók.

Valóban, én azt gondolom, hogy az a különbség, és a vitának mégiscsak az a lényege, és ezért hoztam fel, hogy ki hogyan gondolkodik a kultúra feladatáról, egyáltalán a kultúráról, meg arról, hogy a kultúrának van-e feladata. Én pusztán annyit állítottam, és továbbra is tartom, hogy tiszteletben tartva azt, hogy ki mit gondol a kultúráról, én azt gondolom, hogy a művészeti szabadság garantálása mellett igenis a kultúrának feladata a nemzeti identitás, önazonosság és a nemzeti büszkeség építése és erősítése. Ehhez pedig korszerű intézményrendszer szükséges. Én ezért támogatom ezt a javaslatot.

A másik. Tordai Bence képviselő úrnak szeretném jelezni, hogy az a szempont, amit én felhoztam, ebben a szempontrendszerben és megközelítésben a „nemzeti” nem egy pártpolitikai megközelítés. Ön azt mondja, hogy a balliberális helyett most akkor jöjjön egy nemzeti, akkor félreértelmezi, amit én mondtam. Nem. Akkor azt mondtam volna, hogy szerintem az a kultúra feladata, hogy jobboldali identitás-erősítés kell, de nem ezt mondtam, hanem azt mondtam, hogy nemzeti identitást kell erősíteni, ami a pártpolitika fölött áll. Ez lényeges különbség. Azt gondolom, hogy triviális, és erről beszélnünk sem kéne, de úgy látszik, mégiscsak kell, hogy minden kulturális intézménynek igenis feladata a nemzeti identitás, önazonosság erősítése. Azt gondolom, hogy ha ebben egyetértünk, akkor viszont abban is egyet kell értsünk, hogy egyszerűen ehhez a működési struktúrákat alakítani kell, korszerűvé kell tenni ebben az esetben is - és akkor túl is nyúltam a két percen. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Varga-Damm Andrea képviselő asszony, független, két percben.

DR. VARGA-DAMM ANDREA (független): Igen, nagyon örülök Hollik István képviselőtársamnak, hogy felszólalt, és ezt a nemzeti vagy liberális vagy egyáltalán politika és nemzeti összefüggését felhozta. Elfogadom, és köszönöm a gondolatosságát, de tegye már meg, hogy legyen nagykövete annak, hogy jusson el az Operettszínházba, mert ami ott zajlik, az önmagában a borzalom. (*Ungár Péter tapsolva: Dráma!*) Tehát az, hogy beleszóltak új vezetői kinevezésekkel abba, hogy egy Operettszínháznak mi legyen a műsorstruktúrája, és gyakorlatilag míg másfél évvel ezelőtt sorban állt mindenki jegyekért, és nem lehetett bejutni a színházba, eljutottak oda, hogy kettő olyan darabot nem tudtak bemutatni, ami nemzeti érzelmű, és egyébként tényleg a mai napi százéves sorstragédiának lett volna színházi, színpadi megjelenítése az Operettszínházban, és olyan minősíthetetlen és silány embereket vettek igénybe a darab kiállításához, hogy nem lehetett színpadra állítani. Arról nem beszélék, amit a sajtóban lehet olvasni, mert nem ránk tartozik, a fenntartóra tartozik, hogy milyen személyes konfliktustömegek vannak. De azt nekem senki ne mondja,

hogy ahhoz, hogy a nemzeti gondolatosság, a nemzeti érzület bármely színházban darabok útján megjelenjen, azt az kell, hogy kísérje, hogy tönkretegyenek társulatot, tönkretegyék intézmények szakmai közösségét, és gyakorlatilag kiűzzék az addigi rajongó, sorban álló közönséget a színházból. Én nem hiszem azt, hogy ha évente egy-két nemzeti darabot bemutatunk, amellel ne lehetnének ott azok a musicalek, operettek, amelyeket a közönség nagyobb részben kedvel. Nem hiszem, hogy a kettő egymás mellett nem állhat. Nagy tisztelettel kérem képviselőtársamat, hogy menjen oda nagykövetként, és legyen szíves, küldje el a parlamentnek és a nemzetnek a kívánságát, hogy tegyenek ott rendet, és ne szegyenítsék a nemzeti érzületet azzal az elfogadhatatlan tevékenységgel, ami ott folyik. Köszönöm szépen.

(21.20)

ELNÖK: Pósan László képviselő úr, Fidesz!

DR. PÓSAN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tordai Bence megszólított, erre szeretnék reagálni. Kérem, olvassa majd el figyelmesen, amit elmondottam. Egészen konkrétan azt mondtam, hogy a Gothár-ügy apropóján, a szexuális zaklatás elismarolása esetében, ha ebben ludas az egyetem vezetése, akkor annak személyi konzekvenciája kell hogy legyen. És én ezt az állítást most is fenntartom, és azt gondolom, ez így helyes; én inkább azon csodálkozom, hogy Gurmai Zita ezt koholt vádnak mondotta, pedig valamikor a MeToohoz ő adta az arcát. Azt gondoltam, hogy a szexuális zaklatás mégiscsak mindenki által elítélendő dolog lenne. (*Arató Gergely: Kivizsgálták, kirúgták. Mit kellett volna még csinálni?*)

Arató képviselő úr azt mondta, hogy az egyetem egyik diákja mondott valamit. A hallgatói önkormányzat elnöke nyilatkozik egy olyan kérdésben, ami egyébként megosztja az ottani hallgatókat is, mert hogy politikai tartalma van. A hallgatói önkormányzat érdekképviseleti szerv, úgy kell értelemszerűen mozogni. Ha magánemberként vélekedik, annak természetesen semmi problémája nincsen.

Elhangzott egy olyan kérdés, hogy vajon milyen munkaerőpiaci igények jöhetnek elő a modellváltással. Ezt Gurmai képviselő asszony kérdezte. Szeretnék egy dologra utalni: a mai világban például a filmgyártásban hihetetlenül nagy szerepe lett már az informatikai, komputer technikáknak. Ezek olyan új tudást jelentenek, amit érdemes lenne nagyobb elánal behozni és megjeleníteni ahhoz, hogy versenyképesek tudjunk lenni, és Magyarország a filmgyártásnak egyébként komoly központja lehessen. Mert most egyelőre még ott tartunk ugyan, hogy hál' istennek, jó az imázsunk, de szeretném, ha ez így is maradhatna.

És egyetlenegy utolsó megjegyzés. Sajnálom, hogy Brenner Koloman nincs itt. Azt mondotta, hogy a kuratóriumra vonatkozó javaslatok elfogadása esetén tudják támogatni az egész felvetést. (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.*)

Csak jelzem, hogy az összes többi felvetés ezek szerint nem volt komoly.

ELNÖK: Nagyon köszönöm Pósnak elnök úrnak a kétpercesét, amiben reagált Tordai képviselő úr kétpercesére, és aztán újabb kétperceseket váltott ki ezzel, amire természetesen lehetőséget biztosítok, de kötelességem önöket figyelmeztetni, hogy egy megadott című törvényjavaslat általános vitája folyik, amelyet idő hiányában nem fogok fölolvadni. Ennek útrabocsátásával Arató Gergely képviselő urat illeti a szó két percben, DK. Tessék!

ARATÓ GERGELY (DK): Teljesen egyetértek elnök úrral, a házszabály szerint nincs is más lehetőségem, legföljebb abban pontosítanám, hogy Tordai képviselő úr nem kétperces hozzászólást mondott, de ennek csak a jegyzőkönyv szempontjából van jelentősége. Ezért aztán az Operettszínház kérdésére nem térnék ki, mert ez csak nagyon áttételes módon kapcsolódik a törvényjavaslatához.

Viszont két, az egyetemet érintő ügyben muszáj vagyok reagálni, már csak azért is, mert ezek azért mégiscsak - hogy mondjam? - becsületbeli kérdések is. Az ön által említett zaklatási ügyet az egyetem kivizsgálta, és levonta a következtetéseket. Tudnék mondani néhány olyan kulturális intézményt, aminek talán követni kellene a példáját. Ezek között van olyan is, amit éppen most vett át a kormány, úgyhogy van lehetősége önnek mint az illetékes bizottság vezetőjének nyomást gyakorolni a kormányra ebben az ügyben.

Másrészt: éppen arról beszéltem, hogy az helytelen, hogy ha politikai ügy lesz abból és az egyetem megítélését befolyásoló ügy lesz abból, és ráadásul olyan ügy, amivel az egyetem vezetését is támadják, ha egy diáknak politikai véleménye van. Ez pontosan az egyetemi szabadsággal, az egyetemi autonómiával és egyébként az általam az értelmiségi léthez hozzátartozónak vélt közéleti érdeklődéssel szembeni támadás.

Természetesen tudom, hogy minden tekintélyuralmi rendszer utálja, ha az egyetemistáknak véleményük van, ebben nincs nagy különbség, akár jobboldali, akár baloldali, de én meg azt gondolom, hogy egyébként nekünk itt, ebben a Házban védelmezni kell ezt a fajta szabadságot és nem támadni.

Végül, tisztelt képviselő úr, teljesen nagyra becsülöm az ön egyetemi tapasztalatát, és biztos vagyok benne, hogy számos fontos szakmai megfontolással tudja segíteni a Színházművészeti Egyetemet, de azt rábíznám azért az egyetem vezetésére, megint csak az egyetemi autonómia jegyében, hogy eldöntse, hogy mit hogyan kell tanítani ezen az egyetemen. Nem venném a bátorságot arra, hogy erről véleményt nyilvánítsak.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Ungár Péter képviselő úr, LMP!

UNGÁR PÉTER (LMP): Köszönöm a szót. Azzal a bátorsággal szólok hozzá ehhez a vitához, hogy én

még napirend után is felszólalok, tehát itt tudok maradni elég sokáig.

Az a helyzet, hogy Hollik képviselőtársamra anynyiban szeretnék reagálni, és arra nem szeretnék kitérni az Operettszínház kapcsán, hogy aki így játssza a Marica grófnőt, az mit gondolhat a nemzetről, de nem az építi a nemzetet, amit ön nemzetinek tart, képviselőtársam.

Pintér Béláról például folyamatosan elmondják, hogy milyen szörnyű alkotó, értelemszerűen kapott állami pénzt, amit nagyon helyesen tett, de mégiscsak azért a Magyar Nemzet hasábjain - ami mégiscsak a kormány lapja, kormánylap - elmondják, hogy milyen szörnyű ember. Ugyanígy próbálták politikai alapon lecserélni Jordán Tamást egy színházigazgatói posztról például, illetve volt politikai alapon színházi kinevezés a Nemzeti Színházban is.

És mégis azért az van, hogy azok, akik sokszor önökkel nem értenek egyet, tudnak a nemzeti kultúra részét képező műalkotásokat létrehozni, mondom, az említett Pintér Bélának ajánlom a Titkaink című darabját, ami szerintem a Kádár-rendszer egyik legszebb feldolgozása, és mégiscsak arról szól, hogy milyen volt a táncházmozgalom a '80-as években. És ezt nem egy olyan ember csinálta, aki utána el-elmondja, hogy mennyire szeret a Fideszre szavazni, de ezt a kognitív disszonanciát nem az én dolgom föloldani, hanem ezt önök önmagukban oldják fel, és akkor egy kollektív pszichoterápiával közelebb kerültünk a nemzeti konszenzushoz.

Arra szeretném csak kérni képviselőtársamat, hogy a nemzeti konszenzus szó használatát konzervatívan tegye! A nemzeti kultúra kapcsán pedig akkor beszéljen nemzeti kultúráról, ha már elég idő eltelt eldönteni, hogy mi az, és mi nem az, ne pedig ön itt döntse el az Országgyűlésben! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Gurmai Zita képviselő asszony, normál felszólalásban! De tudom, hogy ez a normál két normál percet jelent. *(Derült ség.)* Parancsoljon!

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Csak az ön kedvéért, elnök úr.

ELNÖK: Így van ez, így van.

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Nos, tíz éve ünnepeljük a nemzeti összetartozás napját. Drága Pósnak Képviselő Úr! Vannak dolgok, amikről az ember nem szívesen beszél. Valóban egy olyan országban élünk, ahol én vagyok az egyetlen politikus, aki nyíltan tizenvalahány év elteltével beszélt arról, hogy mi történt vele. Tettem ezt azért, mert úgy éreztem, hogy tartozom azoknak, akikkel hasonló módon ilyen típusú bántalmazás történt, érezzék, hogy nekünk is van ezen a téren teendők. Tehát igazság szerint nem nagyon örülök, hogy pont ezen az egyébként nagyon szép ünnepi ülést követő napon erről beszélt.

A másik dolog, amiről talán nem tud, hogy azon kevesek egyike vagyok, akik a „Kulturális javak és

szolgáltatások a külkereskedelemben” című szakszemináriumra járt, és a magyar egész estés filmekkel foglalkoztam több mint 30 évvel ezelőtt. Én tehát mindenképpen azt gondolom, hogy elképesztő mennyiségű értéket tudnak a magyar alkotók, és én ezt akkor testközelből tapasztaltam meg huszonévesen.

Azt is biztosan tudom, hogy amit Andy Vajna tett azon a területen, aminek ő szakértője volt, ott ő nem válogatott, hogy ki a jó filmes. Ő egyetlen dolgot nézett: ki az, aki tisztességesen jó filmet tud készíteni. Ha ebben az irányban tudunk maradni, akkor természetesen mindennek sokkal inkább van értéke. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Kedves Képviselők! Akar-e még valaki szólani? (*Senki sem jelentkezik.*) Megállapítom, hogy nem. Minthogy további felszólalásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom.

Megkérdem Bódis államtitkár urat mint előterjesztőt, kíván-e reflektálni. (*Jelzésre:*) Parancsoljon!

BÓDIS JÓZSEF innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelettel köszöntöm. Amikor a napirendet kezdtük, akkor még nem az elnök úr elnökölt, úgyhogy ezzel szerettem volna kezdeni.

A másik dolog az, hogy amikor felsőoktatással foglalkozunk, akkor biztosan meg kell köszönni a felsőoktatás minden szereplőjének azt a pozitív reakcióját, amely a vírushelyzettel kapcsolatban mindannyiunk számára egy tapasztalat ma már.

Azt is el kell mondani, és ez az igazság, hogy ezek a megoldások, módszerek nem voltak egyenszilárdságúak módszertanilag, de a rendszer reagált, jól reagált, viszont egyenszilárdságúak és magas színvonalúak voltak hozzáállásban, kitartásban és lendületben. Azt gondolom, ezért köszönet illeti őket. (*Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.*) Köszönöm szépen.

(21.30)

A másik dolog, hogy igen, több felszólalásban elhangzott, hogy a modellváltások sorozatának egy állomásához értünk, hiszen a közelmúltban hat egyetem kapcsán jöttünk ide, és hál' istennek, akkor nem merült fel az, hogy politikai indíttatásból jöttünk. Most valamiért ez fölmerült, nyilván ennek is megvan az oka. De kérdezem én azt, hogy ha politikai indíttatásból jöttünk volna, akkor miért nem ezzel kezdtük. Kezdhattunk volna ezzel is, hiszen az a modellváltási elképzelés évek óta rendelkezésre áll a felsőoktatásban. Én magam három évvel ezelőtt, sőt négy éve inkább ezért kardoskodtam, aztán most abba a helyzetbe kerültem, hogy teheket is érte valamit. De miért?

Nem hiszem, hogy ez egy csodamódszer, de azt tudom, hogy milyen egy mai állami egyetemi modellben működni egyetemenként, egyetemi vezetőként.

Egyébként lehetett és jól is lehetett, ezt is be kell vállalni. Ugyanakkor azért számos korlátja volt főleg annak, hogy például a nemzetköziesítésben jól tudjunk lépni, de tudtunk lépni. Annyira jól tudtunk lépni, amennyire szerettünk volna? Nem. Az egyetemeknek nemcsak az a feladata, hogy az értelmiséget nevelje a különböző szakterületekre, hanem van egy tudományos munka-elvárás velük kapcsolatban, és ma már a tudományos munka sem elég elvárás, hanem ez az innovációs igényrel is kiegészül.

Itt az a probléma, ami egyébként a legnagyobb kötöttséget jelenti a jelenlegi rendszerben. Amikor én 2010-ben rektor lettem, egy spéci helyzet volt Pécsen, nem akarom idehozni, de egy különlegesen nehéz helyzetből kellett feljönni, és akkor tapasztaltam... - bocsnat, még azt az intelmet is kaptam, hogy a cégeket felejtjük el, próbáljuk az egyetem kapuin kívülre helyezni. Ez többé-kevésbé sikerült is. Ma viszont az innovációs igény pontosan egy más módszertant, más mozgást hoz felszínre. Úgy gondolom, az, hogy a modellváltás kapcsán a fenntartói és vagyonkezelői jogokat, sőt ugye, itt még alapító jogokat is fog kapni az alapítvány, ez minden eszközt kezébe ad a kuratóriumoknak és velük együtt nyilván az egyetemnek, hogy gyorsabban, jobban, adekvátabban tudjon reagálni arra az elvárásra, amit itt az előbbieken vázoltam. Ezt általánosságban szerettem volna elmondani.

A felszólalókat sorra véve, ami nem az általánosságból magyarázható, azokra szeretnék reagálni. Köszönöm Pósan képviselő úrnak a támogató hozzászólását. Egy ponton mindenképpen szeretném kiemelni azt, volt béremelésről szó, a béremelés kétszer 15 százalékban fog megtörténni '21-ben és '22-ben, de nem egyénre szabottan, hanem bértömegről fog szólni a történet. Majd persze lesznek kritikák, hogy van, aki csak 2 százalékot kapott, van, aki meg 40-et, de azt gondolom, egy teljesítményértékelési rendszer bevezetésével valós teljesítmények valós értéken történő finanszírozásának nyílik meg a lehetősége.

Brenner Koloman képviselő úr több mindent fölvetett. Nem érti a Színház- és Filmművészeti Egyetem vonatkozásában a piaci környezetet. Én meg nem értem a fölvetést, mert miért gondoljuk azt, hogy a szórakoztatóipar nem egy piaci környezet, és azt a legszélesebben értelmezve. Miért gondoljuk azt, hogy ha megnézünk egy filmet, amelyekben az újszülöttől a százéves emberig, színészig jelen van, miért ne jelentene pozitív kihívást egy piaci környezet, amelyik a hallgatótól a tanáron át mindenkit tud foglalkoztatni és be tud vonni, és ezzel egy más jövedelmi lehetőséghez tudja juttatni? Tehát én azt gondolom, ez nem probléma.

Hatékonyság. Senki nem állította, hogy az egyetem jelenlegi formájában nem hatékony, nem működik hatékonyan, de tudna hatékonyabban is működni. Tudna jobban annak a szórakoztatóipari világnak is megfelelni és egyébként művészi igénynek is, mint ami jelenleg van. Én magam is az expozémban kiemeltem az egyetem összes pozitívumát, aminek egyébként Gurmai Zita képviselő asszony a történeti

és minden egyéb vonatkozására is külön hangsúlyt fektetett, és köszönöm is a hozzászólását.

De még Brenner képviselő úr felvetésére muszáj válaszolni. A rektor kinevezése, illetve nem kinevezése több felszólalónál előjött. Igen, ez egy lassan több mint másfél éves történet. A rektori pályázat ki volt írva, az első körben két olyan pályázó jelentkezett, aki a kiírás feltételeinek nem felelt meg. Minden egyeztetésen, minden megbeszélésen ez volt az első szempont, amit az egyetem képviselői előhoztak. Ők úgy gondolták, hogy egy egyetemet egy egyetemi docens is vezethet, én meg azt mondtam - és továbbra is azt hiszem, hogy ez a jó hozzáállás -, egy egyetemet egyetemi tanár vezessen rektorként. Aztán jön a következő kör, időközben két pályázó is, a korábbi két pályázó egyetemi tanár lett, nem akadályoztuk, támogattuk ebben őket, hogy egyetemi tanárok legyenek. Végigment a rektori pályázás, és igen, eljött volna a kinevezés időszaka. Időközben viszont, most lehet aposztrofálni, hogy ez lejáratás, nem lejáratás, azért én azt elmondom, volt belső vizsgálat, a belső vizsgálaton mi is részt vettünk, a rektorhelyettes úr, a rektori jogokat gyakorló rektorhelyettes úr meghívott bennünket, egyik hozzáértő munkatársamat ebbe a vizsgálobizottságba, és ott megállapították, amit meg kellett állapítani, és megtörtént a döntés.

Azt gondolom, hogy azt a konkrét ügyet az egyetem még jól is kezelte. Nem mindenki hiszi ezt így, de én ezt hiszem, meggyőződésem. Viszont a korábbi években, hasonló történet, ott akkor is kivizsgálás történt, utána létrehoztak egy etikai kódexet. Az etikai kódex ott volt, ott működött a mindennapjaikban, és azután jött ez a következő ügy. Én úgy fogalmaztam meg - és ezen mindenki megsértődött, de nem tudom jobban megfogalmazni -, hogy azt a konkrét ügyet, nem mondom ki nevet, a másodikat, aminek a kivizsgálásában mi is részt vettünk, az egyetem korrektül kezelte, de a jelenség kezelésével nem jártak sikerrel. Mert a korábbi ügy tanulságaként létrehoztak egy etikai kódexet, az állítólag olyan náluk, mint egy biblia, tehát abszolút irányadó, és emellett újabb eset történik, ami kivizsgálást, mindenféle sajtóvisszhangot vált ki. Ezért nem tudtam másképp megfogalmazni, senkit nem megsértve, hogy a jelenséget nem tudták kezelni. Ebben a helyzetben, ha most bárkit, a sikerrel pályázó rektort is kinevezzük, lehetetlen helyzetbe hozzuk.

A modellváltás nem azért történik, hogy ezt megoldja vagy mást megoldjon, a modellváltásokat elkezdjük, úgy gondoltuk, itt nem ártana minél előbb, hogy egy szakmai grémium, a kuratórium fogja azokat a feladatokat ellátni, amelyek most hozzánk kötődnek.

(21.40)

Egyébként kíváncsi lennék egy olyan időszakra és egy olyan törvényjavaslatra, hogy amikor az ilyen alapítványi egyetemeket államivá teszik, akkor milyen reakciókat lehetne kiváltani. Azt gondolom, ez nem a magánosítás tipikus esete, miközben magánegyetem

kategória a mai felfogás szerint az, ami irányba elmentünk, de az igazi magánegyetemi irány a Corvinus-irány tőkésítéssel, mindennel. Ezek az egyetemek megtartják az állami köldökzsinórt finanszírozásban, ráadásul háromlábú finanszírozásban úgy, hogy egyébként a jelenlegi vagyonukat valóban az egyetem kapja. Ez a múltkor is előkerült, most se tudok mást mondani.

Biztos, hogy a közbeszerzést sokféleképpen meg lehet oldani, de itt azt látom, hogy bármilyen ügyben az nehézkes Magyarországon, Brenner Koloman képviselő úr erre is kitért.

Arató képviselő úr... (A jegyzeteit lapozgatva:) Ja nem, bocsánat, van a másik oldal. Hollik képviselő úrnak köszönöm szépen a támogató megjegyzést, illetve hozzászólást, és azt is, hogy több politikai jellegű felvetésre válaszolt, ezzel engem megkímélt az ilyen típusú válaszoktól.

Gurmai Zita képviselő asszonynak is köszönöm a hozzászólását. Azt hiszem, az ő részéről hangzott el ez a 30 százalékos béremelés. Ez kétszer 15 százalékos bértömegemelés, csak hogy egyformát értsünk rajta.

Talán volt egy olyan megfogalmazás, hogy ez a magánosítás a szellemi erő elpocsékolása, valami ilyen jellegű megfogalmazás volt. Én úgy gondolom, hogy ez nem elpocsékolás, hanem annak a szellemi erőnek a felerősítése, az azzal való élés egy pozitív lehetőség az intézmény részére.

Arató képviselő úrnak, az gondolom, több mindegyre megválasoltam, de talán a szándékra még kitérnék. A szándék egyébként világos. A szándék abban a tekintetben abszolút világos, hogy egy, a kor kihívásaira rugalmasabb reagálást lehetővé tevő rendszer irányába szeretnénk elmenni. Ilyen sanda szándék nem volt, hogy politikai indíttatása legyen. Azt gondolom, minthogy felsősoktatási modellváltásról szól a történet, Fekete Péter államtitkár úr, hogy mondjam, nem tudta volna a modellváltás ilyen vonulatát és előterjesztését kellően itt képviselni. Nyilván a kultúra vonatkozásait sokkal jobban, de nem is a kulturális ügyeket akartuk itt megtárgyalni és megoldani, hanem legalábbis a színész-, a rendező-, az operatőrvilág utánpótlását egy más dimenzióba emelni.

Köszönöm Tordai képviselő úrnak is a hozzászólását. Igazából mi találkoztunk már egyszer a folyosón, amikor az a kalóz- vagy paparazzivideó készült velem a telefonjáról; egyébként jól sikerült, és hálás vagyok érte. Sajnálom, hogy az elejéről levette azt, hogy bemutatkoztam, mert az úgy illt volna, hiszen akkor találkoztunk először.

A hozzászólásával kapcsolatban: hát, lehet citálni az Origót meg bármi mást, de egyébként szerintem az Indexet is lehetett volna ebben a vonatkozásban citálni. Úgy gondolom, az, hogy a művészeti felsőoktatási intézmények kapcsán milyen elképzelések voltak - volt, hogy egy alapítvány, négy egyetem külön, korábban volt ilyen, hogy integráció, azt egyébként már rég elvetette minden komoly politikai megnyilvánulás is meg gondolkodás is. Itt körülbelül egy évvel

ezelőtt eldől, hogy nem lesz integráció, hogy elmegyünk a modellváltás irányába. Az előbb elmondottak indokolják, hogy minél előbb szeretnénk volna napirendre hozni a Színművészeti Egyetemet, erről szól az egész történet.

Varga-Damm Andrea képviselő asszonynak a múltkor is elmondtam, hogy borzasztó nehéz jogászszal jogászcodni, és nem is teszem most se, akkor se tettem, de annak örülök, hogy akkor jót mondtam. Viszont az összes többi okfejtésre azt tudom mondani, hogy sulcus tendinis musculi flexoris hallucis longi.

Tehát körülbelül annyit értettem belőle, mint ön ebből talán, viszont, hogy mondjam, ha az ember olyan területre téved, amihez nem ért, szakértőket von be. Van egy olyan komoly jogász szakértői csapat, akikben én bízom, hogy amit leírtak, az jó, de amit ön felvetett, lehet, hogy az a számukra is olyan, amin el kell gondolkodni. Köszönöm azt a bizalmat, hogy visszajövünk majd módosítási javaslatokkal, mert ez valójában a bizalom megelőlegezése abban, hogy jót akarunk csinálni, és ezért hálás vagyok.

Ezt követően kétpercesek voltak, amelyek egymásra reagáltak, úgy gondolom, én ezt nem teszem.

Köszönöm mindenkinek az aktív részvételt ebben a vitában, köszönöm, hogy szakmai szempontból is értékelték az anyagot. Bízom benne, hogy jó irányba visszük az egyetem sorsát és szekerét, bízom benne, hogy egy szép fejezetet következik az egyetem életében, ha az Országgyűlés ezt elfogadja. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Tájékoztatom önöket, hogy a módosító javaslatok benyújtására pénteken 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk. Kérem, hogy a termet a korábban kiadott főigazgatói tájékoztatónak megfelelő rendben hagyják el, így biztosítva mindenki egészségének a védelmét. Ezt némi optimizmussal írta ide a Ház vezetése.

Arra semmiképpen nem vonatkozik, aki most **napirend utáni felszólalást** fog elmondani. Ezek sorában elsőként Ungár Péter képviselő úr, az LMP képviselője szólhat fel: „A nyugat királynője 12.” címmel. Parancsoljon!

UNGÁR PÉTER (LMP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Ma volt a trianoni békediktátum 100. évfordulójára emlékező emlékülés, és annak az ülésnek vagyunk a végén. Az a helyzet, hogy beszélünk kell arról, hogy a trianoni békediktátum mennyiben nem tisztelte a magyar emberek önrendelkezési jogát, és ebből a szempontból egy helytörténetileg releváns dolgot mondanék most el.

Az a helyzet, hogy nagyon sokan hallottak róla, és nagyon tanítják is Magyarországon, hogy Sopron a nemzeti hűség városa, és Sopron volt az a város, amelyik az önrendelkezést megtartva népszavazáson tudott arról dönteni, hogy Magyarországhoz tartozzon,

és így meg is kapta a „Civitas Fidelissima” címet, tehát a hűség városa lett.

Arról viszont nagyon kevesen tudnak, hogy voltak Sopron mellett magyar falvak is, amelyeknek nagyon hasonló sorsuk volt. Ehhez tartozik Szentpéterfa, Ólmod, Narda, Felsőcsatár, Horvátlovó, Vaskezes és Pornóapáti, Vas megye községei. Ezek is olyan települések voltak, amelyeket az eredeti szándék szerint Ausztriához csatoltak volna, de a lakossági tiltakozás, majd az akaratnyilvánításuk következtében Magyarországhoz csatolták őket mégiscsak, és ezért, ha Sopron a hűség városa, akkor nevezhetjük őket a hűség falvainak.

Úgyhogy szerintem fontos, hogy elhangozzon az, hogy 1923 márciusában ezek a falvak Magyarországhoz akartak tartozni. Nagyon örülünk, hogy így tették, és nagyon örülünk, hogy azóta egy államban tudunk az ezekben a falvakban lévő emberekkel élni, és közösen gyarapíthatjuk Magyarországot. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki sorokból.)*

(21.50)

ELNÖK: Nagyon köszönjük. Nagyon méltányos, hogy elmondta. Varga-Damm Andrea képviselő asszony, független, következik: „Ami az ünnepségből kimaradt” címmel. Parancsoljon!

DR. VARGA-DAMM ANDREA (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Harminc évvel ezelőtt, 1990. június 4-én az akkori parlamenti ülésen Szabad György házelnök a következőt mondta: „Tisztelt Képviselőtársaim! Több oldalról fordultak hozzám képviselőtársaim, hogy a mai napon emlékezzünk meg a számunkra oly tragikus trianoni béke 70. évfordulójáról egyperces néma felállással. Kérem képviselőtársaimat, álljunk fel!” Ekkor a Fidesz-frakció képviselői kivonultak a teremből. Ha máskor nem, legalább a mai napon, a 100. évfordulón, ahol valóban egy szép ülés részesei voltunk, vártam volna, hogy legalább valamelyik akkori résztvevő csak fél szóval annyit mond, hogy talán nem voltunk elég meggondoltak akkor. Sokszor megkérdezem, hogy az volt az igaz, vagy a mai volt az igaz. Merthogy mindkettő nem lehet igaz.

Ha azt nézem, amit ma az ünnepségen számtalanszor hallottunk, hogy nemzettudat, identitástudat, egy politikai nyilatkozatot hallottunk, amelyet a kormánypárti képviselők terjesztettek elő annak érdekében, hogy a trianoni békediktátum 100. évfordulóján a parlament ezt fogadja el, és ezzel az írással is valamilyen módon próbáljunk emlékezni a történelmi eseményre, próbáljuk rekonstruálni, hogy ma a magyarság helyzete külhonban milyen; ez a politikai nyilatkozat felhívásokat tesz az Európai Unió és a szomszédos államok kormányaihoz annak érdekében, hogy ha már Magyarországon ez a nemzeti összetartozás napja, akkor a magyar nemzet egységét szolgáló tevékenységüket e szervezetek lássák el.

Meg kell hogy mondjam, egy dolog nekem nagyon hiányzott ma az ünnepségről és a szavakból, ez

pedig a lélek. Írhatunk mi le bármit, tudományos értekezéseket adhatunk elő az identitásról, a magyar identitásról, a nemzethez tartozásról, a nemzettudatról, hogyha azt nem vesszük számításba, hogy nincs az a sor, amely pótolja a lélek hangjait, a lélek valóságos hovatarozását, nemzeti hovatarozását.

A magyar nemzetet nem a papír, nem a politikai nyilatkozatok, hanem e nemzethez tartozás lelki kötődése határozza meg, és abban nincs ilyen polgár, olyan polgár, baloldali, liberális, szélsőjobboldali, szélsőbaloldali, hanem magyar van. Nekem rendkívül fontos, és én politikai tevékenységemben folyamatosan azt fogom szorgalmazni, és ma, az ünnepi ülésen szerintem már nagyon nagyot léptünk ebben előre, hogy nem lehet figyelembe venni azt, hogy valakinek milyen politikai elkötelezettsége van, egyetlen dolog számít: magyar lélekkel él, magyar nyelven beszél, magyar aggyal gondolkodik, magyar anyanyelvét ápolja, és a magyar kultúrát ápolja egész életén át. Ez az egyetlen, ami fontos, mert ha nem ebből indulunk ki, soha, de soha nem fogjuk tudni azt a hidat lélekben megképezni, amely a határon túl rekedt honfitársainkhoz köt minket, és azt a hidat sem tudjuk felépíteni, amely a gazdasági okból emigrált honfitársainkhoz köt minket. Mert azt sem szabad soha elfelejteni, hogy akkor hárommillió honfitársunk ott rekedt különben, és a mai modern Magyarországról pedig közel egymillió ment el azért, hogy boldogulni tudjon máshol, mint a szülőföldjén.

Annyit szeretnék mondani, ha a kormányzat különben nem megosztást, nem különböző politikai erők egymással összeugrasztását végezné, ha a választási eljárásban nem különböztetné meg a külföldön lévő, külhoni vagy emigrált magyarokat, akkor nem az történt volna, hogy Szlovákiában már nincs a parlamentben magyar képviselő, Ausztriában nagyon régóta nincs a parlamentben magyar képviselő, Ukrajnában nincs a parlamentben magyar képviselő, Horvátországban nincs magyar képviselő, Szlovéniában egy magyar képviselő van, Szerbiában a korábbi hat helyett már csak négy, és még nagyon nagy szerencse az, hogy legalább Romániában 21 parlamenti képviselő van a magyar nemzetből.

Szóval, én csak azt szeretném mindenkinek mondani, hogy nem a beszéd kell, nem a papír kell, nem a politikai nyilatkozatok, hanem a lélek. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Tordai Bence képviselő úr, a Párbeszéd képviselője, az Országgyűlés jegyzője: „Hogyan árulta el Varga Mihály a II. és III. kerület polgárait, saját választókerületének szavazóit?” címmel mondhatja el napirend utáni felszólalását. Parancsoljon!

TORDAI BENCE (Párbeszéd): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Kedves Polgártársak! Legyünk megértők, mert igazán nehéz mesterség egyszerre egy ország pénzügyminiszterének és egy egyéni választókerület országgyűlési képviselőjének lenni. Márpedig Varga Mihály ebben a helyzetben van, ő a

Budapest 4. számú választókerület képviselője itt az Országgyűlésben, a II. és III. kerületi lakók jelentős részét neki kellene képviselnie.

Általában azért nehéz ez a kettős szerep, mert van ez a mondás, hogy minden szentnek maga felé hajlik a keze, és pénzügyminiszterként meg kell állni, hogy maga felé hajoljon a keze, hogy a saját választókerületét túlzottan kedvezményezze. Nos, Varga Mihálynak ez az elmúlt években sikerült.

Más területe az önmérsékletnek már nem megy ennyire jól, mai hír, hogy a Pénzügyminisztérium Várba költözése több mint duplájára drágult, és majdnem 55 milliárd forintba fog kerülni a magyar adófizetőknek. Ez az általa is képviselt II. kerület kétéves költségvetésénél is nagyobb összeg. Itt az önmérséklet nem sikerült, különösen, ha tudjuk, hogy az egész minisztérium még csak el sem fér ebben az elképesztő, csillagászati összegből felújított vagy újjáépített épületben.

De Varga Mihálynak most egy más típusú kihívással kell igazából szembenéznie: abba a kellemetlen helyzetbe került, hogy választania kellett az őt az Országgyűlésbe küldő polgárok, az általa képviselt II. és III. kerületi lakosok akarata és érdekei, a nekik tett ígérek, illetve az Orbán Viktor iránti hűsége között. Ugye, az történt tavaly októberben, hogy Budapesten, mind a II., mind a III. kerületben a fideszes polgármestert ellenzéki, illetve itt már többségi, köztársaságpárti polgármester váltotta, Karácsony Gergely mint főpolgármester, Órsi Gergely mint II. kerületi és Kiss László mint III. kerületi polgármester lett a kerületiek és a fővárosiak bölcs döntésének nyomán a helyi önkormányzat vezetője. És hát, ezt Orbán Viktor nagyon nehezen nyeli le, és látjuk, hogy azóta is a kormányzás jelentős energiáit köti le az ellenzék és az ellenzék által vezetett önkormányzatok elleni bosszú.

Ami nagyon szomorú, hogy a koronavírus-járvány okozta válságot is ennek a bosszúnak a kiteljesítésére használja a miniszterelnök; és amikor elvonta a gépjárműadót, vagy felfüggesztette a parkolási bevételek, az idegenforgalmi bevételek önkormányzatokhoz való eljutását, akkor azt láttuk, hogy jó, rendben van, ezek talán átmeneti intézkedések, de most, amikor Varga Mihály benyújtotta a 2021-es költségvetési tervezetet, abból azt láttuk, hogy ezek az intézkedések állandó jelleggel itt maradnak velünk. A gépjárműadót jövőre is teljes egészében az állam fogja magáévá tenni a helyi önkormányzatok helyett, és ami a legsúlyosabb, a szolidaritási adót közel négyszeresére emelték. Tehát az önkormányzatoktól elvonnak az eddigi, nagyjából 40 milliárd helyett 160 milliárd forintot, és ebből a főváros, a II. és a III. kerület egyaránt nagyon súlyosan ki kell hogy vegye a részét sajnos.

Csak hogy a számokat nézzük: a II. kerulettől a kormány évi 1,5 milliárdot, a járvánnyal együtt összesen 3 milliárd forintot von el jövőre. A III. kerületben ezek a számok 2,5 és 5 milliárd. Mind a két kerület költségvetésének nagyjából a nyolcada eltűnik. Ugyanígy járt Budapest is, minden nyolcadik forint, aminek búcsút inthetnek a budapestiek. És ez nem az

önkormányzati vezetők büntetése, merthogy ennek az lehet a következménye, hogy ritkábban járnak a buszok és a villamosok; nem viszik el rendszeresen a szemetet, de szemetesek lesznek a parkok, és kátyúsak az utak; és nem lesz elég óvónő, bölcsődei gondozó és dajka az óvodákban és bölcsődékben; és nem lesz megfelelő az egészségügyi alapellátás; nem lehet szociális támogatásokat vagy éppen a tehetséges diákoknak tanulmányi ösztöndíjakat adni, ahogy eddig. Ez lesz a következménye Orbán Viktor büntetőpolitikájának.

(22.00)

Én is a II. kerületben lakom, a 4. választókerületben. Sokakkal beszélek, és azt látom, hogy nem értik, hogy mi történik, és csalódottak, hogy Varga Mihály elárulta őket, hogy a saját szavazóit bünteti csak azért,

mert ez a főnöke elvárása. Tudjuk, hogy a „fides” latinul hűséget jelent. Eddig mondhatták azt, hogy ez a saját ígéreteikhez való hűség, a választóikhoz való hűség, de most kiderült, hogy Varga Mihály esetében sokkal erősebb a Fidesz vezetőjéhez fűződő hűség, mint a választóinak tett ígéret, és az irántuk való felelősség. Sajnáljuk, hogy így alakult. Köszönöm szépen. *(Ungár Péter tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! A napirend utáni felszólalások végére értünk. Tájköztatom önöket, hogy a tavaszi ülészak **következő ülésére** várhatóan 2020. június 8-án kerül sor.

Megköszönöm a munkájukat, az **ülést bezárom**. Jó estét, jó éjszakát mindenkinek!

(Az ülés 22 óra 01 perckor ért véget.)

Gelencsér Attila s. k.
jegyző

Hiszékeny Dezső s. k.
jegyző

Dr. Szűcs Lajos s. k.
jegyző

Dr. Tiba István s. k.
jegyző

Tordai Bence s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv

Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója

Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,

Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda

Budapest, V. Kossuth tér 1-3.

Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4

Telefon: 441-4222

Telefax: 441-4599

MINDEN JOG FENNTARTVA!

ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)

ISSN: 2064-8367 (Online)